KINGSLEY AMIS

Jim cel norocos

Coperta de DAN STANCIU Redactor: TEREZA PETRESCU
KINGSLEY AMIS
Lucky J im
First published by Gollancz, 1954
© KINGSLEY AMIS, 1954
Toate drepturile asupra versiunii româneşti sînt rezervate EDITURII UNIVERS

Kingsles

JIM CEL NOROCOS

Roman
în româneşte de MARIANA CHIŢORAN

Editura UNIVERS
Bucureşti • 1992
ISBN 973-34-0248-6

O, norocosul Jim, Toate îi merg din plin. O, norocosul Jim, Toate îi merg din plin.
Cîntec vechi popular

LUI PHILIP LARKIN

* — AU FĂCUT, totuşi, o greşeală prostească, spuse profesorul de istorie şi, amintindu-şi ce se întîmplase, zîmbetul i se şterse încet-încet de pe figură, sub ochii lui Dixon. După pauză am interpretat o piesă scurtă de Dowland, continuă el, pentru flaut de orgă şi pian. Eu cîntam la flautul de orgă şi tînărul Johns... Tăcu şi, în timp ce continua să meargă, partea de sus a trupului îi deveni rigidă; era ca şi cînd altă persoană, complet diferită, un impostor incapabil să-i imite vocea, i-ar fi luat momentan locul. Apoi continuă: ...tînărul Johns cînta la pian. Multilateral, tînărul ăsta, instrumentul lui este de fapt oboiul. Mă rog, nu asta contează, reporterul n-a înţeles bine sau poate n-a ascultat atent sau, cine ştie, fapt e că a apărut în ziarul „Post" cu litere de-o şchioapă: Dowland, da, numele i l-au reţinut corect; domnii Welch şi Johns, bun şi asta, dar ce crezi că au scris după aceea? Dixon ridică din umeri:

— Nu ştiu, domnule profesor, zise pe un ton sobru, ce se voia cît mai normal, în toată Marea Britanie, gîndi el, nu există alt profesor care să facă atîta caz de titlul de profesor cu care cere să i te adresezi.

— Flaut şi pian.

— Ah!

— Flaut şi pian; nu flaut de orgă şi pian. Welch rîse scurt. Cum ştii, flautul de orgă nu e totuna cu flautul, deşi este, bineînţeles, cel mai apropiat strămoş al acestuia, în primul rînd pentru că se cîntă — mă refer la flautul de orgă — cum se spune, *ă bec,* adică se suflă într-un muştiuc, ca la oboi sau clarinet. La flautul modern se cîntă, cum se ştie, *traversa,* cu alte cuvinte sufli printr-un orificiu în loc de...

Cum Welch părea să se liniştească din nou, ba chiar să-şi încetinească mersul, Dixon se mai relaxa. Destul de

surprinzător, îşi găsise profesorul la bibliotecă, în faţa raftului cu „Achiziţii recente" $i acum traversau în diagonală peluza, îndreptîndu-se spre clădirea principală a colegiului. La prima vedere — şi nu numai la prima — păreau un cuplu de comici: Welch înalt şi deşirat, cu părul cărunt căzîndu-i pe frunte, Dixon bondoc, blond şi rotund la faţă, cu o anume lăţime$_A$a umerilor ce nu denota nici forţă, nici vreo aptitudine fizică, în ciuda contrastului mai mult decît evident dintre ei, Dixon îşi dădu seama că după felul în care - mergeau unul lîngă altul, degajaţi şi după toate aparenţele cufundaţi în conversaţie, păreau cu siguranţă foarte „academici" studenţilor ce treceau pe lîngă ei. El şi Welch ar fi putut foarte bine discuta probleme de istorie în felul în care se discută, probabil, despre istorie pe peluzele universităţilor din Oxford sau Cambridge. în momente ca acestea Dixon aproape că ar fi dorit să fie aşa. Se lăsă legănat de gînduri pînă cînd, brusc, bătrînul de lîngă el se animă din nou, izbucnind, strigînd aproape, cu un rîs uşor amuzat de ceva numai de el ştiut.

— Au făcut un amalgam de toată frumuseţea din piesa interpretată înainte de pauză. Tînărul care cînta la violă a avut ghinionul să întoarcă două pagini deodată şi ce a urmat... pe cuvîntul meu...

Completînd repede fraza cu propriul său cuvînt, Dixon îl pronunţă în minte, după care încercă să-şi strîmbe trăsăturije feţei în aşa fel încît să corespundă unei reacţii la ceva comic, în capul lui, însă, îşi imagina o strimbătură cu totul diferită, promiţîndu-şi s-o facă pe viu de îndată ce va rămîne singur, îşi va acoperi dinţii de sus cu buza de jos, împingîndu-şi încet bărbia cît se poate mai înapoi, dilatîndu-şi în acelaşi timp ochii şi

nările, în acest fel, era sigur că-şi va produce o puternică şi periculoasă congestionare a feţei.
Welch îşi continua relatarea despre concert. Cum de ajunsese el profesor universitar de istorie, fie chiar şi într-un loc la ăsta? Datorită lucrărilor publicate? Nu. Pentru calităţile deosebite de predare? Nu, cu majuscule. Atunci cum? Ca de obicei, Dixon îndepărtă acest gînd, repetîndu-şi că important era că omul de lîngă el avea putere de decizie asupra viitorului său, cel puţin pînă la sfîrşitul următoarelor patru-cinci săptămîrii. Pînă atunci trebuia neapărat să-l facă pe Welch să-l simpatizeze şi, după părerea lui, una din modalităţi era să fie prezent şi atent atunci cînd Welch vorbea despre concerte. Dar observa oare Welch cine era de faţă cînd vorbea şi dacă observa, îşi mai amintea şi dacă îşi amintea, putea să mai aibă vreun efect asupra impresiei pe care şi-o făcuse deja? Brusc, fără nici o tranziţie, cea de-a
doua problemă spinoasă a lui Dixon îi veni pe neaşteptate în minte. Tremurînd din cauza efortului de a înăbuşi un căscat de nervozitate, întrebă cu accentul plat al celor din nord:
— Cum o mai duce Margaret?
Trăsăturile ca modelate în lut ale celuilalt se transformară uşor, pe măsură ce atenţia lui, ca un escadron de vechi vase de război, se punea greoi în mişcare, pentru a face faţă acestui nou element adus în discuţie şi după vreo două-trei secunde reuşi să rostească: „Margaret?"
— Da; n-am văzut-o de o săptămînă, două. Sau trei, îşi spuse Dixon stînjenit.
— Ah! Cred că se restabileşte destul de repede, ţinînd seama de toate cîte s-au întîmplat. A fost, sigur, o lovitură urîtă cu tipul ăla Catchpole şi tot ce a urmat după aceea. După mine... acum suferinţa ei e mai mult în cap decît în trup; fizic e complet restabilită, aş zice. De fapt, cu cît se va putea întoarce rrtai repede la o activitate oarecare, cu atît mai bine, deşi e prea tîr-ziu să-şi mai reia orele de predare în trimestrul ăsta. Ştiu c-ar vrea să-şi reia lucrul şi trebuie să spun că eu personal sînt de acord. Nu s-ar mai gîndi la... la.,.
Dixon ştia toate astea mult mai bine decît avea să le ştie vreodată Welch, dar se simţi obligat să spună:
— Da, înţeleg. Cred că faptul că locuieşte cu dumneavoastră, domnule profesor, şi cu doamna Welch, a ajutat-o foarte mult să depăşească momentul.
— într-adevăr, cred că există ceva în atmosfera casei care are un efect benefic. Odată a stat la noi un prieten al lui Peter Warlock, era de Crăciun, cu ani în urmă. Acelaşi lucru ni l-a spus şi el. Eu însumi îmi amintesc de vara trecută cînd m-am întors de la întrunirea de la Durham. Era o zi toridă şi trenul era.... era...
După această minoră abatere, ritmul conversaţiei sale, asemeni unui vehicul care dă rateuri, îşi reluă cu-rsul obişnuit. Dixon renunţă să-l mai urmărească. Cînd, în cele din urmă, ajunseră în faţa treptelor clădirii principale, Dixon îşi contractă muşchii picioarelor, în timp ce în sinea lui îşi imagina că-l apucă pe profesor de mijloc, că-i strînge la piept trupul îmbrăcat în haina gri-albăstruie pînă cînd acesta îşi pierde răsuflarea, că urcă cu el greoi, dar cu paşi repezi treptele, că o porneşte de-a lungul coridorului spre toaleta profesorilor şi îi scufundă picioarele prea mici, încălţate în pantofi fără placheuri, într-unul din closete, trăgînd apoi apa o dată, de două ori, de mai multe ori, astupîndu-i gura cu hîrtie igienică.
Gîndindu-se la scenă, se mulţumi să zîmbească visător, cînd, după ce se opri să chibzuiască puţin în vestibulul cu dale de piatră, Welch îi spuse că trebuie să se ducă să-şi ia „geanta" din biroul situat la etajul doi. în timp ce-l aştepta, Dixon încerca să descopere cum ar putea, fără să producă o îndelungată încruntare de uimire pe figura profesorului, să-i reamintească de invitaţia pe care i-o făcuse de a lua ceaiul în casa Welch, situată în afara oraşului. Se înţeleseseră să plece la patru cu maşina lui Welch şi era deja patru şi zece. Dixon simţea că i se strînge stomacul de teamă la gîndul s-o întîlnească pe Margaret, cu care urma să iasă seara în oraş, pentru prima oară de cînd avusese şocul. Se strădui să se gîndească la altceva, concentrîndu-şr atenţia asupra „aptitudinilor" de şofer ale lui Welch şi începu să nutrească un sentiment de ultragiu pentru a-şi masca îngrijorarea, fluierînd în timp ce bătea cu zgomot podeaua cu pantoful lui mare maron. Stratagema reuşi circa cinci secunde sau poate ceva mai puţin.
Oare cum se va comporta cînd va fi singură cu el? Va fi veselă, pretinzînd că a uitat totul sau că nici n-a băgat de seamă ce mult a trecut de cînd o văzuse ultima oară, încercînd să-şi ia avînt înainte de a porni la atac? Sau va fi tăcută şi apatică, aparent distrată, forţîndu-l să se zbată din greu, trecînd de la conversaţie banală la solicitudine, nerăbdătoare să audă promisiuni sau scuze? Oricum ar începe, conversaţia lor va continua desigur în acelaşi fel: cu una din acele întrebări la care nici nu se poate răspunde şi care nici nu poate fi evitată, cu o groaznică mărturisire, cu o caracterizare a propriei ei persoane, care, făcută sau nu cu intenţia de a „produce efect", reuşea oricum să-şi facă efectul. Fusese antrenat în povestea cu Margaret printr-un soi de combinaţie de virtuţi pe care nici nu ştia că le posedă: politeţe, interes prietenesc, grijă faţă de aproape, un soi de amabilitate de a accepta ca ceilalţi să se impună în viaţa lui, dorinţa unei prietenii fără echivoc. Păruse normal ca un cadru didactic mai vechi, femeie, să invite un cadru didactic bărbat, nou sosit, chiar dacă nu mai era foarte tînăr, să bea o cafea la ea acasă şi păruse foarte politicos din partea lui să accepte. Şi, deodată, s-a trezit devenind tînărul cu care iese Margaret, rival cumva cu acest Catchpole,

figură din umbră care redevenea cînd şi cînd importantă. Cu vreo două luni în urmă i se păruse că numitul Catchpole cîştigase binişor teren, eliberîndu-l pe el de poyară, reducîndu-l la rolul suportabil de tactician consultant, îl amuzase chiar ideea de-a cunoaşte cîte ceva despre modul în care sînt conduse asemenea i campanii. Dar, pe neaşteptate, Catchpole a lăsat-o şi a lăsat-o|
10
exact pe capul lui. O postură în care soarta sa de unic receptor oficial al acestor timide întrebări şi confesiuni putea cu greu fi evitată.
Vai, întrebările acelea! Deşi îşi impusese să nu mai fumeze nici o ţigară pînă la cinci, Dixon îşi aprinse totuşi una, amintindu-şi de prima serie lansată cu vreo şase luni în urmă — poate chiar ceva mai mult, pe la începutul lui decembrie, şapte-opt săptămîni după ce-şi luase el postul în primire, „îţi face plăcere să-mi faci vizite?" era prima de care îşi amintea şi i se păruse uşor şi chiar cinstit să răspundă „Da". Au urmat apoi altele ca, de pildă: „Crezi că ne înţelegem bine?" sau: „Eu sînt singura fată de pe aici cu care ieşi?" şi, odată, cînd o invitase în oraş pentru a treia seară consecutiv: „Vom continua să ne vedem chiar atît de des?" Primele lui presimţiri rele datau de atunci. Dar chiar şi înainte de asta şi cîtăva vreme după, se gîndise cît de mult simplificau onestitatea şi atitudinea deschisă, dificila sarcină de a te înţelege bine cu femeile. Şi la fel gîndise şi despre mărturisirile ei: „îmi face plăcere să fim împreună", „De regulă nu prea mă împac bine cu bărbaţii", „Să nu rîzi de mine dacă îţi spun că, după părerea mea, Consiliul profesoral nici nu-şi dă seama ce treabă bună a făcut cînd te-a numit aici". Atunci nu i-a venit să rîdă şi nici acum nu-i venea. Oare cum va fi îmbrăcată în seara asta? Se simţea aproape gata să admită orice, în afară de rochia verde pe care o purta cu nişte pantofi cu tocul jos din imitaţie de antilopă.
Dar unde era Welch? Bătrinul avea reputaţia bine stabilită de incurabil evazionist. Dixon se aruncă pe scări în sus, trecînd în fugă pe lîngă plăcile memoriale, de-a lungul coridoarelor pustii, dar camera familiară cu tavanul scund era goală. O luă înapoi pe scara din spate, o portiţă de scăpare pe care adesea o folosea şi el, pînă la toaleta cadrelor didactice. Welch se afla acolo, aplecat deasupra unei chiuvete, ca şi cînd ar fi vrut să se ascundă.
— Ah! V-am găsit, spuse Dixon convivial. Mă temeam că aţi plecat fără mine, domnule profesor, adăugă cu întîrziere.
Celălalt îşi ridică spre el faţa îngustă, schimonosită de mirare.
— Să plec? întrebă. Dumneata vii...
— M-aţi invitat la dumneavoastră acasă, la ceai, enunţă Dixon. Am stabilit asta luni, cînd am luat cafeaua în sala comună.
îşi zări propria-i figură în oglinda de pe perete şi rămase surprins de expresia de sinceră prietenie întipărită pe ea.
11
Welch, care îşi scutura mîinile ude, auzindu-l se opri. Părea un sălbatic din Africa, ce tocmai asistase la o scamatorie simplă. Articula:
— Cînd am luat cafeaua?
— Da, luni, îi răspunse Dixon, băgîndu-şi mîinile în buzunare şi strîngînd pumnii.
— Ah, zise Welch, uitîndu-se pentru prima oară la Dixon. Ah! Pentru astăzi stabilisem? Se întoarse spre un rulou de prosop şi începu să-şi şteargă încet mîinile, fixîndu-l prudent pe Dixon.
— Exact, domnule profesor. Sper că nu vă deranjez?
— Oh, nu, nu mă deranjezi, spuse Welch cu o voce neobişnuit de piată.
— Bun, zise Dixon. îmi face mare plăcere. Şi îşi luă fulgarinul jegos din cuierul de pe perete. Atitudinea lui Welch era încă puţin rezervată, dar era evident că-şi revenea repede şi reuşi destul de curînd să-şi ia „geanta" şi să-şi pună pe cap pălăria maronie de pescar.
— Mergem cu maşina mea, se oferi el.
— Vă mulţumesc.
La ieşirea din clădire porniră de-a lungul unei alei cu pietriş pînă la maşina parcată alături de altele cîteva. Dixon privea în jur, în timp ce Welch îşi căuta preocupat cheile. O peluză neîngrijită se întindea în faţa lor pînă la un şir de zăbrele amputate, dincolo de care se afla College Road şi cimitirul oraşului, o vecinătate ce generase glume binecunoscute din partea localnicilor. Profesorilor le făcea plăcere să laude în faţa studenţilor lor receptivitatea relativ crescută a absolvenţilor cu diplome de merit de peste drum, în timp ce paralela dintre meseria de îngrijitor de cimitire şi cea de custode al cunoştinţelor se impunea deseori de la sine şi altora, nu numai studenţilor.
în timp ce Dixon privea în jur, un autobuz urcă încet dealul sub soarele blînd de mai, îndreptîndu-se spre orăşelul unde locuia familia Welch. Dixon parie în gînd că autobuzul va ajunge înaintea lor. O voce puternică începu să cînte în spatele uneia din ferestrele de deasupra lui; părea să fie, şi probabil chiar era, Barclay, profesorul de muzică.

O clipă mai tîrziu, Dixon şedea în maşină, ascultînd un sunet ca de sonerie stricată, în timp ce Welch trăgea mereu de starter. Zgomotul se risipi într-un zumzăit de falset în care păreau implicate toate părţile componente ale maşinii. Welch făcu o nouă încercare. De data aceasta efectul fu cel al unor sticle de bere lovite sacadat unele de altele. Dixon nu avu decît timpul să
12
închidă ochii înainte de a fi catapultat puternic de spătarul scaunului, ţigara, încă aprinsă, fiindu-i propulsată din mînă într-una din interstiţiile de pe podea. Cu un zgomot de pietriş scrîşnind sub roţi, automobilul zvîcni din loc spre marginea peluzei peste care Welch calcă puţin înainte de a o îndrepta pe partea carosabilă. O porni încet către şosea, motorul continuînd să facă un zgomot puternic şi grav, la auzul căruia un grup de studenţi care nu plecaseră încă — cei mai mulţi purtînd fulare cu dungi verzi şi galbene, culorile colegiului — se întoarseră privind miraţi în urma maşinii, din micul refugiu acoperit de lîngă poartă, unde se afişau activităţile sportive.
O luară în sus pe College Road, ţinînd-o drept pe mijlocul drumului. Claxonul neluat în seamă al unui camion ce venea din spate îl făcu pe Dixon să se uite pe furiş spre Welch, pe a cărui figură, constată enervat, se citea o calmă siguranţă de sine — un bătrîn lup de mare înfruntînd furtuna. Dixon închise din nou ochii. Spera că, după ce Welch va face şi cele două chinuite schimbări de viteză care urmau, vor putea discuta şi altceva decît despre universitate. Se gîndea că ar prefera chiar să-l audă vorbindu-i din nou despre muzică sau despre întîmplările fiilor Welch: Michel, scriitorul efeminat şi bărbosul Bertrand, pictor pacifist, pe care Margaret i-i descrisese. Dar, indiferent de subiectul discuţiei, Dixon era convins că înainte chiar de sfîrşitul călătoriei faţa lui va fi zbîrcită şi ofilită ca un sac vechi, din cauza efortului de-a zîmbi şi de-a exprima interes, de-a reuşi să rostească cele cîteva cuvinte ce i se vor permite, şi asta trecînd mereu de la căderea într-o desperată stare de oboseală la o puternică încordare de furie anarhistă.
— Oh... ăă... Dixon!
Dixon deschise ochii, încercînd să facă toate mişcările posibile cu jumătatea feţei pe care Welch nu o putea vedea, încerca orice metodă ce l-ar fi ajutat să-şi păstreze calmul.
— Da, domnule profesor?
— Mă gîndeam la articolul acela al tău.
— Ah, da. N-am...
— Ai primit vreun răspuns de la Partington?
— Daa, ştiţi de fapt el a fost primul căruia i l-am trimis, dacă vă amintiţi, şi mi-a spus că alte materiale- erau...
— Ce erau?t
Dixon îşi coborîse vocea sub pragul de strigăt necesar pentru a acoperi zgomotul maşinii, în încercarea de a-i ascunde oarecum lui Welch propria-i lipsă de memorie, apărindu-se astfel pe sine. Acum fu nevoit să urle:
13
— Vă spuneam că a zis că nu a putut găsi spaţiu pentru articolul meu.
— Ah, n-a putut? N-a putut zici? Da, sigur, li se trimit o mulţime... un volum imens 'de materiale, după cum ştii. Totuşi, cred că dacă ceva le-ar stîrni cu adevărat interesul, atunci ar... ar... L-ai mai trimis şi altora?
— Da, lui Caton, tipul care publicase un anunţ în „Times Literary Supplement" acum vreo două luni. A înfiinţat o nouă revistă de istorie cu deschidere internaţională sau cam aşa ceva. Credeam că au să mi-l publice imediat. La urma urmei o revistă nouă nu poate fi asaltată de materiale depuse de mai multă vreme, cum e cazul cu celelalte, cărora le-am...
— Ah, da, la o revistă nouă merită să încerci. Era un anunţ în „Times Literary Supplement" acum cîtva timp. Paton sau cam aşa ceva îl chema pe redactor. Ar trebui să încerci la el, acum că nici una din revistele mai cunoscute nu par să aibă spaţiu pentru... efortul pe care l-ai făcut. Ia să vedem; oare care era titlul exact?
Dixon se uită pe fereastră la cîmpiile ce defilau pe lîngă ei. Totul era verde-crud după un aprilie umed. Ceea ce îl lăsa fără replică nu era atît această repetare, asemănătoare cu efectul de dublă expunere a unei fotografii, pe care o avusese convorbirea lor de jumătate de minut — căci asemenea incidente formau însăşi esenţa discuţiilor cu Welch —, cît perspectiva de a fi nevoit să citeze din nou titlul articolului pe care îl scrisese. Era un titlu perfect, în sensul că reuşea să cristalizeze stupiditatea minuţios construită a articolului, defilarea funerară de fapte ce stîrneau căscatul, pseudolumina aruncată asupra unor non-probleme. Dixon citise sau mai bine zis începuse să citească zeci de asemenea articole, dar al lui i se părea mai rău decît toate celelalte, prin aerul său pătruns de propria-i utilitate şi însemnătate. „Aplecîndu-ne asupra acestui aspect neglijat în mod straniu pînă în jirezent", aşa începea articolul. Acest — care aspect neglijat? In ce mod

straniu? Ce e neglijat în mod straniu? Faptul că gîndea în felul acesta fără să fi rupt manuscrisul sau să-i fi dat foc pînă acum nu-l făcea decît să apară şi mai prost, şi mai ipocrit. „Cum suna exact?" dădu răspunsul ca un ecou, prefăcîndu-se că face un efort de memorie:
— Ah, da, *Influenta economică a dezvoltării în domeniul tehnicilor de construcţii navale Intre 1450 şi 1485.* De fapt, asta este...
14
Incapabil să termine fraza, se întoarse din nou spre stînga*, surprins să găsească la nici 12 centimetri de el fiţi unui om care-l privea uluit. Faţa, care sub ochii lui prindea o expresie tot mai alarmată, aparţinea şoferului unui camion pe care Welch alesese să-l depăşească tocmai într-o curba periculoasă între două ziduri de piatră. De după colţ, apăru în faţă un autobuz. Welch frînă uşor, asigurîndu-se astfel că vor continua să se afle tot paralel cu camionul şi în momentul cînd autobuzul va ajunge în faţa lor şi zise, hotărît:
— Ei, asta e manevra cea mai bună, cred.
înainte ca Dixon să aibă timp să se gîndească sau măcar să-şi scoată ochelarii, camionul frînase şi dispăruse. Şoferul autobuzului, deschizînd şi închizînd furios gura, reuşise cumva să'-şi hîrşîie vehiculul de zidul cel mai îndepărtat şi, cu un hîrşîit asemănător, maşina lui Welch se lansă înainte pe şoseaua dreaptă. Deşi în principiu bucuros că scăpase cu viaţă, Dixon avea în acelaşi timp senzaţia că discuţia s-ar fi încheiat frumos prin moartea lui Welch. Senzaţia deveni şi mai acută în clipa în care Welch spuse:
- — Dacă aş fi în locul tău, Dixon, aş lua toate măsurile posibile ca articolul să fie acceptat în următoarele cîteva luni. Vreau să spun, eu nu am cunoştinţele de specialitate necesare pentru a judeca... Continuă precipitat: Eu nu pot să mă exprim, nu-i aşa, asupra valorii articolului. N-are nici un rost să vină cineva să mă întrebe: „Cum e lucrarea lui Dixon?" decît dacă eu pot să-mi dau o părere de expert despre valoarea ei, nu? Dar acceptarea ei de către o revistă ştiinţifică de renume ar... ar... Tu, vreau să zic, nici tu nu ştii exact care îi e valoarea, cum ai putea să ştii, nu?
Dixon se gîndi că, dimpotrivă, el ştia prea bine ce valoare avea articolul său, ba chiar din mai multe puncte de vedere. Dintr-unul din ele, valoarea putea fi exprimată printr-un singur cuvînt indecent scris cu trăsătură de unire; dintr-altul, reprezenta valoarea unei cantităţi de frenetice căutări; iar din altul, era demn de scopul pentru care fusese scris: ştergerea „impresiei proaste" pe care o făcuse pînă atunci în colegiu şi în facultate. Dar zise:
— Nu, bineînţeles că nu, domnule profesor.
— Şi, vezi tu, Faulkner, este foarte important pentru tine ca articolul să se dovedească bun, dacă înţelegi ce vreau să spun.
în ciuda faptului că i se adresase cu alt nume (numitul Faulkner îl precedase în post), Dixon înţelegea foarte bine ce
în Marea Bntanie se circulă pe partea stînga a străzii (n.t.).
15
voia Welch să spună şi o confirmă. Cum *de* făcuse o impresie atît de proastă? întotdeauna se gîndise că motivul cel mai plauzibil era faptul că în prima săptămînă îl rănise uşor pe profesorul de engleză. Omul, încă tînăr, fost „fellow" la un colegiu din Cambridge, stătea pe treptele din faţă cînd Dixon, dînd colţul clădirii, venind de la bibliotecă, lovise tare cu piciorul într-o pietricică rotundă din mijlocul aleii asfaltate, înainte de a atinge vîrful traiectoriei, piatra îl izbi pe celălalt chiar sub rotula stingă, de la 9 distanţă de cam cincisprezece iarzi sau poate ceva mai mult. întorcînd capul, Dixon urmărise totul uluit şi îngrozit. Nu avea nici un rost s-o ia la fugă, cea mai apropiată ascunzătoare fiind oricum n.ult prea departe, în momentul impactului se întorsese şi o pornise de-a lungul aleii, dar ştia prea bine că era singura entitate din cîmpul vizual capabilă să fi catapultat pietre, întorsese capul odată şi îl văzuse pe profesorul de engleză într-un picior, uitîndu-se după el. Ca întotdeauna în asemenea ocazii ar fi vrut să-şi ceară scuze, dar cînd venea momentul, descoperea că era prea speriat ca s-o facă. Reacţionase în acelaşi fel şi două zile mai tîrziu, cînd, trecînd prin spatele scaunului secretarului şef, la primul consiliu profesoral, se împiedicase şi lovise scaunul, care căzuse tocmai în clipa cînd secretarul se aşeza. Un strigăt de avertizare din partea unuia din subalterni evitase dezastrul, dar îşi amintea şi acum expresia feţei posesorului acelei siluete înţepenite în formă de S. Apoi mai fusese şi eseul scris pentru Welch de unul dintre studenţii eminenţi, care conţinea sau mai bine zis consta din critici severe aduse unui studiu despre parcelarea păşunilor, redactat, după cum a reieşit mai tîrziu, de un fost student al lui Welch.
— L-am întrebat cine a putut să-i vîre în cap asemenea tîmpenii şi mi-a spus că totul fusese preluat dintr-una din prelegerile tale, Dixon. I-am spus şi eu, cît am putut mai cu tact, desigur... Mai tîrziu, Dixon a aflat că studiul criticat fusese scris la sugestia lui Welch şi parţial sub îndrumarea acestuia. Toate' lucrurile astea erau de fapt menţionate în „Cuvîntul înainte". Oricine putea să le citească. Dar Dixon, a cărui politică era să citească cît mai puţin din orice carte, nu-şi bătea niciodată capul cu cuvintele înainte, aşa că Margaret fusese cea care îi adusese informaţia. Se întîmplase, după cîte îşi mai amintea el, în dimineaţa premergătoare serii în care Margaret încercase să se sinucidă cu somnifere.
Cînd Welch, cu un fel de strigăt venit de departe, îi spuse: „Ah, â propos, Dixon", Dixon se întoarse spre el

cu sinceră aviditate: „Da, domnule profesor?" Cu mult mai binevenit era
16
orice îi putea oferi 'Welch decît gîndul la ce avea să-i ofere Margaret — situaţie pe care urma curînd s-o testeze pe viu.
— Mă gîndeam dacă ţi-ar face plăcere să vii la noi la sfîrşitul săptămînii viitoare pentru... sfîrşitul de săptămînă. Cred că o să fie destul de distractiv. Ştii, vor veni cîteva persoane de la Londra, prieteni de-ai noştri şi de-ai băiatului meu Bertrand. Bertrand o să încerce să vină şi el, desigur, dar nu ştie dacă poate să scape. Cred că o să organizăm unul sau chiar două mici spectacole, mici piese muzicale şi chestii de-astea. Vom face, poate, apel şi la tine să ne dai o mînă de ajutor.
Maşina huruia de-a lungul şoselei libere.
— Mulţumesc fourte mult, mi-ar face mare plăcere, spuse Dixon, gîndindu-se că trebuia s-o pună pe Margaret să spioneze în ce avea să conste „mîna de ajutor" pe care urma s-o dea el.
Welch părea foarte încîntat de această acceptare rapidă a invitaţiei.
— Perfect, spuse cu vădită plăcere. Acum ar fi un aspect profesional pe care aş dori să-l discut cu tine. Am vorbit cu Rectorul despre Săptămînă Deschisă a Colegiului, la sfîrşitul semestrului. Vrea ca departamentul de istorie să-şi aducă şi el contribuţia la eforturile comune şi, ştii, m-am gîndit la tine.
— Ah, da? cu siguranţă că există alţii mult mai calificaţi pentru a face eforturi!
— Da, m-am gîndit că te-ar putea interesa să ţii tu conferinţa cu care contribuie departamentul la seara respectivă. Dacă, bineînţeles, poţi?
— Da... sigur... mi-ar face plăcere să-mi încerc forţele ia o conferinţă publică, dacă dumneavoastră consideraţi că sînt capabil s-o fac, reuşi Dixon să articuleze.
— Mă gîndeam că ceva de genul „Vesela Anglie medievală" ar fi un subiect potrivit. Nu exagerat de academic şi nici prea... prea... Ctezi că poţi să înjghebi ceva cam în sensul ăsta[9]

II

— PE URMĂ^, chiar înainte de-a simţi că încep să mă scufund în neant, brusc, nu m-a mai interesat nimic, îmi amintesc că-mi încleştasem degetele pe sticla goală şi într-un fel mă agăţăm de ea, ca şi cînd mi-ar fi putut salva viaţa, dar curind nu mi-a mai păsat de loc că aveam să mor; mă simţeam mult prea obosită. Şi, totuşi, dacă cineva m-ar fi zgîlţîit atunci şi mi-ar fi spus: „Haide, haide, nu eşti pe punctul de a te duce, ci de a te întoarce", cred sincer că aş fi încercat să fac efortul să mă întorc. Dar n-a făcut-o nimeni şi m-am gîndit: „Eh, ce dacă mor, n-are nici o importanţă. E .o senzaţie ciudată".
Margaret Peel, micuţă, uscăţivă şi cu ochelari, puternic machiată, îl privi pe Dixon zîmbind uşor. în jurul lor se auzea zumzetul altor conversaţii.
— E totuşi un semn bun că poţi vorbi despre toate astea astfel, zise el. Cum ea nu răspunse, Dixon continuă: Ce s-a întîmplat pe urmă — sau nu-ţi mai aminteşti? Dacă nu vrei, nu-mi spune nimic.
— Nu, nu mă deranjează să-ţi spun, dacă nu te plictisesc. Zîmbetul i se accentua. Dar nu ţi-a povestit Wilson cum m-a găsit?
— Wilson? Ah, tipul din camera de dedesubt. Da, a zis că radio-ul era prea tare şi a urcat la tine să se plîngă. Ce te-a făcut să-l dai aşa tare?
Sentimentele pe care prima parte a povestirii lui Margaret le stîrnise în el aproape că dispăruseră acum şi era în măsură să judece mai limpede.
Margaret întoarse capul, privind barul pe jumătate gol.
— Ca să-ţi spun sincer, James, nu ştiu. Cred că a fost nevoia de a avea un zgomot oarecare în jurul meu în timp ce mă... mă duceam. Liniştea din cameră era atît de îngrozitoare. Un fior o străbătu uşor şi adăugă repede: E cam rece aici, nu
18
— Ne mutăm în altă parte dacă vrei.
— Nu, nu. E foarte bine; individul care a intrat a" făcut puţin curent... A, da, după aceea. Cred dă mi-am dat destul de repede seama ce se întîmpla, unde mă aflam şi toate astea. Şi ce îmi făceau. M-am gîndit „Dumnezeule, ore întregi să te simţi bolnav şi nenorocit, oare am să pot suporta?" Dar bineînţeles că ieşinam întruna şi iar îmi reveneam şi tot aşa; în cele din urmă s-a terminat cu bine. în momentul cînd am fost'din nou deplin *compas mentis* ce fusese mai rău trecuse, mă simţeam ceva mai bine. Eram foarte slăbită, desigur; îţi aminteşti... Dar toată lumea a fost nemaipomenit de drăguţă cu mine, deşi mă gîndeam că aveau destulă bătaie de cap cu oamenii care erau bolnavi fără să aibă nici o vină. îmi amintesc că eram îngrozită că vor chema poliţia şi voi fi internata într-un spital al poliţiei — există oare asemenea spitale, James? — dar s-au purtat ca nişte îngeri. Mai multă drăgălăşenie nici nu se poate. Şi ai venit tu să mă vezi şi partea cea mai urîtă a început să mi se pară ireală. Dar arătai atît de groaznic de...
Rîzînd se aplecă puţin într-o parte pe scaunul de la bar, se apucă cu mîinile de un genunchi, unul din pantofii din imitaţie de antilopă căzîndu-i din picior. „

— Arătai de parcă ai fi asistat la o operaţie înspăimîntătoare, alb ca varul şi cu... cu ochii duşi în fundul capului...
Clătină din cap, continuînd să rîdă încet şi-şi trase jacheta de lînă peste umerii rochiei verzi.
— Chiar aşa? o întrebă Dixon. Se simţea uşurat la auzul acestei veşti, descoperind că arătase la fel de rău cum se şi simţise în dimineaţa aceea. Apoi se simţi din nou rău, în timp ce încerca să-şi adune curajul ca să-i pună ultima întrebare obligatorie. Cîteva secunde ascultă cu jumătate de ureche, timp în care Margaret descria cît de drăguţă fusese doamna Welch, cum venise s-o ia de la spital şi s-o instaleze în casa lor, pentru tot timpul convalescenţei. Fără îndoială că fusese foarte amabilă cu Margaret, deşi cu alte ocazii, cînd îşi exprima în mod public dezaprobarea faţă de soţul ei, de pildă, era singura persoană capabilă să-l facă pe Dixon să-l compătimească pe Welch. îi era efectiv neplăcut să audă cît fusese de drăguţă; asta însemna că trebuiau găsite alte motive pentru antipatia lui faţă de ea. în cele din urmă, după ce trase o duşcă bună din pahar, Dixon spuse aproape în şoaptă:
— Nu eşti obligată să-mi spui nimic dacă nu vrei, dar... ai terminat cu povestea asta acum, nu? Vreau să spun că n-o să mai faci niciodată.
19
îşi ridică repede ochii spre el, ca şi cum ar fi aşteptat această! întrebare, dar Dixon nu putea spune dacă era bucuroasă sau necăjită că i se pusese. Apoi fata întoarse capul şi el îşi dădu seama cît de puţină carne avea pe maxilare.
— Nu, n-am să mai încerc, spuse ea. Nu mă mai leagă nimic de el, nici un sentiment, de nici un fel. Astfel încît acum îmi spun că a fost ridicol să fac ce-am făcut.
Răspunsul îl făcu pe Dixon să conchidă că temerile lui despre seara aceasta fuseseră total neîntemeiate.
— Bun, zise el din toată inima. A încercat să ia legătura cu tine în vreun fel?
— Absolut nimic, nici măcar un mesaj telefonic. Dispărut^ fără urmă, de parcă n-a existat — vreau să spun legătura dintre! noi. Presupun că e prea ocupat cu pipiţa lui, aşa cum a şi zis.|
— Ah, a spus asta?
— Bineînţeles. Prietenul nostru Catchpole a mersi întotdeauna drept la ţintă. Vrei să ştii ce mi-a spus? „O iau ci mine în nordul Ţării galilor vreo două săptămîni. Am considerat că trebuie să-ţi spun înainte de a pleca." Oh, a fost de o adorabilă francheţe, dragă James; adorabil din toate punctele de vedere.
întoarse din nou capul în partea cealaltă şi, de data aceasta, tendoanele de pe gît apărură proeminente ca şi oasele de la baza gîtului. Simţi că-l năpădeşte un val de nelinişte care se accentua în clipa cînd îşi dădu seama că nu mai găsea nimic de spus. Ca şi cum ar fi sperat să găsească un text scris, îi examina atent faţa, observînd smocurile de păr castaniu care atîrnau de sub braţele ochelarilor, ridul care-i străbătea obrazul dinspre el şi care acum părea că se apropiase şi mai mult de coada ochiului (sau era numai o părere?) şi colţurile, fără nici o îndoială uşor lăsate, ale gurii. Dar pe figura ei nu exista nimic care să fi putut alimenta o conversaţie, îşi căuta ţigările, însă înainte de-a-i întinde pachetul, folosind pretextul ca un mijloc de a sparge tăcerea, Margaret se întoarse spre el cu zîmbetul vag pe care începuse să-l cunoască. Figura ei exprima un amestec' de silă de sine şi de curaj.
Cu o mişcare scurtă îşi goli paharul.
— Bere, zise. Comandă-mi nişte bere. Petrecerea abia înce_pe.
In timp ce încerca să atragă atenţia chelneriţei şi să comande berea, Dixon se întrebă mai întîi cîte rinduri de băuturi mai trebuia oare să plătească şi apoi de ce Margaret, cu salariul ei întreg de lector, pe.care continua să-l primească şi pejierioada cît lipsea de la slujbă, îi oferea atît de rar o băutură. In sfîrşit,
20
deşi nici acest gînd nu era de natură să-l binedispună, îşi aminti de dimineaja zilei în care Margaret înghiţise tot tubul de somnifere, în afara unui seminar la ora două, el-nu mai avea nimic de făcut la colegiu în dimineaţa aceea, iar ea tocmai îşi terminase orele pe la zece şi era liberă. După o cafea de şapte peni, pe care o băuseră într-un local nou deschis, în prezent înfloritor, se duseseră împreună la o farmacie, unde Margaret avea de cumpărat mai multe lucruri. Printre ele era şi un nou tub de somnifere. Dixon îşi amintea exact expresia feţei ei în timp ce îşi punea în geantă tubul de somnifere, ambalat într-o pungă albă, şi cum, întorcîndu-se spre el, îi spuse: „Dacă n-ai nimic mai bun de făcut astă-seară, îţi ofer o ceaşcă de ceai pe la zece. Ai putea trece pentru vreo oră?" Spusese da, decis s-o facă, dar s-a întîmplat că nu reuşise să-şi termine la timp prelegerea pentru a doua zi şi, cînd sună ora zece, îşi dădu seama că nici perspectiva unei noi conferinţe despre Catchpole nu-i surîdea. în seara respectivă, ceva mai devreme, Catchpole venise la Margaret să-i spună că terminase cu ea şi pe la zece ea îşi înghiţise deja tot tubul de somnifere. Dacă el ar fi fost acolo, se gîndea Dixon pentru a mia oară, ar fi putut s-o împiedice sau, dacă ar fi fost totuşi prea tîrziu, ar fi putut măcar s-o ducă, la spital cu cel puţin o oră mai devreme decît o dusese Wilson. Refuza să se gîndească la ce s-ar fi putut întîmpla dacă Wilson nu s-ar fi deranjat să urce pînă la Margaret. Ce s-ar fi

întîmplat de fapt era mult mai neplăcut decît orice scenariu pe care el şi l-ar fi putut imagina în dimineaţa aceea. Următoarea lor întîlnire fusese la spital, o săptămînă mai tîrziu.
Băgîndu-şi în buzunar cei opt peni, restul de la doi florini, 'Dixon împinse uşor spre Margaret unul din cele două pahare aburite. Stăteau la barul Oak Lounge, într-un hotel nu departe de casa familiei Welch. Cocoţat pe scaunul înalt, Dixon încerca să-şi mai scoată ceva din preţul pipărat al băuturilor, îndopîndu-se cu cartofi prăjiţi, cu castraveţi muraţi şi mici cepe de coctail roşii, verzi şi chihlimbarii, puse generos la dispoziţia clienţilor de o administraţie cu ambiţii. Atacă cel mai umflat castravecior care mai rămăsese, gîndindu-se ce noroc avea că deja o bună parte a serii se scursese fără ca el să fie direct implicat cu ceva. Margaret nu pomenise nimic despre faptul că în ultima vreme nu mai dăduse pe la familia Welch şi nici nu se lansase în vreo întrebare sau mărturisire stînjenitoare.
— Apropo, James, zise Margaret, învîrtind piciorul paharului, aş vrea să ştii cît îţi sînt de recunoscătoare pentru
21
tactul de care ai dat dovadă în ultimele două săptămîni. A fost foarte drăguţ din partea ta.
Alarmat, Dixon se concentra la maximum. Jocurile de cuvinte ce păreau inofensive sau chiar amuzante erau semnul cel mai sigur al unui atac iminent, călăreţul misterios pornit pe urmele diligentei cu lingouri.
— Nu ştiu să fi fost chiar atît de plin de tact, spuse el cu o voce piată.
— Vreau să spun, felul în care ai stat în umbră. Tu ai fost singurul care s-a ostenit să-şi pună mintea la contribuţie, să se gîndească la ce prefer eu — să nu fiu asaltată de întrebări bine intenţionate de genul „şi cum te simţi, draga mea, după această neplăcută întîmplare" şi aşa mai departe. Dacă vrei să ştii, bătrîna mamă Welch invita oameni din sat, care nu mă văzuseră în viaţa lor, să vină să mă întrebe cum mă simt. De-a dreptul incredibil. Cum să-ţi spun, James, au fost cum nu se poate mai drăguţi, dar am să fiu tare fericită cînd am să scap de aici.
Părea sinceră. Ştia că avea obiceiul să interpreteze.unele din acţiunile lui (sau lipsa lor), chiar şi pe cele mai leneşe sau jignitoare, în acest fel. Deşi, sigur, nu tot atît de des cum interpreta unele încercări de sprijin drept lene sau jignire. Acum ar putea încerca să schimbe discuţia.
— Neddy spunea că te-ai simţi în stare să-ţi reiei în curînd activitatea, zise el. Bineînţeles, acum se apropie examenele. Ai de gînd să te întorci la universitate înainte?
— Aş vrea să am măcar o întîlnire cu fiecare grupă, să văd ce probleme ar avea de ridicat studenţii. Asta în cazul în care efortul de a se gîndi la cîteva întrebări nu va depăşi posibilităţile creieraşelor lor. Dar n-am de gînd să fac nimic mai mult anul acesta; poate doar să notez lucrările, întoarcerea la p viaţă normală se va efectua în clipa cînd voi putea pleca din casa Welch, oricît aş părea de nerecunoscătoare. Cu o mişcare bruscă îşi puse un picior peste celălalt.
— Cam cît crezi că ai să mai stai aici?
— Ah, nu mai mult de două săptămîni, sper. Oricum vreau să plec înainte de vacanţa de vară. Totul depinde de cît de curînd voi găsi o locuinţă.
— Foarte bine, zise Dixon, devenind tot mai bine dispus pe măsură ce sinceritatea discuţiei apărea tot mai evidentă. Deci la sfîrşitul săptămînii viitoare vei fi tot la ei.
— Ce, pentru petrecerea artistică a lui Neddy? Da, sigur. De ce, doar nu vrei să-mi spui că vii şi tu?
— Ba chiar asta vreau să-ţi spun. Problema s-a ridicat din senin în maşină, pe cînd veneam încoace. Ce e? Ce-i aşa amuzant?
Margaret rîdea în felul pe care Dixon îl numise iniţial în
22
mintea lui „clinchetul unor clopoţei de argint". Uneori se gîndea că întreaga ei comportare deriva din transpunerea în acţiune a unor astfel de manifestări. Dar pînă să se simtă enervat împotriva lui sau împotriva ei, Margaret spuse:
— Sper că ştii în ce te-ai băgat, nu?
— în genere, conversaţie de salon, presupun. Pot ţine pasul chiar şi cu cei mai buni. Ce altceva ar putea fi?
Margaret începu să numere pe degete: „Citire de partituri. Citirea unei piese de teatru. Demonstraţia unor paşi într-un dans al săbiilor. Recitări. Un concert de muzică de cameră. Mai e şi altceva, dar nu-mi vine acum în minte, îmi amintesc eu". Şi continuă să rîdă.
— Lasă, nu-ţi mai bate capul, ajunge şi atît. Dumnezeule, chiar e serios? Cred că Neddy a luat-o razna de tot. E nemaipomenit! N-o să vină nimeni.
— Aici te înşeli. Un tip de la Programul Trei a promis ca vine. Şi un grup cameral de la *Picture Post.* Vor participa cîţiva dintre cei mai cunoscuţi instrumentişti locali, inclusiv prietenul tău Johns, cu...
Dixon scoase un strigăt înăbuşit.
— Imposibil, zise, dînd pe gît ultimele picături de bere din pahar. Te rog, lasă fanteziile astea. N-au cum găzdui

atîta lume în casă. Sau au de gînd să doarmă afară pe iarbă? Şi ce...
— După cîte spune Neddy, cei mai mulţi nu vin decît duminică şi pleacă seara. Vor fi, totuşi, şi unii, în afară de tine, care vor sta peste noapte. Johns vine vineri după-amiază, probabil adus cu maşina odată cu tine.
— îl strîng de gît pe tîmpitu' ăla înainte de a intra în aceeaşi...
— Bine, bine, am înţeles. Nu striga. Vine şi unul din băieţi, cu iubita. Fata s-ar putea să fie destul de interesantă; studiază baletul după cîte am înţeles.
— Studentă la balet? Habar n-aveam că există aşa ceva.
— Se pare că da. O cheamă Sonia Loosmore.
— Nu, serios! De unde ştii toate astea?
— Toată săptămîna, cuplul Welch n-a vorbit decît despre asta.
— îmi închipui. Dixon începu s-o caute din ochi pe chelneriţă. Atunci poate că poţi să-mi spui şi de ce am fost invitat.
— Asta n-a fost prea clar. Ca să fim împreună presupun. Se vor găsi o mulţim.e de lucruri de făcut şi pentru tine. De asta nu mă îndoiesc.
— Uite, Margaret, ştii la fel de bine ca şi mine că eu nu ştiu să cînt, nu ştiu să joc teatru, nu citesc prea bine şi, slavă

Domnului, nu ştiu să citesc partituri muzicale. Nu. Ştiu ce este. E semn bun într-un fel. Vrea să-mi testeze reacţiile la cultură; vrea să vadă dacă sînt persoana potrivită pentru a preda într-o universitate, înţelegi? Cineva care nu poate deosebi un flaut de orgă de un flaut nu merită să fie ascultat cînd vorbeşte despre preţul nenorocitelor de vaci din timpul lui Eduard al treilea, îşi înfundă şase-şapte cepe murate în gură şi începu să le strivească cu furie.
— Dar sigur că te-a expus la cultură şi pînă acum.
— Nu la o concentrare atît de mare cum pare să fie asta. Doamne Dumnezeule, ce dracu o fi în capul lui? La ce folosesc toate astea? Doar n-o face numai pentru mine.
— I-a venit ideea să scrie un articol sau să vorbească la radio despre grupurile culturale din provincie, îţi aminteşti toate chestiile cu care ne împuia capul de Paşte după ce s-a întors de la Manchester.
— Doar nu crede c-o să-l ia cineva în serios!
— Cine poate şti ce e în capul lui? Nu, cred că e pur şi simplu o scuză ca să facă ceea ce face. Ştii cît îi plac chestiile astea.
— Cine s-o ştie mai bine ca mine, suspină Dixon, încercînd din nou să atragă atenţia chelneriţei. Va trebui să începi să descoperi ce vrea de la mine, ca să pot găsi din timp motive să mă eschivez.
Margaret îşi puse mîna pe mîna lui:
— Poţi să te bizui pe mine, spuse cu voce caldă. Dixon continuă repede:
— Dar cum a pus mîna pe tipul de la BBC şi pe cel de la *Picture Post?* Trebuie să fi cointeresat pe cineva.
— După cîte am înţeles amîndoi sînt cunoscuţi de-ai lui Bertrand sau de-ai prietenei lui. Dar hai să nu mai vorbim de asta. Să vorbim mai bine despre noi. Avem atîtea lucruri să ne spunem, nu crezi?
— Bineînţeles, îi răspunse încercînd să dea un ton camaraderesc vocii sale. Scoase pachetul de ţigări şi, în timp ce aprindea două ţigări şi mai comanda ceva de băut, reflecta asupra extraordinarei capacităţi a lui Margaret de a trînti chestii de astea cînd nici nu te aştepţi, îi venea să scoată un urlet nearticulat şi să fugă din bar, să nu se mai oprească pînă nu. va simţi sub picioare podeaua unui autobuz care să-l ducă în oraş. Deşi redusă momentan la tăcere — remarcă, recunoscător de prezenţa chelneriţei — Margaret reuşea, totuşi, să menţină presiunea asupra lui, aruncîndu-i priviri languroase şi chiar atingîndu-i genunchiul cu genunchiul ei. Dixon reuşi să

transforme tresărirea pe care i-o produse acest gest, într-o privire îndreptată brusc în sus, spre pendula de deasupra tejghelei. Limba subţire şi roşie a secundarului se învîrtea încet în jurul cadranului, creînd iluzia trecerii rapide a timpului. Celelalte două limbi arătau nouă şi cinci.
în timp ce i se dădea restul, Dixon se uită la chelneriţă, o femeie solidă, oacheşă, cu buza de sus subţire şi cu ochii prea apropiaţi unul de celălalt. Se gîndi cît de mult îi plăcea de ea şi cît de multe lucruri avea în comun cu ea şi cît de mult i-ar fi plăcut şi el ei şi cîte lucruri ar fi avut şi ea în comun cu el dacă l-ar fi cunoscut. Cu un gest cît se poate de deliberat îşi vîrî banii în buzunarul pantalonilor, după care luă un pachet de ţigări uitat de cineva pe tejghea şi-l scutură. Se dovedi a fi gol. Lîngă el, Margaret slobozi suspinul ce preceda, invariabil, cele mai groaznice mărturisiri. Aşteptă pînă cînd Dixon fu nevoit să se întoarcă spre ea şi rosti:
— Cît de aproape ne simţim unul de celălalt în seara asta, James. Un tip cu o faţă iată, ce stătea de cealaltă

parte a ei, se întoarse şi o privi surprins, în sfîrşit, au căzut toate barierele, nu-i aşa?
Considerînd că nu exista nici un răspuns la întrebarea ei, Dixon o privi fix, aprobînd uşor din cap, aşteptînd aproape să audă aplauzele unui public nevăzut. Ce n-ar fi dat pentru o puternică şi eliberatoare furie sau pentru un dispreţ, o ignorare cu adevărat eficientă, a simţului responsabilităţii?
în cele din urmă Margaret îşi coborî privirea, părînd că cercetează atentă berea din pahar în căutarea unor corpuri străine.
— Mi se pare aproape de nesperat. După o nouă clipă de tăcere, continuă pe un ton mai vioi: Dar n-am putea oare să ne ducem undeva mai... departe de ochii lumii?
Dixon îi spuse că era o idee bună şi traversară încăperea, care tocmai începea să se umple, îndreptîndu-se spre un colţ mai ferit, înainte de a se aşeza, Dixon se scuză şi se duse la toaletă.
Ajuns acolo, se gîndi cît de plăcut ar fi dacă ar putea renunţa la dublul său rol de conciliator, ştergînd-o imediat de aici. Cinci minute erau suficiente pentru a da un telefon injurios lui Welch şi pentru a pune lucrurile la punct cu Margaret. După care s-ar duce să-şi arunce cîteva lucruri într-o valiză şi va lua trenul de zece patruzeci spre Londra. ,Stînd ;n cabina slab luminată, îi veni în minte imaginea insuportabilă care-l urmărea de cînd acceptase această slujbă. I se părea că priveşte dintr-o cameră întunecată spre o stradă pustie şi dosnică, unde, pe un cer crepuscular, se profilau un şir de coşuri înalte ca modelate în

tablă. Un nor mic cu două coarne trecea uşor de la dreapta la stînga. Imaginea nu era numai pur vizuală, deoarece avea senzaţia că în acelaşi timp îi zumzăia în urechi un zgomot uşor, nedefinit şi, cu convingerea neîntemeiată pe nimic a celui care visează, avea senzaţia că cineva era pe punctul de a intra în camera unde se afla el, o persoană a cărei figură îi era cunoscută, dar pe care n-o cunoştea. Era sigur că peisajul era londonez şi era aproape la fel de sigur că aparţinea unui colţ din Londra pe care nu-l vizitase niciodată. De fapt, nu petrecuse acolo mai mult de vreo douăsprezece nopţi în toată viaţa lui. Atunci de ce, continua el să se întrebe, dorinţa lui legitimă de a părăsi provincia şi de a se duce la Londra era exacerbată şi particularizată de acest peisaj anume, abia întrezărit?
Ieşi gînditor din toaletă fără să se ostenească să închidă uşa prevăzută cu un dispozitiv cu aer comprimat, care o făcea să alunece încet. Cilindrul dispozitivului fiind însă deşurubat de vreun beţiv, uşa veni cu putere în spatele lui, evitînd cu puţin să-l izbească în călcîi. în culoarul scurt şi îngust, zgomotul avu efectul unui foc de armă. I se păru că aude un nechezat de spaimă venind dinspre bar. Era, mai mult decît oricînd, momentul să se năpustească în stradă şi să nu se mai întoarcă. Dar necesităţile economice şi mila formau o combinaţie puternică şi dacă, pe deasupra, mai adăugăm şi frica ce le întovărăşea pe amîndouă, deveneau imbatabile. Deschise uşa lăcuită şi intră din nou în barul de la Oak Lounge.

III

— VA ROG SA MĂ SCUZAŢI, domnule Dixon, puteţi sâ-nii acordaţi cîteva minute?
Făcînd întîi o strîmbătură gen „lovitură pe la spate", Dixon se opri şi se întoarse, îşi terminase prelegerea şi tocmai pleca din universitate şi se grăbea.
— Da, domnule Michie.
Michie era un fost militar mustăcios, care îşi făcuse armata ca student şi care comandase o trupă de tanchişti în Anzio în timp ce Dixon era caporal în vestul Scoţiei. Acum îl oprise pe Dixon în dreptul căsuţei portarului. Ca întotdeauna, comportarea lui părea să ascundă ceva, deşi Dixon nu era niciodată sigur ce anume. Aşteptă puţin, apoi întrebă:
— Aţi reuşit să puneţi la punct programa aceea domnule? Era singurul student pe care Dixon îl auzise vreodată
adresîndu-se unui asistent cu „domnule", ba mai mult, părea să rezerve acest titlu exclusiv pentru Dixon.
— Ah, programa, zise Dixon încercînd să cîştige timp. N-o pusese la nici un punct.
Michie avea aerul să creadă că poate întrebarea Iui necesita mai ample explicaţii.
— Vă amintiţi, domnule, tematica pentru cursul dumneavoastră special de anul viitor. Aţi spus că veţi distribui copii studenţilor care şi-au luat examenele cu distincţie.
— Da, oncît ar părea de curios, îmi amintesc că am spus-o, zise Dixon, după care făcu un efort să se adune; nu trebuia să-l antagonizeze pe Michie. Am materialul gata acasă, dar nu l-am dat încă la dactilografiat. Am să încerc să termin totul şi să ţi-l dau la începutul săptămînii viitoare. Sper că e bine.
— E foarte bine, domnule, zise Michie linguşitor, şi mustaţa i se strîmbă puţin cînd zîmbi. O porni înainte pe alee, continuînd să-l privească pe Dixon, încercînd, după cîte se

părea, să manevreze o ieşire împreună din universitate. Balansa uşor în mînă t> servietă plină cu lectura pentru sfîrşitul săptămînii. N-aş putea trece într-o zi pe la dumneavoastră s-o iau?

Dixon renunţă să se mai opună şi îi permise lui Michie să-l conducă pînă în stradă.
— Dacă vrei, îi spuse.
în sinea lui fumega de enervare ca o felie de pîine uitată în prăjitor. întocmirea unei programe fusese, bineînţeles, ideea lui Welch. După consultarea ei, candidaţii la diplomă cu distincţie în istorie urmau să vadă dacă erau interesaţi să aleagă acest nou curs special, preferîndu-l unor cursuri speciale mai vechi oferite de alţi membri ai departamentului; cursul urma să fie apoi inclus în întrebările uneia din cele opt lucrări ce se cereau pentru obţinerea diplomei. Desigur, cu cît reuşea să „intereseze" un număr mai mare — dar rezonabil — de studenţi să vină la cursul lui, cu atît mai bine pentru Dixon. La fel de clar era, însă, şi faptul că un număr mare de studenţi „interesaţi" însemna că numărul de studenţi ce se înscriau la cursul special ăl lui Welch ar fi scăzut într-un fel pe care Welch s-ar fi putut să nu-l aprecieze. Cu o grupă de nouăsprezece studenţi cu distincţie şi un departament cu şase cadre didactice, un număr de trei studenţi părea să fie considerat echitabil. Pînă în prezent, eforturile lui Dixon în vederea cursului său special, dacă nu luăm în consideraţie şi efortul de a se gîndi cît de mult urăşte acest curs, se limitaseră la încercarea de a-şi asigura participarea celor mai frumoase trei fete din grupă, dintre care una era iubita lui Michie, şi la strădania de a-l împiedica pe numitul Michie să se înscrie şi el. Dacă adăugăm la aversiunea lui Dixon de a se gîndi la noţiunea de muncă în sine şi necesitatea de a-l. ţine pe Michie la distanţă, se poate lesne explica senzaţia neplăcută pe care o resimţea în acest moment.
— Cam care ar fi problemele majore pe care le-aţi schiţat pînă acum, domnule, dacă îmi permiteţi să vă întreb? se interesă Michie pe cînd o porniră în jos pe College Road.
Dixon nu-i permitea de loc, dar se mulţumi să-i spună:
— De fapt cred că accentul va fi pus pe aspectul social, înţelegi? încerca să se împiedice să gîndească la titlul oficial dat cursului, care suna „Viaţa şi cultura medievală". Mă gîndeam să încep prin a discuta despre universitate, de pildă, şi rolul ei social. Se consolă pentru a fi rostit această *frază,* gîndind că era cel puţin conştient că ea nu însemna nimic.
— Deci înţeleg că nu vă propuneţi să faceţi o analiză a scolasticii?

întrebarea ilustra perfect motivul pentru care Dixon simţea că trebuie neapărat să-l îndepărteze pe Michie de la cursul său. Michie ştia o mulţime de lucruri sau aşa lăsa impresia, ceea ce era la fel de neplăcut. Unul din lucrurile pe care le ştia sau *părea,* că le ştie era sensul noţiunii de scolastică. El, Dixon, citea, auzea şi folosea chiar cuvîntul de zeci de ori în fiecare zi fără să-i cunoască exact sensul, deşi dădea impresia că ştie. Dar vedea foarte bine că nu va putea continua să pretindă că ştie sensul acestui termen şi al altor vreo sută, atîta vreme cît îl are lîngă el pe Michie întrebînd, discutînd, argumentînd pe marginea lor. Michie era sau părea să fie în măsură să-l facă tot timpul de rîs, cînd nici nu se aştepta. Deşi ar fi fost destul de simplu să însceneze o ceartă cu el pe un aspect tehnic, în legătură cu o lucrare nepredată la timp, de pildă, Dixon avea anumite reticenţe, nutrind cumva senzaţia că Michie era în stare să insiste să urmeze cursul „Viaţa şi cultura medievală" numai ca să-i facă în ciudă şi din dorinţa de a-l pune în inferioritate. Michie trebuia, deci, îndepărtat, dar nu cu loviturile de picior în spate la care era îndreptăţit, ci numai cu zîmbete şi scuze. Iată de ce Dixon zise:
— Ah, nu. Mă tem că n-o să fie mare lucru din punctul ăsta de vedere. Consider că nu sînt destul de calificat pentru a mă pronunţa despre învăţaţi ca Scotus şi Aquinas. Sau te pomeneşti că era Augustin?
— Trebuie să fie fascinant să studiezi efectul pe care l-au avut în viaţa oamenilor desele vulgarizări şi simplificări ale doctrinelor scolasticilor.
— Perfect de acord, răspunse Dixon, simţind cum încep să-i tremure buzele, dar asta e mai potrivit pentru o teză de doctorat mai degrabă decît pentru subiectul unei serii de prelegeri în cadrul unui curs la nivel destul de elementar, nu crezi?
Michie îşi expuse pe larg opinia, din fericire fără să mai pună întreebări, aducînd argumente pentru şi contra acestui punct de vedere. După ce Dixon îşi exprimă regretul că o discuţie atît de interesantă trebuie să fie întreruptă, se despărţiră la capătul lui College Road, Michie luînd-o spre cămin şi Dixon spre casă. Mergînd grăbit pe străzile lăturalnice, pustii la ora cînd în fabrici şi birouri încă nu se terminase ziua de lucru, Dixon se gîndea la Welch. Oare Welch i-ar fi cerut să organizeze un curs special dacă nu ar fi avut intenţia să-l menţină la catedră? încearcă să substitui numelui lui Welch celui al oricărei alte fiinţe umane şi răspunsul va fi clar „Nu". Dar menţine formularea originală şi nici o certitudine nu mai este posibilă. Nu mai departe decît săptămîna trecută, la o lună după ce se

pusese prima oară problema cursului special, l-a auzit pe Welch vorbind cu profesorul de ştiinţele educaţiei despre „educatorul de tip nou" pe care îl căuta. Dixon se simţise rău vreo cinci minute, după care Welch veni la el şi începu să discute, pe un ton foarte sincer, ce voia să facă Dixon anul viitor cu cei care reuşiseră

cu greu să-şi ia exarrienul. Amintindu-şi de toate astea, Dixon îşi rostogoli- ochii în cap ca nişte bile şi îşi supse obrajii, luînd figura unui tuberculos sau a cuiva pe moarte, gemînd tare pe cînd traversa strada spre uşa casei lui.
Pe măsuţa înzorzonată din vestibul se aflau vreo două reviste şi cîteva scrisori venite cu poşta de după-amiază. Era ceva într-un plic cu adresa bătută la maşină pentru Alfred Beesley, membru al departamentului de engleză al universităţii; un plic burduşit cu cupoane cu pronosticuri la meciurile de fotbal adresat lui W. Atkinson, un agent de asigurări cu cîţiva ani mai mare ca Dixon; şi alt plic scris la maşină adresat lui „J. Dickinson", cu ştampila unui birou poştal din Londra. Ezită puţin, apoi îl deschise, înăuntru era o foaie de "hîrtie ruptă în grabă dintr-un carnet conţinînd cîteva rînduri aproape ilizibile, scrise urît cu cerneală verde. Pe un ton neprotocolar, autorul scrisorii anunţa că îi plăcuse articolul despre construcţiile navale şi îşi propunea să-l publice „la momentul oportun", îi va scrie din nou „în curînd" şi se iscălea „L.S. Caton". Dixon luă din cuier pălăria de fetru a lui Atkinson, şi-o puse pe cap şi făcu cîţiva paşi de dans în vestibulul îngust. Acum avea să-i fie greu lui Welch să-l concedieze. Era o veste bună şi în alte privinţe. Era încurajator în general. Pînă la urmă te pomeneşti că articolul avea totuşi vreo valoare. Nu, nici chiar aşa! Dar însemna că era genul de material potrivit şi se putea presupune că persoana care scrisese mai multe astfel de materiale potrivite era capabilă să mai scrie şi altele. O să-i facă plăcere să-i împărtăşească vestea lui Margaret. Puse pălăria la loc, aruncînd în treacăt o privire spre revistele al căror destinatar era Evan Johns, funcţionar la universitate şi oboist amator. Pe coperta uneia dintre ele se afla o poză mare, bine luată, a unui compozitor contemporan pentru care, foarte probabil, Johns avea mare admiraţie. Lui Dixon îi trecu o idee prin cap, cap şi mai receptiv în astfel de momente de încîntare. O clipă stătu nemişcat şi trase cu urechea, apoi se strecură în sufragerie, unde masa era pusă pentru ceai. Lucrînd repede, dar atent, începu să modifice figura compozitorului cu ajutorul unui creion moale negru, îi transformă buza de jos într-un şir de dinţi strîmbi şi îngălbeniţi, adăugind dedesubt altă buză inferioară, mai groasă şi mai flască decît cea originală. Cîteva

cicatrice apărură pe obraji, fire de păr cît scobiţorile îi ieşiră din nările mult mărite, ochii mari şi bulbucaţi se îndreptau amîndoi spre rădăcina nasului. După ce îi crenela bărbia şi îi acoperi fruntea cu un smoc de păr luxuriant, îi mai adăugă şi o mustaţă chinezească şi cercei de pirat, după care puse repede revista înapoi pe măsuţă, pe cînd cineva încerca să descuie uşa de la intrare. Se aruncă înapoi în sufragerie şi trase din nou cu urechea. După cîteva secunde zîmbi încîntat cînd o voce strigă tare „domnişoara Cutler" cu un accent nordic ca şi al lui, dar din nord-est, pe cînd al lui era din nord-vest. Ieşi din sufragerie şi zise:
— Salut, Alfred.
— Aă, salut, Jim.
Beesley îşi deschidea grăbit scrisoarea. Uşa. bucătăriei se deschise în spatele lui Dixon şi capul domnişoarei Cutler, proprietăreasa, apăru să vadă cine şi cîţi erau. Mulţumită în aceste privinţe, domnişoara Cutler zîmbi şi se retrase. Dixon se întoarse spre Beesley, care acum îşi citea scrisoarea, încruntîndu-se tot mai mult.
— Vii la ceai?
Beesley aprobă din cap şi-i întinse lui Dixon foaia şapirografiată:
— O veste bună ca să am ce duce acasă la sfîrşit de săptămînă.
Dixon citi că i se mulţumea lui Beesley pentru cererea depusă, dar că domnul P. Oldham fusese numit pe post.
— Ce ghinion, Alfred. Dar se vor mai ivi şi altele, nu crezi?
— Pînă în octombrie mă îndoiesc. E cam tîrziu acum. Se aşezară la masă.
— îţi puseseşi speranţe în postul ăsta? întrebă Dixon.
— Numai în măsura în care reprezenta o' posibilitate să scap de Fred Karno. Aşa obişnuia Beesley să se refere la profesorul lui.
— Atunci cred că-ţi puseseşi mari speranţe.
— Adevărat. Neddy ţi-a mai spus ceva despre şansele tale?
— Nu, nimic clar, dar tocmai am primit o veste bună. Caton îmi acceptă articolul. Cel despre construcţiile navale.
— Asta e o mulţumire, nu? Cînd apare?
— Nu spune.
— A! Ai scrisoarea aici? Dixon i-o întinse. Mm, da. Nu prea face mare caz de calitatea hîrtiei pentru corespondenţă şi fleacuri de-astea. înţeleg... Cred că vei avea nevoie de informaţii mai precise decît astea, nu?

Cu o mişcare a nasului, Dixon îşi împinse puţin mai sus ochelarii.
— Crezi?
— Doamne, Jim, bineînţeles, bătrîne. O acceptare vagă ca asta nu e de mare folos nimănui. Pot trece şi doi ani pînă să-l publice şi nici atunci nu e sigur. Nu, nu. Trebuie să-l obligi să-ţi dea o dată precisă. Atunci vei

avea într-adevâr o dovadă să-i arăţi lui Neddy. Ascultă-mă pe mine.
Nu tocmai sigur dacă sfatul era bun sau dacă nu izvorîse din dezamăgirea lui Beesley, Dixon era pe punctul de a temporiza cînd domnişoara Cutler intră în cameră cu tava cu ceai şi mîncare. Una din cele mai vechi dintre rochiile ei negre lucea uşor în mai multe puncte ale staturii sale masive. Mersul intenţionat silenţios, mişcările repezi şi precise ale mîinilor mari şi roşii, mica grimasă şi suspinul cu care impunea tăcerea cu fiecare articol pe care îl punea pe masă, privirea ei modest coborîtă se combinau pentru a face imposibilă orice conversaţie care nu i se adresa ei. Trecuseră mulţi ani de cînd se retrăsese din meseria de femeie de serviciu şi se lansase în cea de proprietară de pensiune dar, deşi uneori dovedea unele apucături de proprietăreasă de-a dreptul impresionante, modul ei de a servi la masă ar fi mulţumit în continuare pînă şi pe cea mai exigentă dintre stăpîne. Dixon şi Beesley îi adresară cîteva cuvinte, neobţinînd, ca de obicei, nici un răspuns, în afara unei mişcări a capului, pînă cînd nu punea totul pe masă; apoi îşi urmară conversaţia, care se întrerupse însă brusc la intrarea funcţionarului de la asigurări, fost .maior în armată, Bill Atkinson. Bărbatul acesta, înalt şi foarte oacheş, se aşează greoi la locul lui în celălalt capăt al mesei, în timp ce domnişoara Cutler, pe care o teroriza cu pretenţiile lui pentru ceea ce el numea lucruri bine făcute, părăsi camera în fugă. îl pironi cu ochii pe Dixon cînd ^acesta îi spuse: ;,Azi ai venit mai devreme, Bill", ca şi cînd remarca ar fi conţinut vreo provocare la adresa rezistenţei sau a forţei sale fizice. Apoi, aparent liniştit, aprobă dînd din cap de vreo douăzeci-treizeci de ori. Părul lui negru, pieptănat cu cărare la mijloc, ca şi mustaţa dreptunghiulară îi dădeau un aer de ferocitate arhaică. ′
Continuară masa şi curînd Atkinson începu şi el să mănînce, distant, neparticipînd la conversaţia care mai dură cîteva minute, referitor la articolul lui Dixon şi a unei posibile date de publicare.
— E un articol bun? întrebă în cele din urmă Beesley. Dixon îl privi surprins.

— Bun? Adică cum bun? Bun?
— Vreau să zic e ceva mai mult decît un studiu onorabil? E genul de materiale care sînt acceptate spre publicare? Ceva mai mult decît un simplu argument care să-ţi permită să-ţi păstrezi slujba?
— Sfinte Doamne, nu. Doar nu crezi că iau lucrurile astea în serios? Dixon observă că ochii umbriţi de gene dese ai lui Atkinson erau aţintiţi asupra lui.
— Mă întrebam numai, spuse Beesley scoţîndu-şi pipa încovoiată, împodobită cu un cerc metalic, în jurul căreia încerca să-şi construiască o personalitate, ca o plantă agăţătoare pe un spalier. Bănuiam eu că aşa stau lucrurile.
— Ascultă, Alfred, doar nu vrei să spui că ar trebui să iau lucrurile astea în serios, sper. Unde vrei să ajungi?
— Nu vreau să ajung nicăieri. M-am tot întrebat numai ce te-a făcut să te lansezi în treaba asta de la bun început.
Dixon ezită:
— Dar ţi-am explicat totul cu luni în urmă; ţi-am spus că nu mă vedeam predînd într-un liceu şi tot...
— Nu, mă refer la ideea de fi medievalist. Beesley aprinse un chibrit, încruntîndu-şi faţa lui mică de şoarece. Sper că nu te deranjează, Bill. Neprimind nici un răspuns, continuă trăgînd din cînd în cînd din pipă: Nu pari să ai vreo pasiune specială pentru perioada asta.
Dixon încercă să rîdă.
— Nu, motivul pentru care sînt medievalist, cum zici tu, este că lucrările referitoare la epoca medievală erau mai uşoare la cursul de la Leicester, aşa că mi-am ales această specialitate. Apoi, cînd am solicitat un post aici, am făcut, bineînţeles, mare caz de chestia asta, pentru că faptul de a fi interesat de o perioadă anume făcea impresie mai bună. De asta am căpătat eu postul şi nu tînărul acela deştept de la Oxford, care a făcut impresie proastă la discuţia individuală, trăgîndu-i într-una cu teoriile moderne ale interpretării. Dar nici n-am visat că o să mi se pună în braţe toată epoca medievală şi nimic altceva decît epoca medievală. îşi reprimă dorinţa de a fuma, deoarece îşi fumase ţigara programată pentru ora cinci încă de la trei şi un sfert.
— înţeleg, zise Beesley pufăind. Nu ştiam toate lucrurile astea.
— N-ai observat cum ne specializăm cu toţii în ceea ce ne displace mai mult? întrebă Dixon. Dar Beesley, continuînd să tragă din pipă, se ridicase deja în picioare. Părerile lui Dixon despre Evul mediu ca atare vor trebui să aştepte o altă ocazie.
— Ei, eu am plecat, zise Beesley. Distracţie plăcută cu artiştii, Jim. Nu te îmbăta şi nu începe să-i spui lui Neddy ce

mi-ai spus mie acum! Salut, Bill, adăugă, fără să primească nici un răspuns de la Atkinson, şi ieşi lăsînd uşa deschisă.
Dixon îi zise la revedere, apoi aşteptă o clipă înainte de a spune:

— Ah, Bill, vrei să-mi faci un serviciu? Răspunsul veni neaşteptat de prompt:
— Depinde despre ce este vorba, spuse Atkinson dispreţuitor.
— Poţi să mă suni la numărul ăsta duminică dimineaţa pe la unsprezece? Am să fiu acolo şi o să vorbim puţin despre vreme, dar dacă din întîmplare nu pot fi contactat... Se opri la auzul unui uşor sunet neidentificat venit de dincolo de uşă, dar nu mai auzi nimic şi continuă: Dacă nu poţi da de mine, spune persoanei care răspunde că părinţii mei au sosit aici din senin şi că "sînt rugat să mă întorc cît mai repede. Uite, am scris totul aici.
Atkinson îşi ridică sprîncenele groase şi studie spatele plicului, ca şi cînd ar fi conţinut răspunsul greşit la vreo problemă de şah. Emise un hohot de rîs barbar şi îşi aţinti ochii asupra lui Dixon:
— Ţi-e teamă că nu rezişti sau ce?
— E unul din sfîrşiturile de săptămînă artistice ale profesorului meu. Trebuie să mă duc, dar n-am să pot rezista acolo toată ziua de duminică.
Urmă o pauză lungă, în care timp Atkinson privea sever prin cameră, un exerciţiu familiar. Lui Dixon îi plăcea şi îl respecta pentru aerul său de a detesta tot ce se prezenta simţurilor şi pentru faptul că nu avea intenţia să permită ca această detestare să se estompeze prin obişnuinţă. In fine, răspunse:
— înţeleg, îmi va face chiar plăcere.
în clipa cînd rosti aceste vorbe, intră în cameră un alt personaj. Era Johns, cu revistele sub braţ, şi la vederea lui Dixon avu un moment de panică: Johns se mişca fără zgomot, era genul care asculta pe la uşi şi prieten cu familia Welch, cu doamna Welch în special, întrebîndu-se dacă nu cumva auzise de treaba pe care tocmai i-o încredinţase lui Atkinson, îngrijorat, Dixon îl salută din cap pe noul venit ale cărui trăsături ca de ceară rămaseră împietrite. Imobilitatea se prelungi şi cînd Atkinson îl întîmpină cu: „Salut, tinere!" Dixon hotărîse să se ducă la Welch cu autobuzul ca să evite compania lui Johns, aşa că se ridică gîndind că ar trebui să-l avertizeze cît de cît şi pe Atkinson de temerile sale. Dar, incapabil să hotărască cum anume să acţioneze, ieşi din cameră, în spatele lui îl auzi pe Atkinson adresîndu-se din nou lui Johns:
— Aşază-te şi povesteşte-mi despre oboiul tău.
Cîteva minute mai tîrziu, cu o mică valiză în mînă, Djxon se îndrepta grăbit spre staţia de autobuz. De la colţul străzii principale se deschidea o privelişte în josul colinei unde ultimele cîteva case cu terase şi micile magazine alimentare începeau să cedeze locul blocurilor cu birouri, magazinelor mai elegante cu îmbrăcăminte şi croitorilor, bibliotecii publice, oficiului telefonic şi unei moderne săli de cinematograf. Mai în spatele lor se aflau clădirile înalte din centrul oraşului, cu clopotniţa sveltă a catedralei. Troleibuze şi autobuze vîjîind sau poticnindu-se îşi croiau drum înspre şi dinspre centru, urmate de maşini în şiruri şerpuitoare ce se lăbărţau, se contractau şi se răreau. Trotuarele erau aglomerate. Pe cînd traversa strada, vederea unei asemenea desfăşurări de energie îl făcu pe Dixon să se simtă mai bine dispus şi, undeva, în străfundurile gîndurilor lui, simţi o uşoară nerăbdare. N-avea" nici un motiv să creadă că acest sfîrşit de săptămînă avea să-i ofere ceva mai bun decît obişnuitul amestec de plictiseală previzibilă cu plictiseală imprevizibilă, dar pentru moment îi venea greu s-o creadă. Acceptarea articolului său ar putea marca preludiul unui şir de întîmplări norocoase de care avea mare nevoie. Poate că avea să întîlnească oameni interesanţi şi amuzanţi. Dacă nu, atunci el şi Margaret şi-ar putea găsi o plăcere în a se amuza copios pe seama lor. Trebuie să aibă grijă ca ea să se distreze cît mai bine şi o va putea face mai uşor în prezenţa altora. Avea în valiză o cărticică de versuri scrise de un poet contemporan, pe care în sinea lui îl considera antipatic. O cumpărase dimineaţa, ca un dar complet neechivoc, pentru Margaret. Surpriza se va îmbina bine cu dovada de afecţiune şi apreciere implicată de alegerea făcută. O binecunoscută strîngere de inimă îl tulbură la gîndul cuvintelor pe care le scrisese pe pagina de gardă, dar starea de spirit în care se afla îl ajută s-o depăşească.

IV

— SE ÎNŢELEGE că acest gen de muzică nu e destinat publicului, zise Welch în timp ce împărţea partiturile. Distracţia constă în faptul însuşi de a o interpreta. Fiecare dintre noi are o adevărată melodie de interpretat — o adevărată melodie, repetă el apăsat. Se poate spune, pe drept cuvînt, că polifonia ajunsese în perioada aceea la punctul cel mai înalt, la apogeu şi de atunci n-a făcut decît să decadă tot mai mult. E suficient să vă uitaţi la partitura unor lucrări ca, să zicem, *înainte, soldaţi creştini,* imnul care este tipic... tipic...
— Te aşteptăm cu toţii, Ned, zise doamna Welch, aşezată la pian. Execută un scurt arpegiu, apăsînd pe pedala forte. Gata toată lumea?
Un zumzăit soporific umplu aerul din jurul lui Dixon pe măsură ce muzicanţii îşi fredonau notele unul altuia. Doamna Welch li se alătură pe estrada ce fusese construită la unul din capetele sălii de muzică, luîndu-şi locul lîngă cealaltă soprană, Margaret. O femeie micuţă de statură, cu păr castaniu şi rar şi care părea uşor terorizată era singura voce contralto. Lîngă Dixon se afla Cecil Goldsmith, unul din colegii lui

de la departamentul de istorie al universităţii a cărui voce de tenor avea suficientă forţă sălbatică, în special cînd ataca notele înalte ale gamei *do,* pentru a acoperi orice zgomote pe care Dixon s-ar fi simţit nevoit să le emită, în spatele lui, lateral, erau trei başi: un compozitor local, un violonist amator, pe care tocmai îl solicitase, la mare nevoie, orchestra oraşului, iar al treilea era Evan Johns.
Dixon urmărea cu privirea şirurile de puncte negre ce urcau şi coborau pe o distanţă destul de lungă, fiind astfel în măsură să-şi dea seama că toată lumea avea să fie nevoită să cînte tot timpul, în urmă cu vreo douăzeci de minute avusese un moment penibil într-o prostie de Brahms, care începea cu vreo zece secunde fără suportul .tenorului sau mai exact fără suportul lui
36
Goldsmith; acesta se împiedicase de două ori în faţa unor intervale dificile în timp ce Dixon continua să deschidă şi să închidă gura fără să scoată nici un sunet. De data asta reproduse atent melodia pe care o fredona Goldsmith şi găsi că efectul era mai degrabă plăcut. De ce nu avuseseră decenţa să-l întrebe dacă voia să li se alăture în loc să-l împingă pe estradă, punîndu-i cu forţa foile de hîrtie în mînă?
Madrigalul începu la un semn al arătătorului artritic al lui Welch. Dixon stătea cu capul plecat, îşi mişca buzele cît mai puţin, consecvent ideii că trebuie negreşit să fie văzut mişcîndu-le, citind cuvintele pe care le cîntau ceilalţi. „Cînd dragostei mele i-am căutat răspuns în dragostea şi blinda afecţiune care mi se cuveneau", citi el, „prea repede am aflat nestatornice jurămintele ei mincinoase. Dar cînd am întrebat-o de ce..." Se uită înspre Margaret, care continua să cînte fericită — în timpul iernii participase regulat la corul Asociaţiei Conservatoare locale — şi se întreba ce anume schimbări ar fi necesare în situaţiile şi temperamentele lor respective pentru a face cuvintele madrigalului să li se potrivească, lui şi ei, fie şi cît de puţin. Ea îi făcuse promisiuni sau în orice caz mărturisiri şi poate că autorul numai ja asta se gîndise. Dar dacă se referea la ceea ce părea să se refere cînd spunea „dragostea şi blinda afecţiune care mi se cuveneau", atunci Dixon personal nu „căutase" niciodată nimic de genul ăsta la Margaret. Poate că ar fi trebuit. La urma urmei, era ceva obişnuit. Păcat că nu era puţin mai frumuşică. Dar într-o zi are să încerce, totuşi, să vadă ce se -întîmplă.
„Dar încet-încet, tooţi vor nega şi voor spune c-a fost nedreept", cînta Goldsmith într-un tremolo puternic. Era ultimul vers. Dixon rămase cu gura deschisă atîta vreme cît Welch continua să stea cu degetul ridicat; apoi, cînd arătătorul se mişcă în poziţie laterală, închise gura cu o scurtă mişcare a corpului pe care o văzuse la cîntăreţii profesionişti. Toţii păreau încîntaţi de interpretare, nerăbdători s-o ia de la capăt eu ceva asemănător.
— Ei, piesa următoare este ceea ce se cheamă un balet. Desigur, ei nu înţeleg prin asta acelaşi lucru pe care îl înţelegem noi... Asta-i ceva destul de cunoscut. Se numeşte „Acum este luna lui mai". Şi acum dacă vreţi toţi să...
Dixon auzi un rîs fornăit venind dinspre spate-stînga. întoarse capul şi dădu cu ochii de faţa palidă a lui Johns, schimonosită într-un rînjet. Ochii lui mari cu gene scurte erau aţintiţi asupra lui Dixon. '
— Ce-i de rîs? întrebă.
37
Dacă Johns îşi bătea joc de Welch, atunci Dixon era gata să treacă de partea profesorului.
— Ai să vezi, răspunse Johns şi continuă să rida în nasul lui Dixon. Ai să vezi, adăugă el cu gura pînă la urechi.
Un singur minut mai tîrziu Dixon văzu, într-adevăr. Văzu foarte limpede, în loc de cele patru părţi obişnuite, piesa aceasta avea cinci. Rîndurile de note trei şi patru din partea de sus a paginii aveau marcat în dreptul lor *Tenor I* şi *Tenor H;* ba mai mult, pe pagina următoare era o chestie infantilă, un fa - la - la - la cu numeroase spaţii goale în partiturile individuale. In aceste condiţii era de aşteptat ca pînă şi urechea lui Welch să înregistreze absenţa totală a uneia din părţi. Acum era mult prea tîrziu pentru Dixon să explice ce voise să zică, în urmă cu vreo jumătate de oră, cînd spusese că se pricepe „oarecum" să descifreze o partitură; mult prea tîrziu pentru a-şi transfera obligaţiile asupra başilor. Numai un atac de epilepsie îl mai putea scoate din încurcătură.
— E mai bine să iei tu partea pentru tenor I, Jim, zise Goldsmith; cealaltă e cam complicată.
Năucit, Dixon aprobă din cap. Aproape că nici nu-l mai auzea pe Johns care continua să rîdă. înainte de a putea spune ceva, trecuseră deja de primele note cîntate la pian şi de mormăitul melodiei şi atacară deja piesa, începu să mişte din buze: „Fiecare cu fata dragă stă-ă-ătea pe iarbă: fa - la - la -la, fa - la - la - la - la - la - la - la - la - la...", dar Welch nu-şi mai flutura degetul, rămăsese cu el nemişcat în aer. Se opriră din cîntat.
— Ei, tenorii, începu Welch. Mi s-a părut că n-am auzit... Bătăi neregulate în uşa din celălalt capăt al camerei fură
imediat urmate de deschiderea bruscă a respectivei uşi şi intrarea unui bărbat înalt, cu o jachetă galbenă sport închisă la toţi cei trei nasturi, expunînd vederii o barbă mare, care atîrna într-o parte mai mult decît în

cealaltă şi ascundea pe jumătate o cravată cu un imprimeu cu frunze de viţă. Dixon ghici, cuprins de un val de încîntare, că ăsta trebuie să fie Bertrand, pictorul pacifist, a cărui sosire împreună cu prietena lui fusese anunţată de Welch cu surle şi tobe, din cinci în cinci minute, încă de la ora ceaiului. Era o sosire care mai devreme sau mai tîrziu avea să se dovedească iritantă, dar pentru moment era cel mai bun anti-iritant împotriva nenorocitelor madrigale. Pe cînd aceste idei treceau prin mintea lui Dixon, cei doi Welch seniori îşi părăsiră posturile şi se duseră să-şi primească fiul, urmaţi la cîţiva paşi de ceilalţi, care, găsind poate ocazia unei pauze nu tocmai neplăcută, începură să vorbească între ei în timp ce se
38
mişcau prin cameră. Dixon îşi aprinse încîntat o ţigara, descoperind că rămăsese singur; violonistul amator se ocupa de Margaret; Goldsmith şi compozitorul local discutau cu Carol, soţia lui Goldsmith, care, cu o fermitate de invidiat, refuzase să facă altceva decît să asculte muzica, aşezată într-un fotoliu lingă cămin; Johns meşterea ceva la pian. Dixon făcu cîţiva paşi, strecurîndu-se printre musafiri, şi se rezemă de peretele de lingă uşă, unde erau rafturile cu cărţi. Stînd acolo şi savurîndu-şi ţigara era bine plasat pentru a o vedea pe prietena lui Bertrand cînd, cîteva secunde mai tîrziu, încet şi ezitînd, neobservată de nimeni în afara lui, fata intră 'în cameră.
în numai cîteva secunde, Dixon văzuse tot ce era de văzut la această tînără: combinat» de păr blond, drept, tăiat scurt, cu ochii negri şi lipsa oricărui machiaj; gura uşor severă şi umerii drepţi, pieptul mare şi talia subţire, simplitatea căutată a fustei vişinii din catifea reiată şi a bluzei de pînză albă. Vederea ei părea o agresare irezistibilă a propriilor lui obiceiuri, criterii de apreciere şi ambiţii: ceva menit să-l pună definitiv la punct. Ideea că asemenea femei nu se întîlneau aievea decît ca proprietatea unor bărbaţi ca Bertrand îi era atît de familiară, încît demult nu-i mai părea o nedreptate. Clasa, numeric covîrşitoare, care conţinea femei ca Margaret era menită să ofere partenerele potrivite unuia ca el: acele femei la care intenţia de a fi atrăgătoare putea uneori fi considerată o adevărată performanţă; cele pentru care o fustă prea strimtă, un machiaj nepotrivit sau lipsa lui, pînă şi un zîmbet mai stîngaci, puteau discredita pe loc această iluzie, dincolo de orice speranţă de a o învia. Dar speranţa revenea mereu: un pulover nou reducea oarecum dimensiunea picioarelor prea mari; generozitatea dădea strălucire părului tern; cîteva pahare de bere dădeau un farmec deosebit discuţiei despre teatrele londoneze sau bucătăria franţuzească.
Fata întoarse capul şi dădu cu ochii de Dixon care o fixa. Diafragma bărbatului se contractă de spaimă. Cu o mişcare bruscă, fata îşi îndreptă spatele, ca un soldat în repaus căruia i s-a ordonat să ia poziţia de drepţi. Se uitară unul la altul pînă în clipa în care Dixon simţi că ţeasta începe să-l furnice. O voce de cap, ca un lătrat, strigă:
— Ah, iată-te, draga mea, vino aici, te rog, să te prezint mulţimii, şi Bertrand, păşind ca un cocoş, ieşi în întîmpinarea ei, •- aruncîndu-i lui Dixon o scurtă privire ostilă. Dixon nu aprecie gestul. Singurul gest pe care l-ar fi apreciat din partea lui Bertrand ar fi fost să-l vadă cerîndu-şi umil scuze pentru felul în care arăta.
39
Dixon se simţea prea abătut la vederea prietenei lui Bertrand pentru a dori să-i fie prezentat şi o vreme se ţinu deoparte. Apoi traversă camera şi se duse să vorbească cu Margaret şi violonistul amator. Bertrand domina grupul central, rîzînd tot timpul şi povestind o istorie lungă. Prietena lui urmărea cu atenţie ca şi cum, mai tîrziu, i s-ar fi putut cere să-i rezume conţinutul. Se aduseră tăvile cu cafea şi prăjiturile care urmau să înlocuiască masa de seară şi Dixon îşi ocupă timpul aprovizionîndu-se şi pe el, şi pe Margaret. Apoi, în mod destul de neaşteptat, Welch se îndreptă spre el şi-i spuse:
— Ah, Dixon, vino să-l cunoşti pe fiul meu Bertrand şi pe... pe... Vino!
Cu Margaret alături, Dixon se văzu curînd în faţa celor două persoane pe care Welch voia să i le prezinte şi a lui Evan Johns.
— Iată-l pe domnul Dixon şi domnişoara Peel, spuse Welch şi se îndepărtă luîndu-i pe soţii Goldsmith cu el.
înainte ca tăcerea să fie stînjenitoare, Margaret zise:
— Staţi mai mult, domnule Welch? şi Dixon îi fu recunoscător pentru prezenţa ei şi pentru faptul că găsea întotdeauna ceva de spus.
Maxilarele lui Bertrand se încleştară cu spcces pe o bucată de prăjitură ce fusese pe punctul să-i scape. O clipă continuă să mestece, gîndind adînc.
— Mă îndoiesc, spuse în cele din urmă. Dacă stau să mă gîndesc, cred că sînt nevoit să spun că mă îndoiesc. Am diverse proiecte la Londra care necesită îndrumare din partea mea. Zîmbi în barba din care începu să-şi scuture firimituri. Dar e foarte plăcut să vii aici şi să constaţi că făclia culturii se menţine aprinsă în provincie. E şi foarte încurajator.
— Şi cum merge activitatea? întrebă Margaret.

Auzind întrebarea, Bertrand începu să rîdă întorcîndu-se spre prietena lui, care rîse şi ea, un sunet limpede, muzical, nu prea diferit de clopoţeii de argint ai lui Margaret. *
— Activitatea mea? răspunse Bertrand. Parcă v-aţi referi la o activitate de misionar. Nu că unii dintre prietenii noştri s-ar dezice de această descriere a muncii lor. Fred, de pildă, se adresă prietenei lui.
— Da, sau poate şi Otto, răspunse fata.
— Otto, mai mult ca sigur. El şi arată a misionar chiar dacă nu se comportă ca atare. Rîse din nou. Fata rîse şi ea.
— Ce lucraţi? întrebă Dixon sec.
— Sînt pictor. Nu pictor-zugrav, din păcate, căci pînă acum mi-aş fi făcut suma şi m-aş fi retras. Nu, nu, eu pictez tablouri. Şi iarăşi din păcate, nu tablouri de sindicalişti sau primării sau
40
femei goale, în care caz aş fi adunat banii cu lopata. Nu, nu; doar tablouri, pur şi simplu tablouri, tablouri *tout court,* sau, cum ar spune verii noştri americani, tablouri, punct. Şi dumneata ce lucrezi? în cazul, bineînţeles, în care îmi pot permite să întreb.
Dixon ezită. Alocuţiunea lui Bertrand, care, în afara peroraţiei e clar că fusese ţinută şi în alte ocazii, îl deranjase mai mult decît s-ar fi aşteptat. Prietena lui Bertrand se uita întrebător la el. Sprîncenele ei, o nuanţă mai închisă decît părul, erau ridicate şi rosti cu vocea ei joasă:
— Satisfaceţi-ne, vă rog, curiozitatea.
Ochii lui Bertrand, care păreau lipsiţi de convexitatea unor globuri oculare normale, erau şi ei aţintiţi asupra lui.
— Sînt unul din subalternii tatălui dumitale, zise Dixon, privindu-l pe Bertrand şi hotârînd că nu e cazul să fie jignitor. Mă ocup de perioada medievală la departamentul de istorie de aici.
— încîntător, încîntător, zise Bertrand, iar fata întrebă:
— Vă place ceea ce faceţi, nu?
Dixon observă că Welch se. alăturase din nou grupului lor şi se uita de la unul la altul, în căutarea, evidentă, a unei posibilităţi să intre în discuţie. Dixon hotărî să-l împiedice cu orice preţ. Spuse liniştit, dar repede: ,
— Da, sigur, are şi părţi plăcute, îmi dau foarte bine seama că nu are strălucirea — se întoarse spre fată — meseriei dumneavoastră. Trebuia să-i dovedească lui Bertrand că se pricepea şi el s-o includă pe fată în conversaţie.
Tînăra se uită uimită spre Bertrand:
— Dar n-am remarcat să existe vreo strălucire în...
— Ştiu, bineînţeles, continuă Dixon, că implică foarte multă muncă şi exerciţiu, dar baletul, totuşi, — nu acordă nici o atenţie semnului discret pe care i-l făcu Margaret — are strălucirea lui. Cel puţin aşa am înţeles eu. Continuînd să vorbească îi zîmbi politicos lui Bertrand cu o privire de colegială invidie, în timp ce-şi amesteca elegant cafeaua, strîngînd cu putere coada linguriţei.
Bertrand se înroşise tot şi se aplecase uşor spre el, străduindu-se să înghită cît mai repede jumătate din prăjitură şi să vorbească. Fata repetă, sincer uimită:
— Balet? Dar eu lucrez într-o librărie. Ce v-a putut face să credeţi că eu...?
Johns rînjea. Era clar că pînă şi Welch înţelesese ce spusese Dixon. Ce făcuse oare? Fu cuprins simultan de o senzaţie de frică şi de speculaţia că „balet" ar putea fi în familia Welch ceva sinonim cu „act sexual".
41
— Ascultă, Dickinson, sau cum zici că te cheamă, începu Bertrand, îţi închipui poate că ai haz, dar aş prefera, dacă nu te superi, să-ţi ţii gura. Sper că nu vrei să ne certau., nu?
Lătratul vocii, în special în partea finală a rugăminţii, ca şi înghiţirea cîtorva consoane, stîrni dorinţa lui Dixon de a-i atrage atenţia asupra greşelilor de pronunţie şi, poate, chiai şi asupra lipsei de convexitate a ochilor. S-ar putea ca asta să-l determine pe Bertrand să-l agreseze fizic. Splendid! Era convins că ar putea cîştiga orice astfel de întîlnire cu un artist sau, poate, Bertrand ar fi împiedicat de pacifismul său proverbial? Dar în liniştea care urmă Dixon decise repede să dea înapoi. Făcuse pe undeva o greşeală în legătură cu fata; nu trebuia să mai pună paie peste foc.
— Vă rog să mă scuzaţi dacă am greşit, dar aveam impresia că domnişoara Loosemore studiază ceva legat de...
Se întoarse spre Margaret, căutînd sprijin, dar înainte ca ea să deschidă gura, Welch, tocmai el, interveni cu vocea sa puternică:
— Bietul Dixon, ha-ha-ha, probabil că o confundă pe domnişoara cu Sonia Loosmore, o prietenă a lui Bertrand, care, cu cîtva timp în urmă, ne-a lăsat s-o aşteptăm în zadar. Cred că Bertrand şi-a închipuit că... îţi baţi joc de el, Dixon; ha — ha — ha?
—-• Dacă s-ar fi ostenit să fie prezentat, nu s-ar fi întîmplat toată încurcătura asta, replică Bertrand încă roşu la faţă. Dar a preferat...

— Nu vă necăjiţi, domnule Dixon, îl întrerupse fata. A fost o simplă confuzie, înţeleg foarte bine. Mă numesc Christine Callaghan. Cu totul altă persoană.
— Vă rog să... mulţumesc foarte mult pentru înţelegerea dumneavoastră. Vă rog din suflet să mă scuzaţi.
— Nu, nu, n-o lua aşa în tragic, Dixon, zise Bertrand uitîndu-se spre fată. Dacă ne permiteţi, cred că trebuie să mai vorbim şi cu alţi oaspeţi.
Făcură cîţiva paşi, urmaţi Ia oarecare distanţă de Johns, îndreptîndu-se către grupul lui Goldsmith şi Dixon rămase singur cu Margaret.
— Ia o ţigară, spuse fata. Hai, că-ţi face bine. Doamne, ce porc e Bertrand ăsta. Şi-a dat cu siguranţă seama...
— A fost, de fapt, greşeala mea, zise Dixon, recunoscător atît pentru nicotină, cît şi pentru sprijin. Ar fi trebuit să mă duc cînd s-au făcut prezentările.
— Chiar aşa. De ce n-ai venit? Nici el nu trebuia să mai înrăutăţească lucrurile, dar ăsta-i stilul lui, după cîte înţeleg.
42
— Nu ştiu, nu m-am simţit în stare să dau ochii cu el. L-ai întîlnit des?
— A mai venit odată cu tînăra Loosmore. Ascultă, e ceva ciudat aici. Atunci urma să se căsătorească cu fata aia şi hop, iată-l acum cu o bucăţică noua. Da, sigur! Nu mai departe decît acum două-trei zile Neddy m-a bătut la cap vreo oră despre cînd avea să fie nunta cu domnişoara Loosmore, şi aşa mai departe. Deci, nici el nu ştia...
— Ascultă, Margaret, nu ne putem duce să bem ceva? Simt că mor dacă ny înghit un strop de alcool şi aici n-or să ne dea nimic. E abia opt; ne-am putea întoarce...
Margaret rîse, astfel că putu să-i vadă majoritatea dinţilor şi un canin mînjit cu ruj. Se machia întotdeauna puţin prea mult.
— Oh, James, eşti incorijibil, zise. Mă întreb ce-o să mai vrei? Bineînţeles că nu putem pleca; ce şi-ar închipui duo Welch? Tocmai cînd a sosit strălucitul lor fiu! Te trezeşti imediat cu un preaviz.
— Da, ai dreptate. Recunosc. Dar aş da orice pentru două-trei sticle de bere. N-am băut riimic de aseară, pe drum venind încoace.
— Lasă că-ţi prinde bine la buzunar abstinenţa. Rîse din nou. Te-ai descurcat minunat cu "madrigalurile. A fost cea mai bună interpretare a ta de pînă acum.
— Te rog, nu-mi mai aduce aminte.
— Mai bună chiar decît rolul banditului din Anouilh. Accentul tău îl făcea să pară groaznic de sinistru. Oare cum era replica? „La rigolade, c'est autre chose?" Ai făcut o impresie puternică.
Dixon scoase un strigăt uşor înăbuşit în gîtlej:
— Termină! Nu mai pot să suport. De ce n-au ales şi ei o piesă englezească? Bine, bine, ştiu. Nu-mi mai explica. Ascultă, acum ce se mai întîmplă?
— Flauturi de orgă, cred.
— OVicum, cel puţin sînt lăsat în pace. Nu-i o crimă să nu cînţi la flautul de orgă. La urma urmei nu sînt decît un biet laic. Of, Doamne, spune şi tu, Margaret, nu e groaznic? Groaznic? Cîte afurisite de flauturi vor cînta deodată?
Margaret rîse din nou, privind prin cameră. Semn sigur că se distra bine:
— Ah, multe, după cîte ştiu.
Dixon rîse şi el, încercînd să nu se mai gîndească la sticla de bere. Eră drept că nu mai avea decît trei lire în pungă, ce trebuiau să-i ajungă pînă 1a leafă, adică peste nouă zile. Avea douăzeci şi opt de lire la bancă, dar ăsta era un fond pe care începuse să-l adune pentru cazul în care va fi concediat.
43
— Frumoasă fată, Christine asta — Cum-o-cheamă, remarcă Margaret.
— Da, aşa e.
— Are un corp minunat, nu găseşti?
— Da.
— Rar se întîmplă să se îmbine frumuseţea figurii cu frumuseţea siluetei.
— Da. Dixon se încorda în aşteptarea calificativului care simţea că avea să urmeze.
— Păcat că e atît de rafinată. Margaret ezită puţin, apoi hotărî să-şi explice epitetul. Nu-mi plac femeile de vîrsta asta care încearcă să facă pe marile doamne. E şi cam înţepată.
Dixon, care ajunsese deja la concluzii asemănătoare, constată că nu-i prea făcea plăcere să le vadă confirmate pînă într-atît.
— Ştiu şi eu? zise. E cam devreme să mă pronunţ. Răspunsul lui fu întîmpinat de clinchetul clopoţeilor.

— Ah, tu întotdeauna te-ai dat în vînt după fetele frumoase, aşa e? Frumuseţea acoperă multe, cum am eu obiceiul să spun.
Gîndi că avea perfectă dreptate şi, refuzînd s-o recunoască, Dixon nu ştia ce să răspundă. O clipă se priviră îngrijoraţi, ca şi cum, indiferent ce va spune celălalt, urma să fie o insultă, în cele din urmă Dixon zise:
— Pare făcută din cam acelaşi aluat cu Bertrand. Margaret zîmbi sardonic:
— Aş spune că au multe lucruri în comun.
— îmi închipui.
O femeie de serviciu începu să adune ceştile şi lumea se mişca prin cameră. Partea a doua a serii se apropia iminent. Bertrand şi" prietena lui dispăruseră, să-şi despacheteze bagajele, probabil. La rugămintea lui Welch, Dixon o lăsă pe Margaret să ajute la aranjarea scaunelor.
— Care este următorul punct din program, domnule profesor? întrebă el.
După faza de nebunie din ultima oră şi jumătate, figura greoaie a lui Welch luase un aer deprimat, îi aruncă lui Dixon o privire plină de revoltă.
— Una sau două piese instrumentale.
— Ah! Foarte bine. Cine e primul pe listă?
Celălalt medita, cu mîinile ca lopeţile pe spătarul unui scaun absurd de scund, ce semăna cu un taburet inadecvat transformat. Apoi îi dezvălui că violonistul amator şi compozitorul local urmau să „atace" o sonată pentru vioară de un Teuton plictisitor, că un număr "nedefinit de flauturi de orgă vor interpreta apoi o piesă adecvată şi că, ceva mai tîrziu, Johns

urma sa scoată sunete muzicale din oboiul său. Dixon aprobă din cap, ca şi cînd ar fi fost foarte mulţumit.
Se întoarse la Margaret, pe care o găsi stînd de vorbă cu Carol Goldsmith. Pe femeia aceasta, în jur de patruzeci de ani, subţire, cu păr lung castaniu, neondulat, Dixon o considera una din aliatele lui, deşi uneori îl intimida puţin cu aerul ei matur.
— Bună ziua, Jim, cum îţi merge? îl întrebă cu vocea ei neobişnuit de limpede.
— Rău. Ne aşteaptă cel puţin o oră de scîrţîială şi fluierătură.
— Da, e destul de rău, într-adevăr. Oare de ce venim la chestiile astea? înţeleg că vii tu, Jim, iar biata Margaret stă aici. Ce vreau să spun este de ce dracu' vin eu?
— Oh, din spiritul de solidaritate al soţiei care îşi ajută soţul, presupun, răspunse Margaret.
— Cam aşa ceva, cred. Dar mă întreb de ce vine el? Nici măcar nu mi se dă ceva de băut.
— James a făcut deja această remarcă.
— Nu ştiu dacă merită să venim numai pentru a-l întîlni pe marele pictor, zise Dixon, cu intenţia de a începe o conversaţie care să-i lumineze stînjenirea retrospectivă în legătură cu recentul *imbroglio* Loosmore — Callaghan.
Dar, din motive de neînţeles la vremea aceea, observaţia lui nu fu primită prea favorabil. Margaret se uită la el, ridicînd bărbia ca şi cum ar fi vrut să-i reproşeze vreo indiscreţie, căci pentru ea orice observaţie critică despre oricine constituia o indiscreţie, dacă mai era altcineva de faţă în afară de ei doi, Carol îşi închise ochii pe jumătate şi îşi netezi părul ei drept.
— Ce te face să spui asta? întrebă ea.
— Nimic special, răspunse Dixon alarmat. Tocmai am avut un mic schimb de cuvinte cu el, asta-i tot. Am făcut o confuzie referitor la numele prietenei lui şi s-a simţit ofensat. Nimic grav.
— Ah, e o reacţie tipică, zise Carol. I se pare întotdeauna că lumea are ceva cu el. De multe ori aşa şi este.
— Deci îl cunoşti, spuse Dixon. Te rog să mă scuzi, Carol; eşti prietenă bună cu el?
— N-aş zice. L-am întîlnit de cîteva ori vara trecută, Cecil şi cu mine, înainte de venirea ta la colegiu. Uneori poate fi tare amuzant, pare sincer, deşi în ce priveşte aerul de Mare Pictor ai perfectă dreptate; în anumite momente te calcă pe nervi. L-ai întîlnit şi tu de vreo două ori, Margaret, nu-i aşa? Ce părere ai despre el?
— Da, l-am întîlnit la precedenta lui vizită aici. Mi s-a părut că e destul de agreabil dacă-l prinzi singur. Cînd are public în

jur, cred că simte nevoia să-şi dea aere ca să-i impresioneze pe ceilalţi.
Un rîs puternic, ca un lătrat, îi făcu pe toţi trei să se întoarcă. Ţinîndu-l pe Goldsmith de braţ, Bertrand se

apropie de ei. Cu urmele rîsului încă agăţate pe faţă, i se adresă lui Carol:
— Ah, iată-te, fată dra$j^ Cum o mai duci?
— Destul de bine, mulţumesc, băiete dragă. E puţin diferită de celelalte, nu găseşti?
— Christine? Aa, e o fată nemaipomenită, nemaipomenită. De foarte bună calitate.
— Ai intenţii serioase cu ea? continuă Carol, zîmbind uşor.
— Intenţii? Intenţii? Nu, nu, nici un fel de intenţii. Absolut nici una.
— Asta nu-ţi prea seamănă, bătrîne, zise Goldsmith cu vocea sa groasă, monotonă, atît de diferită de strigătele puternice pe care le emitea cînd îşi cînta partiturile de tenor.
— în momentul de faţă, ca să fiu sincer, m-a cam întărîtat, spuse Bertrand, făcînd un cerc cu degetul mare şi arătătorul pentru a sublinia ultimul cuvînt.
— în ce sens? se interesă Goldsmith plin de solicitudine.
— După cum vă puteţi prea bine imagina, cu tot interesul meu pasionat' pentru sportul ăsta, — făcu semn cu capul spre pianul unde violonistul amator îşi acorda vioara cu ajutorul compozitorului local, — nu ar fi de-ajuns să mă împingă pîna aici nesilit de nimeni, oricîtă plăcere mi-ar face să vă întîlnesc pe toţi. Nu, nu. Mi se promisese o întîlnire cu un oarecare Jullius Gore-Urquhart, de care poate că aţi auzit.
într-adevăr, Dixon auzise de Gore-Urquharţ, uri bogat amator de artă, care obişnuia să facă uneori donaţii secţiilor de artă ale unor reviste săptămînale şi care avea o casă în împrejurimi, unde uneori persoane simandicoase veneau să petreacă cîteva zile. Se ştia şi că Gore-Urquhart era peştele cel mare pe care Welch, nu o dată, se străduise zadarnic să-l momească.
Dixon se uită din nou la ochii lui Bertrand. Erau cu adevărat extraordinari: ca şi cînd o felie dintr-un material imprimat ar fi fost lipită pe interiorul feţei, rămînînd vizibilă numai în două orificii arbitrare. Ce-ar putea un om cu asemenea ochi, asemenea barbă şi (remarcă acum pentru prima oară) asemenea urechi asimetrice să aibă în comun cu o persoană ca Gore-Urquhart?
In următorul minut avea să afle răspunsul la această întrebare. Pînă în prezent, firul dintre cei doi era şubred: tînăra
46
Callaghan, care cunoştea familia Gore-Urquhart sau era chiar nepoata lui, aranjase să i-l prezinte pe Bertrand cîndva în cursul acestui sfîrşit de săptămînă. într-o fază ulterioară, s-a aflat că Gore-Urquhart era în prezent la Paris, aşa că urma să aibă loc o nouă vizită pe aceste meleagmj, cu scopul de a-l- întîlni. Se .„ponaejiise- !*• Wft.-J^ijŞ-'^iKIi^ Dixon îl uitase imediat — pentru care o întîlriire "la Uondra ar fi fost mai puţin satisfăcătoare. Şi ce serviciu urma să-i facă Gore-Urquhart lui Bertrand o dată ce întîlnirea ar fi avut loc? Cînd Margaret ceruse această informaţie în felul ei ocolit, Bertrand îşi ridică capul lui mare, şi se uită de sus la cei de faţă, înainte de a răspunde.
— Am aflat dintr-o sursă mai mult decît autorizată, spuse el pe un ton potolit, că influentul nostru prieten urmează să declare vacant postul secretarului său particular. Mă îndoiesc ca postul să fie scos la concurs, aşa că în momentul de faţă sînt foarte ocupat să mă pregătesc pentru acest rol. O sinecură, înţelegeţi, o sinecură; asta va fi. Cu o mînă voi redacta răspunsurile scrisorilor primite de el şi cu cealaltă voi picta, începu să rida, iar Margaret şi Goldsmith i se alăturară. Aşa că sînt, bineînţeles, foarte nerăbdător să bat fierul cît e cald, dacă îmi permiteţi expresia.
De ce să nu-i permită expresia? se întrebă Dixon. De ce?
— Şi cam cînd crezi că vii din nou, bătrîne? se interesă Goldsmith. Trebuie să aranjăm ceva. De data asta nu am avut nici o şansă.
— Peste vreo două săptămîni, cred, răspunse Bertrand, apoi adăugă cu subînţeles: Pentru următorul sfîrşit de săptămînă, domnişoara Callaghan şi cu mine avem alte planuri. O să mă înţelegeţi dacă. vă spun că nu aş vrea să scap *ocazia.*
— Peste două săptămîni este Balul de Vară al Colegiului, anunţase repede Margaret, încercînd, presupunea Dixon, să estompeze insinuările acestei ultime declaraţii a lui Bertrand. Cum îşi putea permite omul ăsta să spună asemenea lucruri în faţa unei femei pe care de-abia o cunoştea şi a unui om care, nu era greu de ghicit, nu-l plăcuse prea mult la prima lor întîlnire?
— Ah, da? întrebă Bertrand, aparent interesat.
— Da. Mai veniţi şi anul acesta, domnule Welch?
— S-ar putea să reuşesc, îmi amintesc că data trecută nu m-am plictisit. Ah, văd că-şi fac apariţia nişte ţigări, îmi plac ţigările. Pot să te păgubesc de una din provizia ta, Cecil? Bun. Cum e cu Balul? Sper c-ai să poţi participa?
— Mă tem că n-am să fiu de data asta, răspunse Goldsmith. Tocmai atunci este o sesiune a profesorilor de istorie, la Leeds. Tatăl tău vrea să mă duc eu acolo.
47
— Of, zise Bertrand, ce ghinion, ce ghinion! Nu poate trimite pe altcineva? Se uită spre Dixon.

— Mă tem că nu. Am discutat toate astea, spuse Goldsmith.
— Păcat. Păcat. Ce să-i faci? Merge careva dintre voi? Margaret se uită la Dixon şi Carol întrebă:
— Tu, Jim? ;, Dixon negă puternic din-cap:
— Nu, n-am fost niciodată mare dansator şi în ceea ce mă priveşte ar însemna bani aruncaţi pe fereastră. Ar fi groaznic dacă Margaret l-ar sili s-o ducă la bal.
— Nu vrem asta în nici un caz, zise Bertrand. N-ar avea nici un rost. Mă întreb pe unde o fi tînăra Callaghan. Presupun că la ora asta trebuie să aibă un deget de pudră pe nas, de cînd şi-l pudrează. Şi de ce nu încep muzicanţii?
Dixon se uită înspre ei şi văzu că cei doi protagonişti, care îşi terminaseră de acordat instrumentele, cu partiturile instalate pe stative şi arcuşurile date cu sacîz, aşteptau liniştiţi, fumînd şi vorbind între ei. Welch nu se vedea nicăieri; îşi punea probabil în aplicare fantastica-i experienţă de evazionist. La celălalt capăt al camerei lungi, joase şi slab luminate, uşa se deschise şi domnişoara Callaghan intră. Pentru o fată atît de bine făcută, Dixon găsea că se mişcă destul de stîngaci.
— Ah, draga mea, zise Bertrand făcînd o plecăciune galantă, ne întrebam ce e cu tine.
Fata păru stînjenită:
— Doar îmi...
— Tocmai am discutat despre domnul Gore-Urquhart şi ne gîndeam dacă ar fi liber peste două săptămîni, căci atunci are loc un soi de festivitate dansantă la colegiu. Poţi să ne lămureşti tu?
— Nu ştiu. Secretarul lui a spus că probabil va sta la Paris pînă pe la mijlocul lunii viitoare. Ceea ce înseamnă c-ar veni prea tîrziu pentru^ serată, nu?
— Cred că da. într-adevăr. Ei, rămîne pe altă dată, nu-i aşa? Nu părea de loc afectat de această veste.
— I-am scris Unchiului şi l-am rugat să mă anunţe cînd se întoarce.
Lui Dixon îi veni să rida. îl distra întotdeauna să audă fetele (bărbaţii nu făceau aşa ceva) referindu-se la „Unchiul", „Tata" etc., ca si cînd n-ar exista decît un singur unchi sau tată în lume sau ca şi cînd acest anume unchi sau tată ar fi unchiul sau tatăl tuturor celor de faţă.
— Ce-i de ris, Jim? îl întrebă Carol. Bertrand îl fixă cu privirea.

— Ah, nimic.
îl fixă şi el pe Bertrand. Ar fi dorit să existe o dispută în care să-l poată înfrînge pe Bertrand, chiar şi cu riscul de a-l antagoniza pe tată. Orice măsură care nu ar necesita prea multă violenţă ar fi justificată. Dar nu părea să existe nici un domeniu în care să poată pune în aplicare o astfel de măsură. O clipă se gîndi că ar fi dispus să-şi dedice următorii zece ani din viaţă să obţină un loc important în critica de artă numai pentru a putea comenta nefavorabil lucrările lui Bertrand. îşi aminti o frază pe care o citise odată într-o carte: „La care îl înşfacase pe nenorocit de gît şi, pe Dumnezeul meu, fu gata-gata să-l sugrume". Citatul îl făcu să zîmbească din nou şi barba lui Bertrand tresaltă, dar nu zise nimic care să spargă tăcerea.
Ca de obicei, Margaret fu cea care găsi ceva de spus:
— Am citit chiar acum recent despre unchiul dumneavoastră, domnişoară Callaghan. A fost un articol în ziarul local. Donase cîteva acuarele galeriei de aici. NU ştiu ce ne-am face dacă n-ar exista asemenea oameni care să ne ajute să continuăm munca.
Observaţia, care, în sine, nu necesita nici un răspuns, avu efectul, familiar celor care o cunoşteau pe Margaret, de a ului asistenţa prin transparenţa intenţiei sale — vezi, intenţia de a-i obliga să vorbească. Puţin mai departe, violonistul amator putea fi auzit rîzînd de ceva ce-i povestea compozitorul local Unde era Welch?
— Da, este foarte generos, spuse tînăra Callaghan.
— E bine că mai există încă oameni care îşi pot permite să fie astfel, zise Margaret. Dixon se uită spre Carol, dar ea tocmai schimba o privire cu soţul ei.
— Mă tem că nu vor mai rămîne mulţi dacă băieţii din partidul laburist vor continua să ne organizeze viaţa, replică Bertrand.
— Eu nu cred că tipii ăştia s-au descurcat prea rău, interveni Goldsmith. La urma urmei, nu poţi...
— Sînt de acord că politica lor externă n-a fost chiar atît de proastă, cu excepţia incapacităţii lor spectaculoase de a turna apă peste uleiul încins. Bertrand se uită repede la cei din jur, apoi continuă: Dar politica lor internă... să-i stoarcă pe bogaţi... vreau să spun... Păru să ezite... Ei, asta este, nimic altceva, nu? Pun numai o întrebare şj atît. Vreau să zic, aşa îmi apare'mie, voi nu sînteţi de acord? înţeleg că asta e şi nimic mai mult, nu? Sau greşesc eu?
Pretinzînd că nu observă încruntarea de avertizare a lui Margaret şi nici zîmbetul ironic de expectativă al lui Carol, Dixon rosti calm:

49
— Ei, şi ce e rău cu asta chiar dacă e numai atît şi nimic altceva? Dacă un om are zece chifle şi altul două, şi unul dintre cei doi trebuie să cedeze o chiflă, atunci e clar că o iei de la cel care are zece.
Bertrand şi prietena lui se uitau unul la altul cu expresii identice-.îejjpărite pe figură, scuturînd din cap, *zîmbiad,* ridictnd din sprîncene, oftînd. Exact ca şi cînd Dixon ar fi spus că nu se pricepe cîtusi de puţin la artă, dar că e sigur că ştie ce-i plac".
— Dar noi nu credem că cineva trebuie să cedeze o chiflă, domnule Dixon, spuse fata. Asta-i toată problema.
— Mă îndoiesc că e toată problema, începu Dixon în clipa în care Margaret zise: „Hai să nu ne lăsăm antrenaţi în discuţii despre..." şi Bertrand interveni: „Toată problema e că cei bogaţi..."
Bertrand fu cel care cîştigă mica dispută:
— Problema e că cei bogaţi joacă un rol determinant în societatea modernă, spuse el şi vocea îi semăna şi mai mult cu un lătrat, în vremuri ca astea mai mult ca oricînd. Asta-i tot; n-am de gînd să vă plictisesc cu platitudinile obişnuite, precum că ei sînt cei care continuă să facă posibilă arta şi aşa mai departe, însuşi faptul că sînt platitudini sprijină teza mea. Şi se întîmplă ca mie să-mi placă arta, *vadam?*
Ultimul cuvînt, o versiune a lui „vedeţi", era propria invenţie a lui Bertrand. Se proceda precum urmează: sunetele vocalice *e* se deformau într-un fel de „a" scurt, ca şi cum ar fi intenţionat să spună „vadaţi". Aceasta îi depărta buzele şi efectul închiderii lor rapide făceau ca ultima silabă să se sfirşească cu un uşor, dar perceptibil „m". După ce rezolvă această problemă, Dixon nu mai găsi nimic de spus şi se mulţumi să zică:
— Da, „vă place" — cuvinte pe care încearcă să le facă să sune atotştiutoare şi sceptice.
Aceasta păru să-l încurajeze pe Bertrand.
— Adevărat, îmi place, spuse şi mai tare, astfel că toţi ascultătorii se uitară repede la el. Şi vrei să-ţi spun ce-mi mai place? îmi plac oamenii bogaţi. Mă mîndresc cu lipsa de popularitate cu care această declaraţie e primită în ziua de azi. Şi vrei să ştii de ce îmi plac? Pentru că sînt încîntători, pentru că sînt generoşi, pentru că înţeleg să aprecieze lucrurile care se întîmplă să-mi placă si mie, pentru că locuinţele lor sînt pline de lucruri frumoase. Iată de ce îmi .plac şi iată de ce nu sînt de acord să fie jupuiţi. Clar?
— Vino, dragă, spuse doamna Welch în spatele lui. Dacă îl aşteptăm pe Tata, stăm aici toată noaptea, începem? Veniţi aici ca să ne putem aşeza cu toţii.
50
— Foarte bine, Mamă, îi răspunse Bertrand peste umăr şi grupul începu să se risipească. Dar înainte de a se mişca din loc, fixîndu-l pe Dixon, Bertrand insistă: E clar, nu?
Margaret îl trase pe Dixon de mînecă, iar el, nevrînd să continue lupta după terminarea rundei, spuse pe un ton prietenesc:
— Sigur. Numai că se pare că ai avut mai miift^noroc decît mine cu oamenii bogaţi cu care ai venit în contact, asta-i tot.
— Nu mă miră cîtuşi de puţin, zise Bertrand, uşor dispreţuitor, făcîndu-i loc lui Margaret să treacă.
Dixon replică furios:
— Atunci ai face bine să profiţi de ei cît mai ai timp, pentru că nu cred să mai dureze mult.
O porni în urma lui Margaret, dar tînăra Callaghan îl opri, spunîndu-i:
— Dacă nu vă supăraţi, v-aş ruga să nu mai vorbiţi pe tonul acesta.
Dixon privi în jur. Ceilalţi se aşezaseră şi violonistul amator îşi tot potrivea vioara sub bărbie. Lăsîndu-se să cadă pe scaunul cel mai apropiat, Dixon răspunse cu voce scăzută:
— Aţi spus că aţi dori să nu mai vorbesc pe tonul ăsta?
— Da, dacă nu vă supăraţi. Se aşezară şi ea, şi Bertrand.
— întotdeauna astfel de lucruri mă irită; regret, dar nu am ce să fac. Cred că aşa sînt eu, din păcate.
Dacă lui Dixon nu i-ar fi displăcut atît de mult acest argument pe care i-l servea deseori Margaret, poate că n-ar fi răspuns astfel:
— Şi nu v-aţi dus la un doctor?
Violonistul amator îşi înclină uşor partea de sus a trupului şi, susţinut de compozitorul local, se lansă într-un soi de cacofonie. Bertrand se aplecă la urechea' lui Dixon:
— Ce dracu' vrei să spui? întrebă destul de tare.
— Ai un psihiatru? răspunse Dixon lărgindu-şi cîmpul de bătaie.
— Ascultă Dixon, am impresia că ţii neapărat să capeţi una peste bot.
Cînd se enerva, Bixon nu mai reuşea să-şi adune gîndurile.
— Chiar dacă ar fi aşa, nu cred să fii persoana cea mai indicată s-o faci, nu crezi?

în faţa acestei dileme, figura lui Bertrand se schimonosi:
— Ce?
— Ştii ce mutră ai cu barba asta? Inima lui Dixon bătea cu putere pe măsură ce trecea la atacuri mai directe.
51
— Foarte bine, nu vrei să vii puţin afară?
Ultima din şirul de întrebări fu acoperită de bubuitul de başi al pianului.
— Ce? întrebă Dixon.
Doamna Welch, Margaret, Johns, familia Goldsmith şi femeia cu voce de contralto se întoarseră spre ei aproape simultan. „Sşşt", făcură cu toţii, ca o locomotivă suflînd aburul sub un acoperiş de sticlă. Dixon se ridică şi porni în vîrful picioarelor spre uşă. Bertrand se ridică şi el pe jumătate, cu scopul de a-l urma, dar fata îl opri.
înainte ca Dixon să ajungă la uşă, aceasta se deschise şi Welch intră în cameră.
— Ah, aţi început, deci? întrebă el fără să se ostenească să coboare glasul.
— Da, şopti Dixon. Cred că eu am să...
— Păcat că n-aţi mai aşteptat puţin. Eram la telefon. Era cineva de la... de la...
— Ne vedem mai tîrziu. Dixon începu să se strecoare spre uşă.
— Nu stai să asculţi muzica lui P. Racine Fricker?
— Nu stau mult, domnule profesor. Numai să... şi Dixon făcu cîteva gesturi voit indescifrabile. Mă întorc.
închise uşa peste figura îndelung încruntată şi uimită a lui Welch.
— SE DUCEA LA VALE cu nouăzeci pe oră cînd* sirena începu să şuiere, cînta Dixon. L-au găsit sub sfârîmături cu mîna încleştată pe mînerul...
Se întrerupse cu răsuflarea tăiată; treabă grea să urci panta nisipoasă ce ducea spre casa Welch, mai ales cu atîta bere risipită în organism, în întunericul ce-l înconjura, un zîmbet visător îi destinse trăsăturile feţei, în timp ce savura retrospectiv momentul minunat de la ora zece. Fusese aidoma unei prime şi autentice întîlniri cu arta sau cu generozitatea umană; o exaltare aspră, o înălţare aproape religioasă. Dînd pe gît ceea ce presupunea că va fi ultima lui sticlă de bere din acea seară, observă că cei din jur continuau să comande băuturi şi că erau serviţi, că oamenii continuau să intre, siguri de ei, nu cu teama că o nouă monedă de şase peni avea să zornăie în maşinăria mesei de biliard a barului, anunţînd închiderea. Iluminarea veni cînd îl văzu pe barmanul cu haină albă muncindu-se cu două lăzi nedeschise'de bere Gruinness. Comuna lui Welch şi oraşul se aflau în două comitate diferite; cîrciumile de aici, spre deosebire de cele din oraş sau din hotelurile unde se ducea cu Margaret, erau deschise vara pînă la zece jumătate şi, oficial, vara începuse.
Gratitudinea lui nu putea fi exprimată în cuvinte; numai cu un drum pînă la bar se putea achita de această datorie dătătoare de fericire. Drept care cheltuise mai mult decît îşi putea permite şi băuse mai mult decît ar fi trebuit, dar nu simţea decît mulţumire şi pace. Lovindu-se destul de rău de stîlpul porţii, începu să se tîrască de-a lungul aleii pietruite ce înconjura casa.
în camera mare şi lungă din spate, unde avusese loc concertul, era întuneric. Asta era bine. Dar ceva mai departe, unde se afla salonul, se vedeau lumini şi curînd auzi şi voci. Trăgînd cu ochiul printr-o fantă a perdelelor, îl văzu pe Welch
53
cu fulgarinul lui cu dungi roşii şi albastre şi cu pălăria de pescar pe cap ieşind pe uşă, urmat de compozitorul local şi de Cecil Goldsmith, îmbrăcaţi şi ei în fulgarine. Era clar că oamenii erau pe punctul de a fi duşi acasă cu maşina. Dixon se schimonosi de rîs, imaginîndu-şi maniera în care Welch îi va conduce acasă. Carol, cu un pardesiu de tweed de culoare deschisă, mai rămase o clipă să schimbe o vorbă cu Bertrand. Erau singuri.
Alături era o fereastră deschisă, dar Dixon nu putea distinge ce spunea Bertrand. Din intonaţie îşi dădea, totuşi, seama că pusese o întrebare la care Carol răspunse:
— Bine, de acord.
Atunci Bertrand făcu un pas înainte şi o cuprinse în braţe. Dixon n-a putut să vadă ce a urmat, căci Bertrand era cu spatele spre fereastră, dar dacă s-au sărutat n-a durat decît o clipă. Carol se eliberă din braţele lui şi ieşi grăbită din cameră. Bertrand ieşi după ea.
Dixon se întoarse în dreptul camerei de muzică şi intră pe uşa-fereastră. Ceea ce văzuse îl perturbase într-un mod inexplicabil. Deşi teoretic obişnuit cu acest tip de activitate, găsea proximitatea ei mai degrabă dezagreabilă. Faptul că de cîteva luni se vedea şi stătea de vorbă cu Cecil Goldsmith de mai multe ori pe săptămînă, nu-l împiedica pe tip sa fie altceva decît o nonentitate, dar simţea că avea un anumit drept asupra lui, un drept ce fu oarecum evocat la vederea soţiei sale în braţele unei terţe persoane; mai ales

această terţă persoană... Dixon dori să nu fi găsit fanta dintre perdele, apoi îndepărtă acest gînd. Acum trebuia să-şi concentreze toată atenţia să găsească o cale pentru a urca neobservat în camera lui. Ajungînd la concluzia că trebuie să-şi asume riscul de a se întîlni cu cineva care ar intra în camera de muzică, Dixon orbecăi prin întuneric pînă dădu de un fotoliu, se tolăni în el, închise ochii şi auzi cu satisfacţie maşina lui Welch pornind şi plecînd. După cîteva minute se simţi ca şi cînd ar pica pe spate şi stomacul păru să i se dilate într-atît încît să-i înghită şi capul. Deschise din nou ochii, făcînd strîmbătura lui de mască tragică; da, pînă la urmă, ideea de a lua o ultimă sticlă de bere nu se dovedea prea bună. Se ridică şi începu un exerciţiu compus din sărituri combinate cu ridicarea braţelor, pe care-l învăţase pe cînd era în aviaţie. Cinci sute de astfel de sărituri îl mai ajutaseră şi altă dată să-şi limpezească minţile. După o sută optzeci i se păru că un cap năuc era preferabil unui număr mai mare de sărituri cu ridicarea braţelor. Sosise timpul s-o ia din loc.

54

Pe cînd era pe la jumătatea holului auzi rîsul lui Bertrand atenuat de uşa ce se afla între ei. Se furişă pe scări în sus şi traversă casa scării. Prin nu ştiu ce capriciu arhitectonic, la camera lui nu se putea ajunge decît trecînd prin baia a cărei uşă dinspre scară încercă acum s-o deschidă. Zadarnic! Baia era, evident, ocupată; poate că Johns-hotărîse să blocheze accesul la camera c$_v$e fusese atribuită celui care îi mâzgălise revista. Dixon se dădu cîţiva paşi înapoi, împleticindu-se şi îşi ridică braţele ca un dirijor pe punctul de a ataca o uvertură fortissimo sau un poem simfonig; apoi, jumătate dirijor, jumătate boxer se lansă într-o scurtă serie nebunească de gesturi obscene. Chiar atunci cineva deschise o uşă pe partea cealaltă a casei scării. Nu mai avu timp să facă altceva decît să adopte atitudinea unuia care aşteaptă în faţa băii, o stratagemă oarecum zădărnicită prin faptul că avea încă fulgarinul pe el.

— James! Ce Dumnezeu faci?

în viaţa lui nu fusese mai fericit s-o vadă pe Margaret, mai degrabă decft pe oricine altcineva.

— Şşşiit, îi spuse. la-mă de aici!

îi plăcu şi mai mult de ea cînd o văzu făcîndu-i semn să se apropie şi, fără o vorbă, îl duse în camera ei. Chiar în clipa în care închidea uşa după el, persoana care era în baie ieşi. Dixon îşi dădu seama că inima îi bătea cu putere.

— .Slavă Domnului, zise.

— Unde ai fost toată seara, James?

în timp ce-i răspundea,* în sinea lui făcea comentarii nefavorabile referitoare la expresia feţii ei şi a modului ei de a-şi manifesta dezaprobarea, fapt ce înăbuşi curînd senzaţia de uşurare pe care o simţise la vederea fetei. Oare cum s-ar manifesta această dezaprobare dacă s-ar întîmpla să fie căsătoriţi? în acelaşi timp, însă, fu nevoit să recunoscă cît de bine arăta în halatul ei albastru deschis, cu părul castaniu ce căpătase nuanţe ruginii pe alocuri, desfăcut din ace şi agrafe, îşi scoase fulgarinul şi aprinse o ţigară, începînd să se simtă mai bine. încheie povestirea fără să pomenească de cele văzute pe fereastra salonului. După ce îl ascultase în tăcere, Margaret zîmbi uşor:

— Ce să zic, nu pot să te condamn. Dar a fost totuşi destul de nepoliticos din partea ta. Mi-am dat seama că doamna Neddy a considerat că ai depăşit limita.

— Nu mai spune, găsea că am depăşit limita, deci? Unde i-ai spus că m-am dus?

— Nu mi s-a dat ocazia să explic nimic. Evan i-a spus că, după părerea lui, te-ai dus la circiumă.

55

— într-o zi am să-i sucesc gîtul nenorocitului ăla. Sfinte Doamne, asta-i bună. Ce simţ al prieteniei! E clar că asta m-a pus bine cu duo Neddy. Şi nu-i mai spune Evan, te rog.

— Nu te necăji. Neddy nu părea prea afectat. Dixon îi rîse în nas.

— Parcă poţi să fii sigur de ceva? Nu poţi în nici un fel să fii sigur de ce se întîmplă în capul ăla al lui, în cazul că se întîmplă, totuşi, ceva. Aşteaptă-mă puţin aici, te rog. Vreau să mă duc pînă în baie. Nu pleca.

Cînd se întoarse, Margaret şedea pe marginea-^patului, unde o lăsase, dar văzu că-şi dăduse cu puţin ruj, pentru el. Constatarea îi făcu plăcere, mai mult prin complimentul pe care gestul îl implica decît prin efectul asupra înfăţişării ei. Intr-adevăr, începea să se simtă din nou bine şi senzaţia continuă cînd, aşezat comod pe scaun, discutară cîteva minute despre întîmplările din prima parte a serii. Apoi Margaret zise:

— Nu crezi că ar trebui să pleci? E tîrziu. •

— Ştiu. Mai stau o clipă. Mă simt bine.

— Şi eu. E prima oară că sîntem cu adevărat singuri de... cit timp?

Unul din efectele întrebării ei fu să-l facă pe Dixon să se simtă cu adevărat beat şi, .mai tîrziu, i-a fost imposibil să-şi explice de ce a făcut ce a făcut, anume să se aşeze pe pat lîngă Margaret, să o ia de după umeri şi s-o sărute apăsat pe gura. 'Indiferent de motivele lui — halatul albastru deschis, părul desfăcut,

rujul pus anume pentru el, sticlele de bere băute, dorinţa de a provoca o explicaţie în legătură cu relaţia dintre ei, încercarea de a evita o nouă salvă de întrebări intime sau mărturisiri, frămîntările lui cu privire la post, toate la un loc — efectul fu clar, fără nici un echivoc: Margaret îşi încolăci braţele de gîtul lui şi răspunse cu pasiune sărutărilor sale. De fapt, cu şi mai multă pasiune decît dovedise în oricare din precedentele lor întîlniri aşa-zise sexuale din apartamentul ei, întîlniri fără prea multă tragere de inimă şi total neconcludente. Dixon îşi scoase întîi ochelarii lui, apoi pe ai ei şi îi puse undeva alături. O sărută din nou şi mai apăsat, simţi cum capul i se învîrteşte tot mai repede. După cîteva minute nu mai văzu nici un motiv pentru care nu şi-ar pune mîna pe sub pulpanele halatului. Margaret şopti ceva drăgăstos şi îşi strînse şi mai mult braţele în jurul gîtului lui.
De ce n-ar merge şi mai departe? I se părea că ar fi posibil, deşi nu-şi dădea seama pînă unde. O dorea cu adevărat? Da, într-un fel. Dar era oare cinstit-faţă de ea? îşi aminti vag cum o sfătuise, după povestea cu Catchpole, să nu intre în nici un fel

de relaţie sexuală, cît de neînsemnată, o vreme mai lungă, un an poate. Era oare cinstit faţă de el? Ştia cum să se poarte cu ea ca prietenă; ca „iubită" s-ar fi simţit ca un cowboy în faţa primului său taur tînăr, vestit de nărăvaş. Nu, nu ar fi fost cinstit faţă de el. Şi desigur că nu ar fi fost cinstit nici faţă de ea, încercînd s-o reconforteze cu ceva care în scurtă vreme avea, cu siguranţă, s-o perturbe <şi s-o destabilizeze, ca să nu mai vorbim de ce s-ar putea întîmpla mai tîrziu. Nu, nu era cazul să facă aşa ceva. Pe de altă parte — Dixon se străduia să gîndească limpede sau măcar să gîndească — asta părea să fie dorinţa ei. îi simţi răsuflarea caldă pe obraz şi dorinţa lui, care scăzuse, se animă brusc. Sigur, tot ce-l neliniştise era frica de a fi respins, îşi trase mina, apoi o puse înapoi, de data aceasta sub cămaşa de noapte. Senzaţia pe care o avu şi fiorul care o străbătu pe Margaret îl făcură să simtă că i se învîrteşte şi mai repede capul; mersese prea departe, era prea tîrziu acum să mai poată gîndi. Tăcerea îi urla în urechi.
Puţin mai tîrziu, stînd pe pat, unul lîngă altul, Dixon făcu un gest nu numai lipsit de orice ambiguitate, dar chiar, poate, insolent în francheţea lui. Reacţia lui Margaret, deşi violentă, era greu de interpretat. Fără nici o ezitare, Dixon merse mai departe. Urmă o scurtă luptă ca o rostogolire, apoi se trezi împins cît colo, cu destulă putere ca să-şi simtă capul intrînd în contact cu tăblia de la picioarele patului. Margaret sări în sus, aranjîndu-şi halatul şi-i întinse fulgarinul:
— Pleacă, îi spuse. Afară, James.
Se ridică cu greu şi reuşi să-şi prindă din zbor fulgarinul.
— Scuză-mă, ce s-a întîmplat?
— Afară! Trupul ei micuţ tremura de furie.
— Bun, bun, dar nu înţeleg...
Margaret deschise uşa şi-i făcu semn cu capul. Se auzeau paşi urcînd scara.
— Ascultă, e cineva...
Se văzu îmbrîncit afară, cu fulgarinul pe braţ, capul învîrtindu-i-se într-altă direcţie. Pe cînd se apropia de baie, dădu nas în nas cu tînăra Callaghan.
— Bună seara, spuse el politicos.
Fata întoarse capul şi trecînd pe lîngă el se îndreptă spre camera ei. încercă să deschidă uşa băii. Era din nou încuiată. Fără să mai stea pe gînduri, îşi dădu capul pe spate, trase aer în plămîni şi slobozi un prelung şi puternic răget de furie, ce amintea, ca timbru şi volum, de performanţa lui Goldsmith în interpretarea madrigalelor. Apoi tropăi pe scări în jos, îşi atîrnă fulgarinul în cuier, intră în sufragerie şi se lăsă în genunchi în

faţa bufetului din secolul optsprezece, contrafăcut sau poate original.
în clipa următoare înşfăcase o sticlă de porto dintre sticlele de sherry, bere şi cidru ce umpleau jumătatea unui raft din interior. Era însăşi sticla din care, cu o seară în urmă, Welch, cu toată seriozitatea, îi turnase cea mai mică cantitate de băutură ce i se oferise vreodată lui Dixon. O parte din inscripţia de pe etichetă era într-o limbă romanică, dar nu totul. Tocmai cum trebuie: nici prea britanică, dar nici prea străină. Dopul ieşi cu o pocnitură sărbătorească, de Crăciun, ce îl făcu să regrete că nu are nişte nuci sau stafide. Bău cu sete. O parte din licoare i se prelinse răcoritor pe bărbie pînă sub gulerul cămăşii. Cînd începuse, sticla fusese cam pe trei sferturi plină, iar cînd se opri rămăsese cam pe trei sferturi goală. O trînti zornăind la loc, se şterse la gură cu milieul de pe bufet şi, simţindu-se absolut minunat, intră nestînjenit în camera lui.
O dată ajuns, se învîrti cîteva minute de colo-colo, dezbrăcîndu-se încet, gîndindu-se — pe cît mai era în stare să gîndească — la întîlnirea cu Margaret. Oare dorise cu adevărat ceea ce lăsaseră să se înţeleagă gesturile lui? Ca şi mai înainte, singurul răspuns era „Da, oarecum". Dar n-ar fi încercat sau oricum n-ar fi insistat dacă ea nu ar fi părut de acord. Şi de ce se hotărîse să pară de acord după atîtea săptămîni cînd nu

păruse de loc de acord? Mai mult ca sigur că din cauza vreunui nou romancier pe care îl citise. La urma urmei era normal să fie de acord. De fapt, asta doreşte, gîndi el, încruntat de intensitatea pasională cu care îşi prezenta lui însuşi situaţia. Ea nu ştie, dar asta este ceea ce vrea cu adevărat, ceea ce cere natura ei. Şi, Doamne, i se cuvenea şi lui, nu? După tot ce suportase! Dar era oare cinstit faţă de ea s-o implice într-o astfel de situaţie după toate cele prin care trecuse? De îndată ce Dixon recunoscu plicul mental care conţinea această întrebare, îl aruncă nedeschis cît colo şi intră în baie, legîndu-şi şnurul de la pantalonii de pijama, în baie însă lucrurile nu se mai prezentau la fel de bine ca în dormitor. Deşi era o noapte răcoroasă pentru o vară timpurie, lui îi era cald şi simţi că transpiră. O vreme stătu în faţa chiuvetei, încercînd să cerceteze mai exact cum se simţea. Corpul părea umflat în partea de jos a pieptului şi inegal ca densitate. Lampa nu părea să emane lumină, ci mai degrabă un soi de gaz fosforescent foarte fin, dar ceţos şi care scotea un sunet uşor. Dădu drumul la robinetul de apă rece şi se aplecă peste lavabou. Cînd făcu această mişcare, fu nevoit să-şi controleze impulsul de a continua să se aplece tot mai mult pînă ce capul avea să-i ajungă între cele două robinete, îşi dădu cu

apă pe faţă, luă o cană de bachelită de pe etajera de sticlă de deasupra chiuvetei şi bău o cantitate mare de apă, care pentru moment îl răcori, deşi mai avu şi alte efecte pe care nu le putu identifica imediat. Se spălă pe dinţi cu multă pastă, îşi dădu din nou cu apă pe faţă, mai umplu o dată cana şi mai mestecă nişte pastă de dinţi.

Stătu o vreme gînditor lîngă pat. Faţa îi atîrna grea, ca şi cînd săculeţi de nisip îi fuseseră cusuţi fără durere în diverse puncte, depărtîndu-i carnea de oase, asta în cazul în care mai avea încă oasele feţei. Simţindu-se brusc mai rău, scoase un suspin care te înfiora. Cineva părea să se fi furişat sprinten în spatele lui, prinzîndu-l într-un soi de costum de scafandru făcut din vată invizibilă. Gemu încet; nu voia să se simtă şi mai rău decît se simţea.

începu să se urce în pat. Cele patru ţigări care îi mai rămăseseră — oare chiar fumase douăsprezece în seara asta? — erau în pachetul de pe noptiera lustruită de la capul patului, alături de chibrituri, cana de bachelită plină cu apă şi o scrumieră luată de pe consola căminului. O incapacitate temporară de a-şi urca în pat şi cel. de-al doilea picior, îl făcu să înţeleagă care fusese efectul secundar al apei pe care o băuse: îl îmbătase turtă. Şi acesta deveni efectul primar în clipa cînd se lungi în pat. Pe consola fluturîndă a căminului se afla o mică efigie de porţelan, un om stînd pe vine, care reprezenta o binecunoscută personalitate din religia orientală. (Dare fusese pusă acolo de Welch ca o predică mută adresată lui Dixon, referitoare la meritele vieţii contemplative? Dacă era aşa, mesajul venise prea tîrziu. Se întinse şi aprinse veioza apâsînd pe întrerupătorul ce atîrna deasupra capului. Camera începu să se ridice pornind din colţul de jos din dreapta al patului, părînd să se menţină, totuşi, în aceeaşi poziţie. Dădu cuverturile deoparte şi se aşeză pe marginea divanului, cu picioarele atîrnînd. Camera îşi recapătă nemişcarea. Peste cîteva momente îşi ridică din nou picioarele şi se întinse. Camera începu să se ridice, îşi puse iarăşi picioarele pe podea. Camera se opri în loc. îşi ridică picioarele în pat, dar nu se lungi. Camera începu să se legene. Se aşeză pe marginea patului. Nimic. Ridică un picior în pat. Se întîmpla ceva. De fapt, se întîmplau destule. Era clar că se afla într-o situaţie deosebită de critică, înjurînd răguşit, îşi propti pernele în sus şi se aşeză jumătate întins, jumătate şezînd, bălăngănindu-şi picioarele peste marginea patului, în această poziţie reuşi să se lase încet cuprins de somn.

VI

DIXON SE TREZEA din nou la viaţă. Senzaţia că redevenise conştient îl năpădi atît de brusc, încît nu mai avu timp să fugă din calea ei. Trezirea lentă, plutirea plăcută între vis şi realitate nu i-au fost date. în locul lor o rapidă ejectare forţată. Stătea întins în pat, prea lipsit de vlagă pentru a se putea mişca, stors ca un păianjen strivit pe prundişul gudronat al dimineţii. Lumina îi producea dureri, dar simţea dureri şi mai mari cînd încerca să se uite în jur. După o primă încercare luă hotărîrea să. nu mai încerce niciodată să-şi mişte globurile ochilor. Ciocanele pe care le simţea în cap făceau ca scena din faţa ochilor lui să bată ca un puls. Gura îi fusese folosită drept latrină de vreo minusculă creatură a nopţii, care o transformase apoi în mauzoleu. Tot în timpul nopţii participase probabil la un soi de cross, după care fusese bătut mărunt şi sistematic de poliţia secretă. Nu se simţea prea bine.

întinse mîna şi îşi puse ochelarii. Observă imediat ceva în neregulă cu bucata de cearşaf de lîngă faţa lui. Periclitîndu-şi şansele de supravieţuire, se ridică puţin şi priveliştea ce i se înfăţişă ochilor transformă în zgomot frenetic sunetele emise de timpanistul din- capul său. O porţiune mare, nereguiată din capacul cearşafului lipsea; o porţiune mai mică, dar destul de considerabilă din partea de sus a cuverturii, lipsea; o porţiune cam de mărimea unei palme din capătul de sus al păturii lipsea. Prin cele trei găuri, care, după cum se şi cuvenea, aveau marginile negre, se putea vedea o pată mare cafenie pe cea de-a doua pătură, îşi plimbă degetul pe o bucată din marginea găurii din cearşaf şi cînd se uită, văzu că-i rămăsese o urmă cenuşie închis

pe piele. Asta însemna cenuşe; cenuşa însemna foc; focul însemna, probabil, ţigară. Oare ţigara arsese pînă la capăt găurind cuverturile? Dacă nu, atunci unde era ea acum? Nu era nicăieri, nici *pe* pat şi nici *în* pat. Se aplecă peste marginea
60
patului, scrişnind din dinţi. Un canal adînc, de culoare cafenie, care se termina cu ceva ce aducea a bucăţică de hîrtie decolorată,' şerpuia pe partea de culoare mai deschisă a desenului unui covor aparent scump. Constatarea îl făcu să se simtă groaznic de nefericit, sentiment ce crescu apreciabil cînd dădu cu ochii de noptieră. Pe tăblia ei se vedeau două şănţuleţe negre, carbonizate, cu urme cenuşii, strălucitoare pe alocuri, aşezate în unghi drept, care se opreau brusc cu mult înainte de a ajunge în dreptul scrumierei, în care se afla un singur chibrit nefolosit; celelalte zăceau pe podea alături de pachetul gol de ţigări. De cana de bachelită nici urmă.
El făcuse toate astea? Sau poate vreun vagabond, vreun spărgător îşi găsise sălaş în camera lui? Sau era poate victima vreunui spiriduş amator de tutun? Dar gîndindu-se mai bine, ajunse la concluzia că el era cel care făcuse toate astea şi tare ar fi vrut să nu le fi făcut. Asta însemna, cu siguranţă, pierderea slujbei, mai ales dacă nu se ducea să-i mărturisească doamnei Welch ce făcuse şi ştia, deja, că nu va fi în stare s-o facă. Nu exista nici o scuză care să nu conste din inexcuzabil. Cineva .care dă foc la casă nu poate fi scuzat numai pentru că mai este şi beţiv pe deasupra, ba încă într-atît de beţiv, încît obligaţiile sale faţă de gazde şi faţă de ceilalţi musafiri, contra-atracţia unui concert de muzică de cameră nu valorau nimic cînd era vorba de băutură. Singura speranţă era că Welch nu va da atenţie la ce-i va relata cu siguranţă soaţa referitor la arderea aşternuturilor. Dar se ştia că Welch reţinea, totuşi, unele lucruri, ca de pildă eseul critic la adresa studentului său. De fapt, în cazul acela era vorba de un atac la adresa lui Welch personal şi nu se putea să-i pese prea mult de ce se întîmplase unor cearşafuri şi pături pe care, la vremea respectivă, nici nu le folosea. Dixon îşi aminti că se mai gîndise şi altă dată că dacă cineva s-ar fi împleticit beat prin camera profesorilor, în prezenţa lui Welch, preferind obscenităţi, spărgînd geamurile şi mîzgălind periodicele, 'ar fi trecut neobservat de către acesta, atîta vreme cît Welch însuşi ar fi rămas nevătămat. La rîndul ei, această amintire îi aduse în minte o frază dintr-o carte a lui Alfred Beesley pe care o răsfoise cîndva: „Un stimul nu este receptat de minte decît în măsura în care răspunde unor necesităţi ale organismului." începu să rida, acţiune ce se transformă curînd într-o convulsie de durere.
Se dădu jos din pat şi se duse la baie. După vreo două minute se întoarse cu o maşină de ras, mestecînd pastă de dinţi, începu să taie cu grijă marginile porţiunilor arse. Nu ştia de ce o face, dar operaţia părea să îmbunătăţească aspectul lucrurilor:
61
cauza dezastrului nu mai era atît de evidentă. Cînd toate marginile deveniră netede şi regulate, se lăsă încet în genunchi, ca şi cînd ar fi îmbătrînit peste noapte, şi rase cu lama o anume porţiune din covor. Resturile rezultate din această modificare şi le vîrî în buzunarul hainei, gîndind să-şi facă o baie, după care se va duce să-i telefoneze lui Bill Atkinson cu rugămintea să -intervină cu mesajul din partea celor doi Dixon-seniori mult mai devreme decît aranjaseră iniţial. Tocmai se aşeză o clipă pe marginea patului să-şi revină din eforturile ameţitoare cu covorul, eînd, înainte să se poată ridica, cineva, curind identificat ca fiind de sex masculin, intră în baie. Auzi lanţul de la W.C., apoi apa curgînd la robinet. Welch sau fiu-su, sau Johns se pregătea să facă baie. Care dintre ei era fu un mister pe care îl dezlegă curind, cînd o voce profundă, neşcolită, începu să cînte. Dixon recunoscu melodia ca fiind una din neobositele încurcături muzicale, glumeţe, ale obscenului Mozart. Cu siguranţă că Bertrand nu putea fi în stare să cînte ceva, iar Johns nu făcea nici un mister din indiferenţa lui pentru orice muzică premergătoare lui Richard Strauss. Foarte încet, ca un uriaş al pădurilor căzînd sub secure, Dixon se lăsă pe o parte şi îşi odihni obrazul fierbinte pe pernă. Asta îi dădea puţin timp să-şi adune gîndurile şi era exact ce nu voia să facă cu gîndurile lui. Cu cît le putea ţine mai departe unele de altele, în special cele referitoare la Margaret, cu atît mai bine. Pentru prima oară îşi putea imagina fără nici o greutate ce avea să-i spună Margaret, în cazul în care avea să-i adreseze vreo vorbă, cînd se vor reîntîlni. îşi împinse limba în faţa dinţilor de jos, îşi ridică nasul cît putu mai sus în timp ce-şi schimonosea cu repeziciune gura. Cît va dura oare pînă va putea reuşi s-o convingă mai întîi să deschidă, apoi să-şi golească lada plină de reproşuri, asta ca o fază preliminară imensei bătălii pentru a o determina să-i asculte scuzele? Disperat, încercă să asculte cîntecul lui Welch, să se minuneze de inegalabila predictabilitate, de austera şi neabătuta lui devoţiune faţă de tot ce este plictisitor; dar n-a mers. Apoi încercă să se simtă mulţumit de faptul că articolul îi fusese acceptat, dar nu-şi putea aminti decît de aparenta indiferenţă a'lui Welch cînd a auzit vestea, atît de exasperant asemănătoare cu reacţia lui Beesley, necesitatea de „a obţine o dată precisă pentru el, Dixon, căci altfel nu e prea... nu e[1] prea..." Se ridică de pe pernă şi încet-încet reuşi să-şi pună picioarele pe podea.
Mai exista şi o altă alternativă a planului cu Atkinson, una mai simplă şi mai plăcută: să plece imediat fără

să spună nimănui nimic. Dar asta nu se prea făcea, afară doar dacă nu
62
pleca de tot, cu direcţia Londra. Oare cum era la Londra acum? începu să'-şi scoată pijamaua, hotărînd să renunţe la baie. Străzile acelea largi şi pieţele probabil pustii la ora asta; doar cîţiva trecători grăbiţi; îşi putea imagina scena amintindu-şi o permisie la sfîrşit de săjjtămînă, pe care o avusese odată, în timpul războiului. Oftă. în ce îl privea, era ca şi cînd s-ar fi gîndit la Monte Carlo sau la Turkestanul chinez; apoi, ţopăind pe covor, cu un picior afară şi altul în cracul pantalonului de pijama, nu se mai gîndi la nimic în afară de durerea care-i sfredelea creierul, ca un şuvoi de apă croindu-şi drum printr-un castel de nisip. Se apucă cu mîinile de consola căminului, gata să răstoarne orientalul aşezat pe vine, îndoit în două ca un cowboy din filme, împuşcat. Oare Turkestanul chinez avea şi el Margaretele şi Welchii săi?
Cîteva minute mai tîrziu era în baie. Welch nu se sinchisise să spele cada şi oglinda era aburită. Se gîndi o clipă, apoi întinse degetul şi scrise pe oglindă „Ned Welch este un Nebun îngălat cu Faşă ca un Dos de Porc"; apoi şterse oglinda cu prosopul şi se uită la imaginea lui. Nu arăta chiar atît de rău; oricum, mai bine decît se simţea. Totuşi, părul, în ciuda faptului că-l periase energic, ajutîndu-se şi cu peria de unghii pe care o înmuiase în apă, se ridicase în toate părţile refuzînd să stea lipit de cap. îi veni la un moment dat ideea să folosească săpunul drept pomădă, dar hotărî să renunţe deoarece, în trecut, reuşise de mai multe ori prin acest experiment să-şi transforme părul scurt de pe părţile laterale şi de la spate în ceva ce aducea a pene de gîscă. Ochelarii îi semănau mai mult decît oricînd cu ochelarii motocicliştilor. Dar, ca întotdeauna, avea o figură sănătoasă şi, spera, cinstită şi simpatică. Trebuia să se mulţumească cu atît.
Era gata să alunece uşor către telefon cînd, întorcîndu-se în cameră, dădu din nou cu ochii de aşternuturile mutilate. Arătau oarecum nemulţumitor, dar nu putea spune în ce fel. încuie uşa băii care dădea pe scară, luă lama de ras şi porni să aranjeze din nou circumferinţa găurilor. De data aceasta făcu tăieturi mai adinei în interiorul materialului, mici meandre pornind dinspre marile ^suprafeţe dispărute. Cîteva bucăţi fură chiar complet tăiate, în cele din urmă aşeză lama în unghi drept şi tăie repede jur-împrejurul găurilor, nivelîndu-le. Se dădu puţin înapoi să-şi admire opera şi hotărî că efectul era sensibil îmbunătăţit. Acum, dezastrul apărea mai puţin evident ca fiind ceva făcut de mîna omului şi putea, timp de cîteva secunde, fi pus pe seama unei descompuneri fulminante sau a ravagiilor unei colonii de molii, întoarse covorul cu celălalt capăt, astfel că arsura rasă, deşi nu total ascunsă de scaunul de alături, se afla, totuşi, destul de
63
aproape de el. Tocmai se gîndea să ducă noptiera j<~-s pentru a o arunca apoi din autobuz în drum spre casă, cînd o voce familiară ajunse în raza auzului său, cîntînd într-o manieră ce sugera o bună dispoziţie ameţitoare. Crescu în volum, ca premoniţia unui lucru dureros sau groaznic, pînă cînd uşa băii începu să se zgîlţîie şi clanţa să zornăie. Vocea tăcu, dar zornăitul continuă, întovărăşit curînd de lovituri de picior înlocuite uneori de ceea ce păreau a fi încercări de a desfunda uşa cu umărul. Lui Welch nici nu-i trecuse prin cap că baia ar fi putut da semne de a fi ocupată de altcineva cînd voia el să intre din nou (şi de ce dracu' voia să intre din nou?) şi nici acum nu pricepu prea curînd. După ce încercă cîteva manevre în locul primelor zgîlţtituri inutile ale clanţei, îşi îndreptă atenţia asupra altor zgîlţîituri inutile ale clanţei. Urmă un orgasm de zgîlţîieli, ciocăniturі, lovituri şi bufnituri, apoi se auzi sunetul unor paşi depărtîndu-se şi o uşă se închise.
Cu lacrimi de furie în ochi, Dixon ieşi din cameră, nu înainte de a călca din greşeală pe cana de bachelită pe care o sparse. Trebuie să se fi rostogolit de pe undeva şi-i ieşise în cale. Ajuns jos, se uită la pendula din hol — opt şi douăzeci — şi intră în salon, unde se afla telefonul. Noroc că Atkinson se scula devreme duminica să se ducă după ziare, îi era uşor să-l prindă înainte de plecare. Ridică receptorul.
Ceea ce îi dădu cel mai mult de furcă în următoarele douăzeci şi cinci de minute fu posibilitatea de a-şi da frîu liber sentimentelor fără să-şi producă prea groaznice dureri de cap. în receptor nu se auzea absolut nimic, în afara vuietului unei scoici. Pe cînd se aşeza pe braţul unui fotoliu de piele, încercînd să epuizeze toată gama de grimase care exprimau dezgustul, întreaga casă păru să se trezească deodată. Se auzeau paşi deasupra capului său; alţi paşi coborau scara şi intrau în sufragerie; alţii veneau din partea din spate a casei intrînd şi ei tot în sufragerie; mai de departe se auzea zgomotul unui aspirator; apa trasă la W.C.; o uşă trîntită; o voce care striga. Cînd i se păru că un întreg regiment se adunase în faţa uşii salonului, Dixon închise telefonul şi ieşi. Fundul îl durea din cauza braţului îngust al fotoliului pe care şezuse, iar mîna îl durea de cît bătuse în furcă.
Tehnica micului dejun în casa Welch, ca multe din modurile lor de gîndire, amintea de o epocă trecută. Mîncarea era menţinută la cald pe bufet, în ceea ce Dixon presupunea că sînt tăvi de încălzit. Cantitatea şi varietatea mîncărurilor aminteau la rindul lor de faptul că doamna Welch suplimenta salariul de profesor al soţului său cu un venit personal destul de
64
substanţial. Dixon s-a întrebat deseori cum se descurcase Welch să se însoare cu o fată bogată; nu putea fi vorba

de nici un fel de merit personal, real sau închipuit, iar ciudăţeniile din capul lui Welch nu mai lăsau loc şi zgîrceniei. Poate că în tinereje bătrinul avusese tocmai ce-i lipsea cu desăvîrşire acum: stil. In ciuda ravagiilor cauzate de durerea de cap şi de enervare, Dixon se ^imţi mai fericit gîndindu-se la ce feluri de mîncare vor aduce, în dimineaţa aceasta, dovada prosperităţii famihei Welch. Intră în sufiagerie lăsînd mult în urmă orice gînd legat de aşternuturi sau de Margaret.
Singura persoană din cameră era tînăra Callaghan, aşezată în spatele unei farfurii cu vîrf. Dixon îi spuse bună dimineaţa.
— Ah, bună dimineaţa. Tonul era neutru, nu ostil. Dixon opta repede pentru o cacialma, o abordare gen ce-i în
guşe-şi-n-căpuşe. ca fiind cel mai bun paravan din toate timpunle — trecute şi viitoare — pentru lipsa de politeţe. Unul din prietenii tatălui lui, bijutier, reuşise cu această metodă simplă să converseze folosind aproape numai insulte, în decursul celor cincisprezece ani cît îl cunoscuse Dixon. Exagerîndu-şi în mod deliberat accentul nordic, Dixon zise:
— Mă tem că m-am purtat prost aseară.
Fată ridică repede ochii spre el şi Dixon constată înciudat ce gît frumos avea.
— Ah... asta! Nu mi-aş face sînge rău în locul tău. Nici eu nu m-am purtat prea frumos.
— Eşti drăguţă că o iei astfel, zise Dixon amintindu-şi că mai folosise odată această expresie vorbind cu ea. Oricum a fost foarte nepoliticos din partea mea.
— Atunci hai să dăm -totul uitării, de acord? '
— Kucuros; mulţumesc foarte mult.
Urmă o pauză, în timpul căreia Dixon observă cu uşoară surpriză cît de mult şi cît de repede mînca fata. în farfuria ei se puteau vedea rămăşiţele unei mari bălţi de sos alături de un maldăr ce scădea rapid de ouă prăjite, slănină şi roşii. Sub ochii lui îşi reîmprospăta stocul de sos, cu o picătură groasă stacojie, dintr-o sticlă. Ridică ochii şi surprinse privirea mirată a Iui Dixon. Ridicînd din sprincene spuse:
— Regret, dar îmi place sosul, sper că nu te deranjează. O spuse pe un ton nu prea convingător şi lui Dixon i se păru că roşise.
— Foarte bine, răspunse el cordial. Şi mie îmi place sosul ăsta.
Dădu deoparte castronaşul lui cu fulgi de ovăz. Erau un gen care nu-i plăcea: se folosise malţ în prepararea lor. Un, studiu al

farfuriei cu ouă, slănină şi roşii din faţa lui îl făcu să se hotărască să amîne consumarea lor. Şezînd la$_A$ masă simţea că esofagul şi stomacul îi fuseseră cusute cu grijă, îşi turnă o ceaşcă de cafea neagră şi o dădu pe gît, apoi şi-o umplu din nou.
— N-ai de gînd să mănînci nimic din toate astea? întrebă fata.
— Nu, nu încă, nu cred.
— Ce se întîmplă? Nu te simţi prea bine?
— Nu, nu tocmai, trebuie să recunosc. Mă cam doare capul.
— Ah, atunci-e adevărat că ai fost la circiumă, cum a spus omuleţul ăla... cum îl cheamă?
— Johns, zise Dixon încercînd să sugereze prin pronunţie adevărata opinie pe care o avea despre purtătorul numelui. Da, e adevărat că am fost la circiumă.
— Ai băut prea mult, aşa e.?
în -propriul ei interes începătă să mănînce, dar ţihea în continuare -furculiţa şi cuţitul, cu mîinile sprijinite pe faţa de masă.
— Cred că da, răspunse Dixon.
— Cît ai băut?
— Ei, cine a mai stat să numere? E un obicei prost să tot numeri.
— Da, nu zic, dar, totuşi, cam cît crezi că ai băut? în mare.
— Ştiu eu.... şapte sau opt, poate.
— Halbe de bere? Asta ai băut, nu?
— Doamne sfinte, sigur. Am aerul că-mi pot permite băuturi tari?
— Halbe de bere de jumătate?
— Da. Zîmbi uşor, gîndind că nu părea să fie o fată rea, în fond, şi că albul vag albăstrui al ochilor contribuia să-i dea un aer de sănătate. Brusc îşi schimbă părerea în legătură cu prima observaţie şi pierdu orice interes pentru cea de-a doua cînd o auzi răspunzînd:
— Păi dacă bei atît de mult, trebuie să te aştepţi să te simţi mahmur a doua zi, nu? Se aşează dreaptă în scaun, ca o învăţătoare pedantă.
îşi aminti de tatăl lui, care pînă la război purtase numai gulere tari, albe, atrăgîndu-şi calificativul critic de excesiv de „demn" în comportare din partea bijutierului mustrător. Acest joc etimologic echivala pentru Dixon exact cu ceea ce îi reproşa el Christinei. Replică cu oarecare răceală:
— Da, aşa e, nu?

Era un gen de răspuns pe care-l deprinsese de la Carol Goldsmith. Gîndindu-se la Carol îşi aminti, pentru prima oară
66
în dimineaţa aceea, de îmbrăţişarea la care asistase noaptea trecută şi îşi dădu seama că scena surprinsă o afecta şi pe fata asta ca şi pe Goldsmith. Oricum, părea capabilă să-şi poarte singură de grijă.
— Toată lumea se întreba unde ai dispărut, spuse ea.
— Nu mă îndoiesc. Spune-mi cum a reacţionat domnul Welch?
— Cînd? Cînd a aflat că ai plecat la circiumă?
— Da. A părut contrariat?
— N-am idee. Conştientă probabil -că putea să pară destul de îndrăzneaţă, adăugă totuşi: Nu-l cunosc de loc, ştii, aşa că n-aş putea să spun. Nu părea să-şi dea seama de prea multe lucruri, dacă înţelegi ce[1] vreau să zic? Dixon înţelegea. Şi simţi că acum putea ataca ouăle cu slănină şi roşii, aşa că se duse să se servească, spunînd:
— Oricum, asta e o uşurare, mărturisesc. Va trebui să-i cer scuze, presupun.
— N-a r fi o idee rea.
O spuse pe un ton care îl determină pe Dixon să se întoarcă din nou spre bufet, făcînd strîmbătura lui de mandarin chinez, încovoindu-şi puţin umerii, îi displăceau atît de mult fata asta şi prietenul ei, încît^ nu putea înţelege de ce ei nu se antipatizau unul pe celălalt, îşi aminti brusc de aşternuturi; cum a putut fi atît de prost? Nu putea să le lase aşa. Trebuie neapărat să le mai facă ceva. Trebuie să urce repede înapoi în cameră să se uite la ele şi să vadă ce idei îi vor sugera prezenţa lor fizică.
— Doamne, rosti absent, of, Doamne, apoi adunîndu-se: Mă tem că va trebui s-o şterg, acum.
— Trebuie să te duci înapoi?
— Nu, de fapt nu plec pînă... Nu, vreau să spun... Trebuie să mă duc sus.
Dîndu-şi seama că era o replică slabă cu care să-şi facă ieşirea din scenă, spuse răspicat, ţinînd încă în mînă capacul castronului cu ouă:
— E ceva în neregulă în camera mea, ceva ce trebuie, să modific.
Se uită la ea şi văzu că fata îl privea cu ochi dilataţi.
— Am avut un foc peste noapte.
— Ai făcut focul în cameră?
— Nu, nu l-am aprins intenţionat, l-am aprins cu ţigara. A izbucnit singur.
Expresia feţei ei se schimbă din nou:
— Ţi-a luat foc camera?
— Nu, numai patul. A ars de la ţigară.
67
— Vrei să spui că ai dat foc patului?
— Exact.
— Cu *o* ţigară? Neintenţionat? De ce nu l-ai stins?
— Dormeam. Nu mi-am dat seama decît cînd m-am trezit.
— Dar probabil că... Nu te-ai ars? Puse capacul la loc...
— Se pare că nu.
— Măcar atît. Se uită la el cu buzele strinse, apoi începu să rîdă cu Jotul altfel decît rîsese în seara precedentă; de fapt, gîndi Dixon, destul de nemuzical. O buclă blondă se desfăcu din părul ei periat cu devoţiune şi fata o netezi Ja loc.
— Şi ce ai de gînd să faci?
— Nu ştiu încă. Dar ceva trebuie să fac.
— Sînt perfect de ac^rd. Ai face bine să te duci mai repede,
să facă curat, nu crezi? să fac?
Cîteva bucăţi au dispărut complet,
sa urci şi....'
înainte să vină femeia
— Ştiu, dar ce pot
— Cît e de grav?
— ᶜ. destul de rău. înţelegi.'
— Nu prea ştiu ce să-ţi spun fără să fi văzut. Afară doar dacă... Nu, asta n-ar fi de mare folos.
— Uite, cre/i că ai fi de acord
— Să văd despre ce-i vorba?
— Da. Crezi că poţi?
îşi îndreptă din nou spatele şi cumpăni:
—-• Bun, de acord. Bineînţeles că nu-ţi garantez nimic.
— Sigur că nu. îşi aminti cu bucurie că mai avea cîteva ţigări din holocaustul de peste noapte. Mulţumesc

foarte mult.
Se îndreptau spre uşă cînd fata îl întrebă brusc:
— Ce faci cu micul dejun?
— Am să sar peste el. N-avem timp.
— N-aş face asta în locul tău. Nu-ţi dau cine cine ştie ce la masa de prînz, după cum ştii.
— Dar n-am de gînd să stau pînă... Vreau să spun că nu mai e timp... Stai puţin.
Se repezi înapoi spre bufet, apucă cu mîna un ou alunecos şi-l băgă întreg în gură. Fata se uita la el cu braţele încrucişate, cu o figură inexpresivă. Mestecînd repede, îndoi o felie de slănină şi şi-o îndesă în gură, după care îi făcu semn că era gata de plecare. Premoniţiile unei senzaţii de vomă învăluiau sistemul său digestiv.
Traversară holul unul în spatele celuilalt şi o porniră pe scări în sus. Sunetele ca de ocarină ale unei melodii minore se auzeau slab de undeva; poate că Welch îşi luase micul dejun în cameră.

Cu un suspin de uşurare, Dixon constată că uşa de la baie nu era încuiată. Fata îl privi sever.
'
— Pentru ce intrăm aici?
— Camera mea este în partea cealaltă a băii.
— înţeleg. Ce aranjament ciudat!
— Cred că bătrînul Welch a adăugat ulterior partea asta a casei. E mai bine aşa decît să fii nevoit să treci printr-un dormitor ca să ajungi în baie.
— Probabil că da. Doamne. Dumnezeule, dar ştiu că ai facut-o iată.
Se apropie de pat şi pipăi cearşaful şi păturile ca şi cum ar fi cumpărat un material la magazin.
— Dar nu seamănă a arsură; arată ca şi cînd ar fi fost tăiate cu ceva.
— Da, eu... am tăiat părţile astea cu o lamă de ras. Mi s-a părut că e mai bine decît să le las aşa arse.
— Şi de ce Dumnezeu ai făcut asta?
— N-aş putea să explic. Pur şi simplu m-am gîndit că vor arăta mai bine.
— Hmm! Şi toate astea se datorează unei singure ţigări? , — Asta nu ştiu. Probabil.
— Ei, cred că erai bine făcut dacă nu... Şi noptiera.' Şi covorul! Vezi, nu prea ştiu dacă e cazul să devin părtaşă la povestea asta.
Zîmbi, ceea ce o făcu să pară absurd de sănătoasă, dezvăluind în acelaşi timp că dinţii din faţă erau uşor neregulaţi. Dixon nu ştia din ce cauză constatarea îi perturbă şi mai mult stăpinirea de sine decît ar fi putut-o face vederea unor dinţi regulaţi. Găsi că, pînă în prezent, reuşise să descopere o mulţime de lucruri în legătură cu persoana ei, şi îi era prea de ajuns. Fata se ridică şi strîngînd din buze păru să se concentreze:
— Cred că cel mai bine ar fi să refacem patul cu toată treaba asta în neregulă dedesubt, ca să nu fie la vedere. Putem pune deasupra pătura, care-i numai puţin pîrlită — uite-aşa; parcă porţiunea asta se prezintă destul de bine. Ce părere ai? Păcat că nu are şi o pilotă.
— Da. Mi se pare o idee foarte bună. Dar or să descopere totul cînd vor schimba aşternuturile, nu?
— Da, dar probabil că nu vor face nici o legătură cu fumatul, mai ales după ce le-ai tăiat cu lama. Şi, în orice caz, nu te-ai fi băgat cu capul sub saltea ca să fumezi.
— Asta aşa e. Atunci ar trebui să trecem la fapte. Dixon trase patul puţin mai departe de perete, în timp ce
fata îl privea cu braţele încrucişate, apoi se apucară amîndoi să

scoată aşternuturile. Zgomotul aspiratorului se auzea acum mult mai aproape, acoperind flautul de orgă al lui Welch. în timp ce lucrau, Dixon o studia pe tînăra Callaghan, în ciuda hotăririi lui de a nu mai descoperi nimic în legătură cu persoana ei şi remarcă, furios, că era şi mai drăguţă decît i se păruse. Simţi nevoia să facă grimasa sau să producă şuieratul pe care obişnuia să le facă ori de cîte ori Welch îi încredinţa o nouă activitate menită să-i testeze abilitatea, sau cînd îl vedea de departe pe Michie, sau cînd se gîndea la doamna Welch sau cînd Beesley îi raporta ce spusese Johns. Simţea nevoia să-şi umfle obrajii, să-şi evacueze aerul din gură, într-un fel şi la un grad care să poată contracara învălmăşeala de sentimente pe care fata le stîrnea în el: indignare, tristeţe, resentiment, arţag, ciudă şi furie sterilă, toate alotropii ale durerii. Fata era de două ori vinovată: întîi pentru că arăta cum arăta şi apoi pentru că apăruse în faţa lui arătînd aşa. Accepta genul de frumuseţi arhicunoscute — vedete de film italiene, neveste de miliardari, poze de fete din calendare; ba mai mult, chiar îi făcea plăcere să se uite la ele. Dar la fete de genul ei prefera să nu se uite de loc. îşi amintea că citise odată, într-o carte, că unul care pretindea că se pricepea într-ale dragostei — cineva ca Platon sau Rilke — spusese că era o emoţie diferită ca gen, nu numai ca grad de intensitate, de senzaţiile sexuale obişnuite. Atunci dragoste să fie ceea ce simţea el pentru fete ca ea? Nici unul din sentimentele pe care le încercase vreodată sau pe care şi le putea imagina nu se apropiau atît de

mult de modul lui de a gîndi; dar, în afara sprijinului destul de precar adus de Platon şi Rilke, toate cercetările în acest domeniu îl contraziceau. Dacă nu era dragoste, atunci ce era? Nu părea să fie dorinţă; cînd şi ultimul colţ al cearşafului fu băgat sub saltea şi trecu lîngă ea de cealaltă parte a patului, fu puternic tentat să întindă mîna şi să-i atingă unul din sînii ăia plini, dar acest gest, dacă ar fi fost făcut, ar fi apărut în ochii lui la fel de natural, la fel de neimportant şi de nereprehensibil ca şi cînd ar fi întins mîna să ia o piersică mare, coaptă, dintr-o fructieră. Nu, toate astea, ce or fi sau cum s-or fi chemînd, reprezentau ceva în legătură cu care nu era nimic de făcut.
— Gata. Cred că arată destul de bine, zise fata. N-ai putea ghici ce este dedesubt dacă nu ai şti, nu-i aşa?
— Ai dreptate şi mulţumesc foarte mult pentru idee şi pentru ajutor.
— Pentru puţin. Ce ai de gînd să faci cu noptiera?
— M-am gîndit şi la asta. Este o mică debara la capătul culoarului, plină de mobile rupte, cărţi jerpelite şi chestii

de-astea; m-au trimis ieri să iau de acolo un stativ — sau cum îi zice — pentru partituri. Acolo e un loc bun pentru noptieră, în spatele unui paravan pictat cu nobili francezi — înţelegi, pălării cu boruri mari şi banjouri. Dacă ai ieşi puţin să vezi dacă nu vine nimeni, m-aş repezi s-o duc chiar acum.
—7 De acord. Trebuie să recunosc că eşti inspirat. Odată scoasă noptiera, nimeni nu va mai face nici o legătură cu fumatul. Vor crede că le-ai rupt dînd din picioare, în timpul unui coşmar sau ceva în genul ăsta.
— Halal coşmar, ca să trec şi prin două pături.
îl privi cu gura căscată, apoi izbucni în rîs. Se aşeză pe pat, dar sări imediat în picioare, ca şi cînd patul ar fi luat din nou foc. Dixon începu şi el să rîdă, nu că ar fi fost prea amuzat, ci pentru că-i era recunoscător fetei că rîdea. Continuau să rîdă şi cîteva secunde mai tîrziu, cînd fata îi făcu semn din uşa dinspre coridor şi el traversă în fugă casa scării cu noptiera în braţe şi cînd Margaret deschise brusc uşa camerei şi dădu cu ochii de ei.
— Ce-ţi mai trece prin minte, James? întrebă ea.

VII

— NE PREGĂTEAM... eu mă... de fapt, tocmai mă pregăteam să scap de noptieră, bîigui Dixon, uitîndu-se cînd la Margaret cînd la Christme.
Tînăra Callaghan scoase un sunet extraordinar de tare, un hohot de rîs incomplet înăbuşit. Margaret întrebă:
— Ce mai e şi prostia asta?
— Nu-i nici o prostie, Margaret, te asigur... Am...
— Dacă nu vă supăraţi că intervin, îl întrerupse fata, cred că e bine să scăpăm mai întîi de noptieră şi să ne ocupăm de explicaţii după aceea, nu credeţi?
— *Adevărat,* spuse Dixon şi cu capul înainte o luă la fugă pe coridor, în debara dădu la o parte o tablă pentru tras la ţintă, adresîndu-i sstrîmbătura lui de prostul satului — la cîte extraordinare imbecilităţi fusese poate martoră? — îşi împinse noptiera în spatele paravanului. După aceea, derula o bucată lungă de mătase mucegăită cu care o acoperi, apoi, peste faţa de masă astfel improvizată, aşeză două florete, o carte intituiată Ce *ne învaţă Spania* şi un scrin în miniatură ce conţinea, tară îndoială, scoici şi bucle de copii şi, în final, propti peste aceste exponate un trepied menit pentru cine ştie ce tîmpenie telescopică sau fotografică. Dîndu-se puţin înapoi, constată că efectul era excelent; nici un observator nu s-ar fi îndoit că aceste obiecte sălăşluiau astfel de ani de zile. Zîmbi, închizînd ochii o clipă, înainte de a păşi înapoi în lumea realului.
Margaret îl aştepta în pragul camerei ei. Un colţ al gurii era iăsat în jos într-un fel binecunoscut lui Dixon. Callaghan dispăruse.
— Ei, ce e toată chestia asta, James?
închise uşa şi începu să-i explice. Pe măsură ce vorbea, calitatea sa de incendiator şi contramăsurile luate îl izbiră, pentru prima oară, ca fiind amuzante. Cu siguranţă că şi

Margaret — mai ales că nu era implicată direct — le va găsi amuzante; era genul de povestire care îi plăcea ei. I-o şi spuse Ia sfîrşitul istorisirii.
Fără să-şi schimbe cîtuşi de puţin expresia feţei, Margaret dezaprobă:
— Am văzut că tu şi fata aceea găseaţi că toate astea sînt foarte amuzante.
— Şi de ce nu?
— Ah, nu există nici un motiv; eu nu mă amestec. Dar toată povestea mi se pare prostească şi destul de copilărească, asta-i tot.
Se strădui să-i explce:
— Uite, Margaret, îmi dau foarte bine seama de ce ţie lucrurile ţi s-au părut astfel. Dar nu vezi? Poanta este că n-am avut, bineînţeles, nici cea mai mică intenţie să ard blestematele alea de cearşafuri şi tot restul. Dar, -*o* dată ce am făcut-o, era clar că trebuia să rezolv cumva problema, nu?

— Şi sigur că nu te puteai duce la doamna Welch să-i explici.
— Nu. Cuvîntul „sigur" e corect. Nu puteam, în cinci minute m-aş fi trezit pe drumuri, îşi scoase ţigările şi aprinse una şi pentru ea, încercînd să-şi amintească dacă prietena lui Bertrand spusese ceva referitor la scuzele ce se cuveneau doamnei Welch. Parcă nu spusese nimic, ceea ce era dest-flT de ciudat.
— Te vei trezi şi mai repede pe drumuri dacă descoperă noptiera.
— N-o descoperă, replică el enervat, păşind în sus şi în jos prin cameră.
j— Şi cu cearşafurile ce e? Zici că a fost ideea lui Christine Callaghan să faceţi patul la loc?
— Da, şi ce-i cu asta? Şi ce să fie cu cearşafurile?
— Pari să te înţelegi mult mai bine cu ea decît aseară.
— Da. Asta-i un lucru bun, nu?
— Şi pentru că veni vorba, găsesc că a fost groaznic de nepoliticoasă acum cîteva minute.
— în ce sens?
— Intervenind în discuţie şi trimiţîndu-te să duci noptiera, aşa cum a făcut.
Simţindu-se lovit în demnitatea lui de această reflecţie, Dijfon ^replică:
— în cazul de faţă, Margaret, cuvîntul „nepoliticos" nu e cel mai potrivit. Avea perfectă dreptate: cineva din familia Welch ar fi putut să apară în orice clipă. Şi dacă cineva a intervenit în

discuţie, asta ai fost tu, nu ea. începu să regrete cele spuse înainte de a le fi rostit.
Margaret se uita uimită la el, cu gura uşor deschisă, apoi îi întoarse brusc spatele; îndepărtîndu-se, rosti:
— Scuză-mă, n-am să mai intervin niciodată.
— Margaret, ştii foarte bine că nu asta am vrut să spun; nu fii caraghioasă, voiam numai...
Cu o voce piţigăiată, făcînd un efort vizibil să se stăpînească, fata îi spuse:
— Te rog să pleci.
Dixon se luptă din răsputeri să îndepărteze de el impresia că atît ca actriţă, cît şi ca scenaristă se descurca destul de bine şi era furios pe el însuşi că el nu izbutea, încercînd să dea mai multă insistenţă tonului său, începu:
— N-o lua aşa. Recunosc că am spus o tîmpenie. N-am vrut să spun că te-ai băgat în vorbă, din punctul ăsta de vedere; sigur că nu. Trebuie să înţelegi...
— Oh, înţeleg prea bine, James, înţeleg perfect. De data aceasta vorbi cu o voce piată. Purta un fel de costumaţie cu pretenţii artistice, o bluză multicoloră, o fustă cu franjuri la poale şi la buzunare, pantofi cu tocul jos şi mărgele de lemn. Fumul ţigării ei se încolăcea, *albăstrui-cenuşiu în lumina soarelui, în jurul braţelor goale. Dixon se apropie de ea şi văzu că părul proaspăt spălat îi atîrna pe ceafă în smocuri uscate şi lipsite de strălucire, în condiţiile date i se păru o chintesenţă a feminităţii, mult mai feminin decît părul des, blond şi lucios al tinerei Callaghan. Biata Margaret, gîndi el şi îi puse mîna pe umăr cu un gest de solicitudine.
înainte ca Dixon să fi putut deschide gura, Margaret îşi trăsese brusc umărul, se îndreptase spre fereastră şi, de acolo, începuse să vorbească cu o voce încordată ce marca, -precum descoperi repede, începutul unei fraze complet noi a scenei pe care era clar că i-o făcea:
— Ieşi afară! Cum îndrăzneşti? încetează să mă dai de colo-colo. Drept cine te iei? Nici măcar n-ai avut decenţa să-ţi ceri scuze pentru aseară. Te-ai purtat dezgustător. Sper că-ţi dai seama în ce hal miroseai a bere. Nu ţi-am dat niciodată impresia... Ce te-a făcut să crezi că poţi să-ţi permiţi lucruri de-astea? Drept cine dracu' mă iei? Ştii foarte bine ce am avut de îndurat în ultimele săptămîni. Este intolerabil. Absolut intolerabil. Nu suport. Trebuia să-ţi dai seama cum mă simţeam.
Şi continuă tot astfel, în timp ce Dixon o privea în ochi. Panica lui crescu în autenticitate şi volum. Margaret se mişca nervos prin cameră; capul i se bălăbănea dintr-o parte într-alta

pe gîtul ei lung, facînd să-i tresalte mărgelele de lemn pe bluza multicoloră. Se surprinse gîndind că toaleta artistică era în ciudat dezacord cu comportarea ei. Persoanele care se îmbrăcau atfel nu ar fi trebuit să se formalizeze de lucruri ca astea, oricum nu atîta cît se formaliza Margaret. Era cu siguranţă greşit să te îmbraci şi să te comporţi tot timpul atît de libertin, cînd de fapt erai atît de formalistă. Dar oricum, cu Catchpole cel puţin, nu fusese formalistă tot timpul, nu? Dar sigur că nu trebuie să o judece astfel. Era chiar foarte greşit să permită ca iritarea stîrnită de unele din aspectele personalităţii ei să aibă efectul pe care îl avea de obicei, adică să întunece esenţialul: faptul că Margaret era o persoan'ă cu nervii şubrezi, care primise de curind o lovitură grea. Da, de fapt, ea avea dreptate, deşi nu în sensul în care o lua ea. Dixon recunoştea că se purtase urît, fusese lipsit de consideraţie. Ar fi făcut mai bine să-şi folosească toată energia pentru a-şi cere scuze, îşi alungă din minte gîndul, venit din senin, că în ciuda stării ei emotive părea destul de capabilă să vorbească pe un ton coborît.
— Chiar ieri după-amiază mă gîndeam la relaţia pe care începusem s-o construim între noi, cît era de valoroasă, ceva cu adevărat bun. Dar era o prostie. Judecam totul greşit, eu...

— Nu, acum judeci total greşit, atunci aveai dreptate, o întrerupse el. Lucrurile astea nu se opresc aşa deodată, nu sînt ca maşinile.
Şi continuă astfel în timp ce ea îl privea în ochi. Groaznica banalitate a cuvintelor sale părea să-i dea măcar puterea să-i susţină privirea. Stătea cu un picior uşor încălecat peste celălalt, în poziţia ei favorită, menită, fără îndoială, să-i scoată în evidenţă picioarele, că c' erau bine acute, ce avea mai frumos. La un moment dat se mişcă puţin, astfel .încît ochelarii, reflectînd lumina, îl împiedicau să vadă unde se uita Margaret. Această ciudăţenie îl descumpăni destul de mult, dar rămase fidel obiectivului lui, anume, smulgerea unei promisiuni sau a unei confesiuni, care nu prea dădeau semne să apară şi care ar fi pus capăt acestei întîlniri, acordînd un respiro abaterilor de la sinceritate. Cizme, cizme, cizme, mărşăluind din nou în sus şi în jos. După o vreme se simţi iremediabil plictisită; apoi iar plictisită; după aceea îmbufnată şi monosilabică.
— Of, James, spuse în cele din urmă, netezindu-şi părul cu palma convexă, hai să terminăm acum. Sînt obosită. Groaznic de obosită, nu mai pot. Mă urc din nou în pat; n-am prea dormit astă-noapte. Nu vreau decît să fiu lăsată în pace. Te rog să mă înţelegi.
75
— Ce faci cu micul dejun?
— Nu-mi trebuie nimic. Oricum, la ora asta s-a strîns totul. Şi nu vreau să vorbesc cu nimeni. Se lăsă pe pat şi închise ochii. Lasă-mă singură.
— Eşti sigură că nu vrei nimic? Oftînd puternic răspunse:
— Sigură. Şi adăugă: Te rog.
— Nu uita ce ţi-am spus.
Neprimind nici un răspuns, Dixon ieşi încet şi se întoarse în camera lui, unde se întinse în pat fumînd şi reflectînd, fără vreun rezultat, asupra evenimentelor din ultima oră. Pe Margaret reuşi să şi-o scoată din minte aproape imediat; totul era foarte complicat, dar aşa fusese tot timpul şi n'u-i plăcea ce-i spusese Margaret şi nu-i plăcea nici ce-i spusese el ei, dar fusese nevoit s-o facă. Ce bine se purtase tînăra Callaghan, în ciuda faptului că uneori era cam distrată, şi ce sfaturi înţelepte îi dăduse! Toate astea, ca şi accesul de rîs,adovedeau că nu era chiar atît de „formalistă" cum părea, îşi aminti stingherit groaznica strălucire a pielii ei, limpezimea demoralizantă a ochilor, albeaţa nesăbuită a dinţilor uşor neregulaţi. Apoi se mai învioră,puţin spunîndu-şi că ataşamentul ei pentru Bertrand era o dovadă clară că era totuşi o persoană antipatică. Da, Bertrand; trebuia fie să facă pace cu el, fie să-l ocolească. Să-l ocolească ar fi, desigur, soluţia cea mai bună; şi în acelaşi timp ar fi ocolit-o şi pe Margaret. Dacă Atkinson era punctual, în mai^ puţin de o oră putea să scape de aici.
îşi stinse ţigara în scrumieră, acţiune pe care o efectua în douăzeci-treizeci de secunde, apoi se duse să se radă. Puţin mai tîrziu, un soi de lătrat puternic: „Dixon", îl aduse în capul scării.
— M-a strigat cineva? urlă el.
— Telefon. Dixon. Dixon. Telefon.
în salon Bertrand era cu părinţii şi cu prietena lui. Făcu semn cu capul lui mare spre telefon, apoi continuă să asculte ce-i spunea taică-su, care, teşit în scaun ca un robot stricat, rostea splenic:
— Vezi, în arta copiilor găseşti ceea ce se cheamă o viziune clară, un soi de gîndire în termenii unei lumi luate aşa cum e, nu cum o ştie adultul. Ei bine, "aceasta... aceasta...
— Tu eşti, Jim? întrebă vocea crudă a lui Atkinson. Cum mai merge treaba la Barnum şi Bailey's?
— Foarte bine acum că-ţi aud vocea, Bill.
în timp ce Atkinson, neobişnuit de volubil, îi preze"nta un caz despre care citise în *News of tfie World,* îi cerea părerea lui Dixon în legătură cu o soluţie la jocul de cuvinte încrucişate,
76
prevăzut cu un premiu şi avansa o propunere total irealizabilă pentru a-i distra pe musafirii lui Welch, Dixon o privea pe tînăra Callaghan, care asculta o explicaţie a lui Bertrand despre artă. Stătea dreaptă pe scaun, cu buzele strînse, îmbrăcată, abia acum observă, exact la fel ca în seara trecută. Toată înfăţişarea ei avea un aer sever şi, totuşi, nu se scandalizase la vederea cearceafurilor şi a noptierei arse, aşa cum se scandalizase Margaret. Pe fata asta n-o scandalizase nici faptul că el mîncase ouăle prăjite cu mîna. Era de neînţeles. Ridicînd puţin glasul, Dixon spuse:
— Iţi mulţumesc foarte mult că m-ai sunat, Bill. Scuză-mă faţă de părinţi mei, te rog, şi spune-le că mă întorc cît pot mai repede.
— înainte de a pleca spune-i lui Johns din partea mea unde să-şi bage oboiul.
— Fac tot posibilul. La revedere.
— Asta este adevărata problemă cu arta mexicană, Christine, spunea Bertrand. Tehnica primitivă nu poate avea nici o virtute în ea însăşi, e clar.
— Nu, sigur că nu, înţeleg, răspunse fata.
— Mă tem că sînt nevoit să plec imediat, doamnă Welch, spuse Dixon. Am primit un telefon...
Se întoarseră toţi spre el. Bertrand impacientat, doamna Welch cu o privire aspră, Welch neînţelegînd nimic, prietena lui Bertrand cu curiozitate, înainte ca Dixon să-şi poată începe explicaţiile, Margaret intră

pe uşă urmată de Johns. Revenirea din starea ei de istovire totală fusese rapidă; oare o ajutase în vreun fel şi Johns?
— A-ah, zise Margaret. Era modul ei obişnuit de a saluta o cameră plină de oameni; exalarea unui lung glissando, îndreptat în jos: Ziua bună la toată lumea.
Ca răspuns, cei ce se aflau deja în cameră se foiră stînjeniţi: Welch şi Bertrand începură să vorbească deodată, doamna Welch îşi mişca rapid privirea de la Dixon la Margaret, Johns atîrna în prag cu faţa lui ca zerul. Cînd Welch, continuînd să vorbească, se aruncă ataxic înspre Johns, Dixon văzu că-i dispare propria-i şansă de a vorbi şi făcu brusc un pas înainte, îl auzi pe Welch folosind cuvintele „partitură pentru voci de bas". Tuşi, apoi rosti tare, cu o voce neaşteptat de răguşită:
— Mă tem că eu va trebui să plec. Părinţi mei au sosit pe neaşteptate. Se opri, să lase loc unor eventuale strigăte de protest sau regret. Neauzind nimic, continuă grăbit: Mulţumesc foarte mult că m-afi găzduit, doamnă Welch; m-am simţit foarte bine. Acum chiar cred că trebuie să plec. La revedere la toată lumea.
77
Ocolind privirea lui Margaret, traversă tăcerea camerei şi ie^i pe uşă. Cu excepţia faptului că-i dădea senzaţia că ar putea să moară sau să înnebunească în orice clipă, mahmureala îi dispăruse. Johns rînji cînd Dixon trecu pe lîngă el.

VIII

— DIXON, pot să-ţi spun două vorbe?
, Pentru cel care receptase mesajul, aceasta era cea mai groaznică dintre toate chemările. Fusese expresia favorită a sergentului său din aviaţie, un militar de carieră, cu idei învechite în ce priveşte decenţa de a duce un soldat TR undeva, departe de urechile altora, înainte de a-l supune nu unui cuvînt, ci unui tumult de insulte şi ameninţări pentru vreo neînsemnată omisiune. Welch o reînnoise ca o scurtă introducere *maestoso* la nemulţumirea lui *allegro con fuoco* faţă de fiecare nou element din „impresia proastă" pe care Dixon o lăsa despre sine. Chemarea prevestea, în cel mai bun caz, impoziţia unei noi sarcini academice, concepută, cu siguranţă, cu scopul de a-i sonda valoarea în cadrul departamentului. Michie o folosise şi el, nu odată, pentru a-i semnala dorinţa de a-i vorbi,, de a-i pune întrebări, referitor la Viaţa şi Cultura Medievală. De data aceasta Welch era cel care lansase apelul, legănîndu-se în uşa micului birou pe care Dixon îl împărţea cu Goldsmith. Din punct de vedere intelectual, Dixon ar fi înţeles o astfel de chemare dacă ar fi dus la elogiul muncii depuse în întocmirea unui index cu notele lui Welch pentru carte, la oferta unui post la *Medium Aevum,* la o invitaţie la vreo petrecere indecentă; dar din punct de vedere emoţional şi fizic se simţea pe jumătate sugrumat de certitudinea dezagreabilului.
— Bineînţeles, domnule profesor, în timp ce îl urma pe Welch în camera de alături, întrebîndu-se dacă subiectul ce avea să fie dezbătut era cearşafurile sau concedierea lui, Dixon slobozi un lung şir .de înjurături, mormăite în şoaptă, aşa încît să-şi acumuleze un capital, cum se spune, în contul primelor cîteva minute ale întrevederii. Tropăia apăsat din picioare, în parte pentru a-şi menţine curajul, în parte pentru a-şi acoperi
79
propriile-i bombăneli, în parte pentru că nu fumase încă nici o ţigară în dimineaţa aceea.
Weich se aşează la biroul său îngropat sub hîrtii, menit să inducă lumea în eroare.
— Ăă... nu... Dixon.
— Da, domnule profesor?
— Eu... în legătură cu articolul ăla al tău.
Cu toate incoerenţele lui, Welch mergea întotdeauna drept la ţintă cînd avea reproşuri de făcut, aşa încît această remarcă era destul de încurajatoare. Dixon spuse prudent:
— A, da?
— Discutam acum cîteva zile cu un vechi prieten de-al meu din South Wales. Este acum profesor la University College la Abertawe. Athro Haines; presupun că-i cunoşti cartea despre Cwmrhydyceirwul medieval.
Dixon rosti „A, da" pe alt ton, dar rămase precaut. Dorea să exprime o recunoaştere entuziastă şi plină de devoţiune — ce nu implica neapărat şi o foarte bună cunoaştere a lucrării în discuţie —, pentru cazul în care Welch i-ar cere o succintă prezentare a tematicii. """
— Sigur că problemele lor acolo sînt foarte diferite de... de... în special cu studenţii slabi, îmi spunea... Se pare că în anul întîi toată lumea, indiferent dacă vor continua să studieze istoria sau nu, trebuie toţi să urmeze anumite...
Dixon îşi închise aproape complet întrerupătorul atenţiei, menţinînd numai atît cît îi era necesar să poată aproba din cap la intervale adecvate. Se simţea uşurat; nimic cu adevărat rău nu urma să se întîmple, oricare

s-ar dovedi a fi puntea peste hăul, care se mărea tot mai mult, dintre articolul lui şi personajul numit Haines. O hotărîre începu să i se contureze în minte, umplîndu-l de spaimă chiar înainte de a o putea identifica. Acum, că se afla singur cu Welch, va avea o discuţie deschisă, îl va forţa să dea în vileag hotărirea luată în legătură cu viitorul lui sau, dacă nu era încă nimic sigur, cînd urma să se ia o hotărîre şi ce anume avea s-o determine. Nu mai suporta să fie şantajat, cu speranţa de a-şi mări şansele, să tot răscolească prin biblioteca publică după materiale care „vor prinde bine" pentru cartea lui Welch referitoare la istoria locală, să-şi tot „arunce o privirea peste" (i.e. să corecteze) şpalturile unor articole lungi pe care Welch le publica într-o revistă locală de antichităţi, să fie gata să asiste la o conferinţă despre dansurile populare (Slavă Domnului, pînă la urmă n-a fost nevoie să se ducă), să participe la acel groaznic sffrşit de săptămînă artistic, luna viitoare, să accepte să vorbească despre Vesela Anglie Medievală — mai ales

asta. în plus, semestrul se apropia de sfîrşit: mai era mai puţin de o lună. Cumva, cu mortiera sau baioneta, trebuia să-l clintească pe Welch de pe bine apăratele sale poziţii de reticenţă, irelevanţă şi persistentă încruntare de uimire.

Dar, deodată, Welch îl făcu să deschidă întrerupătorul pînă la capăt, spunîndu-i:

— Se pare că tipul ăsta, Caton, a candidat ca şef al catedrei din Abertawe-în acelaşi timp cu Haines; sînt vreo trei sau patru ani de atunci. Bineînţeles că Haines nu a putut să-mi spună prea multe, dar mi-a dat să înţeleg că acest Caton ar fi putut obţine catedra în locul lui, dacă n-ar fi fost ceva destul de neclar cu el, înţelegi. Rămîne între noi, Dixon, dar a fost o recomandare falsă sau cam aşa ceva, după cîte am înţeles. Ceva neclar, oricum. Acum, sigur că revista asta a lui poate fi foarte cinstită şi aşa mai departe, nu spun că nu e; poate fi foarte... cinstită. Dar am considerat că trebuie să te informe? de toate astea, Dixon, ca să poţi lua măsurile pe care le crezi... le crezi... crezi potrivite, ca să...

— Vă mulţumesc foarte mult, domnule profesor, aţi fost foarte amabil că m-aţi pus în gardă. Poate că ar fi bine să-i scriu din nou, să întreb...

— N-ai primii răspuns la scrisoarea în care cereai o dată precisă la care îţi va^ publica ce ai scirs?

— Nu. Nici o vorbă.

— Ei, atunci trebuie neapărat să-i scrii din nou, Dixon, cerîndu-i să-ţi precizeze data publicării. Spune-i că s-a mai interesat şi altă revistă despre ce scrii. Spune-i că trebuie să ştii precis pînă într-o săptămînă. Welch părea să rezerve această fluenţă, ca şi privirea ageră ce o însoţea, numai pentru a spune oamenilor ce trebuie să facă.

— Da. Am să-i scriu cu siguranţă.

— Fă-o chiar azi, Dixon.

— Da. Foarte bine.

— La urma urmei, e important pentru tine, nu? Aceasta era replica pe care o sperase.

— Da, domnule. De fapt, chiar voiam să vă întreb în legătură cu asta.

Sprîncenele stufoase ale lui Welch coborîră puţin. "

— în legătură cu ce?

— Cred că v-aţi dat seama, domnule profesor, că în ultimele cîteva luni m-am tot frămîntat din cauza postului meu aici.

— A, da? zise Welch vesel, ridicîndu-şi sprîncenele la loc.

— Mă întrebam care este situaţia, ştiţi.

— Care este situaţia?

— Da, eu... Vreau să spun, că am impresia că aici am cam pornit-o cu stîngul cînd am venit. Am făcut cîteva lucruri prosteşti. Şi acum, că primul meu an se apropie de sfîrşit, sigur că nu mă pot împiedica să nu mă simt puţin îngrijorat.

— Da, ştiir că mulţi tineri au unele dificultăţi să se stabilească la primul lor post. E şi de aşteptat, după război, după toate. Nu ştiu dacă ai avut ocazia să-l întîlneşti pe tînărul Faulkner; e la Nottingham acum; a avut post aici în o-mie nouă sute ,— aici făcu o pauză — patruzeci şi cinci. Ei, avusese o perioadă grea în timpul războiului, cu toate cîte au fost; fusese o vreme pe frontul de est, ştii, era în aviaţie şi apoi l-au mutat înapoi în Mediterana. îmi amintesc că mi-a spus cît de greu i-a venit să-şi adapteze modul de gîndire cînd a trebuit să se instaleze aici şi...

De s-ar putea abţine să nu-l lovească cu pumnul peste bot, gîndi Dixon. Mai' aşteptă un timp, apoi, cînd Welch făcu o nouă pauză, interveni repede:

— Da, şi este, bineînţeles, şi mai greu cînd nu te simţi sigur de...; aş lucra mult mai bine, ştiu precis, dacă aş fi liniştit în ce priveşte...

— Da, insecuritatea este cel mai mare duşman ak concentrării, ştiu. Şi, bineînţeles, există tendinţa ca puterea de concentrare să se piardă cu vîrsta. E uimitor cum distrugeri ale atenţiei "care ar fi trecut neobservate la tinereţe devin absolut devastatoare cînd... omul îmbătrîneşte. îmi amintesc cînd instalau noile

laboratoare de chimie aici, mă rog, spun noi, dar acum nu cred că le mai poţi numi aşa. La vremea despre care îţi vorbesc, cîţiva ani înainte de război, tocmai turnau fundaţiile, pe la Paşte, cred, şi betoniera sau ce era...
Dixon'se întreba dacă Welch îl putea auzi scrîşnind din dinţi. Dacă îl auzea, nu dădea nici un semn. Ca un boxer încă pe picioare, incredibil după zece runde de pumni încasaţi. Dixon reuşi să strecoare:
— M-aş simţi foarte fericit dacă aş scăpa de acest mare semn de întrebare.
Capul ^ lui Welch se ridică încet, ca botul unui obuzier învechit, încruntarea de uimire începu repede să se formeze:
— Nu prea văd...
— 'Stagiatura mea, spuse Dixon ceva mai tare. încruntarea dispăru,
— A! Asta! Aici stagiatura e de 'doi ani, Dixon, nu de un an. E totul trecut în contract. Doi ani.
— Da, ştiu. Asta însemană că nu mă pot titulariza pînă nu trec cei doi ani. Dar nu însemană că nu pot fi... rugat să plec la sfîrşitul primului an.
82
— A, nu, spuse Welch cu căldură; nu. Dar nu specifică dacă întărea negaţia folosită de Dixon sau dacă o contrazicea.
— Pot fi rugat să plec la sfîrşitul primului an, nu-i aşa, domnule profesor? zise Dixon repede, apăsîndu-şi cu forţă spatele de spătarul scaunului.
— Da, presupun că da, spuse Welch cu răceală de data asta, ca şi cînd i s-ar fi cerut să facă o concesie pe care, deşi teoretic posibilă, nici o persoană cu bun simţ nu i-ar fi cerut-o.
— Mă întreb numai ce hotărire s-a luat în legătură cu asta, nimic mai mult.
— Da, nu mă îndoiesc, răspunse Welch pe acelaşi ton. Dixon aşteptă, socotind ce strîmbături avea să facă. Privi în
jur, la camera mică şi confortabilă cu mochetă pe jos, cu rafturile supraîncărcate de cărţi, cu dulapurile pline de antice lucrări scrise şi de dosarele studenţilor din generaţii trecute, cu vedere — prin ferestrele închise — spre zidul bătut de soare al laboratorului de fizică. Pe perete, deasupra capului lui Welch, era atîrnat orarul departamentului, întocmit de Welch însuşi cu cerneală de cinci culori diferite, corespunzînd celor cinci cadre didactice din departament. Vederea orarului păru să spargă zăgazul din capul lui Dixon. Pentru prima oară de la sosirea lui în această universitate era cuprins de o reală, copieşitoare plictiseală orgiastică, întovărăşită de o la fel de reală ură. Dacă Welch nu va vorbi deschis în următoarele cinci minute, era în stare să facă ceva pentru care avea să fie zvîrlit afară fără nici o ezitare — şi nu se mai putea limita numai la lucrurile la care visase adesea cînd, în camera de alături, se prefăcea că lucrează. Acum nu-i mai era suficient, de exemplu, să scrie pe orarul departamentului o scurtă prezentare, bine asezonată cu obscenităţi, a părerilor lui despre şeful catedrei de istorie, despre departamentul de istorie, despre istoria medievală, despre istorie şi despre Margaret şi apoi să-l agate pe fereastră, afară, pentru informarea tuturor trecătorilor, studenţi şi cadre didactice, şi nu-i mai era de ajuns nici să-l lege pe Welch de scaun şi să-i dea cu o sticlă în cap şi peste umeri pînă ce va afla de ce, el nefiind francez, dăduse nume franţuzeşti fiilor lui şi nici... Nu. Acum avea numai să spună, calm, rar şi răspicat, dîndu-i astfel lui Welch şansa de a înţelege în mare despre ce era vorba: „Ia ascultă, cărăbuş bătrîn, cine dracu' ţi-a spus că poţi să conduci un departament de istorie, fie şi într-o universitate ca asta, cine, cărăbuş bătrîn? Știu eu pentru ce ai fi tu bun, mă, cărăbuş bătrîn..."
— Știi, lucrurile astea nu sînt atît de simple cum poate că-ţi închipui tu, rosti brusc Welch. Asta-i o problemă foarte dificilă,
83
Dixon Sînt o mulţime de lucruri care trebuiesc luate în considejaţie
— înţeleg sigur că da, domnule profesor Eu voiam doar să întreb cînd se va lua o h oţărî re, atît Dacă va trebui să plec, consider că e cinstit să mi se spună Pe cînd vorbea, simţea cum capul îi tremură uşor de furie Privirea lui Welch, care atinsese în treacăt de două-trei ori faţa lui Dixon, coborî acum pe o scrisoare pe jumătate îndoită de pe biroul său
— Da bine eu Dixon rosti şi mai tare
— Pentru că atunci va trebui să încep să-mi caut alt post, înţelegeţi[17] Şi cele mai multe şcoli îşi fac numirile pentru luna septembrie înainte de a-şi întrerupe cursurile în iulie Aşa că aş vrea că ştiu din timp
O expresie de nefericire începea să se contureze pe faţa cu ochi mici a lui Welch La început Dixon fu bucuros să constate această dovadă că mai putea încă ajunge la mintea lui Welch, apoi avu o uşoară remuşcare văzînd un om căruia nu-i face plăcere să dezvăluie ceva ce ar putea îndurera pe altul, şi in final fu cuprins de panică Ce ascundea reţinerea lui Welch[9] El, Dixon, era pierdut Dacă era aşa, va putea, oricum, să-şi ţină cuvintarea lui cu cărăbăşul deşi şi-ar fi dorit un public ceva mai numeros
— Te anunţ de îndată ce se ia vreo hotărîre, zise Welch incredibil de prompt Nimic pînă acum
Văzînd că nu mai era nimic de spus, Dixon îşi dădu seama ce nebunie ar fi fost discursul cu cărăbuşul Nu va fi niciodată în stare să-i spună lui Welch tot ce gîndea, după cum nu va fi în stare s-o facă nici cu Margaret Tot timpul ut crezuse că-l obligă să discute despre problema stagiaturn lui, Dixon nu fusese decît o jucărie a tehnicii evazioniste a lui Welch, forma verbală înlocuise de data aceasta forma fizică, familiară lui, dar cu o tehnică

adaptată să reziste la presiuni mult mai puternice decît cele la care putea ei spera să reuşească a-l supune vreodată
Acum, aşa cum se cam aşteptase Dixon tot timpul, Welch îşi scoase batista Era clar pe punctul de a-şi -sufla nasul, o treaba de obicei oribila fie şi numai pentru ca atrăgea o atenţie nedonta asupra nasului lui Welch un tetraedru mare, cu porii deschişi Dar cînd familiarul /gomot de trîmbiţa se izbi de pereţii şi ferestrele care rezistară ca prin minune, Dixon nu mai ei a amant de loc Zgomotul avusese efectul de a-i schimba starea de spirit Orice declaraţie ce-i putea fi stoarsa lui Welch era, în mod invariabil, demna de crezare Aşa ca Dixon se întorsese înapoi, acolo de unde pornise Dar ce placat era sa se întoarcă înapoi de unde pornise, mai degrabă decît sa se afle in
84

faţă, afară, acolo unde nu dorea să ţie Cît de mult greşeau oamenii cînd spuneau „E preferabil să cunoşti adevărul, oricit ar fi de rău, decît să nu ştii nimic" Nu înţelegeau lucrurile exact pe dos Spune-mi adevărul, doctore Prefer să-l cunosc Dar numai dacă adevărul este ceea ce vreau eu să aud
Cînd fu sigur că Welch terminase să-şi sufle nasul, Dixon se ridică şi-i mulţumi aproape sincer pentru discuţia avută, iar vederea „genţii" lui Welch şi a pălăriei lui de pescar, aşezate pe un scaun alături, care de regulă îl înfuria, îl făcu doar să fredoneze melodia lui Welch in timp ce ieşea din birou Melodia era un fel de „rondo" dmtr-un concert de pian pe care Welch insistase, odată, să i-l pună la gramofonul lui complicat eu goarnă exponenţială îl auzise de pe vreo patru discuri mari cu etichetă roşie, înregistrate pe ambele părţi şi Dixon îi adaptase cuvintele Coborind scara spre camera profesorilor, unde acum se servea cafeaua, articula aceste cuvinte m spatele buzelor închise „Tu *timpi t* ignorant, tu *stupid* pedant, tu *ticălos bălos* du-te" Aici interveneau un şir de cuvinte inexprimabile, ce corespundeau cu un efect de genul um-pa um-pa din partea orchestrei , Tu ca«ahe băt//nă, tu sac de excremente, tu /rîntor zgîrr/t, sufi/nd piţigăia? în instrumente " Lui Dixon nu-i păsa că din aluzia cu „piţigăiat" nu reieşea prea clar că se referea la flautul de orgă al lui Welch, ştia el bine ce voia să spună
Examenele începuseră şi, în dimineaţa asta, Dixon nu avea nimic altceva de făcut decît să se ducă în amfiteatrul cel mare pe la douăsprezece treizeci să adune lucrările scrise ce conţineau răspunsul la întrebările pe care le pusese referitor la evul mediu Pe cînd se apropia de camera profesorilor, o clipă i se duse gîndul la evul mediu Cei ce se pretindeau incapabili să creadă în lealitatea progresului uman ar trebui, ca să se mai înveselească, aşa cum probabil se înveseliseră şi studenţii care dădeau examen, să citească un scurt studiu asupra e\ului mediu Bomba cu hidrogen, guvernul sud-afncan, Chiang-Kai-Shek şi chiar senatorul McCarth> le-ar părea atunci un preţ prea mic pentru bucuria de a nu se mai afla în evul mediu Oare oamenii au fost vreodată atît de răi, de desfrînaţi, de plicticoşi, de nefericiţi, atît de plini de ei, atît de nepricepuţi în artă, atît de deprimant de ridicoli sau atît de departe de adevăi cum au fost în evul mediu — era modul în care Margaret se referea la evul mediu Acest din urmă gînd îl făcu să scrîşnească din dinţi, dar se stăpîni cînd intră în camera profesorilor şi dădu cu ochii de ea, palidă şi cu ochii umflaţi, stînd singură lîngă căminul fără foc
85
Relaţiile dintre ei nu se schimbaseră prea mult în timpul celor zece zile ce trecuseră de la sfîrşitul de săptămînă artistic al lui Welch. Fusese nevoie de o seară întreagă cu ea la Oak Lounge şi de multă cheltuială şi ipocrizie ca s-o facă să admită că mai este încă supărată pe el şi de încă multe acţiuni ca cele de mai sus pentru a o convinge să-şi definească supărarea, să o amplifice, să o discute, să şi-o modereze şi în cele din urmă să renunţe la ea. Din nu se ştie ce motive, care apăreau periodic, dar erau imposibil de identificat, vederea ei îl umplu acum de afecţiune şi remuşcare. Renunţînd la cafea în favoarea unei limonade, căci era o zi caldă, îşi luă paharul întins de femeia îmbrăcată în halat care servea şi, trecînd pe lîngă grupurile care stăteau de vorbă, se îndreptă spre Margaret.
Purta costumaţia ei artistică, dar renunţase la mărgelele de lemn, înlocuindu-le cu o broşa de lemn reprezentînd litera M. Pe jos, lîngă scaunul ei, se afla un plic mare plin de lucrări scrise. O mică explozie *falsetto* dinspre aparatul de cafea îl făcu să tresară uşor, apoi spuse:
— Bună, dragă, cum te simţi azi?
— Bine, mulţumesc, încercă să glumească:
— Nu pari prea convinsă.
— Serios? îmi pare rău, dar mă simt foarte bine, crede-mă. Vorbea foarte înţepat. Fălcile îi erau încleştate ca şi

cînd o
dureau măselele.
După ce aruncă o privire în jur, se apropie de ea, se aplecă puţin şi-i spuse cît putu de drăguţ:
— Hai, Margaret, nu vorbi aşa, te rog. Nu e nevoie. Dacă nu te simţi bine, spune-mi ce e şi am să înţeleg. Dacă te simţi bine, e în regulă. In orice caz fumăm p ţigară împreună. Dar, pentru Dumnezeu, nu încerca să te certi cu mine. N-am chef de ceartă.
Brusc, fata îşi schimbă poziţia pe braţul fotoliului pe care şedea, astfel încît era cu spatele spre toată lumea în afară de Dixon care o văzu că-i dau lacrimile. Avu un moment de ezitare, dar în timp ce se uita la ea, o văzu că izbucneşte în plîns.
— Margaret, te rog, nu, îi spuse îngrozit. Nu plînge. Am glumit.
Furioasă, flutură din mînâ, cu palma în jos.
— Ai dreptate, spuse suspinînd. Eu sînt de vină. îmi pare rău.
— Margaret...
— Nu. E vina mea. îţi caut ceartă. N-am vrut. Nu am făcut-o înadins. Totul "e atît de groaznic în dimineaţa asta.

— Hai, spune-mi despre ce e vorba. Şterge-ţi ochii.
— Tu eşti singurul om drăguţ cu mine şi uite cum mă port eu. Dar îşi scoase ochelarii şi începu să-şi şteargă ochii.
— Lasă asta. Spune-mi mai bine ce s-a întîmplat.
— A, nimic. Totul şi nimic.
— Iar ai avut o noapte proastă?
— Da, dragul meu, şi ca de obicei asta m-a făcut să mă înduioşez de propria mea soartă. Mă gîndesc întruna. Ce dracu' rost au toate astea şi mai ales ce rost am eu.
— Hai, ia o ţigară. *
— Mulţumesc, James, e tocmai ce îmi trebuie. Cum arăt?
— Bine. Doar puţin obosită, asta-i tot.
— N-am adormit decît după patru. Trebuie să mă duc la doctor să-l conving să-mi dea ceva. Nu mai pot s-o ţin aşa.
— Dar nu ţi-a spus că trebuie să te obişnuieşti să nu mai iei nimic?
Ridică spre el o privire triumfătoare.
— Da, aşa a spus. Dar n-a spus cum am să mă obişnuiesc să nu mai dorm de loc.
— Altceva nu te ajută?
— Of, Doamne, ştii foarte bine cum e cu băile, cu laptele cald, cu, ăăă, aspirinele, cu ferestrele închise, cu ferestrele deschise...
Continuară să stea de vorbă în felul acesta, vreo cîteva minute, timp în care ceilalţi începură să se împrăştie'pe la treburile lor. Care treburi — fiind perioada din timpul anului universitar cînd nimeni nu mai preda — erau, probabil, autoimpuse. Dixon transpira încet, pe cînd conversaţia continua, încercînd să alunge amintirea sau iluzia vagă, dar persistentă, că acum vreo două zile i-ar fi spus, în treacăt, lui Margaret că o va suna la familia Welch seara următoare — care devenise acum seara trecută. Era clar că o invitaţie sau o promisiune era de rigoare, fie şi numai că să aplaneze situaţia. Cu prima ocazie spuse:
— Ce faci la prînz? Eşti liberă?
Nu se ştie din ce motiv aceste întrebări provocări o parţială întoarcere la -starea de spirit de la început.
— Liberă? Cine îţi închipui că mă invită pe mine la masa de prînz?
— Mă gîndeam că poate i-ai promis doamnei Neddy că te duci înapoi.
— Se întîmplă că tocmai are cîţiva musafiri la prînz şi m-a invitat şi pe mine.
— Ei, vezi că cineva tot te-a invitat la masă?

Răspunse „Da, e adevărat", cu o expresie încurcată, uşor pierdută, vrînd să dea impresia că uitase ce a spus şi chiar despre ce vorbeau. Expresie care reuşi să-l alarmeze şi mai mult decît lacrimile recent vărsate, îi spuse repede:
— Ce fel de musafiri are la prînz?
— Nu ştiu, spuse obosită. Nimic special, cred.
Se uită la el ca şi cînd lentilele ochelarilor i-ar fi devenit brusc opace.
^- Acum trebuie să plec.

încet şi fără eficienţă începu să se uite după poşetă.
— Margaret, eu cînd te mai văd?
— Nu ştiu.
— Stau cam prost cu banii pînă... Să-l fac pe Neddy să mă invite la ceai la sfirşitul săptămînii?
— Dacă vrei. Dar va fi şi Bertrand. Continua să vorbească pe un ton ciudat, inexpresiv.
— Bertrand? Ei, atunci poate e mai bine s-o lăsăm pe altă dată.
Cu o subliniere aproape imperceptibilă, spuse:
— Da. Vine pentru Balul de vară.
Dixon se^simţi ca cel care ştie că nu va avea forţă să ia trenul din mers dacă stă să se gîndească.
— Mergem şi noi la Bal? o întrebă.
Zece minute mai tîrziu, stabilind că mergeau şi ei, Margaret, numai zîmbete, o pornise spre ieşire, să-şi încuie lucrările scrise, să-şi dea cu pudră pe nas şi să-i telefoneze doamnei Welch anunţînd-o că nu va veni, totuşi, la masa de prînz, care în cele din urmă apăruse mult mai puţin importantă decît la început, în schimb, Margaret urma să ia un dejun constînd din bere şi chifle cu brînză, într-o circiumă, cu Dixon. Era bucuros că atuul său avusese un efect atît de spectaculos, dar, cum se întîmpla de regulă cu atuurile, fusese destul de valoros ca să merite să cfştige zece scamatorii, nu una, şi arătase mult mai bine în mînă de'cît arăta pe masă. Era, însă, în posesia a două informaţii pe care Margaret le ignora. Una era legătura, indiferent de ce natură, dintre Beftrand Welch şi Carol Goldsmith, care i-a revenit deodată în minte, auzind de la Margaret că Bertrand o va escorta pe Carol la Balul de vară, soţul ei fiind obligat să se ducă la Leeds la sfîrşitui săptămînii, ca reprezentant al lui Welch. Se presupunea că blonda şi pieptoasa Callaghan a lui Bertrand fusese, spre lauda ei, înlăturată. Aspectul interesant al acestei situaţii compensa, în mare măsură, probabilitatea că Bertrand, Carol, Margaret şi el însuşi vor merge la bal împreună, „formînd un mic grup", cum se exprimase Margaret.
88
Cel de-al doilea lucru pe care Dixon îl ştia, dar Margaret nu, era că Bill Atkinson acceptase, ceva mai devreme, să vină în chiar circiuma spre care el şi Margaret erau pe punctul de a purcede. Prezenţa lui Atkinson va fi un sprijin valoros în cazul unor noi dificultăţi cu Margaret (deşi Dumnezeu îi era martor că nu ar fi trebuit să mai apară nimic atît de curînd după ce îşi jucase atuul). Iar dispoziţia lui taciturnă elimina orice risc ca aranjamentul făcut cu ^Atkinson, de a se întîlni la prînz, să fie brusc şi printr-o întîmplare nenorocită dezvăluit. Dar şi mai important era faptul că Atkinson şi Margaret nu se cunoşteau, încercarea de a-şi imagina ce aveau să-i spună unul despre celălalt după aceea îl făcu pe Dixon să rînjească în gînd, pe cînd se aşeza s-o aştepte (Dumnezeu ştie cît) pe Margaret. Ca să-şi umple timpul, găsi nişte hîrtie de scris cu antetul universităţii şi începu să scrie:
„Stimate doctore Caton, Sper să nu vă supăraţi că vă deranjez, dar aş vrea să ştiu dacă nu mî-aţi putea spune cînd credeţi că articolul meu..."

IX

— DOMNUL PROFESOR WELCH, Domnul profesor Welch, vă rog.
Dixon se ascunse şi mai bine în spatele revistei pe care o citea şi făcu, pe furiş, strîmbătura lui de invadator-marţian. După el era o ofensă gravă să pronunţi acest nume în public, chiar dacă nu era nici o şansă ca purtătorul lui să fie făcut să se materializeze prin această scamatorie. Se ştia că Welch îşi luase liber toată ziua, spre deosebire de zile ca cea de ieri, de pildă (cînd avusese loc discuţia referitoare la slujba lui Dixon), cînd Welch nu-şi luase liber decît începutul şi sfirşitul dimineţii, precum şi după-amiaza. Dixon ar fi dorit ca portarul, un om foarte rău, să înceteze să mai zbiere tocmai numele acesta şi să plece înainte de a da cu ochii de Dixon şi de a-l alege ca înlocuitor al lui Welch. N-a fost să fie! O clipă mai tîrziu' simţi apropierea portarului care traversa camera profesorilor, îndreptîndu-se spre scaunul lui şi fu nevoit să ridice capul.
Portarul purta o uniformă verde-oliv, cu o croială militară şi o capelă care nu-i stătea bine. Era un om cu faţa lungă şi umeri laţi, cu fire de păr care-i ieşeau din nas şi a cărui vîrstă era greu de stabilit, în expresia feţei lui, care rareori se schimba, nu te puteai aştepta la nici o modificare acum, la vederea lui Dixon. Apropiindu-se şi mai mult rosti răguşit:
— Ah, domnule Jackson.
Dixon şi-ar fi dorit să aibă curajul să se întoarcă brusc în scaun, privind în jur, în căutarea acestui personaj nou şi necunoscut.
— Da, Maconochie? spuse afabil.
— Oh, domnule Jackson, îl caută cineva la telefon pe profesorul Welch şi nu-l găsesc. Nu Vreţi să veniţi dumneavoastră? Sînteţi singura persoană din departamentul de istorie pe care am găsit-o, explică portarul.
90
'|

— Foarte bine, spuse Dixon. Poţi să-mi faci legătura aici?
— Mulţumesc, domnule Jackson. Nu, telefonul de aici e conectat direct la linia externă. Doamna care a întrebat de profesorul Welch a sunat prin centrala universităţii. Vă dau legătura la subalternul secretarului. N-o să se supere că vorbiţi de acolo.
O doamnă? Nu putea fi decît ori doamna Welch, ori vreo fiinţă amărîtă care avea ceva de-a face cu arta. Ar fi fost mai bine să fie doamna Welch, în sensul că mesajul ei ar fi fost mai inteligibil, dar era mai rău prin faptul că poate aflase despre cearşafuri sau chiar despre noptieră. De ce nu-l puteau lăsa în pace? De ce nu puteau toţi oamenii ăştia, fără absolut nici o excepţie, să se îndepărteze de locul unde se afla el şi să-l lase în pace?
Din fericire, subalternul secretarului, alt om foarte rău, nu era în birou. Dixon ridică receptorul şi spuse:
— Dixon la telefon.
— Geologia, aşa e, da, se auzi o voce.
— Cine-i la telefon? întrebă altcineva. Urmă un bîzîit încheiat cu un clic care îţi spărgea timpanul.
După ce Dixon apucă din nou receptorul şi-l dusese la cealaltă ureche, auzi cea de-a doua voce spunînd:
— Sînteţi domnul Jackson?
— Dixon la telefon.
— Cine? Vocea îi era vag familiară, dar nu era doamna Welch. Părea o voce de adolescentă.
— Dixon. Preiau mesajul pentru profesorul Welch.
— Ah, domnul Dixon, sigur. Urmă un zgomot ce ar fi putut fi un hohui de rîs înăbuşit. Trebuia să-mi dau seama ci.ie e. S»nt Christine Callaghan.
— Oh, bună, ăă, ce mai faci? Aparenta lichefiere a intestinelor pe care o atrase după sine recunoaşterea vocii "fu doar momentană; ştia că se poate descurca destul de bine cu vocea ei, atîta vreme cît restul continua să fie, probabil, la Londra.
— Bine, mulţumesc. Cum o duci? Sper că nu ai mai avut probleme cu aşternuturile.
Dixon rîse.
— Nu. Pot să spun cu bucurie că a trecut totul; să bat în lemn.
— Bun... -Uite, aş putea să dau cumva de profesorul Welch, nu ştii? Nu se întîmplă să fie pe undeva prin universitate?
— N-a dat pe aici toată dimineaţa. Trebuie să fie acasă la ora asta. Sau ai încercat deja?

— Of. ce neplăcut! Dar poate poţi să-mi spui: nu ştii dacă-l aşteaptă pe Bertrand să vină acasă?
— Da, uite, se întîmplă să ştiu că Bertrand urmează să vină la sfirşitul săptămînii. Mi-a spus Margaret Peel. Impasibilitatea lui Dixon dispăruse; după cîte se părea fata nu ştia că fusese dată la coş de Bertrand, cel puţin în ce privea Balul de vară. Va fi cam dificil să-i răspundă la întrebările despre Bertrand.
— Cine ţi-a spus? Vocea i se asprise puţin.
— O ştii. Margaret Peel. Fata care locuia la familia Welch cînd ai fost aici, atunci.
— Ah, da, înţeleg... Nu ţi-a spus cumva şi dacă Bertrand merge la Balul ăla de vară?
Dixon se gîndi repede; nu trebuia să i se pună nici o întrebare cu privire la posibila parteneră a lui Bertrand.
— Nu, mă tem că nu. Dar ceilalţi merg toţi, oricum. De ce nu-l caută pe Bertrand să-l întrebe pe el?
— înţeleg. Dar vine sigur acolo? Trebuie că simţise uimirea lui, căci zise:
— Te întrebi probabil de ce nu-i pun întrebarea direct lui Bertrand. Dar ştii, uneori e greu de dat de el. Pentru moment e dispărut, nimeni nu ştie unde e. îi place să umble de colo-colo, după cum îi vine. Nu-i face plăcere să se simtă legat. Mă înţelegi?
— Da, desigur. Dixon îşi strînse mîna liberă, mişcîndu-şi primele două degete.
— Aşa că m-am gîndit să văd dacă tatăl lui nu ştie pe unde e, sau ceva. De fapt, uite ce voiam să aflu. Unchiul meu, domnul Gore-Urquhart, s-a întors de la Paris mai devreme decît prevăzuse şi a primit o invitaţie de la rectorul vostru la povestea cu Balul de vară. Nu prea ştie dacă să vină sau nu. Sigur că eu aş putea să-l conving să vină dacă venim şi noi, eu şi Bertrand, şi atunci Bertrand şi cu el vor face cunoştinţă şi asta e ce vrea Bertrand. Dar trebuie să ştiu repede, pentru că balul e poimîine şi unchiul ar vrea să ştie din timp unde îşi va petrece sfirşitul de săptămînă, vreau să spun. Aşa că... ei, e cam încurcată, cred.
— Doamna Welch nu te poate lămuri? Urmă o pauză.
— Ca să-ţi spun drept, n-am vorbit cu ea.
— Ea ştie cu siguranţă mult mai multe decît mine, nu crezi?... Alo?
— Da, sînt aici... Ascultă, nu mai spune nimănui, vrei? Dar aş prefera să nu vorbesc cu ea dacă pot să aflu şi altfel. Eu... nu ne-am înţeles prea bine cînd am stat ţfa ei. Nu aş vrea să fiu nevoită, ştii, să discut la

telefon cu ea despre Bertrand. Cred
92
că-şi închipuie că eu... N-are importanţă, dar înţelegi ce vreau să spun.
— într-adevăr. De fapt, nici eu nu m-am înţeles prea bine cu doamna. Uite, am o sugestie. Am să telefonez eu la familia Welch şi am să-i spun profesorului să te sune. Dacă nu e acolo, îi las vorbă. Oricum, am eu grijă, cumva, ca doamna Welch să nu fie implicată. Dacă nu reuşesc, te sun eu şi-ţi spun. E bine aşa?
— Oh, perfect. Mulţumesc foarte mult. Ce idee minunată. Notează numărul rneu; e de la serviciu, aşa că nu mai sînt acolo după cinci jumătate. Eşti gata?
în timp ce scria, Dixon se asigură de cîteva ori pe sine însuşi că doamna Welch nu avusese cum să afle despre cearşafuri şi despre noptieră, căci altfel, cu siguranţă că Margaret i-ar fi prevenit. Ce drăguţă era fata asta cu el, se gîndi.
— E în regulă, am notat, spuse în cele din urmă.
— Eşti deosebit de amabil că faci asta pentru mine, spuse fata cu vioiciune. Dar nu par cam caraghioasă că faci tu astea numai ca să mă scapi pe mine?...
— Nici vorbă, înţeleg foarte bine cum e cu lucrurile astea. Cine să le ştie mai bine? îşi spuse.
— Să ştii că-ţi sînt foarte recunoscătoare. Pur şi simplu nu mă puteam hotărî să...
Frazele fură întretăiate de un fel de semnal Morse, apoi interveni un soi de vuiet. O voce de femeie zise:
— Şase minute! Doriţi să plătiţi alte trei?
înainte ca Dixon să poată spune ceva, Christine Callagham zise:
— Da, vă rog să lăsaţi legătura. Vuietul dispăru.
— Alo? zise Dixon.
— Sînt aici.
— Ascultă, nu te costă prea mult telefonul ăsta?
— Nu pe mine; plăteşte magazinul, îi auzi rîsul, cel care nu semăna cu clopoţeii de argint. .La telefon cacofonia era şi mai clară.
Dixon rîse şi el.
— Ei, sper ca treaba asta să se rezolve cu bine; ar fi păcat sa fie altfel, după atîtea pregătiri.
— Da, nu-i aşa? Mergi la balul ăla?-
— Mă tem că da.
— Te temi?
— Ştii, nu sînt prea mare amator de dans. Cred c-o să fie un chin pentru mine.
93
— Atunci de ce Dumnezeu te duci?
— E prea tîrziu să mai dau înapoi.
— Ce?
— Am zis că s-ar putea să mă distrez, totuşi.
— Oh! Cred că da. Nici eu nu sînt cine ştie ce dansatoare. N-am învăţat niciodată ca lumea.
— Sînt sigur că ai avut nenumărate ocazii să exersezi.
— Nu prea. N-am prea fost la petreceri cu dans.
— Atunci vom putea sta amîndoi deoparte. Aici te-ai cam avîntat, gîndi; n-ar fi trebuit să spună aşa ceva. .
— Dacă vin.
— Sigur, dacă vii.
Urmă pauza dinainte de a-şi lua rămas bun. Dixon era trist: îşi dădea pentru prima oară seama că era foarte puţin probabil ca fata să vină la bal, mult mai puţin probabil decît credea ea şi că era, deci, la fel de puţin probabil să o mai vadă vreodată. Ii era dezagreabil gîndul că factorii de decizie urmau să fie forţa şi natura ambiţiilor lui Bertrand, ambiţii sexuale şi social-financiare.
— Ei, mulţumesc din nou pentru ajutor.
— Pentru puţin. Sper din toată inima că ai să vii sîmbătă.
— Aşa sper şi eu. Ei, la revedere. Atunci poate mă suni mai tîrziu, cum ne-am înţeles.
— De acord. La revedere.
Se rezemă de scaun şi îşi umflă obrajii, încercînd să şi-o imagineze pe Christine la celălalt capăt al firului. Stătea, desigur, dreaptă în scaunul ei de la birou, ca ordonanţa unui pilot în poziţie de drepţi în timpul unei inspecţii a Vicecomandorului Forţelor Aeriene. Sau poate că nu. Nu părea aşa la telefon; vorbise în stilul relaxat pe care îl întrezărise puţin în timpul campaniei cu cearşafurile şi noptiera. Dar tonul ei aparent .prietenesc de la telefon putea fi o simplă iluzie datorită absenţei ei fizice. Pe de altă parte, cît anume din severitatea ei în unele momente era numai o iluzie bazată pe felul în care arăta? Tocmai îşi căuta ţigările cînd Johns apăru în uşă cu un teanc de hîrtii în braţe. Oare ascultase?

— Pot să te ajut cu ceva? îl întrebă Dixon prefăcut politicos. Johns văzu că va fi nevoit să vorbească:
— Unde e?
Ca şi cînd ar fi căutat ceva, Dixon se uita sub birou, în sertar, în coşul de hîrtii:
— Nu-i aici.
Faţa celuilalt, de culoarea' brînzei cu cheag, nu se clinti.
— Aştept.

— Eu nu.
Dixon plecă cu intenţia să telefoneze familiei Welch din camera profesorilor. Pe cînd trece'a prin faţa biroului portarului, îl auzi pe Maconochie spunînd: „Ah, e aici, domnule Michie" şi făcu strîmbătura sa de eschimos, ce implica, pe lîngă încercarea de a-şi scurta şi lăţi faţa cu încă o jumătate, şi performanţa de a face să-i dispară gîtul, forţîndu-l în jos, între umeri. Odată făcute toate astea şi efectul final menţinut cîteva secunde, se întoarse şi-l văzu pe Michie apropiindu-se.
— Ah, domnule Dixon, sper că nu sînteţi ocupat. Dixon ştia precis cît de precis ştia Michie cum şi de ce el,
Dixon, nu putea fi ocupat. Răspunse:
— Nu, pentru moment nu sînt. Cu ce pot să te ajut?
— în legătură cu cursul dumnevoastră special de anul viitor, domnule.
— Da. Ce e cu el? Pnă acum situaţia părea mai degrabă în favoarea lui Dixon. Cele trei fete drăguţe pe care plănuise să şi le asigure pentru cursul Iui se pretindeau „deosebit de interesate" la ultima lor discuţie, în timp ce „interesul" lui Michie, fără să scadă, nu dădea nici un semn să fi sporit.
— Nu vreţi să ieşim să facem cîţiva paşi pe iarbă, domnule? E păcat să stăm în casă pe o 'vreme minunată ca asta, nu? în legătură cu programa, domnule: domnişoara O'Shanghnessy, domnişoara McCorquodale, domnişoara Rhys Williams şi cu mine am studiat-o foarte serios, domnule, şi cred că impresia doamnelor este că bibliografia este cam prea grea! Eu personal nu găsesc: aşa cum le-am spus, un subiect ca acesta necesită multe cunoştinţe prealabile dacă vrem să aibă sens. Dar mă tem că nu le-am convins. Fiind femei, sînt mai conservatoare decît noi. Cu „Documentele" domnului Goldsmith, de pildă, se simt pe un teren mult mai stabil. Sînt sigure de ce li se va o'feri acolo.
Asta ştia şi Dixon, dar lăsă vocea lui Michie să-i sune în continuare în urechi, în timp ce ieşeau în lumina puternică şi ameţitoare a soarelui şi traversau asfaltul moale, îndreptîndu-se spre peluza din faţa clădirii principale. Oare Michie încerca să-i anunţe vestea că cele trei fete drăguţe se retrăgeau în timp ce el, Michie, se înscria? Nu va permite aşa ceva. La nevoie va folosi şi lovituri sub centură, în clipa următoare spuse, fără să-şi poată controla mugetul de furie din voce:
— Şi atunci ce-ar trebui eu să fac?
Michie se uita la el. Mustaţa parcă îi mai crescuse, cravata sa de mătase cu nod Windsor nu se a&orta prea plăcut cu cămaşa de culoarea biscuiţilor; pantalonii săi ca levănţica unduiau graţios în timp ce mergea.

— Asta e la latitudinea dumnevoastră, domnule, bineînţeles, răspunse Michie cu minimum de uimire necesară pentru a rămîne politicos.
— Mă .întreb dacă lista n-ar mai putea fi scurtată, spuse Dixon la întîmplare.
/
— Nu cred că sînt prea multe lucruri care să poată fi sacrificate cu uşurinţă, domnule Dixon. După părei ea mea, o bază largă este principala atracţie.
Asta, oricum, merita ştiut. O bază constînd dintr-un singur punct — entitatea geometrică avînd poziţie, dar nu şi magnitudine — era clar lucrul spre care să tinzi.
— Oricum, am să mă mai uit încă o dată peste ea, să văd dacă se poate tăia ceva. ,
— Foarte bine, domnule, spuse Michie, cu aerul unui şef de stat major pe punctul de a pune în aplicare planul neoperativ al generalului său.
—7 Atunci, luaţi dumneavoastră legătura cu mine sau să...
— Am s-o revăd astă-seară şi am să-ţi spun mîine dimineaţă, dacă te aranjează?
— Desigur. Dacă puteţi veni pe la 11 în camera comună a studenţilor din anul doi, am să le rog şi pe doamne să vină şi putem lua o cafea împreună.
— E foarte bine, domnule Michie.
— Mulţumesc,- domnule Dixon. ' ~
După acest schimb de saluturi victorian sau de vodevil, Dixon se întoarse în camera profesorilor, goală acum, şi se aşeză lîngă telefon. Tot ce ar fi posibil să-l intereseze pe Michie trebuia tăiat din programă, chiar şi, sau mai ales, ceea ce era indispensabil. Ce conta? Probabil că nici nu va trebui să predea cursul. In

acest caz, de ce se frămînta în legătură cu „interesul" dovedit de Michie şi de cele trei fete drăguţe? Oftă şi ridică receptorul.
Deodată, lucrurile se precipitară. Dacă, aşa cum avea motive s-o ştie, telefoanele date la familia Welch puteau lua un timp mai îndelungat, chemările din afară erau îngrozitor de repezi, în mai puţin de un sfert de minut doamna Welch îi şi răspunse cu: „Celia Welch la telefon".
Se simţi ca şi cînd ar fi muşcat dintr-un covrig uscat; luat de gîndurile lui uitase complet de doamna Welch. Dar de ce să se neliniştească? Pe un ton aproape normal zise:
— Pot vorbi cu domnul profesor Welch, vă rog?
— E domnul Dixon, nu-i aşa? înainte de a-l chema pe soţul meu, v-aş ruga să-mi spuneţi, dacă nu vă supăraţi, ce aţi făcut cu cearşafurile şi păturile din patul dumneavoastră cînd...

îi venea să ţipe. Ochii lui dilataţi căzură pe un exemplar din rul local, aruncat alături. Fără să se mai gîndească, rosti. chimbîndu-şi -vocea, ţuguind buzele îri formă de O.
— Nu, doamnă Welch, cred că faceţi o confuzie. La telefon ziarul „Evening Post",, Nu avem nici un domn Dixon aici, sînt
Vai, vă rog foarte mult să mă scuzaţi; la început aveaţi o • exact ca... Dar e ridicol din partea mea.
Nu face nimic, doamnă Welch, nu face 'nimic.
Mă duc imediat să-l chem pe soţul meu.
De fapt, eu cu domnul Bertrand Welch aş fi vrut să vorbesc, zise Dixon zîmbind de şiretenia sa, aşa cum putea, ţinînd gura strîmbă; în cîteva secunde, groaza lui va lua sfîrşit. •
— Nu ştiu dacă.. O clipă. Puse receptorul jos.
Mai bine să închid telefonul, gîndi Dixon, iar informaţia pe care doamna Welch plecase să o afle, unde putea fi găsit Bertrand, era, exact ce-i trebuia pentru tînăra Callaghan. O s-o sune el şi o să-i spună. Da, trebuia să închidă telefonul cu orice preţ.
Unul djn preţuri se prezentă imediat sub forma unei voci binecunoscute lătrînd direct în urechea lui „La telefon Bertrand Welch", atît de direct, într-adevăr, încît Dixon şi-ar fi putut imagina că Bertrand se află în aceeaşi cameră cu el, înlocuind, prin cine ştie ce vrăjitorie, receptorul cu buzele lui roze şi bărboase.
— Aici e ziarul „Evening Post", reuşi să rostească cu glasul tremurat din cauza botului.
— Cu ce vă pot fi de folos, domnule? Dixon începea să-şi revină puţin.
— Aăă... am vrea să scriem un scurt paragraf despre dumneavoastră, pentru pagina noastră de sîmbătă, zise, începînd să urzească un plan. Dacă, bineînţeles, nu aveţi nici o obiecţie.
— Obiecţie? Obiecţie? Ce obiecţie poate avea un modest pictor la puţină publicitate inofensivă?
Dixon slobozi un hohot de rîs, un „Ho ho ho" dickensian, tot ce putea reuşi gura lui rotunjită.
— Absolut, inofensivă, vă asigur, domnule. Avem, deja, bineînţeles, cîteva date despre dumnevoastră. Dar am vrea să ştim ce lucraţi în momentul de faţă, ştiţi.
— Sigur, sigur, e foarte normal. Păi, am două sau trei pînze în lucru acum. Este, de fapt, un .nud splendid, deşi nu ştiu dacă cititorii dumneavoastră sînt interesaţi de aşa ceva, nu?
— Chiar foarte mult, domnule Welch, vă asigur. Atîta vreme cît îi spunem cum se cuvine, înţeleg că nu aţi avea nici o

obiecţie dacă i-am spune „silueta de femeie dezvelită", nu--i aşa domnule? Presupun că despre o femeie este vorba?
Bertrand rîse ca un conducător de haită anunţînd sfîrşitul vînătorii.
— Oh, sigur că e femeie, vă puteţi paria şi ultimul dolar din fundul pungii pe chestia asta. Şi „fund" este cuvîntul potrivit.
Dixon rîse cu adevărat. Ce o să fie cînd o să le povestească întîmplarea lui Beesley şi lui Atkinson.
— Ceva despre ceea ce cred că se cheamă manieră, domnule? întrebă cînd se presupunea că se potolise din rîs.
— Destul de îndrăzneaţă, aş zice. Foarte modernă, dar nu prea mult. Tipii ăştia moderni rasolesc atît de mult detaliile şi noi nu vrem asta, nu-i aşa?
— Sigur că nu, domnule, cum spuneţi. Presupun că e vorba de un ulei, domnule.
— O, Doamne, sigur; nu facem economie. Apropo, are vreo 2,50 pe 1,80 sau va avea cînd va fi înrămat. O minunăţie!
— Are vreun titlu anume, domnule?
— Daa, m-am gîndit să-l intitulez *Modelul amator.* Fata care a pozat este .oarecum neprofesionistă şi se comportă ca un model, cel puţin cînd e pictată vreau să spun, aşa că înţelegi. Dar dacă aş fi în locul dumitale nu aş pune şi explicaţia titlului.
— Nici prin cap nu-mi trece, zise Dixon cu o voce aproape normală. Fără să vrea, buzele i se crispară în

ultimele cîteva secunde, abandonîndu-şi temporar forma în O. Ce tip era Bertrand ăsta! îşi aminti de insinuările făcute de Bertrand cînd îl cunoscuse prima oară referitoare la sfîrşitul de săptămînă cu tînăra Callaghan. Doamne, dacă ar, fi să ajungă vreodată la bătaie, îl va...
— Ce-aţi spus? întrebă Bertrand cu o uşoară suspiciune în glas?
— Vorbeam cu cineva din birou, domnule Welch, răspunse Dixon, cu buzele în O de data aceasta. Am, notat totul, domnule, mulţumesc. Acum ce e cu cealaltă pînză la care lucraţi?
— Este un autoportret, pictat în aer liber, cu un perete de* cărămidă ca fundal. Mai mult perete şi mai puţin Welch, de fapt. Ideea este contrastul dintre paloarea şi faldurile şifonate ale pînzei, contrastînd cu peretele roşu, mare şi neted. Un tablou al pictorului, mai mult sau mai puţin.
— Foarte bine, domnule, mulţumesc. Altceva?
— Mai este un tablou mic cu trei muncitori uitîndu-se într-un ziar, la circiumă, dar de-abia 1,- am început.
98
— înţeleg. Ei, asta e destul, domnule Welch, zise Dixon. Acum era momentul pentru o schimbare îndrăzneaţă. Tînăra doamnă spunea ceva despre o expoziţie, domnule, e exact?
— Da, voi avea o mică prezentare locală în toamnă. Dar despre care doamnă e vorba?
Uşurat, Dixon rîse fără zgomot, cu buzele în formă de O.
— O anume domnişoară Callaghan, domnule, răspunse. Am înţeles că o cunoaşteţi. -
— Da, o cunosc, spuse Bertrand cu o voce ceva mai aspră. Dar ce legătură are cu toate astea?
— Ah! Credeam că ştiţi, zise Dixon cu prefăcută uimire. A ost, de fapt, ideea ei. Cunoaşte pe cineva din echipa noastră de iici şi înţeleg că lui i-a dat ideea acestui scurt paragraf, nţelegeţi?
— Adevărat? Eu acum aud de asta. Sînteţi sigur? Dixon avu un rîs profesional^
— Oh! Nu greşim noi cu astfel de lucruri, domnule;" ne e în oc mai mult decît situaţia, dacă mă înţelegeţi, domnule Welch.
— Da, desigur, dar totul pare cam...
— Dacă aveţi dubii, domnule, am să iau din nou legătura cu ea. De fapt, cînd domnişoara asta Callaghan a vorbit la telefon cu Atkinson...
— Cine mai e şi Atkinson? N-am auzit de el în viaţa mea.
— Domnul _Atkinson de la ziar, domnule, redactorul nostru din Londra. A vorbit cu domnişoara chiar acum, domnule, şi ne-a rugat să vă rugăm s-o sunaţi, dacă reuşim să vă contactăm. Se pare că nu poate prinde legătura acasă la dumneavoastră. Se pare că a intervenit ceva foarte urgent şi ar dori s-o sunaţi după amiază, înainte de cinci şi jumătate, dacă puteţi.
— Foarte bine, am s-o sun. Apropo, care e numele dumneavoastră în cazul că...?
— Beesley, domnule, răspunse Dixon. Alfred R. Beesley.
— în regulă, domnule Beesley şi mulţumesc, t Aşa te vreau, gîndi Dixon.) Dar să nu uit, cînd urmează să apară paragraful?
— Aici m-aţi cam prins, domnule. Mă tem că nu pot să vă răspund. Dar va apărea sigur în următoarele patru săptâmîni. Preferăm să avem tot materialul strîns din timp, pentru orice eventualitate, ştiţi, domnule Welch.
— Absolut, absolut. Ei, credeţi că aţi notat tot ce vă trebuie?
— Da, mulţumesc foarte mult, domnule.
— Nu, nu, eu trebuie să mulţumesc, bătrîne, zise Bertrand întorcîndu-se uşurat la tonul camaraderesc de la început. Un grup de oameni bine, domnii de la Presă.
99
— Foarte amabil din partea dumneavoastră, domnule, răspunse Dixon, făcînd strîmbătura Edith Sitwel spre receptor. Atunci, la revedere şi mulţumesc, domnule Welch. Vă rămîn îndatorat.
— Cu bine, Beesley, bătrîne.
Dixon se relaxa în scaun, îşi şterse faţa — deşi i-ar fi plăcut să-şi şteargă tot corpul — şi-şi aprinse o ţigară. Panica îl făcuse să acţioneze pripit, dar nu era încă nimic iremediabil, gîndi el. Cheia situaţiei consta în dezamorsarea imediată a farsei, înainte ca Bertrand să nu o facă el să explodeze. Tînăra Callaghan trebuia imediat învăţată să-i servească următoarea poveste: un necunoscut care se prezentase Atkinson o sunase în dimineaţa aceea şi, dîndu-se drept ziarist, discutase despre Bertrand. Pomenise vag despre „Evening Post", ceruse telefonul familiei Welch şi închisese. Cînd Bertrand o va suna, ea trebuia să-l întîmpine imediat cu povestea despre Atkinson, spunîndu-i că ei i se păruse ceva ciudat şi că vocea lui „Atkinson" îi amintea foarte tare de oricare din cunoştinţele lor din Londra care s-ar fi pretat cel mai bine sau cel mai puţin bine să le facă o astfel de farsă prostească la amîndoi. Fără să insiste, ca să nu dea de bănuit, fata trebuie să-i spună clar că „Atkinson" îi telefonase de la un număr din Londra, adică, nu prin centrala interurbană. Dacă

o ţinea cu povestea asta, atît ea cît şi Dixon erau salvaţi, chiar dacă în momentul de faţă Bertrand suna deja la ziarul „Post" să întrebe de „Beesley". Pericolul era ca fata să nu vrea să intre în conspiraţie. Existau, însă, motive întemeiate care îl făceau să creadă că va accepta: gratitudinea pentru propunerea lui de a o ajuta, succesul misiunii Iui în ciuda posibilelor greutăţi, comportarea ei în povestea cu cearşafurile şi noptiera şi, în sfîrşit, dacă se ajungea aici, situaţia lui extrem de vulnerabilă în cazul că se afla adevărul. Dacă Bertrand mai avea încă dubii, sigur că putea să-i stoarcă toată povestea făcînd presiuni sentimentele, dar de ce să mai aibă dubii? Nu-i putea trece prin cap că fata va merge pînă acolo încît să miluiască un provincial obscur pentru a obţine informaţii despre Balul de vară, exact "ceea ce, de fapt, făcuse.
Evident, rămînea acum să dea de ea şi s-o înveţe povestea. Trebuia să se grăbească, să mănînce de prînz şi să fie înapoi la ora două să supravegheze un examen scris. Dar înainte de orice, îşi dădu capul pe spate şi slobozi un lung hohot de rîs anarhist, ca sunetul unui trombon. Totul era atît de minunat, chiar dacă ieşea prost. Dar va ieşi bine. Campania împotriva lui Bertrand, la, care visase în casa Welch, începuse şi încă printr-un succes tactic uluitor. O voce lăuntrică îl avertiza că această campanie,
100
chiar şi pînă acum, era prea periculoasă pentru o persoană în situaţia lui precară, că bucuria bătăliei îl făcea să uite prudenţa, dar o înecă într-un nou hohot de rîs similar.
Ridică iarăşi receptorul, ceru interurbanul, apoi numărul Christinei Callaghan. Era mai bine să nu-i relateze toată conversaţia lui cu Bertrand, gîndi el. în clipa următoare, apropiindu-şi" gura de microfon, întrebă:
— Domnişoara Callaghan? Bun, Dixon la telefon. Acum ascultă cu atenţie.
— ÎŢI SPUN SINCER, James, se făcuse albă ca varul, zise Margaret. Bineînţeles că se stăpînea, dar buzele i se crispaseră *ş\f*-îl fulgera cu privirea; ştii cum face. Şi trebuie să recunosc că o înţeleg. Cum să i-o trintească aşa, faţă de mine şi de cei doi Neddy?
— Dar ce a spus, de fapt? întrebă Dixon executînd o piruetă la colţul ringului de dans şi conducînd-o apoi înspre orchestră.
— Simplu: „Ah, apropo, Carol, voiam să-ţi spun că pînă la urmă vine şi Christine Ia bal şi-l aduce şi pe unchiul ei". După care a continuat luînd totul în glumă: „Şi ca unchiul să nu-şi escorteze* nepoata, ceea ce n-ar fi prea frumos, conform uzanţelor", sau o tîmpenie în genul ăsta, „m-am gîndit că cel mai bine ar fi s-o iau pe ea pe biletul meu, dacă n-ai nimic împotrivă", — ca şi cînd ea ar fi putut ridica vreo obiecţie cu noi toţi acolo, — „şi sînt sigur că Gore-Urquhart va fi foarte bucuros să fie partenerul tău", şi cu asta a încheiat.
— Hm, hm, făcu Dixon. Efortul de a dansa, destul de considerabil, ca întotdeauna, şi cel de a urmări din ochi figura lui Margaret care se legăna, se apropia şi se depărta, făceau imposibilă pentru el orice participare mai substanţială la discuţie, în plus, mai trebuia să-şi şi ciulească urechile să prindă ritmul melodiei în ciuda tîrşîitului atîtor perechi de picioare şi a zumzetului atîtor conversaţii. Cam prea de tot.
— în viaţa mea n-am văzut ceva atît de groaznic de nepoliticos. Omul ăsta e imposibil, James, din punct <ie vedere social şi, ăăă, din toate celelalte puncte de vedere. Dar, ascultă-mă — ştiu că atunci m-a frapat — tu crezi că există ceva, vreau să spun vreo legătură, între Bertrand şi Carol?
— Habar n-am. Ce te face să crezi aşa ceva?
— Tu nu ai observat niciodată nimic?
— Nu cred; de ce?
102
— O, nu ştiu. E destul de ciudat că se ducea cu ea la bal şi faptul că ea era aşa furioasă...
— Ah, dar Bertrand a fost întotdeauna foarte nepoliticos cu amîndouă — îmi amintesc că erai de faţă cînd ne-a spus-o chiar ea — şi e normal să se simtă oarecum dată la o parte. Scuzaţi, adăugă el adresîndu-se^ unei fete al cărui fund intrase în coliziune cu şoldul lui. îşi dorea ca runda asta de dansuri să ia sfîrşit; îi era foarte cald, ciorapii îi erau parcă presăraţi cu un nisip fin care se lipise de ei şi în braţe simţea dureri ca un boxer care îşi ţinuse sus garda timp de paisprezece runde. Se întreba de ce nu-i spune lui Margaret despre îmbrăţişarea pe care o Văzuse la petrecerea artistică a lui Welch; ea ştia să-şi ţină gura cînd i se atrăgea atenţia. Poate că vestea, pe lingă faptul că ar fi şocat-o, ar fi umplut-o şi de un soi de bucurie triumfătoare şi asta nu voia. Dar de ce nu voia?
Margaret vorbea din nou, plină de animaţie; faţa îi era" uşor îmbujorată, iar rujul şi-l dăduse mai cu grijă ca de obicei. Părea că se distrează; genul ei de frumuseţe minimă era scos în evidenţă.
— în orice caz, cred că o să se simtă mult mai bine cfu domnul Gore-Urquhart. Trebuie să recunosc că pare un om deosebit de simpatic, lucru rar în ziua de azi. Ştie să se poarte foarte frumos, nu găseşti? O politeţe autentică. Cu totul altceva decît monstrul bărbos.
Lui Dixon, un rîs sugrumat i se rostogolea în gît ascultînd acest amestec de stiluri, dar înainte de a putea răspunde dansul se termină, într-o clipă, un soi de tunet urmat de un zornăit ca o ciocnire semnalară sfîrşitul rundei de dansuri. Dixon respiră uşurat şi îşi şterse palmele cu batista.
— Bem ceva? întrebă. Margaret se uita în toate părţile.

— Stai puţin, vreau să văd unde sînt ceilalţi. Dansatorii se scurgeau încet spre marginile lungului ring de dans. Pereţii erau decoraţi cu scene dintr-un trecut mai îndepărtat, pictate în ceea ce era considerat fără îndoială un stil avansat, astfel încît în scena cea mai apropiată de Dixon, de pildă, lipsa de perspectivă sau altceva similar făcea ca o falangă de infanterişti pitici (spartani? macedoneni? romani?) să pară că s-ar pogorî din cer asupra adversarilor lor barbari de dimensiuni mult mai mari (perşi? iranieni? cartaginezi?) care, inconştienţi de pericolul de deasupra capetelor lor, priveau ameninţător în spaţiul gol din faţă. Din loc în loc se ridicau stîlpi groşi dintr-un material de culoare palidă. Dixon zîmbi trist, nostalgic; totul îi amintea atît de bine de localurile acelea mari unde se servea

mîncare la Marble Arch, Charing Cross, Coventry Street şi unde se distrase atît de bine. Coborîndu-şi privirea de pe aceste cronici, îl zări pe Michie în mulţime, vorbind şi rîzînd cît îl ţinea gura cu domnişoara O'Shaughnessy, cea mai drăguţă dintre.cele trei fete drăguţe, de fapt, prietena lui Michie. Avea o figură de gitană, oacheşă dar trandafirie, care îl afecta stînjenitor, ca şi rochia foarte decoltată pe care o purta. Deşi se afla cam la cincisprezece metri de el, Dixon era conştient de croiala impecabilă a costumului de seară al lui Michie, de eficienţa conversaţiei lui şi de atenţia .cu care îl urmărea auditoriul. Michie îi întîlni privirea, deveni brusc grav şi-i făcu o plecăciune uşoară, dar politicoasă. Domnişoara O'Shanghnessy reuşi să-i adreseze un zîmbet fugar înainte de a întoarce capul, fără îndoială ca să poată izbucni în rîs.

— Bem ceva? o întrebă Dixon din nou pe Margaret. —• Ah, iată-i, zise ea în loc de răspuns. Bertrand şi Christine veneau spre ei. Dixon era nevoit să admită că Bertrand era foarte prezentabil în haine de seară şi, dacă spuneai acum despre el că arată ca un artist, indiferent de ce, gen, ar fi fost adevărat fără să iie o ofensă. Dixon îşi fixă ochii asupra lui, nu atît pentru că îl interesa, cît pentru a evita să şi-i fixeze asupra Christinei. în seara asta comportarea ei faţă de el nu fusese pînă acum nici măcar politicoasă; fusese pur şi simplu inexistentă, făcîndu-l să simtă că, în ciuda evidenţei simţurilor lui, de fapt, el nu era de faţă. Dar, ce era şi mai rău era că fata arăta în seara asta mai bine decît oricînd. Purta o rochie galbenă cu umerii goi. Absolut simplă, reuşind, ca şi cînd ar fi fost făcută tocmai pentru acest scop, să scoată în evidenţă opţiunea clar nejudicioasă a lui Margaret pentru rochia ei de tafta albastru închis, cu o fundă şi ceea ce presupunea el că erau nişte falduri sau cam aşa ceva şi cu cele patru rînduri de perle de deasupra decolteului. Presupunea că scopul Christinei fusese să-şi scoată în evidenţă coloritul natural al pielii. Rezultatul era dureros de reuşit, făcîndu-i pe toţi cei din jur să pară o adunătură de culori terne. O clipă, pe cînd ea şi Bertrand se apropiau, Dixon îi întîlni privirea şi deşi fata nii-şi opri ochii asupra lui, Dixon simţi nevoia să se ascundă în spatele peretelui protector de fuste şi pantaloni sau, şi mai bine, să-şi ridice gulerul costumului de seară deasupra capului şi să fugă afară în stradă. Citise undeva sau i se spusese că cineva gen Aristotel sau I.A. Richards zisese că vederea frumuseţii ne face să dorim să ne apropiem de ea. Aristotel sau I.A. Richards greşise profund, nu-i aşa?

— Ei, ce planuri aveţi? întrebă Bertrand. Ţinea încheietura mîinii Christinei între degetul mare şi arătător, luîndu-i,

probabil, pulsul. Se uită la Dixon, cu care pînă acum fusese destul de amabil.

— Mă gîndeam să mergem să bem ceva, răspunse Dixon.

— Oh, taci din gură, James, lumea o să creadă că mori dacă stai o oră fără să bei.

— Poate că aşa şi este, zise Bertrand. Oricum, e foarte înţelept din partea lui să nu dorească să-şi asume nici un risc. Tu ce părere ai, draga mea? Mă tem că nu au decît bere şi cidru, afară doar dacă nu vrei să purcedem spre vreun hotel din apropiere.

— Bine, de acord, dar unde sînt unchiul Julius şi doamna Goldsmith? Nu putem pleca şi să-i lăsăm pe ei aici.

în timp ce se cădea de acord că ceilalţi doi erau probabil deja la bar, Dixon zîmbi în sinea lui auzind-o spunînd „unchiul Julius". Ce minunat era că exista cineva căruia i se spunea astfel şi că exista altcineva care să i se adreseze aşa şi că el personal era de faţă cînd unul îl numea astfel pe celălalt. Pornind încet alături de Margaret, strecurindu-se printr-un culoar format de grupurile care vorbeau, pe de o parte, şi de muţii de pe lingă pereţi de cealaltă parte, îl zări pe Alfred Beesley stînd destul de nenorocit printre aceştia din urmă. Beesley, renumit pentru imposibilitatea lui de a face cunoştinţă cu femeile, venea întotdeauna la astfel de serate, dar cum astă-seară toate femeile veniseră cu un partener (în afara femeilor ca sexagenara profesoară de filozofie sau lectora de economie politică de circa o sută de kilograme) îşi dăduse, probabil, seama că îşi pierdea vremea. Dixon îl salută şi i se păru că zăreşte o licărire de invidie în ochii lui Beesley. Se gîndi, apoi, ce obstacol ineficient în" care să-ţi pierzi timpul era această senzaţie conştientă că ţi-l pierzi (în special cu cee.a ce Welch numea '.probleme de inimă"); şi cît de mică era distanţa dintre situaţia lui şi cea a liii Beesley în ce priveşte asemenea probleme; şi, în sfîrşit, cît de puţine elemente de invidiat existau în situaţia sa, elemente care îl plasau undeva la marginea distanţei dintre el şi Beesley: privilegiile de a putea

vorbi unei femei şi de a fi partenerul alteia. Dar, în al patrulea rind se gîndea că prezenţa semnelor privilegiului sexual este ceea ce contează şi nu calitatea şi nici plăcerea ce decurge din ele. Dixon considera că ar trebui să se simtă calm şi eliberat că reuşise să ajungă la această concluzie, dar nu se simţea aşa, după cum o senzaţie neplăcută din stomac nu poate dispărea prin simpla descoperire a numelui ei.
Ajunseră în bar, o cameră mică ce nu era menită pentru acest scop. Tradiţia, încă recentă, a unui Bal de vară „cu alcool" fusese instituită — deşi puţini erau cei care ajungeau s-o creadă — de către conducerea colegiului, pe motivul că gradul de beţie
105
al studenţilor care frecventau barul, alarmant într-o vreme, ar putea fi redus dacă se serveau băuturi ieftine, slabe în alcool, chiar în incinta colegiului, făcînd astfel să apară mai puţin acut-atrăgătoare ingurgitarea costisitoare şi nocivă a „tăriilor" sau a combinaţiei de citronadă sintetică şi gin inferior servite în cîrciumile d,in oraş. în mod şi mai curios, acest argument s-a dovedit corect, astfel încît în camera vizitată acum de Dixon şi de ceilalţi, trei salariaţi mai neînsemnaţi ai universităţii se luptau cu butoaie cu bere şi cidru la umbra unor panouri reprezentînd, la fel ca şi cele mai mari din sala de dans, oacheşi potentaţi în capul cărora trupe de pitici circasieni sau caravane de negustori chinezi ridicate pe sus de vîrtejuri de vînt erau pe punctul de a dansa. Stîlpii susţinători erau aici înlocuiţi de vase şi butoaie cu palmieri, de o luxurianţă macabră. Printre aceştia din urmă se ascundea Maconochie, supraveghetorul atestat al celor trei barmani, contribuind în mod nedefinit la efectul macabru prin faptul că purta o jachetă albă scrobită peste pantalonii uniformei lui verde-oliv.
Volubili, Gore-Urquhart şi Carol stăteau într-una din pădurile de palmieri din capătul mai îndepărtat al camerei. Cînd îi văzu pe ceilalţi îndreptîndu-se spre ei, Gore-Urquhart se ridică-în picioare. Această politeţe era atît de nefamiliară cercurilor în care se învîrtea de obicei Dixon, încît pe moment s-a întrebat dacă celălalt nu voia cumva să se opună cu forţa apropierii lor. Pentru un bărbat distins, unchi al Christinei, arăta mai tînăr decît se aşteptase Dixon: în jur de patruzeci şi cinci de ani. Costumul lui de seară nu era nici el chiar atît de spectaculos de „impecabil" cum te-ai fi putut aştepta. Faţa sa mare şi netedă, deasupra unui trup scund şi subţire, era faţa cea mai puţin simetrică .şi mai aproape de diformitate pe care Dixon o văzuse vreodată, dîndu-i aspectul unui înţelept beat care încerca să-şi adune minţile, aspect intensificat şi de buzele uşor proeminente ca şi de unica sprinceană neagră, ce ^se întindea ca o linie neîntreruptă de la o tîmplă la cealaltă, înainte ca tot grupul să se aşeze, Maconochie, care încasase cu siguranţă un bacşiş bun,' se repezi să întrebe ce băuturi doreau. Dixon îi studia servilitatea cu bucurie.
— Pînă acum am reuşit să-l evit pe rectorul vostru, zise Gore-Urquhart cu un puternic accent din Scoţia de Jos.
— Asta e o realizare însemnată, domnule Gore-Urquhart, spuse Margaret rîzînd. Sînt sigură că şi-a pus toţi - spionii pe urmele dumneavoastră.
— Chiar credeţi? Mă mai pot elibera dacă mă prinde?
— Foarte puţin probabil, domnule, zise Bertrand. Ştiţi cum sînt oamenii de pe aici. Daţi-le o celebritate şi se bat pe ea ca
106
dulăii pe un os. Chiar şi eu, în felul meu neînsemnat, am avut de îndurat astfel de lucruri, în special din partea aşa-zisei societăţi academice. Numai pentru că tatăl meu se întîmplă să fie profesor, îşi închipuie că doresc neapărat să vorbeasc cu soţia prorectorului despre dificultăţile pe care amărîtul ei de nepoţel le are cu şcoala. Dar, cu siguranţă că pentru dumneavoastră, domnule, trebuie să fie de o mie de ori mai rău, n-am dreptate? Gore-Urquhart, care ascultase cu atenţie, spuse scurt:
— Oarecum, şi sorbi din pahar.
— Oricum, domnule^ Gore-Urquhart, zise Margaret, pentru moment sînteţi salvat, în astfel de ocazii, rectorul prezidează asupra supuşilor săi într-o cameră la celălalt capăt al ringului de dans, nu- se amestecă cu plebea de aici.
— Deci, după cîte spuneţi, domnişoară Peel, cîtă vreme stau cu plebea sînt la adăpost. Perfect, atunci voi sta cu plebea.
După această remarcă, Dixon se aştepta să audă rîsul lui Margaret, cel asemănător clopoţeilor de argint, dar cînd H auzi îi fu şi mai greu să-l suporte, în chiar clipa aceea sosi şi Maconochie cu băuturile pe care le comandase Gore-Urquhart. Spre uimirea şi fericirea lui Dixon, berea era în pahare de jumătate de litru şi, după ce îl aşteptă pe Gore-Urquhart să .rostească „găseşte-mi nişte ţigări, băiete", se aplecă puţin şi-l întrebă pe Maconochie:
— Cum Dumnezeu ai reuşit să faci rost de pahare de jumătate? N-am văzut decît sferturi pe-aici, toată seara. Credeam că aşa e regula astă-seară. Cînd am cerut bere în pahare de jumătate* nu mi-au dat. Cum te-ai descurcat pentru astea?
în timp ce vorbea observă iritat că Margaret se uită la el, apoi la Gore-Urquhart şi din nou la el, zîmbind dezaprobator, ca şi cînd ar fi vrut să-l asigure pe Gore-Urquhart că, în ciuda aparenţelor contrare, alocuţiunea lui Dixon nu era dovada unui deranjament mintal. Bertrand îl privea şi el zîmbind.

Gore-Urquhart, care nu părea să fi remarcat zîmbetele lui Margaret, făcu un semn în urma lui Maconochie cu degetul lui mare şi scurt, pătat de nicotină.
— Un concetăţean scoţian naţionalist, zise.
Toate persoanele aşezate în faţa lui Dixon şi la stingă lui — Gore-Urquhart însuşi, Bertrand şi Margaret — rîseră auzind aceasta şi la fel făcu şi Dixon, care se uită spre dreapta şi o văzu pe Christine şezînd alături de el, cu coatele pe masă, zîmbind ponderat, uitîndu-se cu asprime la Bertrand. înainte ca rîsul să se risipească, Dixon observă că Bertrand, conştient de privirea fetei, întoarse capul. Tulburat de uşoara tensiune din cadrul grupului şi observînd că acum, pe sub sprîncenele sale negre,
107
ochii lui Gore-Urquhart erau pironiţi asupra lui, Dixon, cu o mişcare a nasului îşi împinse uşor ochelarii şi spuse la întîmplare:
— Ei, este o plăcere neaşteptată să te trezeşti deodată cu un pahar de bere de jumătate în faţă.
— Norocul tău, Dixon, răspunse aspru Gore-Urquhart servind pe toată lumea cu ţigări.
Dixon simţi că începe să roşească şi hotărî ca o vreme să nu mai spună nimic. Cu toate acestea era bucuros că Gore-Urquhart îi reţinuse numele. Cu un sunet acut de trompetă, muzica începu din nou să cînte în sala de bal şi o parte din asistenţă ieşi din bar. Bertrand, care se aşezase lîngă Gore-Urquhart, începu să-i vorbească în şoaptă şi aproape imediat Christine îi spuse ceva lui Carol. Margaret se întoarse spre Dixon:
— Foarte drăguţ din partea ta că m-ai invitat aici, James.
— Mă bucur că te distrezi.
— Tu nu pari să te distrezi cine ştie ce.
— A, ba da, te asigur.
— în orice caz, sînt sigură că partea asta îţi place mai mult decît dansul.
— De ce? îmi plac ambele părţi, cinstit. Bea-ţi berea şi hai să mergem înapoi pe ring. Ştiu să dansez foxtrot.
îl privi deschis şi îşi puse mîna pe braţul lui.
— James dragă, crezi că e înţelept să ieşim împreună astfel? îl întrebă.
— Şi de ce nu? răspunse el alarmat.
— Pentru că eşti atît de drăguţ cu mine şi încep să ţin prea mult la tine. O spuse pe un ton cînd palpitant cînd plat, ca o mare actriţă încercînd să exprime cu economie de mijloace trăirea unei emoţii puternice. Era tonul ei obişnuit cînd făcea mărturisiri.
Cuprins de panică, Dixon reuşi să se agate de gîndul că toate astea, dacă erau adevărate, constituiau motive serioase pentru a se vedea mai rar unul cu celălalt; apoi avu norocul să găsească o remarcă atît sinceră, cît şi acceptabilă:
— Nu trebuie să spui lucruri de-astea. Margaret rîse uşor.
— Bietul James, spuse. Păstrează-mi scaunul, vrei, dragule? Nu stau mult. Şi plecă.
Bietul James? Bietul James? Era, de fapt, o caracterizare cum nu se poate mai justă, dar nu venind de la ea. Tocmai de la ea. Apoi un sentiment de vinovăţie îl făcu să se repeadă la pahar; vinovăţie nu numai pentru gîndul ăsta din urmă, ci
108
pentru ironia neintenţionată a acelui „eşti atît de drăguţ cu mine". Reflectă că era foarte puţin probabil ca el să fie în stare să se poarte drăguţ — cu atît mai puţin „atît de drăguţ" — cu cineva, oricine ar fi. Atitudinea pasabil decentă pe care o avusese faţă de Margaret nu era decît rezultatul unei temporare victorii a fricii asupra enervării şi/sau a milei asupra plictiselii. Faptul că o comportare cu asemenea origine putea fi calificată ca „atît de drăguţ" în ochii lui Margaret, era o reflectare a sensibilităţii ei dar, în acelaşi timp, putea fi şi o groaznică dovadă a stării ei de frustrare şi de singurătate. Biata Margaret, săraca de ea, gîndi el cu un fior. El, Dixon, trebuia să se străduiască mai mult. Dar care vor fi consecinţele pentru ea dacă va continua să se poarte drăguţ cu ea sau şi mai diăguţ? Care vor fi consecinţele pentru el? Ca să-şi alunge aceste gînduri, începu să asculte convorbirea ce avea loc în stînga lui.
— ...Am un respect deosebit pentru părerea lui, spunea Bertrand.
îşi stăpînea bine lătratul din voce; poate că cineva îi atrăsese atenţia asupra lui.
— Spun întotdeauna că este ultimul dintre bătrînii critici profesionişti, aşa că ştie ce vorbeşte, ceea ce nu se prea poate spune despre cei mai mulţi dintre reprezentanţii contemporani ai breslei. Tot dădeam unul de altul la aceleaşi expoziţii şi ne regăseam destul de ciudat în faţa aceloraşi tablouri.
Aid rise, ridicînd uşor dintr-un umăr şi continuă:
— într-o zi îmi spuse: „Vreau să văd lucrările dumitale. Lumea zice că sîrit bune". Aşa că am adunat cîteva din lucrările mai mici şi i le-am dus -acasă — o locuinţă foarte frumoasă, nu? Desigur că o ştiţi; ai impresia că te-ai întors în *dix-huitieme.* Mă întreb cît va dura pînă cînd sindicatul muncitorilor din industria cauciucului va pune mîna pe ea — şi trebuie să spun că unul sau două pasteluri au părut să-i stîrnească... Să-i stîrnească o senzaţie de vomă, gîndi Dixon, apoi fu cuprins de groază la ideea că un om care „ştie ce

vorbeşte" nu numai că nu vorbeşte despre cît de groaznice sînt tablourile lui Bertrand, nu numai că nu le rupe dînd cu picioarele în ele, ci pare chiar să fie atras de unul sau două dintre acestea. Bertrand nu trebuie să fie un pictor bun; el, Dixon, nu va permite aşa ceva. Şi, totuşi, uite-l pe Gore-Pungă plină, care la prima vedere nu părea deloc fraier, ascultînd această frenetică autopublicitate fără să protesteze deschis, ba chiar cu oarecare atenţie. Chiar aşa, observă Dixon, chiar cu foarte mare atenţie. Gore-Urquhart stătea cu capul lui mare, oacheş, aplecat spre Bertrand; faţa lui, pe jumătate ascunsă, cu ochii în podea, era uşor încruntată, ca

şi cînd ar fi *fost* tare de ureche şi n-ar fi suportat să piardă vreun cuvînt. în ce-l priveşte, Dixon nu mai putu suporta să *nu* le piardă pe celelalte — Bertrand folosea acum expresia „valori de contrapunct ale nuanţelor" şi se întoarse spre dreapta, unde, de cîteva momente, devenise semiconştient că nu se mai auzea nimic.

în clipa aceea Christine se întoarse spre el.

— Hai, ajută-mă şi tu, spuse încet. Nu pot s-o fac să scoată nici o vorbă.

Dixon se uită la Carol, a cărei privire o întîlni pe a lui fără să pară că-l recunoaşte, dar înainte să poată găsi ceva de spus, Margaret se întoarse la masă.

— Ce, tot mai atîrnaţi pe lîngă paharele cu băutură? se adresă ea vioaie întregii adunări. Credeam că sinteţi cu toţii pe ringul de dans la ora asta. Domnule Gore-Urquhart, n-am de gînd să vă mai permit să staţi ascuns aici, rector sau ne-rector. Haideţi!

Zîmbind politicos, Gore-Urquhart se ridicase în picioare şi spunînd ceva celorlalţi se lăsă dus afară din bar.

Bertrand i se adresă lui Caroi:

— Să nu lăsăm orchestra să cînte degeaba, draga mea, îi spuse. La urma urmei am plătit douăzeci şi cinci de şilingi pentru ea.

— Chiar aşa, dragul meu, răspunse Carol, accentuînd formula de îndrăgire şi, o clipă, Dixon se temu că avea să-l refuze aducînd situaţia, indiferent de ce gen, la un moment de criză. Dar Carol se ridică în picioare şi o porni spre ringul de dans.

— Dixon, ai tu gţijă de Christine în locul meu, latră Bertrand. N-o scăpa; e fragilă. Pe curind, iubito, se miorlăi către Christine. Mă întorc imediat. Trage un ţignal dacă tipul nu se poartă frumos.

— Vrei să dansezi? o întrebă Dixon. Cum (i-am spus, nu prea sînt bun dansator, dar, dacă n-ai nimic împotrivă, pe mine nu mă deranjează să-mi încerc forţele.

Fata zîmbi:

— Nici eu, dacă pe tine nu te deranjează.

\

XI

ÎN TIMP CE IEȘEA DIN BAR cu Christine alături, Dixon se simţea ca un agent secret, un pirat, un şef de bandă din Chicago, un hidalgo, un rege al petrolului, un tîlhar de drumul mare. Se străduia să-şi controleze trăsăturile feţei, să le împiedice să facă ceea ce le venea să facă şi să izbucnească într-un hohot de rîs imbecil de emoţie şi mîndrie. Cînd la marginea pistei de dans fata se întoarse spre el, îi veni greu să creadă că avea să-l lase cu adevărat s-o atingă sau că bărbaţii din jur nu vor interveni brusc să-I împiedice. Dar într-o clipă iată-i în îmbrăţişarea pseudoconvenţională dansînd cu adevărat împreună, nu cu prea multă pricepere, dar, fără îndoială, dansînd. Dixon privea tăcut dincolo de umărul ei, speriat ca într-un moment de neatenţie să nu cumva s-o conducă spre o ciocnire, căci ringul era acum mult mai populat decît în urmă cu un sfert de oră. Printre dansatori îl recunoscu pe Barclay, profesorul de muzică, dansînd cu soţia. Ea semăna, tot timpul cu un cal, el numai cînd rîdea, ceea ce făcea brusc şi rar, dar tocmai o făcea acum.

— Ce e cu doamna Goldsmith, nu ştii? întrebă Christine. Această curiozitate îl surprinse.

— Da, părea destul de plictisită, nu-i aşa? pară el.

— E din cauză că spera ca Bertrand s-o invite pe ea astă seară aici, în locul meu?

Asta însemna oare că e la curent cu rocada partenerilor? Poate că nu, dar aşa părea.

— Nu ştiu, răspunse el cu o voce înfundată.

— Ba cred că ştii. Părea furioasă. Vreau să-mi spui.

— Mă tem că nu ştiu nimic în legătură cu asta. Şi în orice caz nu mă priveşte.

— Dacă iei atitudinea asta, atunci n-am ce să-ţi mai spun.

Pentru a doua oară în ultimele cîteva minute Dixon simţi că roşeşte. E clar că fusese ea însăşi cînd, la prima lor întîlnire, îl ajutase pe Bertrand să-l încolţească, cînd îl admonestase că bea prea mult, cînd îl tratase în seara aceasta ca şi cînd nici n-ar fi existat. Atitudinea ei formalistă, nu cea relaxată, era atitudinea ei naturală. Ajutorul în povestea cu cearşafurile i-l dăduse în schimbul materialului anecdotic ce avea să-i amuze pe prietenii ei londonezi; tonul prietenesc de la telefon nu avusese decît scopul de a obţine ceva de la

el. Era, fără îndoială, perturbată de povestea Bertrand-Carol, dar manevra feminină de a folosi un individ inocent pentru a plăti greşelile unuia suspus era o manevră pe care învăţase s-o recunoască şi care îi displăcea.
Un timp continuară să danseze împreună. Nu fusese modestă cînd se declarase o dansatoare neexperimentată, dar eforturile lui Dixon de a evita orice mişcare prea ambiţioasă îi ajutară să rămînă împreună în afară de orice pericol. Celelalte cupluri se mişcau în jurul lor, învîrtindu-se în momentul cînd se prezenta un spaţiu liber, se îmbulzeau claie peste grămadă, marcînd ritmul în ciocniri. Toţi ceilalţi păreau să vorbească între ei şi, uneori, o voce de femeie cu timbrul Christinei, auzită în apropiere, îl inducea pe Dixon în eroare.
— Ce ai spus? întrebă.
— Nimic.
Acum se cădea să spună el ceva, aşa că spuse ceea ce dorise să spună toată seara:
— N-am avut ocazia să-ţi mulţumesc că ai intrat atît de bine în jocul meu în povestea cu telefonul.
— Ce poveste cu telefonul?
— Ştii, cînd i-am spus lui Bertrand că sînt reporter.
— Ah! Dacă nu te deranjează, aş prefera să nu discutăm despre asta.
Nu trebuia s-o lase să scape aşa uşor.
— Şi dacă mă" deranjează?
— Ce vrei să spui?
— Pari să fi uitat că dacă n-aş fi fost eu şi mica mea farsă, nu ai fi astă seară aici.
— N-ar fi avut prea mare importanţă, nu?
Dansul se termină, dar nici unul din ei nu se gîndi să părăsească ringul. Printre aplauze, Dixon zise:
— Nu, poate că nu, dar la vremea aceea păreai că vrei să vii, nu-i aşa?
— Ascultă, nu poţi să termini cu povestea asta?
— Foarte bine, dar nu încerca să-ţi dai aere faţă de mine. N-ai nici un motiv s-o faci.
112
Ridică încurcată dm umeri, apoi îşi coborî privirea.
— Scuză-mă, a fosî o prostie din partea mea. N^am avut intenţia să fac aşa ceva.
în timp ce vorbea, o introducere cîntată în surdină la pian marcă începutul ultimei runde de dans.
— Foarte bine, atunci, zise Dixon. Dansăm?
— Da, sigur. Porniră din nou.
— Am impresia că la dansul ăsta ne, descurcăm destul de bine, spuse el după cîteva clipe.
— Aş dori să nu-ţi fi spus ce ţi-am spus. Am fost o proastă. M-am purtat stupid.
Văzu că "atunci cînd renunţa, ca acum, la expresia ei crispată, avea buzele pline şi proeminente ca ale unchiului ei.
— Nu-ţi face probleme, sincer; nu-i nimic, zise el.
— Ba n-a fost „nimic"; a fost ridicol. Am găsit că-toată povestea cu „Evening Post" a fost strălucită şi amuzantă.
— Ei, hai, nu e nevoie să treci în extrema cealaltă, acum.
— Dar, vezi, nu voiam să discut despre asta cu tine, pentru că ar fi fost ca şi cînd mi-aş fi bătut joc de Bertrand în spatel* lui şi asta n-ar fi fost frumos. Mă tem că am părut cam neprietenoasă cînd am vorbit la telefon a doua oară, dar numai pentru că nu-mi puteam da frîu liber aşa cum voiam iară să par că sînt implicată într-o conspiraţie împotriva lui Bertrand. Asta-i tot.
' Toată povestea părea destul de copilărească, dar mai bine aşa decît arţăgoasă. Oricum, în ce încurcături se băgau femeile astea pentru te miri ce! Şi bărbaţii se băgau în încurcături, ba încă unele din care nu era aşa uşor de ieşit, dar încurcăturile lor proveneau din încercarea de a-şi satisface necesităţi simple şi reale. Fu salvat de la obligaţia unui răspuns prin intervenţia unei voci enorme, semiincoerente, ca a unui căpcăun la marginea afaziei, care începu să cînte în microfoane, cu o intonaţie ce semăna oarecum cu cea a lui Cecil Goldsmith:
Am să — parp — un taxi, scumpa mea,
Să fii gata pe la opt şi ceva
O, scumpo, nu întîrzia
Am să — parp — parp — parp — cînd orchestra va cînta, încercînd s-o tragă pe Christine din calea unui roşcovan scund care dansa cu o lungană cu faţa palidă, Dixon îşi ieşi iremediabil din ritm.
— Hai s-o luăm de la început, mormăi el, dar le fu imposibil să se mai mişte simultan ca pînă atunci.
113
— N-ai să reuşeşti dacă stai aşa departe, spuse Christine. Nu sînt destul de aproape de tine ca să simt ce faci. Ţine-mă cum trebuie.

Prudent, Dixon făcu un pas înainte pînă cînd se lipiră unul de celălalt. Apucă din nou mîna caldă a fetei şi o porniră. De data aceasta lucrurile stăteau mult mai bine,-deşi Dixon respira mai greu decît considera că ar fi fost normal. Trupul ei, lipit de al său, părea mai rotund, mai voluminos. Se mişcară împreună de-a lungul ringului, îndepărtîndu-se de orchestră, printre sunetele căreia Dixon auzea uneori un rîs lătrat. Bertrand, cu capul său mare dat pe spate, dispărea tocmai într-un spaţiu liber, la cîţiva metri mai încolo. Deşi Dixon nu putea să vadă faţa lui Carol, rîsul lui Bertrand părea să indice că reuşise, cel puţin parţial, s-o îmbuneze. Ce dracu' făcea Bertrand? Iată o problemă ce merita o analiză la fel de atentă ca şi întrebarea de ce purta barbă, încerca să aibă două iubite în acelaşi timp sau încerca să o părăsească pe una în favoarea celeilalte? în cazul celei de-a doua alternative, pe care din ele încerca s-o cucerească şi pe care s-o consoleze pentru că o părăsea? Dar, oare, îşi mai bătea el capul să-i împace pe oameni cu ceea ce voia el să facă cu ei? Probabil că nu, în care caz Carol era cea care cîştiga ^eren, aceasta fiind singura explicaţie pentru prezenţa ei aici astă-seară. Rolul Christinei era numai cel de nepoată a lui Gore-Urquhart, care trebuia reţinută în tabăra lui Bertrand pînă cînd tranzacţia cu Gore-Urquhart va fi încheiată. Dixon descoperea că începuse să-i vuiască uşor capul cînd îşi dăduse seama că cea de-a treia rundă a campaniei sale împotriva lui Bertrand era pe punctul de a începe, deşi încă nu ştia cum avea să intre în luptă.

— Cum te mai înţelegi cu profesorul Welch în ultima vreme? întrebă brusc Christine.

Dixon înţepeni.

— A, nu prea rău, zise mecanic.

— Nu ţi-a spus nimic despre telefonul ăla?

îşi stăpîni cu greu un strigăt, sperînd că muzica îl va acoperi.

— Vrei să spui că Bertrand a descoperit, pînă la urmă, că eu eram la telefon?

— Să descopere că erai tu? Ce vrei să spui?

— Că m-am dat drept reporter, atunci.

— Nu, nu vorbeam despre povestea asta. Mă refeream la telefonul primit de la individul acela care locuieşte cu tine, atunci duminică.

Aşa cum se spune că trupul decapitat al unei găini continuă să alerge prin curtea fermei, picioarele lui Dixon continuau să efectueze paşii ceruţi de dans.

114

— Ştie că am aranjat să mă sune Atkinson să-mi spună că mi-au sosit părinţii?

— Ah, ăsta este Atkinson? Pare să fi dat o mulţime de telefoane de cînd ne-am întîlnit. Da, domnul Welch ştie că tu l-ai rugat să te sune în legătură cu părinţii tăi.

— Cine i-a spus? Cine i-a spus?

— Te rog nu-ţi înfige aşa tare unghiile în spatele meu... Omuleţul ăla care cînta la oboi — mi-ai spus tu cum îl cheamă...

— Da. Ţi-am spus. II cheamă Johns. Johns.

— Aşa e. E singurul lucru pe care îmi amintesc să-l fi spus tot timpul cît am fost acolo, în afară de momentul cînd a spus că probabil că te-ai dus la circiumă, cu o seară înainte vreau să zic. Pare că îţi poartă pică destul de rău.

— Da, aşa e. Spune-mi: doamna Welch era de faţă cînd a dat în vileag povestea cu telefonul?

— Nu. Sînt sigură că ea nu era. Eram numai noi trei. Stăteam de vorbă după dejun.

— Asta-i bine. Existau şanse ca Welch să nu fi reţinut ce-i spusese Johns, deoarece probabil că i-o spusese o singură dată. Doamna Welch, însă, ar fi fost în stare să i-o tot repete pînă cînd Welch avea să înţeleagă. Dar se poate ca Johns să-i fi spus ei separat, fără să audă- Christine. Apoi un nou aspect al situaţiei îl izbi:

— Cum a explicat Johns că a aflat povestea asta? Eu nu i-am spus nimic, după cum îţi închipui.

— A spus că era de faţă cînd aţi făcut aranjamentul.

— Asta-i prea de tot, nu crezi? zise el încruntat. Ca şi cînd aş fi scos o vorbă în faţa întreţinutului ăsta... Scuză-mă... Nu, a tras cu urechea la uşă. Asta trebuie să fi iăcut. îmi amintesc că mi s-a părut că aud ceva.

— Ce lucru josnic, zise neaşteptat de revoltată fata. Ce i-ai făcut?

— M-am jucat doar cu creionul pe fotografia unui tip de pe coperta unei reviste de-a lui.

Această frază, destul de enigmatică prin ea însăşi, fu pe jumătate acoperită de zgomotul care se ridica acum, marcînd sfîrşitul rundei de dans. După explicaţia lui Dixon, Christine, care tocmai pornise să părăsească ringul alături de el, se întoarse şi-l privi, rîzînd cu gura închisă. Cînd el zîmbi amărit, fata începu să rîdă cu limba între dinţii ei puţin neregulaţi. Dixon îşi simţi deodată trupul invadat de dorinţă, de o imensă oboseală, ca şi cînd ar fi fost lovit de un glonte într-un punct vital. Toţi muşchii săi faciali se relaxară involuntar. Fata îi surprinse privirea şi încetă să mai rîdă.

115

— Mulţumesc pentru dans, îi spuse Dixon pe un ton normal.

— Mi-a făcut plăcere, răspunse ea, strîngîndu-şi buzele după ce vorbi.
Dixon observă cu uimire că nu-i prea păsa de trăncăneala lui Johns, cel puţin pentru moment. Poate pentru că se distrase aşa de bine la bal.
întorşi în bar, îl găsiră pe Gore-Urquhart în acelaşi loc ca mai înainte, deja luat în primire de Bertrand, ca şi cînd convorbirea lor nu ar fi fost niciodată întreruptă. Margaret îi acorda, dacă e posibil, şi mai multă atenţie; încetă brusc să rida de o glumă a lui Gore-Urquhart pentru a privi în treacăt spre Dixon cu un aer care sugera că se întreba, fără să găsească un răspuns, cine era el. Sosiră alte băuturi, care se dovediră, în mod neaşteptat, a fi ginuri duble. Erau aduse, bineînţeles, de Maconochie, căruia îi revenea, la seratele de genul ăsta, sarcina de a interzice introducerea băuturilor tari. Dixon, care începuse, cum spunea el, „să-şi simtă vîrsta", se aşeză pe un scaun şi începu să soarbă din pahar şi să fumeze o ţigară. Ce cald era şi cum îl mai dureau picioarele! Şi cît mai avea să dureze toată chestia asta? După o clipă se ridică să vorbească cu Christine, dar ea stătea lîngă Bertrand şi, deşi uşor neatentă, asculta, evident, ce-i spunea acesta unchiului ei, care ţinea ochii în pămînt, aşa cum îl văzuse Dixon şi mai devreme. Margaret rîdea din nou, aplecîndu-se uşor spre Gore-Urquhart, astfel că umerii li se atingeau. Ei, ce vrei, gîndi Dixon, fiecare trebuie să se distreze cum şi cînd poate. Dar unde era Carol?
Apăru chiar atunci, îndreptîndu-se spre ei cu un soi de neglijenţă deliberată care-l făcu pe Dixon s-o suspecteze că avea o sticlă de băutură, — fără îndoială bine înjumătăţită la ora asta, — ascunsă undeva la toaleta doamnelor. Expresia feţei ei era rău prevestitoare pentru cineva sau, poate, pentru toată lumea. Cînd se apropie de grup, Dixon îl văzu pe Gore-Urquhart uitîndu-se la ea şi încercînd să lanseze semnale faciale: „Vezi bine cum sînt plasat" constituia, probabil, echivalentul cel mai apropiat. După care, singur dintre toţi bărbaţii prezenţi, se ridică în picioare.
Carol «e întoarse spre Dixon:
— Vino, Jim, spuse ea cam tare. Vreau să dansezi cu mine. Presupun că nimeni din cei de faţă nu va obiecta.

XII

— CE SE ÎNTÎMPLĂ AICI, CAROL?
— Asta aş vrea să ştiu şi eu.
— Ce vrei să spui?
— Ştii foarte bine ce vreau să spun, Jim, afară doar dacă nu umbli cu ochii închişi. Şi tu nu eşti cu ochii închişi, nu? Nu, m-am săturat pînă peste cap să tot fiu dată de colo-colo. Nu mă deranjează să ţi-o spun, pentru că te cunosc. Te cunosc bine, nu-i aşa? De fapt, simţeam că trebuie să vorbesc cu cineva şi te-am ales pe tine. Te deranjează?
Ce îl deranja pe Dixon era faptul că trebuia să danseze din nou — şi încă aşa curînd —, nu faptul că trebuia să asculte ce avea Carol să-i spună şi care promitea să fie destul de interesant.
— Dă-i drumul, o îndemnă el încurajator, uitîndu-se în jur să vadă cine dansa lîngă ei. Ringul părea mai plin ca niciodată 'de cupluri care ţopăiau şi care, la fiecare cîteva secunde, se legănau toate deodată în aceeaşi direcţie, dansatorii sprijinindu-se unul de altul ca o mulţime conştientă că un atac cu bastonul e iminent. Zgomotul era enorm; de fiecare dată cînd ajungea la punctul maxim, Dixon simţea stropi de transpiraţie pe piept, ca şi cînd ar fi fost storşi din el. Undeva, la înălţimea ochilor, faraonii şi cezarii pictaţi pe perete păreau şi ei să se învîrtească şi să se rostogolească.
— Crede că e suficient să-mi facă semn cu degetul lui nenoiocit că, gata, dau fuga, îl informă Carol, strigînd în gura mare. Ei bine, se înşală.
Lui Dixon îi stătea pe limbă să-i spună că nu prosteşte pe nimeni vorbind şi comportîndu-se ca o persoană cu mult mai beată decît era de fapt, dar nu-i spuse nimic, ghicind că fata avea nevoie de un fel de mască şi ştiind din experienţă că această stare era mult mai eficientă decît starea de beţie propriu-zisă. Rosti numai:

— Bertrand?
— Chiar el; ştii, pictorul. Marele pictor! Sigur că ştie că nu e cu adevărat mare şi asta îl face să se poarte aşa. Marii artişti au întotdeauna o mulţime de femei. Deci, dacă are o mulţime de femei, e şi el pictor mare, nu contează cum sînt tablourile. Argumentul îţi e desigur, familiar. Ca şi faptul că e total greşit, bineînţeles. Ei, şi în cazul de faţă nu e greu să-ţi dai seama cine sînt femeile. Eu şi fata aia pe care ai pus tu ochii.
Dixon avu o tresărire nesinceră; incriminarea era total nefondată, dar în acelaşi timp reuşea, într-o manieră destul de nescrupuloasă, să devină bine fundamentată.
— La ce dracu' te referi, Carol?
— Nu-ţi mai pierde vremea, Jim. Oricum, ce ai de gînd să faci?

— Cu ce?,
Carol îşi înfipse unghiile în dosul palmei lui.
— încetează. Ce faci în problema Christine Callaghan?
— Nimic, bineînţeles. Ce pot să fac?
— Dacă tu nu ştii ce să faci, nu pot eu să te învăţ, cum i-a spus actriţa episcopului. Eşti îngrijorat de ce ar putea face drăguţa de Margaret?
— Ascultă, Carol, încetează. Parcă trebuia să-mi spui tu ceva, nu să mă iei pe mine la întrebări.
— Asta mă gîndeam şi eu. Şi nu te teme; toate se leagă. Se leagă. Nu, tu las-o pe drăguţa de Margaret să fiarbă în zeama ei. Am mai întîlnit eu genul ăsta de oameni, bătrîne, şi crede-mă, asta e singura soluţie, singurul lucru de făcut. Aruncă-i un colac de salvare şi te trage la fund. Ascultă-mă pe mine.
Dădu din cap, cu ochii pe jumătate închişi.
— Ce vrei să spui, Carol? în cazul în care vrei să-mi spui ceva.
— Oh, am o mulţime să-ţi spun, o mulţime. Ştiai că, iniţial, venea cu mine la ţopăiala asta?
— Da, aşa înţelesesem.
— Tot drăguţa de Margaret, fără îndoială. Ei bine, după aceea m-a lăsat baltă ca să poată să vină cu bucăţica cea nouă şi cu unchiul ei şi mi-l trînteşte pe unchi ca partener. Nu că mi-a mai păsat, după cîtva timp, pentru că simt că bătrînul Julius şi cu mine avem multe în comun. Oricum, o pornisem bine pînă cînd drăguţa de Margaret a decis că ea poate să toarcă mai plăcut decît mine la urechea bătrînului Julius. Folosesc vocabularul ei, înţelegi; nu al meu.
— Da, înţeleg foarte bine, mulţumesc.

La acest punct al convorbirii se angajară mai vîrtos în ţopăială alături de ceilalţi dansatori şi o auzi spunînd:
— Te rog, nu-mi servi mie dialogurile tale â la Galsworthy, Jim. Nu ne putem duce să stăm undeva? Chestia asta a început să aducă prea mult cu soldurile de la magazinul C and A, pentru gustul meu.
— Foarte bine.
îşi croiră cu greu drum printre cartaginezi, la umbra cărora găsiră, lîngă perete, două scaune libere. De cum se aşezară, Carol se aplecă vioaie înspre Dixon, astfel că genunchii li se atingeau. Faţa lui Carol era în umbră şi văzută astfel avea o strălucire romantică.
— Presupun că ţi-ai dat seama că am trăit cu prietenul nostru, pictorul, nu;i aşa?
— Nu, de loc. începu să i se- facă frieă.
— Asta-i bine: nu mi-ar plăcea să o ştie toată lumea.
— N-am s-o spun nimănui.
— Nici nu trebuie. Mai ales drăguţei de Margaret.
— Bineînţeles că nu.
— Bun. Eşti surprins, nu?
— Da.
— Ţe-am cam şocat, aşa-i?
— Ăăă, nu. Nu tocmai. Vreau să spun, nu în felul în care te-ai aştepta. Doar că mi se pare un tip destul de ciudat. Nu e genul de tip de care... de care să te ataşezi în felul ăsta.
— Nu-i atît de ciudat. Ştii, faptul că e un om hotărit e un aspect pozitiv. Şi în felul lui e foarte atrăgător.
— Serios? Gura lui Dixon se strînse.
— Şi, ce să-ţi spun, bietul Cecil nu e cine ştie ce din punctul ăsta de vedere, după cum îţi poţi închipui. Treburile astea le-am cam pus în cui. Problema e că mie încă îmi mai face plăcere.
— Ca şi lui Bertrand, nu?
— Sigur. Lucrurile lîncezeau aşa de mai multă vreme, începusem să ne cam plictisim unul de celălalt. Bertrand era tot timpul la Londra, umblînd din pat în pat, în special cu tipa aia Loosmore, iar mie îmi cam era lehamite de refrenul lui că e mare artist şi chestii tie-astea. Dar idila- s-a reactualizat la ultima venire a lui aici. Bănuiesc că tînăra Christine nu voia să pice la aşternut sau poate că nu aşa repede cum sperase el.
— Ah, atunci tu crezi că nu...?
— Greu de spus. La prima vedere aş zice că nu. Ea nu prea pare genul ăsta; cel puţin după felul cum vorbeşte şi cum se comportă, deşi în anumite momente îţi lasă această impresie. Depinde cît de autentică este poza asta a ei înţepată de fată

decentă. Oricum, problema este că mă invitase pe mine la balul ăsta, lăsînd să se înţeleagă că seara va avea şi prelungiri, ca apoi să-mi trîntească în nas că nu mai merge cu mine, de faţă cu mamă-sa aia şi faţă de Margaret. Asta m-a" deranjat în primul rînd. Şi pe urmă încearcă să mă îmbuneze în seara asta de faţă cu

Christine. Asta m-a scos din sărite. Şi, mai tîrziu, mă invită la dans şi încearcă să transforme toată povestea într-o glumă, vorbindu-mi ca de la bărbat la bărbat, spunîndu-mi că ştiu eu cum sînt fetiţele de genul Christinei şi că nu sînt persoana care credea el dacă las astfel de lucruri să intervină în prietenia — notează — dintre două persoane adulte — notează şi asta. Oh, ştiu că n-ar trebui să pun la inimă, dar... îţi spun sincer, Jim, te scoate din sărite o poveste ca asta. M-am săturat pînă în gît. Nici măcar nu pot să mai spun că-mi vine să-i crap capul. Dixon îi studia expresia feţei în timp ce vorbea. Gura ei avea o tăietură frumoasă, hotărîtă, iar vocea îşi pierduse uşoara incoerenţă prefăcută, reluîndu-şi claritatea obişnuită. Toate acestea contribuiau să confere prezenţei ei un soi de soliditate şi de insistenţă care îl impresionau; era conştient nu atît de atracţia ei sexuală, cît de forţa feminităţii ei. Era mai bine că statutul ei de femeie căsătorită o situa dincolo de ambiţiile lui, căci pînă şi relaţia lor de prietenie necesita rezerve de atenţie, de o integritate mintală şi emoţională, pe care nu era sigur că le posedă. După o scurtă pauză, Dixon spuse, vorbind grăbit:

— Cum ai reuşit să ascunzi toate astea de Cecil?

— Doar nu-ţi închipui că nu i-am spus nimic. Nici prin cap nu mi-ar trece să fac aşa ceva fără ştirea lui.

Dixon rămase din nou tăcut, gîndind, nu pentru prima oară, că nu ştia absolut nimic despre ceilalţi oameni şi despre vieţile lor. Apoi faţa lui Carol ieşi din umbră. Deşi destul de rapid în detectarea schimbărilor de expresie, nu era, de regulă, prea bun observator al trăsăturilor faciale, dar de data aceasta văzu clar conturul buzelor uşor estompat şi cele două cute adinei care îi brăzdau obrajii. Cînd Carol începu din nou să vorbească, Dixon mai observă şi altceva: albeaţa şi regularitatea dinţilor ei de sus erau întrerupte de un spaţiu negru dincolo de canini. Se simţi din nou stînjenit. ,

— Acum, singurul lucru ce trebuie stabilit este ce ai de gînd să faci cu fata asta, Jim?

— Ţi-am spus: nimic.

— Scoate-ţi-o din cap pe drăguţa de Margaret, acum.

— N-are nici o legătură cu ea. Problema e că eu... eu nu vreau să încerc nimic cu Christine, asta-i tot.

— Asta am mai auzit-o, dar ca banc, e bună. M-a făcut întotdeauna să rîd.

—: Vorbesc sincer,. Carol. Prefer s-o văd o dată, de două ori şi să nu întreprind nimic şi, oricum, ce aş putea face eu? Nu prea e de nasul meu, nu crezi? Dacă aş încerca să-i spun ceva, m-aş trezi imediat trimis la plimbare. Sîntem amîndoi legaţi de alte...

— Vorbeşti ca şi cînd ai fi îndrăgostit de ea.

— Crezi? întrebă parcă interesat; nu se putea împiedica de a lua observaţia ei drept un compliment — şi încă unul de care simţea de mult nevoia.

— Da. Atitudinea ta reflectă existenţa celor două cerinţe ale dragostei. Vrei să te culci cu ea, dar nu poţi şi nu o cunoşti destul de bine. Necunoaşterea celeilalte persoane, combinată cu privarea, Jim. Formula ţi se potriveşte perfect, ba mai mult, vrei să ţi se potrivească în continuare. Vechea pasiune lipsită de speranţă, nu-i aşa? Nu există „două dubii", cum spunea Cecil pînă cînd l-am dezvăţat eu.

—- E un mod de gîndire cam adolescentin, dacă pot săţrtiă exprim astfel.

— Da, este, nu-i aşa? Ai o ţigară, Jim?... Mulţumesc. Da, pe la cincisprezece ani eram foarte sigură că aşa se prezintă lucrurile, numai că nimeni riu-şi putea permite s-o recunoască.

— Ei, şi uite că acum o recunoşti.

— Da, aşa e. Acum pot să-ţi spun, pentru că tot am dat lucrurile pe faţă, că, după ce am trecut de douăzeci şi cinci de ani, m-am întors la acest mod de a explica lucrurile, cu mare uşurare. Şi aş vrea să cred că am făcut-o în mod justificat. De fapt, ţin destul de mult la această formulă, în ultima vreme.

— Chiar aşa?

i — Da, Jim. Ai să descoperi că în-surătoarea este un drum mai scurt spre adevăr. Nu, nu tocmai. Mai degrabă un mod de a replica spre adevăr. Alt lucru pe care ai să-l descoperi este că anii iluziilor nu sînt anii adolescenţei, aşa cum încearcă să ne-o spună adulţii; sînt cei care vin imediat după aceea, în jur de douăzeci şi cinci de ani, să zicem, perioada, dacă vrei, de falsă maturitate, cînd eşti profund implicat în tot felul de lucruri şi-ţi pierzi capul. Tocmai vîrsta ta, Jim. Acesta este momentul în care realizezi că viaţa sexuală este importantă şi pentru alţii, nu numai pentru tine. Şi o astfel de descoperire nu poate să nu te dea peste cap un timp.

— Carol... poate că dacă nu te-ai fi măritat...

— Nu puteam face altfel, nu?

— Nu? De ce?

— Isuse, n-ai ascultat ce ţi-am spus? Eram îndrăgostită.

Acum, hai înapoi la bar, vrei? E atîta gălăgie aici. Vocea îi tremura uşor, pentru prima oară de cînd

stăteau de vorbă.
— Carol, îmi pare tare rău. Nu trebuia să spun aşa ceva.
— Hai, nu fi prost, Jim, n-ai de ce să te scuzi. Dar nu uita; ai o datorie morală de îndeplinit, îndepărteaz-o pe fata aia de Bertrand; ei nu i-ar face mare plăcere o legătură cu el. Nu e de loc genul ei. Ţine minte ce-ţi spun.
Cînd se ridicară de pe scaune, Dixon îşi dădu seama că uitase complet de dansatori şi orchestră; dar îşi reaminti acum şi încă pregnant. $e cînta un cîntec, sărac în" inventivitate melodică, lipsit de orice variaţie mai marcată de volum, ritm, armonie, expresie, tempo sau coloratură melodică'şi, mai mult sau mai puţin în ritm cu el, grupuri de dansatori se roteau, se lansau şi gesticulau în timp ce căpcăunul, şi mai afazic ca înainte, stîlcea cuvintele cît îl ţinea gura:
Ja parp Hawky — Cawky arnd ya tarn parp-parp
J*arp ceee e parp parp parp
Intrară din nou în bar. Dixon avea impresia că de săptă*mîni întregi nu făcea decît asta. Vederea grupului lor, stînd tot sau din nou acolo unde îi lăsaseră, îi dădu sentimentul că ar vrea să se arunce pe jos cît era de lung şi să se culce. Bertrand vorbea; Gore-Urquhart asculta; Margaret rîdea, doar că acum avea o mînă pe umărul lui Gore-Urquhart, cel dinspre ea; Christme asculta şi ea, probabil, pe cineva, dar acum îşi ţinea capul în mîini. Beesley stătea la tejgheaua barului, ducîndu-şi morocănos la gură paharul lui de bere de un sfert. Dixon se îndreptă spre el, în dorinţa de a se elibera' de rutină, dar Carol se uită în urmă şi se luă după el. Alte saluturi.
— Ce-i cu tine, Alfred? întrebă Dixon. Ai de gînd să te îmbeţi?
Beesley aprobă din cap, fără să se oprească din băut; apoi, punînd, în sfîrşit, paharul jos, se şterse la gură cu mîneca, făcu o strîmbătură, se referi cu un cuvînt monosilabic indecent la calitatea berii şi apoi zise:
— Nu reuşeam să fac nimic dincolo, aşa că am intrat aici şi m-am aşezat la bar.
— Şi aici ai reuşit, să faci ceva, nu-i aşa, Alfred? îl întrebă Carol.
— După al zecelea sfert, parcă ar fi ceva, răspunse Beesley.
— Rănit, dar neînfrînt, nu? Aşa te vreau. Ei, Jim, cred că aici e şi locul nostru — de acord? Nimeni n-are nevoie de nici unul dintre noi. Ce e? La ce te uiţi?
Puţin iritat, Dixon constată că lui Carol îi revenise uşoara bîlbîială, ca şi comportarea persoanelor băute.

Beesley se aplecă spre el:
— Ce iei, Jim, bere sau bere?
— Sîntem aici şi aici rămînem pînă ne-or arunca afară, spuse Carol sfidător.
— Da, iau şi eu o bere, mulţumesc, dar nu pot să stau, zise Dixon.
— Pentru că trebuie să te duci să vezi cum se descurcă drăguţa de Margaret, nu-i aşa?
— Păi, da, eu...
— Aveam impresia că ţi-am spus s-o laşi pe Margaret în zeama ei. Şi ce-ar fi să-ţi foloseşti puţin ochii? Se distrează atît de minunat, mulţumesc domnule Dixon, mulţumesc doamnă Goldsmith şi vă mulţumesc şi vouă tuturor. Iată ocazia aşteptată, Jim; îţi aminteşti care e obligaţia ta morală. Mulţumesc, Alfred; în sănătatea ta, băiete.
— Ce datorie morală, Carol?
— Ştie Jim; nu-i aşa, Jim?
Dixon se uită spre grupul din colţ. Margaret îşi scosese ochelarii, semn sigur de abandonare. Christine, cu spatele spre Dixon, stătea nemişcată ca o mumie. Bertrand continua să vorbească, fumînd un trabuc negru. De ce făcea toate astea? Dixon fu brusc cuprins de un val de spaimă. După cîteva clipe îşi dădu seama că spaima se datora faptului că avea un plan şi era pe punctul de a-l pune în aplicare. Simţi că i se taie oarecum răsuflarea de enormitatea ideii, apoi dădu paharul peste cap şi zise cu voce tremurîndă:
— Ei, atunci am pornit-o. Vă spun la revedere.
Se apropie de grup şi se aşează pe un scaun liber lîngă Christine, care se întoarse spre el şi-i zîmbi, un zîmbet destul de trist, gîndi el.
— Ah, bună, spuse fata. Credeam că ai plecat.
— Nu încă. Pari cam lăsată pe dinafară aici.
— Da, Bertrand e întotdeauna aşa cînd se ia cu vorba. Dar, vreau să spun că de asta a şi venit aici, ca să-l întîlnească pe unchiu\
— îmi dau seama. Chiar în clipa aceea Bertrand se ridică, şi, fără să-i arunce nici o privire Christinei, se îndreptă spre locul unde stăteau Carol şi Beesley; se auzi o formulă de salut uşor lătrată. Uitîndu-se la Christine, Dixon avu privilegiul să urmărească priveliştea rară a unei persoane roşind sub ochii lui. Zise repede:

— Ascultă-mă bine, Christine. Acum am să ies şi am să comand un taxi. Va fi aici cam într-un sfert de oră. Tu ieşi afară cam pe atunci şi te duc înapoi la familia Welch. Te asigur că nu am nici un alt gînd. Te duc direct acasă la Welch.
123

Prima ei reacţie fu mai degrabă de furie:
— De ce? De ce să fac asta?
— Pentru că eşti sătulă pînă în gît şi nu e de mirare, iată de ce.
— Nu asta e problema. E ridicol. Adevărată nebunie.
— Vrei să vii? Eu comand oricum taxiul.
— Nu-mi pune această întrebare, nu vreau să mi se pună această întrebare.
— Şi totuşi ţi-o pun. Ce zici? îţi acord douăzeci de minute. O privi în ochi şi îşi puse mîna pe cotul ei. Trebuia să fie
complet nebun să vorbească astfel cu o fată ca ea.
— Te rog, vino, îi spuse. Fata îşi smuci braţul.
— Te rog, nu, spuse ea ca şi cînd i s-ar fi spus că trebuia să se ducă la dentist a doua zi dimineaţă.
— Te aştept, zise Dixon, vorbind repede, în şoaptă. La intrare. Douăzeci de minute. Nu uita.
Se întoarse şi porni spre ieşire pe un drum care îi permitea să vadă o parte din ringul de dans şi din orchestră. N-o să vină, bineînţeles, dar cel puţin el întreprinsese, totuşi, ceva. Cu alte cuvinte, găsise o modalitate de a se umili singur, şi mai mult ca de obicei, şi încă în public. Se opri o clipă facînd semn cu mîna spre orchestră, dar neprimind nici un răspuns, ieşi în căutarea unui telefon.

XIII

ÎN UŞĂ, Dixon se opri şi-şi aprinse ţigara pe care, după planificarea lui, ar fi trebuit s-o aprindă după micul dejun, peste două zile. Taxiul pe care-l comandase urma să sosească din moment în moment. Dacă pînă îşi' termina el ţigara Christine nu apărea, îl va ruga pe şofer să-l ducă acasă, deci, orice s-ar întîmpla, se va afla curînd într-o maşină. Asta era bine, căci se simţea cuprins de o incapacitate aproape totală de a se mişca. Mai avea de aşteptat zece minute, încercă să se gîndească la altceva.
întunericul străzii era inegal. Felinarele ce luminau ca ziua, de-a lungul străzii principale de alături, străluceau palide; maşinile parcate lîngă trotuar aveau luminile de poziţie aprinse; ferestrele clădirii din spatele lui erau puternic luminate. Un tren urca încet, dar cu un zgomot constant, panta din faţa gării. Simţindu-se mai răcorit, Dixon auzi orchestra atacînd o melodia cunoscută, care-i plăcea; avu sentimentul că melodia avea să-l ajute în situaţia asta şi că avea să i-o fixeze permanent în memorie; se simţea cuprins de o emoţie romantică. Dar nu avea nici un motiv să se simtă astfel, nu? La urma urmei, ce făcea aici? Unde aveau să ducă toate astea? Oriunde aveau să ducă, duceau cu siguranţă în direcţie contrară celei pe care o urmase viaţa lui în ultimele opt luni şi acest gînd îi justifică emoţia şi-l umplu de încredere şi speranţă. Orice schimbare pozitivă era binevenită; imobilitatea, şederea în acelaşi loc nu erau niciodată bune. îşi aminti că cineva îi arătase odată un poem care se încheia cam aşa „Acceptînd lipsurile, umbra morţii". Aşa era; nu „simţind lipsurile", lucru ce se întîmpla tuturor. Unicul răspuns indispensabil la un mediu înconjurător care abunda în oameni şi lucruri considerate rele era să descoperi noi modalităţi de a le considera rele. Prometeu nu a putut scăpa de vultur pentru motivul că el era cel îndîrjit şi nu vulturul.
125
Deodată, Dixon făcu să-i vibreze capul; fără să şi-l mişte, îşi împinse maxilarul inferior cît putu mai într-o parte, îşi fumase ţigara pînă la capăt. După douăzeci de minute, nu numai că nu venise Christine, dar nu venise nici taxiul. In clipa aceea, o maşină dădu colţul, venind dinspre strada principală şi se opri lîngă el. în colţul unei străduţe laterale. Era un taxi. O voce venind dinspre scaunul şoferului întrebă:
— Barker?
— Ce Barker?
— Taxi pentru Barker.
— Cum?
— Taxiul pentru cineva care se numeşte Barker.
— Barker? Ah, vrei să spui Barclay, nu?
— Ah, aşa e: Barclay.
— Bun. Sîntem aproape gata. Dă puţin înapoi pe străduţa asta, vrei? Mă întorc în două minute. S-ar putea să iau pe cineva cu mine. Atenţie, nu lăsa pe nimeni să te angajeze. Vin imediat.

— în regulă, domnule Barclay.
Dixon o porni iute spre intrare şi se uită de-a lungul coridorului luminat, făcîndu-şi curaj să se ducă înapoi şi să încerce din nou s-o convingă pe Christine. Un cot al coridorului nu-i permitea să vadă decît primii doi-trei metri. Profesorul Barclay apăru imediat după acest cot, străduindu-se să intre în pardesiu, urmat la cîţiva paşi de soţie. Dixon avu impresia vagă că cineva pomenise de curînd numele lui în legătură cu ceva. Apoi se uită de-a lungul străzii. Taxiul, în mijlocul drumului, tocmai începea să dea înapoi încet la colţ, unde avea să fie â"scuns de clădirea birourilor. Familia Barclay se îndrepta spre el; se aflau la cîţiva paşi. Dixon le tăie calea.
— Ah, bună seara, domnule profesor Barclay, spuse articulînd cu grijă, ca şi cînd ar fi încercat să-l hipnotizeze.
— Bună, Dixon. Nu cumva ai văzut un taxi aşteptîndu-mă?
— Bună seara, doamnă Barclay... Mă tem că n-am văzut, domnule profesor.
— O, Doamne, spuse Barclay amabil. Atunci trebuie să mai aşteptăm, în timp ce vorbea, un sunet puternic de alămuri răsună în coridor, acoperind scrişnetul unei frîne de mînă provenit din străduţa laterală.
— Parcă am auzit o maşină, zise profesorul, ridicînd brusc capul ca un cal bătrin deranjat la păscut.
Dixon se prefăcu că ascultă.
— Eu nu aud nimic, spuse cu regret.
— Poate că m-am înşelat.
126
— Oţ\~;'.'3i, Siman, e bine să ieşim în stradă, în caz că taxiul a venit şi a parcat înainte să iasă domnul Dixon.
— Ai dreptate, dragă, s-ar putea.
— Nu cred, doamnă Barclay. Sînt afară de aproape o jumătate de ora şi pot să vă asigur că nu a venit nici un taxi..
— Ciudat,' spuse ea cu o mişcare cabalină a maxilarelor. Soţul meu a comandat taxiul de cel puţin o jumătate de oră şi cei de la compania municipală de taxiuri sînt foarte punctuali de obicei.
— Jumătate de oră? Atunci nu a putut în nici un caz să ajungă înainte să ies eu, spuse Dixon, prefăcîndu-se că apreciază timpul. Garajele taxiurilor municipale sînt la celălalt capăt al oraşului, în spatele staţiei de autobuze.
— Aştepţi şi dumneata un taxi, domnule Dixon? se interesă doamna Barclay.
— Nu, eu... eu am ieşit puţin să iau o gură de aer.
— Cred că ai avut destul timp să-ţi umpli plămînii de cîteva ori, remarcă zîmbind profesorul.
Amabilitatea lui îi făcu pe Dixon să se simtă foarte ruşinat că-i furase taxiul, dar acum era prea tîrziu să dea înapoi.
— Da, aşa e, răspunse el încercînd să pară indiferent. De fapt, aştept pe cineva.
— Ah, da? Ar fi bine să facem cîţiva paşi, Simon; începe să-mi fie cam frig stînd pe loc.
— Sigur, draga mea, haide.
— Vă însoţesc şi eu puţin, zise Dixon.
Nu-i convenea să-şi părăsească postul, dar să rămînă acolo i se părea o alternativă şi mai proastă. Ce putea face ca să-i împiedice pe cei doi Barclay să-şi găsească taxiul?
Cînd cei trei se aflau la vreo zece metri de colţul cu pricina, o maşină dădu colţul puţin mai sus. Dixon îşi dădu imediat seama că nu era taxiul lui, pentru că toate taxiurile companiei municipale aveau o mică firmă luminată deasupra parbrizului şi acesta nu avea. Cu toate astea, o diversiune era totuşi posibilă. Chiar cînd ajunseră la colţ, Dixon făcu un pas în mijlocul drumului şi ridică mîna, strigînd imperativ: „Taxi! Taxi!"
—» Taxi eşti tu, strigă o voce ascuţită de pe scaunul din spate.
— Ia scuteşte-mă cu „taxiul" tău, rînji şoferul, trecînd în goană pe lîngă el.
Reveni lîngă cei doi Barclay, care se întorseseră cu spatele spre colţ, urmărind scena.
— Din păcate n-am avut succes, le spuse el.
127
Dar era totuşi un succes în ceea ce îl priv-ÎTVe el, căcii incidentul lacea să pară normal ca acum să se întoarcă din nou spre intrare. Ce se va întîmpla la următoarea mişcare în direcţia cealaltă? Nu putea spera că un serviciu de maşini particulare să treacă regulat prin părţile alea. Se ruga ca propriului său taxi, celui pe care îl comandase, să nu-i treacă prin cap să apară acum, căci va fi ne\oit să plece cu el şi să lase familia Barcla> să-l găsească *pe-* cel pe care li-l luase. Sau poate că i-ar convinge să-l ia pe al lui.
Statură două-trei minute în faţa intrării, timp in care nimeni nu veni, nimeni nu plecă. O nouă plimbare pînă la colţ deveni iminentă. Dixon se uită cu disperare de-a lungul coridorului. Aproape simultan, două persoane apărură de după colţul culoarului. Prima nu era Christine, ci un tip bine afumat, care încerca

zadarnic să-şi aprindă bricheta. Dar cealaltă era Christine.
Era atît de naturală că Dixon fu aproape şocat. Nu ştia la ce se aşteptase, dar nicidecum la expresia asta de acceptare ce se citea pe figura ei; mersul acesta sigur în timp ce se îndrepta spre el, sunetul hotărît al paşilor ei pe covor, pe lemn, pe piatră. Privind spre şirul de maşini, îl întrebă brusc:
— Ai reuşit să găseşti?
Dixon era convins că familia Barclay, sau în orice ca? doamna Barclay, asculta. Ezită o clipă, apoi zise:
— Da, şi se bătu peste buzunar. E aici.
încercă s-o facă să păşească alături de el, dar fata rămase pe loc, în -uşă, lumina dinspre coridor lăsîndu-i faţa în umbră.
— Mă refeream la taxi.
— Un taxi? Taxi? Pentru trei-patru sute de metri? începu să rida. Te duc înapoi la mămica în mai puţin timp decît mi-ar fi luat să telefonez. Noapte bună, domnule profesor; noapte bună, 4oamnă Barclay. E bine că nu avem mult de mers. E destul de rece. Le-ai spus şi celorlalţi la revedere din partea mea? Se depărtaseră destul de cei doi, pentru a putea adăuga: „Bun. E foarte bine. Perfect."
în apropiere o maşină porni, în spatele lui o auzi pe doamna Barclay spunînd ceva soţului ei.
— Ce se întîmpla? întrebă Christine cu vădită curiozitate. Ce-i toată povestea asta?
— Povestea e că le-am furat taxiul. *E* parcat imediat după colţ.
Ca şi cînd ar fi auzit că i se pomeneşte numele, taxiul, pierzîndu-şi răbdarea, ieşi din străduţa laterală şi dădu colţul în strada principală. Dixon o luă furios la fugă după el, strigînd tare: „Taxi! Taxi!"

Maşina se opri şi Dixon se apropie de fereastra şoferului. După o scurtă convorbire, taxiul o porni din nou şi dispăru pe strada principală. Dixon se întoarse în fugă spre Christine, lîngă care se_ aflau acum şi soţii Barclay.
— îmi pare rău, dar n-am reuşit să-l opresc pentru dumneavoastră, le spuse el. Trebuie să ia pe cineva de la gară peste cinci minute. Păcat!
— Oricum, mulţumesc foarte mult, Dixon, că ai încercat, îi spuse Barclay.
— Da, mulţumesc, oricum, spuse şi doamna.
Dixon o luă pe Christine de braţ şi dădură colţul în strada laterală, luîndu-şi rămas bun. Porniră să traverseze.
— Asta înseamnă că ne-am pierdut taxiul? Era al nostru, nu?
i — Al nostru după ce, iniţial, fusese al lor. Nu. I-am spus şoferului s-o ia după primul colţ şi să ne aştepte la circa o sută de metri mai departe. Putem tăia pe aleea asta şi ajungem în cîteva minute.
— Ce-ai fi făcut dacă taxiul nu ar fi apărut tocmai atunci? Doar nu puteam pleca chiar sub nasul oamenilor ăstora.
— Mă gîndeam deja că va trebui să facem ceva de genul ăsta. Trebuia să lăsăm impresia clară că noi şi taxiul plecam în direcţii diferite. De aceea am fost aşa prompt.
— Chiar foarte.
Fără să mai spună nimic, ajunseră în dreptul taxiului, parcat în faţa vitrinelor luminate ale unui magazin de mode. Dixon îi deschise portiera lui Christine, apoi spuse şoferului:
— Prietenul nostru nu vine. Dacă eşti gata, pornim.
— în regulă, domnule. Direcţia Corn Exchange, nu?
— Nu, e dincolo de Corn Exchange. Dădu numele orăşelului în care locuia familia Welch.
— Ah, nu pot să ajung pînă acolo, îmi pare rău, domnule.
— E în regulă, ştiu eu drumul.
— îl ştiu şi eu, dar la garaj mi-au spus că e o cursă pînă la Corn Exchange.
— Serios? Ei, atunci ţi-âu spus greşit. Nu mergem la Corn Exchange.
— N-am destulă benzină.
— Benzinăria Bateson e la începutul cu College Road şi nu închide înainte de douăsprezece. Se uită la cesul de la bord. E fără zece. Ajungem şi pe jos.
— N-am voie să iau benzină decît de la garajul nostru.
— Astă-seară se poate. Am să scriu eu companiei să le explic. E vina lor pentru că ţi-au spus că n-ai de mers decît pînă

la Corn Exchange. Acum hai să mergem sau ai să te trezeşti la doisprezece kilometri de oraş fără benzină pentru întoarcere. Se aşează lîngă Chnstine şi maşina porni.

XIV

— FOARTE EFICIENT, spuse Christme. începi să te pricepi la lucruri de-astea, nu? Mai întîi noptiera,

apoi povestea cu „Evening Post" şi acum asta.
— Pînă acum nu eram. Apropo, sper că nu te deranjează prea mult felul în care am făcut rost de taxi.
— M-am urcat în el, nu?
— Da, ştiu, dar m-am gîndit că poate metoda ţi-ar fi putut părea lipsită de etică.
— Aşa şi este sau, cel puţin, aşa ar fi în mod normal, dar era mai important pentru noi să găsim taxi decît pentru ei, nu-i aşa?
— Mă bucur că o iei în felul ăsta.
Reflectă o clipă la sensul cuvîntului „important" aşa cum îl folosise fata, dar îşi dădu seama că nu prea îi plăcea uşurinţa cu caie aprobase acţiunea lui piraterească de a lua taxiul lui Barclay. Acum, pînă şi el găsea că mersese cam prea departe şi, după părerea lui, ea nu avea nici scuza pe care o avea el pentru a face neapărat rost de un taxi. Asemeni celor două femei frumoase pe care le cunoscuse şi ca celelalte multe despre care • citise, şi ea considera că nu conta că un om înşela şi altul era înşelat dacă erau la mijloc interesele ei. S-ar fi cuvenit să, protesteze, să refuze să vină cu el, să insiste să ofere taxiul familiei Barclay, să se întoarcă înapoi la bal, revoltată de lipsa lui de scrupule. Da, aşa i-ar fi plăcut. Sigur, un gest foarte cavaleresc.
în întuneric duse repede mîna la gură să-şi înăbuşe rîsul; ca să nu-i mai vină să rida, începu să se gîndească tot mai alarmat la faptul că trebuia neapărat să găsească un subiect de discuţie cu fata asta, tot drumul pînă la Welch. Singurul lucru care îi era clar în minte era că răpirea ei era o lovitură dată lui Bertrand, dar i se părea mai mult decît imprudent să înceapă discuţia tocmai cu acest subiect. Oare de ce consimţise să-şi părăsească

prietenul atît de categoric? Existau mai multe răspunsuri posibile. Poate că ar putea începe prin a o întreba:
— Ai reuşit să te strecori rară probleme?
— Absolut; nimeni n-a prea obiectat.
— Ce le-ai spus?
— I-am explicat unchiului Julius cum stau lucrurile — lui nu-i pasă ce fac eu — şi pe urmă i-am spus lui Bertrand că plec.
— Şi cum a reacţionat!
— A spus: „Nu pleca, vin imediat să stau cu tine". După care a continuat să vorbească cu doamna Goldsmith şi cu unchiu\ Aşa că eu am plecat.
— înţeleg. Pare simplu şi rapid.
— Chiar aşa a fost.
— Sîrit foarte bucuros că pînă la urmă te-ai hotărit să vii cu mine.
— La început m-am simţit cam vinovată să plec şi să-i las pe toţi aşa, dar acum mi-a trecut.
— Perfect. Ce te-a făcut să iei hotărîrea asta? După o scurtă pauză, fata răspunse:
— După cum ştii nu mă distram cine ştie ce şi am început să mă simt groaznic de obosită şi Bertrand nu părea să fie dispus să plece curînd, aşa că m-am gîndit să vin cu tine.
Spuse toate astea cu aerul ei de profesoară, profesoară de dicţie mai exact, aşa că Dixon repetă la fel de sec ca ea:
— înţeleg.
La lumina unui felinar o văzu şezînd, aşa cum se aştepta, pe marginea banchetei. Ei, asta era.
Deodată, fata începu să vorbească pe alt ton, tonul pe care el îl asocia cu convorbirea lor telefonică:
— Nu, nu vreau să mă eschivez. E numai unul din motive. , Nu văd de ce nu ţi-aş spune şi restul. Am plecat pentru că mă
simţeam absolut sătulă de toate.
— E cam vag. De ce anume erai sătulă?
— De toate, îmi ajunsese pînă peste cap. Nu văd de ce nu ţi-aş spune-o. în ultima vreme m-am simţit foarte deprimată şi în seara asta mi s-a părut că nu mai pot să suport.
— O fată ca tine, Christine, nu are motiv să fie deprimată, zise Dixon cu căldură, după ce fu îmbrîncit spre fereastră, şi îşi lovi elegant cotul de portieră cînd taxiul luă scurt curba şi trase în faţa unui şir de pompe de benzină, în spatele acestora se afla o clădire neluminată cu o firmă pictată, abia vizibilă, pe care scria „Maşini de închiriat — Bateson — Reparaţii". Dixon se dădu jos, se repezi spre o uşă mare de lemn şi începu să dea cu pumnii în ea, întrebîndu-se dacă sau cît de curînd să adauge şi

strigăte, insistenţelor sale. In timp ce aştepta, îşi selecţiona în minte cîteva expresii obişnuite de ameninţare sau insulte pe care să le adreseze unui garajist care nu ar fi dispus să-l servească. Trecu un minut, continuă să -bubuie în uşă şi după o vreme şoferul taxiului i se alătură; simpla lui prezenţă reprezenta prin ea însăşi un comentariu pesimist. Dixon îşi trasă cadrul general al unei strîmbături adecvate, ce ar implica o folosire liberă şi neobişnuită a buzelor şi a limbii, subliniată de gesturi ale mîmilor. Chiar în clipa aceea în casă se aprinse o -lumină şi uşa fu curînd deschisă. Apăru un om care se declară gata să le vîndă benzină, în următoarele două minute, Dixpn nu se gîndi la omul acesta, ci la Christine. Fu cuprins de fericire la gîndul că fata nu numai că nu părea să-l considere prea antipatic, ci chiar avea încredere în el. Şi cît era de minunată şi ce noroc avea el să fie cu ea aici. Tot ce

recunoscuse faţă de Carol, mărturisirea implicită a sentimentelor lui pentru Christine, toate îi păruseră la vremea aceea ciudate; acum i se păreau normale şi perfect justificate. Următoarele circa treizeci de minute reprezentau singura şansă pe care o va avea vreodată să acţioneze cumva în privinţa acestor sentimente. Odată în viaţa lui Dixon hotărî să se bazeze pe noroc, în trecut, nu avusese încredere în bruma de noroc ce-i ieşise în cale. Şi nu renunţa la această neîncredere decît cînd era mult prea tîrziu. Era timpul să înceteze să acţioneze astfel.
Dixon plăti benzina şi taxiul porni.
— Tocmai îţi spuneam că nu ai nici un motiv să fii deprimată, spuse el.
— Nu văd cum ai putea să ştii, replică fata cu severitate.
— Sigur că n-am cum să ştiu, dar nu pot să cred că în general ai dus-o prea rău, răspunse el cu o uşurinţă care îl surprinse.
îşi dădea seama că fata avea nevoie de timp şi încurajare pentru a se întoarce la modul ei deschis de a vorbi şi se gîndi că modul acesta de percepere îi era lui însuşi tot atît de puţin familiar ca şi toate celelalte lucruri pe care le simţea acum.
— Te considerasem o persoană care a avut succes în mai toate privinţele.
— Nu vreau să par o martiră. Ai dreptate, bineînţeles; e adevărat că am dus-o bine şi am avut noroc în tot felul de privinţe. Dar găsesc unele lucruri îngrozitor de dificile, înţelegi? Nu ştiu exact cum să acţionez, pricepi?
Lui Dixon îi veni să rîdă. Nu-şi putea imagina o femeie de vîrsta ei care să aibă mai puţină nevoie de asemenea sfaturi şi i-o spuse.
— Nu, e foarte adevărat, insistă ea. Nu am avut încă şansa să aflu dacă mă pot descurca singură.

— Nu mi-o lua în nume de rău, dar credeam că o grămadă de lume e gata oricînd să te iniţieze.
— înţeleg exact ce vrei să spui, dar nimeni nu încearcă s-o facă. Ei presupun că ştiu. Acum vorbea cu însufleţire.
— Aşa .deci, ei presupun că ştii?
— Poate pentru că par aşa sigură de mine, ceva în genul ăsta. Par să ştiu cum să mă comport. Mi-au spus-o deja două sau trei persoane, aşa că asta trebuie să fie. Dar e numai o aparenţă.
— Da, e adevărat că pari destul de sofisticată, deşi nu ştiu dacă ăsta e cuvîntul potrivit. Uneori chiar arogantă. Dar...
— Ce vîrstă îmi dai?
Dixon se gîndi că de data asta un răspuns sineer e binevenit
— în jur de douăzeci şi patru, aş spune.
— Ei, vezi? zise fata triumfătoare. Exact ce credeam, împlinesc douăzeci luna viitoare. Pe optsprezece.
— Nu vreau să spun că nu pari foarte tînără în ce priveşte strict înfăţişarea, vreau doar...
— Nu, ştiu, dar asta este vîrstă pe care o arăt, nu-i aşa? Aşa par, nu?
— Da; presupun că aşa e. Dar nu e numai asta.
— Scuză-mă: ce nu e numai asta?
— Vreau să spun că nu numai felul în care arăţi te face să pari mai în vîrstă şi mai cu experienţă. E şi felul în care te comporţi şi felul cum vorbeşti, mai tot timpul. Nu crezi?
— Nu ştiu, mi-e greu să-mi dau seama singură.
— Se poate, normal. E... pari să... să o tot faci pe grozava, e greu de descris exact. Dar din cînd în cînd ai obiceiul să te porţi ca o guvernantă, deşi, trebuie să recunosc, că nu prea ştiu cine ştie ce despre ele.
— Serios?
Deşi tonul întrebării ilustra perfect atitudinea la care se referea el, Dixon, simţind că avea să conteze ce va spune acum, zise:
— Uite, chiar şi acum. Cînd nu ştii ce să faci sau ce să spui, devii brusc înţepată. Şi atitudinea se potriveşte foarte bine cu figura ta; asta vreau să spun. Iar rezultatul este, per total, un soi de încredere în tine cam pedantă. Tu nu vrei să fii pedantă, dar vrei să ai încredere în tine. Da... Dar gata, nu vreau s-o mai fac pe unchiul Jim. Ne depărtăm de subiect. Ce legătură au toate astea cu faptul că te simţi deprimată? Tot nu văd ce te deprimă.
Fata ezită în timp ce Dixon transpira uşor; regretîndu-şi accesul de sinceritate, zise grăbită:

— E în legătură cu bărbaţii, înţelegi? N-am prea avut de-a face cu bărbaţii înainte de a-mi lua slujbă la Londra, anul trecut... Ascultă, nu te deranjează că vorbim tot timpul numai despre mine? Poate lăsa impresia că sînt egocentristă. Nu crezi că...?
— Lasă asta. Vreau să aud ce ai de spus.
— Foarte bine. Uite... Lucram de puţină vreme la librărie, cînd un bărbat a intrat în vorbă cu mine şi m-a invitat la o petrecere. M-am dus, bineînţeles, şi acolo erau o grămadă de artişti şi una sau două persoane de la B.B.C. Cunoşti genul.

— îmi închipui.
— Şi... aşa a început. Diverse persoane m-au invitat în oraş şi eu, bineînţeles, mă duceam; era atît de amuzant totuPŞi acum îmi face mare plăcere. Dar tot timpul încercau să mă seducă. Şi eu nu voiam să fiu sedusă, înţelegi, şi de cum se convingeau cum stau lucrurile, dispăreau. Mie nu-mi prea păsa pentru că se găsea întotdeauna altcineva gata să...
— Cred şi eu. Spune mai departe.
— Mă tem că o să ţi se pară groaznic.
— Continuă.
— Bine, dacă chiar crezi că... Oricum, după cîteva luni l-am întîlnit pe Bertrand; era în martie. Nu părea la fel ca ceilalţi, în special pentru că nu a încercat să mă convingă să fiu amanta lui. Şi poate să fie foarte drăguţ, să ştii, deşi nu cred că tu... După o vreme s-a ivit problema că începeam să mă simt tot mai ataşată de el, dar în acelaşi timp — şi asta e partea ciudată — deveneam cam sătulă de el în alte privinţe, deşi ţineam tot mai mult la el. E un amestec atît de straniu, pricepi?
Numind în gînd cele două substanţe din amestecul cărora, după părerea lui, rezultase Bertrand, Dixon întrebă:
— In ce fel?
— O clipă poate fi extraordinar de înţelegător şi de drăguţ şi complet nerezonabil şi copilăros în clipa următoare. Cu el nu ştiu niciodată unde mă aflu sau ce vrea cu adevărat. Uneori am impresia că totul depinde de felul cum îi reuşeşte pictura. Oricum, dintr-una într-alta, am început să ne certăm. Şi eu nu suport certurile, în special că el încerca să mă scoată întotdeauna vinovată.
— Ce vrei să spui?
— Adică începea cearta cu mine cînd putea să mă scoată vinovată prin faptul că el începuse cearta şi mă forţa să încep eu cearta în cazurile în care cel care începea era cel care nu avea dreptate. Ne-am certat şi pentru serata asta, bineînţeles, şi m-a scos vinovată, ca de obicei. Dar nu are dreptate; vinovatul e el.

Toată povestea asta cu doamna Goldsmith — foarte bine, n-am să te întreb nimic în legătură cu asta — ştiu că e ceva între ei, dar el nu vrea să-mi spună ce este. Nu cred să fie cine ştie ce; doar că este foarte tulburat cînd... Dar mie nu-mi spune ce se întîmplă. Pretinde ca nu e nimic şi mă tot întreabă dacă pot să cred că mi-ar ascunde el ceva şi eu trebuie să spun „Nu", altfel...
— Nu e treaba mea, Christine, dar după umila mea părere, prietenul Bertrand nu face decît să creeze toate condiţiile ca să-i dai papucii.
— Nu, nu pot face aşa ceva, afară doar... Nu pot face aşa ceva. M-am implicat prea mult ca să dau înapoi acum. Lucrurile vor trebui să meargă mai departe în acelaşi fel. Trebuie să iei oamenii aşa cum sînt.
Nedonnd să speculeze asupra naturii exacte a „lucrurilor" şi a felului cum aveau ele să continue, Dixon întrebă repede:
— Aveţi planuri de viitor pentru voi doi?
— Eu nu am, dar el s-ar putea. Am impresia că ar vrea să ne căsătorim, deşi nu mi-a spus-o nicjodată deschis.
— Şi tu ce părere ai?
— Nu m-am hotărît încă.
Pentru moment asta rîSrea să fie totul. Lui Dixon îi trecu prin cap că afară de vocea ei nu avea nici o dovadă că fata se afla alături de el. Cînd se întoarse spre dreapta, nu văzu decît o formă întunecată şi nedefinită; stătea atît de nemişcată, încît nu se auzea nici un sunet, nici o mişcare a hainelor sau a tapiseriei, nu părea să folosească nici o colonie sau, oricum, el nu simţea nici un miros şi era foarte departe de a se gîndi s-o atingă. Umerii şoferului şi capul său acoperit cu o şapcă ce se profilau în lumina farurilor celorlalte maşini, erau, într-un fel, mult mai reale. Dixon privi pe fereastra laterală şi moralul îi crescu imediat la vederea peisajului rural, neluminat, care trecea pe lîngă el. Plimbarea aceasta, spre deosebire de majoritatea lucrurilor de care avusese parte, era ceva de care se bucura că i se întîmplase. Obţinuse ceea ce îşi dorise şi oricîte probleme se vor ivi în viitor, era gata să le facă faţă. Se gîndi că proverbul arab care îndemna spre o astfel de atitudine era incomplet: la „ia ce vrei şi plăteşte preţul", trebuia adăugat: „ceea ce este mai bine decît să fii nevoit să iei ce nu vrei, dar să plăteşti totuşi preţul". Era un argument în plus în sprijinul teoriei sale că lucrurile plăcute sînt mai plăcute decît cele dezagreabile. Prezenţa lui Christine, neîmpărţită cu nimeni, era un lucru foarte plăcut, atît de plăcut, încît toate simţurile sale erau copieşite de această senzaţie, ca stomacul lacomului. Ce minunată era vocea ei; ca s-o mai audă întrebă:

— Cum sînt tablourile lui Bertrand?
— Ah, nu mi-a arătat nici unul. Spune că nu vrea ,să-l consider pictor pînă cînd nu se va considera pictor ti însuşi. Dar lumea mi-a spus că ar fi destul de bune. Deşi, erau toţi prieteni de-ai lui, cred.
în ciuda aureolei de tîmpenie înăbuşitoare ce învăluia imaginea lui Bertrand, Dixon găsea că imaginea în

sine e demnă de oarecare respect sau cel puţin de oarecare uimire. Ce talentat trebuie să fie să aduci probe despre statutul tău de artist, să flatezi oamenii şi în acelaşi timp să le arăţi că eşti băiat bun cerînd să ţi se facă critică şi prefăcîndu-te că ţii seama de ea şi, mai ales, lăsînd oamenii să înţeleagă că ai mult mai multe calităţi decît s-ar părea la prima vedere. Dixon însuşi îşi dorise uneori să scrie versuri sau ceva de genul ăsta ca să poată pretinde că are un caracter format.
Christine continuase:
— Trebuie să recunosc că e plăcut să întîlneşti un om cu oarecare ambiţie. Nu mă refer la o ambiţie ca, de pildă, să aibă o întîlnire cu o vedetă de cinema sau chestii de-astea. Pare curios să spui aşa ceva, dar îl admir pe Bertrand pentru că are ceva în jurul căruia să-şi aranjeze viaţa, nu ceva material sau de interes personal. Aşa că din acest punct de vedere nu contează cît de bune sînt tablourile lui. Nu contează dacă ceea ce pictează nu face plăcere nimănui în afară de el.
— Dar dacă un om îşi petrece toată viaţa făcînd lucruri care îi fac plăcere numai lui, asta nu e o dovadă de egoism?
— Intr-o oarecare măsură, toată lumea este egoistă, nu? Dar trebuie să recunoşti că există diferite grade de egoism.
— Da, recunosc. Dar ambiţia asta a lui nu te lasă pe tine deoparte?
— Ce?
— Vreau să spun că nu găseşti că el vrea să picteze tocmai cînd tu ai vrea să ieşiţi în oraş?
— Cîteodată, dar încerc să accept situaţia.
— De ce?
— Şi bineînţeles că nici prin cap nu mi-ar trece să i-o spun. Nu e o situaţie prea uşoară. O legătură cu un artist e cu totul altceva decît o legătură cu un om obişnuit.
Dixon, simţind ce începuse să simtă pentru Christine, era normal să nu găsească această ultimă remarcă prea binevenită; o găsea chiar neplăcută. Dacă ar fi fost o replică dintr-un film, ar fi reacţionat la fel ca şi acum, adică făcînd în întuneric strîmbătura lui ca şi cînd ar fi mîncat lămîie. Dar, într-un fel, era o uşurare să găsească o fisură de o vulgaritate adolescentină

în această faţadă rafinată şi impresionant de matură. Fu nevoit să spună:
— Nu prea înţeleg.
— Poate că nu m-am exprimat prea bine, dar înclin să cred că ceea ce face un artist îl solicită foarte mult, sentimental şi emoţional, încît nu-i mai rămîne cine ştie ce pentru ceilalţi, vreau să spun, dacă este un adevărat artist. Consider că are unele necesităţi mai speciale şi e de datoria celorlalţi să i le satisfacă atunci cînd pot, fără să pună prea multe întrebări.
Lui Dixon îi era teamă să vorbească. Lăsînd deoparte convingerile lui în această problemă, experienţa cu Margaret fusese mai mult decît suficientă ca să-l facă să-i repugne noţiunea că cineva ar putea să aibă anume necesităţi speciale, care să-i fie satisfăcute oricînd, cu excepţia necesităţilor ce pot fi uşor satisfăcute cu o serie de picioare în fund. Apoi îşi dădu seama că, probabil, Christine, inconştient poate, îşi cita prietenul sau vreo carte tîmpită împrumutată de prietenul ei, a cărui dorinţă de a fi pus în aceea'şi categorie cu copiii, neurastenicii şi invalizii — specificîndu-şi astfel necesităţile — nu merita pentru moment să fie atacată. Dixon se încruntă. Pînă acum un minut fata se comportase şi vorbise atît de rezonabil, încît era greu de crezut că era aceeaşi persoană care îl ajutase pe Bertrand să-l încolţească pe el, Dixon, la sfîrşitul de săptămînă artistic al lui Welch. Era ciudat cîtă culoare păreau femeile să absoarbă de la prietenii lor sau chiar de la bărbatul pe care îl frecventau în momentul respectiv. Nu era rău decît atunci cînd bărbatul în chestiune era rău; era bine cînd bărbatul era btm. Ar trebui să fie posibil ca omul potrivit s-o oprească sau cel puţin s-o împiedice să devină o femeie de lume rafinată şi să tot îndruge tîmpenii despre artă. îşi închipuia oare că el este omul potrivit pentru această sarcină? Ha, ha, ha, dacă gîndea astfel!
— Jim, zise Christine.
Craniul lui Dixon începu să-l înţepe la această primă folosire a prenumelui său.
— Da, răspunse prudent. Se foi puţin pe bancheta maşinii.
— Ai fost foarte drăguţ cu mine în seara asta, lăsîndu-mă să trăncănesc tot timpul despre mine. Şi pari să ai capul bine pus pe umeri. Te deranjează dacă îţi cer sfatul într-o problemă?
— Nu, de loc.
— îţi dai seama că ţi-l cer numai pentru că vreau să aud sfatul tău şi pentru nici un alt motiv. Tăcu puţin, apoi continuă: M-ai înţeles!
— Sigur.

— Atunci uite. Din cîte ai văzut tu, crezi că ar fi bine să mă mărit cu Bertrand?
Dixon avu o uşoară senzaţie de repulsie pe care nu şi-o putea explica.
— Nu crezi că tu eşti cea care trebuie să hotărască?
— Sigur că da; eu sînt cea care se va mărita sau nu se va mărita cu el. Vreau să ştiu ce crezi tu. Nu cer să mi se spună ce să fac. Ei, ce părere ai?/
Sosise clar momentul pentru o canonadă bine susţinută din partea lui Dixon în războiul împotriva lui Bertrand, dar descoperi că se codea să tragă. O denunţare inteligentă a duşmanului, urmată de o scurtă relatare a recentei lui conversaţii cu Carol, ar avea mari şanse să-i aducă victoria finală, în această fază, sau oricum va cauza duşmanului mari pierderi. Simţea, totuşi, că nu voia s-o facă şi se mulţumi să răspundă, vorbind rar:
t
— Nu cred că vă cunosc destul de bine pe nici unul dintre voi.
— Of, la dracu', omule — de la unchiul Julius deprinsese limbajul? se întrebă Dixon — nu-ţi cer să faci din asta o dizertaţie de doctorat. Şi, cum ar fi făcut şi Carol, îl ciupi prea tare de braţ, făcîndu-l să ţipe şi-i spuse apăsat:
— Care-i părerea ta?
— Păi, eu... Eu îţi spun exact ce cred eu.
— Da, da, sigur, de asta te şi întreb, nu? Hai, spune odată!
— Ei, atunci eu zic Nu.
— înţeleg. De ce nu?
— Pentru că pe tine te plac şi pe el nu.
— Asta-i tot?
— E destiri. Asta înseamnă că voi nu aparţineţi aceleiaşi clase, vreau să spun din cele două clase mari ale omenirii: oamenii care îmi plac şi oamenii care nu-mi plac.
— Cam subţire argumentul.
'— Foarte bine, dacă vrei motive, aminteşte-ţi că sînt motivele mele şi asta nu înseamnă că trebuie să fie şi ale tale. Bertrand e un pisălog, seamănă cu taică-său, singurul lucru care îl interesează e persoana lui. Orice problemă ai aduce în discuţie nu face decît să ignore cu desăvîrşire punctul tău de vedere. Nu poate altfel, înţelegi? Nu e vorba că întîi e el şi tu vii după aceea; el e singurul împuţit de alergător. Doamne, ceea ce ai spus despre el, că te scoate vinovată cînd începe o ceartă, dovedeşte că l-ai ghicit bine. Nu văd de ce simţi nevoia să ţi-o spună altul.
139
O clipă fata nu spune nimic, apoi vorbi în felul ei aspru:
— Chiar dacă ar fi aşa, nu văd ce m-ar împiedica să mă mărit cu el.
— Da, ştiu că femeile se dau în vînt să se mărite cu bărbaţi pe care nu-i prea plac. Dar eu îţi spun de ce nu trebuie să te măriţi cu el; nu e vorba aici dacă tu vrei sau nu să te măriţi sau dacă ai de gînd s-o faci sau nu. După părerea mea, o dată ce vor dispărea lucrurile care se presupune că dispar pe parcurs, vei avea o viaţă nenorocită. Nu poţi să ai încredere în tipul ăsta nici... Vreau să spun că va găsi tot timpul subiect de ceartă şi ţie nu-ţi plac certurile, îl iubeşti?
— Nu prea îmi place cuvîntul ăsta, răspunse fata, ca şi cînd ar fi pus la punct un vînzător obraznic.
— Şi de ce nu ?
— Pentru că nu ştiu ce înseamnă. Dixon scoase un uşor strigăt, înăbuşit.
— Vat, nu spune aşa ceva; nu, nu spune aşa ceva. E un cuvînt pe care trebuie să-l fi întîlnit deseori în conversaţie şi în literatură. Vrei să spui că de fiecare dată dai fuga la dicţionar? Sînt sigur că nu. Presupun că vrei să spui că e ceva pur personal — pardon, trebuie să folosesc termenii corect — pur subiectiv.
— Ei bine, este,
nu.'
— Da, e adevărat. Vorbeşti de parcă ar fi singurul lucru subiectiv. Dacă eşti în stare să-mi spui dacă îţi plac sau nu renglotele, poţi să-mi spui şi dacă eşti îndrăgostită de Bertrand sau nu, în cazul că vrei să-mi spui, bineînţeles.
— Continui să simplifici lucrurile. Tot ce pot să-ţi spun e că sînt foarte sigură că acum cîtva timp eram îndrăgostită de Bertrand şi că acum nu mai sînt aşa de sigură. Fluctuaţiile astea nu apar cînd e vorba de renglote; asta-i diferenţa.
— Bine. Nu de renglote, sînt de acord. Dar ce te faci cu rubarba? Ei, ce faci cu rubarba? De cînd maică-mea a încetat să mă mai forţeze s-o mănînc, rubarba şi cu mine am intrat într-o relaţie ce poate fluctua între dragoste şi ură de fiecare dată cînd ne întîlnim.
— Toate astea sînt bune şi frumoase, Jim. Dar problema cu dragostea e că te aduce într-o asemenea stare că nu-ţi mai poţi analiza sentimentele cu detaşare.
— Şi ar fi bine dacă ai putea s-o faci, nu?
— Păi, sigur că da.
Dixon scoase din nou un strigăt înăbuşit, de data aceasta la oarecare distanţă de do minor.

— Mai ai multe de învăţat, dacă pot să spun astfel, deşi eşti drăguţă. Sigur, analizează-ţi sentimentele cu detaşare, dacă aşa^
140
consideri, dar asta nu are nici o legătură cu luarea unei hotăriri dacă (Isuse!) eşti sau nu îndrăgostită. Hotărirea în problema asta nu este cu nimic mai grea decît în problema renglotelor. Dificultatea şi momentul în care ai efectiv nevoie de elucubraţiile tale cu detaşarea constă în a decide ce măsuri să iei în cazul în care eşti îndrăgostită, dacă poţi păcăli suficient persoana pe care o iubeşti pentru a te căsători cu ea şi aşa mai departe.
— Păi exact asta spuneam şi eu, dar cu alte cuvinte.
— Cuvintele schimbă lucrurile şi, oricum, întreaga procedură e diferită. Oamenii se înfierbîntă cînd e să discute dacă sînt sau nu îndrăgostiţi şi nu văd limpede şi se alege praful de hotăririle lor. Se întîmplă tot timpul. Ar trebui să realizezi că a te îndrăgosti este foarte uşor; partea grea este să-ţi dai seama nu de dragoste, ci de intenţiile pe care le ai în privinţa ei. Diferenţa este că cineva poate să-şi concentreze atenţia asupra acestui aspect în loc să considere sunetul cuvîntului „dragoste" ca un semnal pentru a înceta să se mai concentreze. Poate ajunge la o concluzie în loc să se complacă într-un soi de orgie de autocatehizare emoţională despre cum să ştii dacă eşti îndrăgostit şi ce e, la urma urmei, dragostea. Nu te întrebi dacă există renglote sau cum să ştii dacă îţi plac sau nu, aşa-i? N-am dreptate?
In afara prelegerilor sale, era discursul cel mai lung pe care Dixon îl ţinuse — cum i se părea lui — de ani de zile şi, chiar fără să excludă prelegerile, era pe departe cel mai fluent. Cum de reuşise? Băutura? Nu: era periculos de treaz. Dorinţă sexuală? Nu, în italice majuscule: acest sentiment îl reducea pe loc la tăcere şi îl transforma de regulă în stană de piatră. Atunci cum? Era un mister, dar un mister jde care era prea mulţumit pentru a-şi bate capul să-l rezolve, îşi aruncă privirea peste panglica drumului ce se întindea în faţa lor şi care se desfăşura uşor denivelat sub roţi. Garduri verzi, decolorate pînă la culoarea nisipului de lumina felinarelor, treceau pe lîngă ei, coborînd şi urcînd. Izolarea din interiorul maşinii părea reconfortantă şi naturală.
O mişcare a Christinei, prima pe care o observase de cînd porniseră, îl făcu să întoa/că privirea spre ea. îşi dădu seama că stătea uşor aplecată în faţă, uitîndu-se pe fereastră. Fata spuse cu o voce înfundată:
— Şi acelaşi lucru e valabil, bineînţeles, şi în cazul că nu-ţi plac renglotele.
— îm? Da, presupun că da. O auzi căscînd.
141
— Pe unde sîntem, ştii?
— Cam pe la jumătatea drumului, cred.
— îmi e foarte somn. Ce neplăcut! Nu vreau să-mi fie somn.
— Ia o ţigară, o să-ţi facă foarte bine.
— Nu, mulţumesc. Ascultă, te deranjează dacă moţăi cîteva minute? O să mă simt mai puţin obosită.
— Bineînţeles că nu. Chiar te rog.
în timp ce fata se aduna ghem într-un colţ, Dixon încercă să-şi înăbuşe dezamăgirea faţă de manevra ei de a-l părăsi. Crezuse că se descurcă foarte bine, politica lui obişnuită de a nu vorbi prea mult era bună pînă la urmă. Chiar atunci fata îşi puse capul pe umărul lui şi toate simţurile lui Dixon se încordară.
— Te deranjează? întrebă ea. Spătarul banchetei e tare ca fierul.
— Stai liniştită. Forţîndu-se să acţioneze înainte de a se gîndi, Dixon îşi strecură braţul pe după umerii ei. Fata îşi mişcă expert capul încolo şi încoace pe umărul lui, apoi se instala şi păru să adoarmă pe loc.
Inima lui Dixon începu să bată ceva mai tare. Acum avea toate dovezile pe care le voia că fata era lîngă el, o simţea respirînd, tîmpla sprijinită de maxilarul lui şi umărul sub braţul lui erau calde, părul îi mirosea a păr bine periat;A simţea prezenţa trupului ei. Păcat că nu era un gest conştient, îi trecu prin cap că fata o făcuse numai ca o manevră pentru a-i stîrni dorinţa şi -îl stîrnea fără nici un motiv în afară de a-şi satisface vanitatea. Apoi respinse o noţiune atît de familiară şi demnă de dispreţ; era mult prea corectă pentru asta, era pur şi simplu obosită. Asta era tot. Taxiul luă un colţ şi Dixon se sprijini cu putere pe un picior pentru a-şi menţine poziţia lui şi a ei. El nu putea să doarmă, dar putea să aibă grijă ca fata să-şi continue somnul.
Atent, contorsionîndu-se, îşi luă chibriturile şi îşi aprinse o ţigară. Se simţea,- mai mult decît oricînd, în siguranţă; iată-l capabil să-şi îndeplinească rolul şi, aşa cum se întîmpla şi cu alte roluri, cu cît îl juca mai mult, cu atît avea şanse mai mari să-l joace din nou. Să faci ce vrei era singura pregătire şi singurele preliminarii necesare pentru a face şi mai mult ceea ce vrei să faci. Cînd îl va întîlni din nou pe Michie are să fie mai puţin politicos cu el; cînd îl va întîlni din nou pe Atkinson va sta mai mult de vorbă cu el; va obţine un răspuns clar de la Ca ton referitor la articolul său. încet, cu grijă, se apropie puţin mai mult de Christine.
Şoferul cobori geamul despărţitor ^şi ceru, pe un ton servil, instrucţiuni pe care Dixon i le dădu. în cele din urmă taxiul se
142 ' »
opri la capătul aleii ce ducea spre casa lui Welch. Christine se trezi şi, după cîteva secunde, spuse:

— Vii înăuntru? Aş dori să vii pentru că nu prea ştiu cum am să intru în casă. Mi se pare că femeia de serviciu nu doarme aici.
— Bineînţeles că vin, zise Dixon. Puse capăt unui scurt schimb de cuvinte cu şoferul, refuzînd să discute problema plăţii pînă cînd taxiul nu se va opri în faţa casei lui Dixon, după care se pierdu în întuneric cu Christine, care se sprijinea de braţul lui ca pe un baston.

XV

t

— CRED CĂ AR FI BINE să căutăm mai întîi o fereastră, zise Dixon cînd ajunseră în faţa casei întunecate. Nu vrem să sunăm, în caz că familia Welch a sosit înaintea noastră. Presupun că nu le face plăcere să se întoarcă acasă prea tîrziu.
— Dar nu vor fi nevoiţi să-l aştepte pe Bertrand din *cauza* maşinii?
— Poate că au luat un taxi; oricum, eu nu sun la uşa asta. Porniră cu grijă prin curte, ocolind clădirea prin partea
stingă, în întuneric, Dixon se împiedică de ceva care îl lovi cu pricepere în fluierul piciorului şi îl făcu să înjure în şoaptă. Christine rîse înfundat,, ca şi cînd şi-ar fi acoperit gura cu mîinile. După pipăit şi cu bruma de vedere pe care minutele petrecute în întuneric îi permiseseră să şi-o recapete, Dixon identifică obiectul ce-i ieşise în cale ca fiind un robinet de apă încastrat în scînduri, care fusese plesnit şi pe jumătate distrus de o lovitură recentă ca de o maşină prost condusă. Fredona cîteva măsuri din melodia sa despre Welch, după care îi spuse Christinei:
— Gata, gata. Asta pare să fie uşa cu geam ce dă în grădină; o să încerc eu pentru orice eventualitate.
O porni înainte, în vîrful picioarelor şi descoperi aşa cum aproape presimţise, că uşa nu era nici măcar prinsă în clanţă. Ezită o clipă înainte de a intra în cameră; cei doi Welch senior puteau foarte bine să fie acasă şi era oare posibil ca Welch să nu aibă vreo manie imbecilă, să studieze, de pildă, vreo formă fosforescentă sau să facă meditaţie Yoga, manie care implica folosirea unei camere neluminate? îşi imagină cu groază dimensiunile şi durata încruntării de uimire de pe faţa lui Welch la intrarea furişată a lui şi a Christinei, venind din întuneric.
— E deschis? întrebă Christine lîngă cotul lui. Cînd vorbea în şoaptă, vocea ei avea aceeaşi calitate juvenilă pe care o remarcase şi la telefon.

— Da, aşa se pare.
— Atunci de ce nu intrăm?
— E în regulă, hai.
împinse încet uşa şi păşi în cameră trecînd printre perdelele pînă în podea. Toate celelalte perdele erau, probabil, trase şi camera era ca o cisternă sigiiată. Făcu încet cîţiva paşi înainte, cu mîinile întinse, pînă cînd o mobilă oarecare îi dădu o lovitură geamănă cu cea pe care tocmai o primise. Urmă un moment comic cînd şi el şi Christine reacţionară exact ca mai înainte. Mîinile lui şterseră doi pereţi pînă să găsească întrerupătorul.
— Am să aprind lumina, zise Dixon. De acord?
— Da.
— Bine. Apăsă pe comutator şi instinctiv se întoarse cu spatele în clipa în care camera fu inundată de lumină. Mişcarea lui îl aduse şi mai aproape de Christine. Se uitară unul la celălalt, zîmbind şi clipind din ochi; feţele lor erau aproape la acelaşi nivel. Zîmbetul dispăru de pe faţa fetej şi fu înlocuit de îngrijorare. Ochii i se îngustară, gura i se mişca fără să scoată nici un sunet, părea că-şi ridică braţele. Dixon făcu pasul care îi despărţea şi apoi, la început foarte încet, pentru a-i lăsa tot timpul de care ar fi avut nevoie pentru a se da înapoi şi a se îndepărta, îşi puse braţele în jurul ei. Fata tocmai inspira aer cînd, în cele din urmă, Dixon o luase în braţe şi în clipa aceea îşi ţinu răsuflarea. O sărută cîteva secunde fără s-o strîngă prea tare. Buzele fetei erau uscate şi mai degrabă tari; era foarte caldă. După o clipă se trase înapoi, în lumina puternică părea o siluetă ireală; ar fi putut fi efectul unui trucaj fotografic. Dixon se simţea ca şi cînd ar fi alergat după autobuz şi fusese călcat de o maşină în clipa cînd să se urce în el. Reuşi cu greu să articuleze: „A fost foarte plăcut", cu un soi de vioiciune înţepenită.
— Da, nu-i aşa?
— Ceva pentru care merita să te întorci de la bal.

— Da. Fata se întoarse. A, uite, avem noroc. Mă întreb cine s-a gîndit la asta.
Pe o măsuţă rotundă se afla o tavă cu ceşti, o carafă şi biscuiţi. La vederea lor, Dixon, care avea tendinţa să tremure şi •să se împiedice, simţi că moralul îi face un salt brusc în sus: însemna că putea să mai stea cel puţin vreun sfert de oră.
— Foarte drăguţ din partea lor, spuse el.
în clipa următoare stăteau unul lîngă altul pe canapea.
— E mai bine să bei din cana mea, zise Christine. Nu vrem să ştie nimeni că ai fost aici, nu?
145
Dixon simţea că această intimitate simboliza şi încununa oarecum întreaga seară, îşi aminti un aforism grec sau latin precum că Dumnezeu nu poate şterge faptul istoric şi se gîndi cu bucurie că se putea aplica şi faptului istoric că el bea din ceaşca de cafea a Christinei. Fata luă doi biscuiţi cînd îi întinse farfuria, ceea ce-i aminti că Margaret nu ar fi mîncat niciodată într-o ocazie ca asta, ca şi cînd ar fi vrut să emită pretenţii la individualitate; din acelaşi motiv bea întotdeauna cafeaua neagră. De ce? Doar nu încerca să stea trează tot timpul, nu? Era totuşi plăcut să poţi să te gîndeşti la ea fără teamă; aproape că îşi promise în sinea lui să-i trimită lui Gore-Urquhart o cutie de douăzeci şi cinci.de trabuce Balkan Sobranie (tutun rusesc imperial) pentru a fi reţinut, involuntar, atenţia lui Margaret la bal, făcînd astfel posibilă stratagema cu taxiul. Dar abandonă aceste fantezii, recunoscînd originea lor ca pe o dorinţă de a scăpa de gîndul că trebuia să meargă înainte cu povestea asta cu Christine, că trebuia să insiste asupra avantajului său dacă voia să menţină ceea ce dobîndise deja. Faptul că stătea astfel cu ea părea să distileze un calm domestic, dar inima îi bătea supărător de tare. Şi totuşi era cuprins de o speranţă nedefinită: nu avea nici o hartă pentru aceste ape, dar experienţa îi dovedise că, adesea, cei ce nu aveau hărţi erau cei care navigaseră cel mai departe.
— Ţin foare mult la tine, zise el.
întrezări o clipă aerul ei înţepat cînd îi răspunse:
— Cum se poate? Nici nu mă cunoşti bine.
— Te cunosc destul ca să fiu sigur de asta.
— Drăguţ din partea ta să mi-o spui, dar problema e că nu prea e nimic de cunoscut în afară de ceea ce cunoşti deja. Sînt genul de persoană la care nu ai cine ştie ce de descoperit.
— Nu te cred. Şi chiar dacă ar fi aşa, nu-mi pasă. Din cîte am cunoscut pînă acum consider că e mai mult decît suficient ca să-mi menţin sentimentele.
— Te avertizez că n-ai nimic de cîştigat.
— De ce nu?
— Mai întîi pentru că nu mă împac cu bărbaţii.
— Ce prostie, Christine. Nu încerca să mă faci să înghit poveşti de-astea. O fată ca tine poate cuceri orice bărbat.
— Cei care mă plac pe mine nu fac prea mulţi pureci, după-cum ţi-am spus. Şi nu e prea uşor să găsesc unul care să-mi placă mie.
— Hai, nu-mi vinde mie chestii de-astea. Sînt zeci de bărbaţi rezonabili peste tot. Sunt chiar cîţiva în sala profesorilor din universitatea noastră. Ei, unul sau doi. Mă rog...
146
— Ei, vezi?
— Hai să lăsăm asta, spuse Dixon. Spune-mi, cît stai pe aici de data asta?
— Cîteva zile. Parte din concediu.
— Minunat. Cînd poţi să-ţi faci timp şi pentru mine?
— Of, nu fi prost, Jim. Cum crezi că pot ieşi cu tine?
— Nu e nici o problemă, Christine. Poţi să spui că te duci cu unchiul Julius. După cîte l-am văzut pare gata să-ţi confirme povestea.
— Ajunge, n-are nici un rost. Nu sîntem liberi nici unul.
— Eu zic să ne preocupăm de asta, dacă va fi cazul, după ce vom reuşi să ne cunoaştem mai bine.
— îţi dai seama ce îmi ceri să fac? Sînt musafir în casa asta, Bertrand m-a invitat aici şi sînt... sînt prietena lui. Nu vezi ce urît ar fi?
— Nu, pentru că nu-mi place Bertrand.
— Asta nu schimbă cu nimic situaţia.
— Ba da. Nu spun „după tine, bătrîne" unuia ca el.
— Bun, şi-atunci ce faci cu Margaret?
— Ei, aici există o problemă, fără îndoială. Dar nu are nici un drept asupra mea, să ştii.
— Oare? Ea pare să creadă că are.
Cînd Dixon ezită, deveni brusc conştient de tăcerea profundă. Se întoarse cu faţa spre ea şi spuse pe un ton mai puţin aspru:
— Uite, Christine. Hai să spunem aşa. Vrei să ieşi într-o zi cu mine? Şi să uităm pentru moment

de Bertrand şi de Margaret?
— Ştii foarte bine că vreau, răspunse fata prompt. De ce crezi că te-am lăsat să mă iei de la bal?
— Aşaa... Se uită la ea şi fata îi susţinu privirea cu bărbia ridicată şi gura uşor deschisă. O luă de după umeri şi se aplecă spre capul ei blond. Se sărutară mai sincer decît înainte. Dixpn se simţea ca şi cînd ar fi fost tras în jos, într-o zonă întunecată, vaporoasă, unde aerul era prea dens pentru a putea respira liber şi sîngele i se s\ibţiase şi se simţea vlăguit. Trupul ei, jumătate lipit de al lui, era încordat, un sîn se sprijinea greu de pieptul
•lui; Dixon ridică mîna şi o puse pe celălalt sîn. Imediat încordarea fetei dispăru şi, deşi continua să-şi ţină gura lipită de a lui, deveni pasivă, înţelese şi îşi mută mîna spre umărul ei gol, apoi îi dădu-drumul din braţe. Fata îi zîmhi şi din cauza asta Dixon simţi că i se învîrteşte capul mai mult decît din cauza sărutului. Văzînd că el nu spune nimic, fata zise:

J '/
ni
— Bun, sînt de acord, dar rămîn la părerea mea că nu se face. Ce propui?
Dixon se simţea ca cineva întrerupt în cursul investirii sale cu Medalia de Merit pentru a i se anunţa că în hol îl aşteaptă un cec pentru o sumă cu şase cifre, cîştigat la un loto sportiv.
— Este un hotel frumos în oraş, unde putem să luăm cina, zise el.
— Nu, dacă nu te deranjează, cred că nu e bine să aranjăm ceva pentru seara.
— De ce nu?
— Nu cred că e cazul, nu acum. Sigur că o să bem ceva şi eu...
— Şi ce e rău cu băutul?
— Nimic, dar hai să nu bem nimic împreună pentru moment. Te rog.
— Foarte bine. La ora ceaiului, atunci?
— Da, la ceai e foare bine. Cînd?
— Luni îţi convine?
— Nu, nu pot luni: Bertrand a invitat cîteva persoane pe care vrea să le întîlnesc. Marţi se poate?
— Perfect. La patru e bine? îi explică cum să ajungă la hotelul unde urmau să se întîlnească şi tocmai terminase cînd auzi zgomotul inconfundabil şi crescînd al unei maşini. „Dumnezeule, au sosit", zise el, începînd, instinctiv, să vorbească din nou în şoaptă.
— Ce ai să faci?
— Am să aştept pînă cînd vor începe să intre pe uşa din faţă şi mă voi strecura afară pe fereastră. Tu s-o închizi după mine.
— Bine.
Maşina era aproape în faţa casei.
— Ai înţeles bine unde ne întîlnim? o întrebă.
— Nu-ţi face probleme. Am să fiu acolo la patru.
Se apropiară de fereastră şi rămaseră îmbrăţişaţi pînă cînd, după un zornăit groaznic, motorul maşinii se opri şi se auziră paşi anropiindu-se.
— Iţi mulţumesc pentru seara asta minunată, Christine.
— Noapte bu-nă, Jim. Se lipi de el şi se scrutară în fugă, după care fata se dădu înapoi, spunîndu-i: „Stai puţin", şi se repezi la geanta aruncată pe un scaun.
— Ce faci?
Se întoarse şi îi puse în mînă o bancnotă de o liră.
— Pentru taxi.
— Nu fi caraghioasă, am...
— Gata, nu mai protesta; vor sosi într-o clipă. O să te coste o avere.

— Dar...
încruntîndu-se şi ţuguindu-şi buzele, îi vîrî banii în buzunarul de sus al hainei, făcîndu-i semn cu mîna să tacă din gură, un. gest care îi aminti de una dintre mătuşile lui, care în copilărie îi dădea pe furiş bomboane sau mere.
— Probabil că am mai mulţi bani decît tine, zise fata. îl împinse uşor spre fereastră şi ajunseră în dreptul ei exact în clipa cînd vocea lui Welch, în faza sa piţigăiată, de maniac, se auzi destul de aproape. Repede. Pe marţi. Noapte bună.
O zbughi afară şi în întuneric o văzu că-i trimite un sărut în timp ce închidea fereastra; perdelele căzură la loc. Cerul se înseninase puţin şi era destulă lumină ca să vadă drumul. Se îndreptă încet spre stradă,

simţindu-se mai istovit decît îşi amintea să se fi simţit vreodată.

XVI

STIMATE DOMNULE JOHNS, scrise Dixon ţinînd stiloul ca pe un cuţit de pîine. *Scriu numa să vă anunţ că se ştie ce pui la cale cu tînăra Marleen Richards, tînăra Marleen este o fată de treabă şi nuşi pierde vremea cu alde tine, te cunosc io. E fată de trabă şi nu vreau să îi Impui capu cu tot felu despre artă ji muzică, e prea bună pentru asta şi vreau să mă însor cu era, mai bine decît dealde tine ştie să facă. Aşa că laso în pace, domnule Johns, e singuru avertisment. Asta e numa o scrisoare prietenească şi nu te ameninţ dar fă ceti spun, altfel eu şi cu nişte colegi de la uzină te pîndim şi nu venim numa să te întrebăm dă sănătate să şti. Aşa că bagă de seamă şi laso pe tînăra Marleen dacăţi cunoşti interesu. al dumitale, Joe Higgins.*

O reciti, gîndind cît de minunat se împleteau stilul cu ortografia. Amîndouă proveneau, în mare parte, din eseurile unora din studenţii lui (mai slabi). Chiar şi aşa nu putea spera să-l inducă prea multă vreme în eroare pe Johns, mai ales că Johns cu siguranţă că nu făcuse altceva cu Marlene Richards, o dactilografă din biroul lui, decît să se holbeze la ea cu ochii lui palizi. Dar scrisoarea avea, oricum, să-l sperie serios şi să ofere vecinilor lui de cameră cîteva momente de distracţie cînd o va deschide, după cum avea obiceiul, la micul dejun, citind-o în timp ce îşi mînca fulgii de porumb. Dixon o adresă *Către — Domnul Johns* şi scrise adresa casei lor pe un pljc ieftin ce nu fusese cumpărat special pentru această ocazie, puse scrisoarea în el şi îl lipi. Apoi, frecîndu-şi degetul de podea, trase o dîră murdară peste capacul plicului. In cele din urmă îi lipi un timbru, scuipînd mai mult, pentru autenticitate. Va pune scrisoarea la cutie în drum spre circiuma unde îşi lua băuturica dinainte de prinz, dar mai înainte trebuia să scrie cîteva însemnări pentru conferinţa despre Vesela Anglie Medievală. Dar şi mai înainte trebuia să-şi revizuiască situaţia financiară, să

vadă dacă reuşea cumva să se redreseze din starea de totală imposibilitate la starea lui obişnuită de simplu dezastru iminent, dar şi mai înainte de asta trebuia să se gîndească, cîteva minute, la modul cum se sflrşise Balul de vară în seara precedentă şi la Christine.

Descoperi că-i era greu să gîndească coerent, nu reuşea nici măcar să-şi amintească ce îşi spuseseră unul altuia acasă la Welch şi acum nu reuşea să evoce nici ce simţise cînd o sărutase, amintindu-şi clar numai faptul că-i făcuse plăcere. Era deja atît de emoţionat pentru marţi după-amiază că trebui să se ridice în picioare şi să facă cîţiva paşi prin cameră. Trebuia neapărat să se convingă singur că fata nu va veni şi atunci orice s-ar întîmpla va fi ca o gratificaţie. Problema era că îşi putea imagina exact cum va arăta fata în clipa cînd va traversa holul hotelului, venind spre el. Apoi descoperi că putea să-şi reamintească foarte clar trăsăturile feţei ei şi privea distrat spre curtea din spate a casei, acum bătută de soare, îşi dădu seama că, în momentele cînd nu era împietrită în masca ei rece, trăsăturile feţei ei aduceau cu alte trăsături printr-un soi de aluzie fizionomică. Unele din acele alte feţe erau destul de departe de trăsăturile ei. Era zîmbetul permanent al acrobatului sau al partenerului dintr-un obişnuit dans apaş; strălucirea vreunei tîrfe onorabile fotografiată într-o barcă cu motor pe Riviera; privirea lipsită de inteligenţă detectabilă teoretic pe figura fetelor care pozează pnn reviste; încruntarea unei fetiţe pletorice şi nu prea drăguţe, în orice caz erau toate figuri de fete. Tuşi tare amintindu-şi că figura lui Margaret îi amintise, nu odată, de figura unui bărbat cu accent neinteligibil şi cu ochelari de aviator, pe care îl cunoscuse din vedere pe cînd era .în aviaţie şi pe care nu-l văzuse niciodată făcînd altceva decît să se filfîie prin Institutul naţional al forţelor aeriene, ştergîndu-şi nasul cu mîneca.

Pentru a înlătura acest-gînd deschise dulapul în care îşi ţinea ustensilele şi accesoriile de fumat, monumente, unele din ele costisitoare, închinate economiei. De cînd se ştia nu putuse niciodată fuma cît ar fi vrut. Această panoplie de accesorii fusese adunată în diverse ocazii, cînd i se păruse că întrezăreşte noi motive să creadă că va putea fuma cît vrea: pachetul de ţigări ieftine, uscate, pipa din lemn de cireş, pachetul roşu de foiţe de ţigară, pachetul de instrumente de curăţat pipa, o maşină îmbrăcată în piele pentru rulat ţigările, instrumentul cuadripartit pentru pipe, pachetul de tutun de pipă ieftin, fărîmiţat, pachetul de filtre din vată (un procedeu nou), o maşină din nichel pentru rulat ţigările, pipa de lut, pipa de

spumă de mare, pachetul albastru de foiţe de ţigară, pachetul cu amestecul de ierburi pentru fumat (garantat fără nicotină sau alte substanţe nocive. De ce?), cutia de metal ruginit pentru tutun de pipă scump, pachetul cu filtre de pipă din cretă. Dixon luă o ţigară din pachetul pe care îl avea în buzunar şi o aprinse. Pe fundul dulapului se aflau sticle speciale de bere goale, care reprezentau singura lui metodă sigură de a economisi bani. Erau nouă, dar două dintre ele erau de la o circiumă prea îndepărtată; le cumpărase să le bea în autobuz pe drumul de întoarcere după dineul de la Toynbee Society, în februarie. Spera, cu ajutorul lor, să şteargă impresia unei alocuţiuni traumatizant de stînjenitoare ţinută de Margaret la.dineu, dar, cum la întoarcere stătuse tot timpul lîngă el, îşi folosise dreptul de veto cu privire la proiectul Jui, pe motive disciplinare (erau o mulţime de studenţi în autobuz, cei mai mulţi bînd bere din sticle speciale). La această amintire îl străbătu un fior şi ca s-o îndepărteze încercă să calculeze suma pe care i-o va aduce garanţia pentru cele şapte sticle. Doi şilingi şi opt peni în total; cu

mult mai puţin decît crezuse. Hotărî să nu-şi mai revizuiască situaţia financiară şi tocmai îşi scosese notele pentru conferinţa despre Vesela Anglie Medievală cînd se auzi un ciocănit în uşă şi Margaret intră în cameră. Purta rochia ei verde şi pantofii din imitaţie de antilopă.
— Bună, Margaret, spuse el cu o însufleţire ce izvora, îşi dădu repede seama, dintr-un complex de vinovăţie. Dar de ce să aibă un complex de vinovăţie? Faptul că o lăsase la bal cu Gore-Urquhart fusese „plin de tact", nu?
Fata se uită la Dixon cu aerul că nu ştie sigur cine e, aer care nu o dată îl descumpănise total şi îi spuse:
— Ah, bună!
— Ce mai faci? întrebă ^el, încercînd să menţină simulacrul de prietenie. Ia loc.
împinse spre ea un imens fotoliu şchiop, asemănător ca dimensiuni şi stil cu cele din fumoarul de la Pall-Mall, şi care ocupa aproape jumătate din spaţiul lăsat liber de pat.
— O ţigară? îşi scoase pachetul ca să-i dovedească sinceritatea invitaţiei.
Continuînd să-l privească clătină încet din cap, ca un doctor care voia să arate că nu mai era nici o speranţă. Faţa ei avea o culoare gălbejită şi nările îi erau contractate. Stătea în picioare fără să scoată o vorbă.
— Ei, cum mai merge? întrebă Dixon, forţîndu-se să zîmbească.
152
Margaret clătină din nou din cap şi mai încet şi se aşeză pe braţul fotoliului, care scîrţîi ascuţit. Dixon îşi aruncă pijamaua pe pat şi se aşeză pe un scaun cu fundul de nuiele, cu spatele spre fereastră.
— Mă urăşti, James? rosti ea.
Lui Dixon îi venea să se repeadă la ea şi să-i dea brînci în fotoliu, să facă un zgomot vulgar şi puternic, să-i înfunde o mărgea în nas.
— Ce vrei să spui? întrebă.
Lui Margaret îi trebui mai mult de un sfert de oră să-l lămurească ce voia să spună. Vorbea repede şi fluent, mişcîndu-se tot timpul în fotoliu, dînd din picioare ca şi cînd cineva o lovea cu ciocanul peste genunchi, smucind uşor capul ca şi cum şi-ar fi aranjat o meşă invizibilă de păr, îndoind şi dezdoind degetele. De ce o părăsise la bal în felul acela? Sau, mai degrabă, din moment ce şi ea, şi el, şi toţi ceilalţi ştiau de ce, ce punea la cale? Sau, mai degrabă, iarăşi, cum putea să-i facă aşa ceva? în schimbul informaţiilor pe care Dixon i le putea da cu privire la aceste probleme şi la altele asemănătoare, îi oferi vestea că cei trei Welch juraseră să se răzbune, iar Christine se referise depreciativ la el, dimineaţa, la micul dejun. Nici o referire la Gore-Urquhart, în afara unui atac indirect la „mojicia" lui Dixon de a fi plecat de la bal fără să-şi ia rămas bun de la el. Dixon ştia din experienţă că ar fi fost o greşeală s-o contraatace pe Margaret, dar era prea furios ca să mai ţină seama de asta. Cînd se asigură că nu mai avea nimic de spus referitor la Gore-Urquhart, îi zise, cu inima bătîndu-i şi mai tare:
— Nu văd de ce faci atîta tărăboi. Cînd am plecat aveai aerul că te descurci foarte bine.
— Ce dracu' vrei să spui cu asta?
— Te aruncaseşi toată pe numitul Gore-Pungă-plină, fără să-ţi găseşti timp să-mi mai adresezi o vorbă, nu-i aşa? Dacă n-ai reuşit nimic, nu te poate învinui nimeni că n-ai încercat, în viaţa mea n-am văzut pe cineva să se dea astfel în spectacol...
Vocea îi pieri; nu-şi putuse doza suficient gradul de indignare necesar. Fata se uită la el cu ochii dilataţi:
— Doar nu vrei să spui...?
— Ah, ba da; bineînţeles că vreau; bineînţeles c-o spun.
— James... nu-ţi dai seama... ce spui, zise ea încet, articulînd cu greu, ca un străin care citeşte dintr-un dicţionar de expresii uzuale. Sînt atît de surprinsă, sincer; nu ştiu... ce să spun. începu să tremure. Stau de vorbă cu omul, doar cîteva minute, asta a fost tot... şi acum mă acuzi că i-am făcut ochi dulci? Asta
153
vrei să spui. Nu-i aşa că asta vrei să spui? Vocea îi tremura grotesc.
— Exact. Asta vreau să spun, zise Djxon încercînd să pară mai furios. N-are nici un rost să negi. Nu reuşi decît să pară mai iritat şi mai fără chef.
— Chiar crezi că încercam să-i fac ochi dulci?
— în orice caz, trebuie să recunoşti că era o imitaţie perfectă.
Apropiindu-se atît de mult de Dixon încît acesta se dădu înapoi, Margaret se uită pe fereastră. Dixon nu-i mai putea vedea faţa fără să-şi sucească gîtul, aşa că se mută în locul ei pe braţul fotoliului gen Pall-Mall. Fata rămase nemişcată atît de mult, încît Dixon începu să spere că uitase de el; peste cîteva minute va putea să se strecoare neauzit şi să plece la circiumă. Dar Margaret începu să vorbească, aparent calmă:
— Mă tem că sînt lucruri pe care nu le înţelegi, James. Credeam că mă înţelegi, dar acum... Vezi, cînd spui astfel de lucruri, nu mă deranjează că e, ăăă, jignitor şi, mă rog, pentru că ştiu că ai mustrări după aceea, cel puţin aşa sper eu, aşa că nu mă deranjează... că încerci să mă acuzi. Ce mă face atît, atît de nefericită, este prăpastia adîncă ce se dovedeşte că există între noi. îmi vine să-rni spun „oh, n-are nici un rost, nu mă cunoaşte cîtuşi de puţin şi nu m-a cunoscut niciodată", îţi dai seama, nu?
Dixon nu se strîmbă; îi era teamă să nu-l vadă în geamul de la fereastră.
— Da, răspunse.
— Nu vreau să intru în detalii, James, e un lucru atît de meschin, de minor, de neînsemnat, dar cred că va trebui, totuşi, s-o fac. Oftă. Nu poţi face o deosebire între...? Nu, e clar că nu. îţi voi spune doar atît, doar un singur

lucru şi vezi dacă te mulţumeşte. Se întoarse cu faţa spre el şi continuă mai puţin calmă ca înainte. Aseară, după ce ai plecat, n-am mai petrecut nici un moment cu Gore-Urquhart. A fost tot timpul cu Carol Goldsmith. Eu am stat cu Bertrand, mulţumesc foarte mult. Ridică vocea. Şi "poţi să-ţi închipui ce...
— Ei, ai avut ghinion, interveni Dixon înainte să se poată abţine, îl năpădise un profund dezgust pentru toate maşinaţiile ei nu numai pentru manşa asta, ci pentru tot jocul de pocher, un aşa-zis pocher pe care îl jucau el şi Margaret. Muşcîndu-şi buzele îşi jură că de data aceasta va accepta orice carte i-ar da fata. îşi aminti ce îi spusese Carol să nu-i arunce lui Margaret nici un colac de salvare. Ei bine, era ultimul pe care i-l arunca. Nu-şi va mai pierde timpul încercînd s-o împace, mai mult pentru că ştia că e o pierdere de vreme decît pentru motivul că
154
puterea lui de conciliere era la limită, deşi ăsta era adevărul.
— Ascultă, Margaret, îi spuse. Orice ai spune, nu vreau să te rănesc inutil, după cum ştii prea bine. Dar în propriul tău interes, ca şi într-al meu, trebuie să înţelegi cîteva lucruri. Ştiu că ţi-a fost foarte greu în ultima vreme şi tu ştii că ştiu. Dar nu e bine să gîndeşti ceea ce este evident că gîndeşti despre mine şi despre relaţia dintre noi. Nu faci decît să înrăutăţeşti lucrurile. Vreau să spun că nu trebuie să mai depinzi de mine emoţional. Sînt de acord că poate am greşit în povestea cu balul, dar faptul că am sau nu dreptate nu schimbă cu nimic situaţia. Am să fiu alături de tine şi am să discut cu tine şi am să te sprijin, dar m-am săturat să fiu împins într-o relaţie falsă. Bagă-ţi în cap că mi-am pierdut orice brumă de interes aş fi putut avea pentru tine ca femeie, cineva pe care să-l iubesc si cu care să fac dragoste — nu, peste cîteva minute are să-ţi vină rîndul tău. De data asta ai să mă asculţi pînă la capăt. Cum ţi-am spus, povestea sexuală s-a terminat, în cazul că a început vreodată. Nu dau vina pe nimeni; vreau numai să-ţi spun că în ce priveşte chestiile astea să nu contezi pe mine. Iată cum stau lucrurile. Şi nu pot spune că-mi pare rău pentru că nu poţi spune că-ţi pare rău de lucruri pe care nu le poţi influenţa şi "eu nu pot schimba nimic în legătură cu asta şi nici tu nu poţi. Asta-i tot.
— Doar nu-ţi închipui că ea o să te accepte, un biet provincial plicticos ca tine, izbucni Margaret de îndată ce Dixon se opri. Sau poate că te-a acceptat deja? Poate că nu voiai decît...
— Lasă imaginaţia, Margaret. Coboară niţel de pe scenă, hai.
Urmă o pauză; apoi fata făcu cîţiva paşi spre el împleticindu-se; îşi puse mîinile pe umerii lui şi păru să se prăbuşească sau să-l tragă spre pat. Nu băgă de seamă şi ochelarii îi căzură pe podea. Scotea zgomote ciudate, un soi de vaiet grav, neîntrerupt şi repetat, care îţi dădea impresia că vine din stomac, ca şi cînd ar fi vomat întruna şi mai voia încă să vomeze. Jumătate sprijinind-o, jumătate ridicînd-o, Dixon o aşeză pe pat. Din cînd în cînd, Margaret dădea un ţipăt uşor, aproape cochet, îşi apăsă puternic faţa de pieptul lui. Dixon nu-şi dădea seama dacă era pe punctul de a ieşina sau dacă avea un acces de isterie sau dacă, pur şi simplu, nemaiputînd suporta, începuse să plîngă. Dar, indiferent ce era, Dixon nu ştia cum să acţioneze. Cînd simţi că era aşezată pe pat alături de el, Margaret se aruncă înainte, astfel că faţa îi ajunse în dreptul coapsei lui Dixon. Peste o clipă acesta simţi umezeala pătrunzîndu-l pînă la piele, încercă s-o ridice, dar era prea grea
155
ca s-o poată mişca; umerii i se scuturau mai repede decît i se părea normal chiar şi în astfel de condiţii. Apoi se ridică singură, crispată şi încă tremurînd, şi scoase o serie de ţipete ascuţite alternînd cu gemete adinei. Amîndouă destul de tare. Părul îi căzuse peste ochi, buzele crispate îi erau trase spre colţurile gurii şi dinţii îi clănţăneau. Faţa îi era udă de lacrimi şi salivă, în cele din urmă, cînd Dixon începu s-o strige, i'ata se aruncă brusc spre spate şi pe o parte, în pat. Zăcînd acolo cu braţele răstignite, zbătîndu-se, ţipă de vreo şase ori foarte tare, apoi continuă mai încet, gemînd cu fiecare răsuflare. Dixon o apucă de încheieturile mîinilor, strigînd: „Margaret, Margaret". Se uită la el cu ochii dilataţi şi începu să se zbată, încercînd să se elibereze. Două rînduri de paşi se auziră apropiindu-se, unii urcînd, ceilalfi coborînd scara. Uşa se deschise şi Bill Atkinson intră în cameră, urmat de domnişoara Cutler. Dixon se uită la ei.
— Isterie, nu? zise Atkinson şi îi trase lui Margaret cîteva palme peste faţă, destul de tare, gîndi Dixon. îl împinse pe Dixon din drum şi se aşeză pe pat lîngă Margaret, o apucă de umeri şi o zgîlţîi violent. Vezi că am nişte whisky în dulap. Du-te şi adu-l.
Dixon o luă la fugă pe scări în sus. Singurul gînd care i se prezenta cît de cît limpede era o uşoară uimire că tratamentul ficţional sau cinematic al crizei de isterie era bazat atît de ferm pe ceea ce părea, evident, tratamentul potrivit. Găsi sticla cu whisky; mîinile îi tremurau atît de tare încît era gata s-o scape. Scoase dopul şi trase un gît, încercînd să nu tuşească. Ajuns din nou în cameră, găsi o scenă mult mai calmă. Domnişoara Cutler, care îi urmărise pe Atkinson şi pe Margaret, îi aruncă lui Dixon o privire, nu de suspiciune şi nici de reproş, ci de liniştire; nu spuse nimic. Aşa cum se simţea în clipa aceea, atitudinea ei îl făcu să simtă că-i vine să plîngă. Atkinson se uită la el fără să ia sticla.
— Adu un pahar sau o cană.

Luă o cană din dulap, turnă whisky în ea şi i-o dădu lui Atkinson. Domnişoara Cutler, în admiraţia lui, ca de obicei, stătea alături de Dixon privind cum i se dădea whisky lui Margaret.
Atkinson o ridică puţin în poziţie şezîndă. încetase să mai geamă şi nu mai tremura atît de tare. Avea faţa roşie de la palmele lui Atkinson. Cînd îi duse ceaşca la gură, dinţii îi clănţăniră o dată sau de două ori de marginea ceştii şi respira cu zgomot. Cu sinistră predictabilitate se înecă şi începu să tuşească, luă o înghiţitură, tuşi din nou şi înghiţi iarăşi. Curînd încetă complet să tremure şi începu să se uite Ia ei.
156
— îmi cer scuze, spuse cu o voce stinsă.
— E în regulă, fetiţo, zise Atkinson. Vrei o ţigară?
— Da, mulţumesc.
— Ieşi cu ţigările, Jim.
Domnişoara Cutler îi privi pe toţi zîmbind, mormăi ceva şi se îndreptă spre uşă fără să spună nimic. Dixon aprinse ţigări pentru toţi trei şi Margaret se aşeză pe marginea patului; Atkinson continua s-o ţină pe după umeri.
— Dumneavoastră m-aţi plesnit peste faţa? îl întrebă ea.
— Chiar eu, fetiţo. Ţi-a făcut foarte bine. Cum te simţi?
— Mult mai bine, mulţumesc. Cam ameţită, dar altfel bine. —, Bun. Mai stai puţin, nu încerca să te mişti. Hai, ridică-ţi
picioarele în pat şi odihneşte-te.
— Nu e nevoie să...
îi ridică picioarele pe pat şi îi scoase pantofii, apoi se uită în jos spre ea.
— Stai aici cel puţin zece minute. Acum te las în grija fratelui Jim. Mai bea puţin whisky cînd îl termini pe ăsta, dar nu-l lăsa pe Jim să se apropie de el. I-am promis mamă-si că n-am să-l las să se omoare din beţie, îşi întoarse faţa lui de tătar spre Dixon. E în regulă, bătrîne?
— Da, îţi mulţumesc, Bill. Ai fost foarte drăguţ.
— E în regulă, fetiţe?
— Mulţumesc mult, domnule Atkinson, aţi fost minunat. Nu ştiu cum să vă mulţumesc.
— Nici o problemă, fetiţo. îi salută din cap şi ieşi. *
— îmi pare rău de toate astea, James, zise de cum se închise uşa.
— A fost vina mea.
— Nu, aşa spui întotdeauna. Dar de data asta n-am să te las. N-am putut să accept ce mi-ai spus, asta-i tot. Mi-am spus în sinea mea nu pot să suport, trebuie să-l opresc şi după aceea, pur şi simplu, n-am mai putut să mă controlez. Nimic mai mult. Şi a fost totul atît de stupid şi de copilăros, pentru că aveai perfectă dreptate să spui ce ai spus. E mult mai bine să clarifici lucrurile aşa. M-am purtat ca o proastă.
— N-are nici un rost să-ţi faci reproşuri. Nu te-ai putut stăpîni.
— Nu, dar ar fi trebuit să pot s-o fac. Stai jos, James;' mă calci pe nervi umblînd aşa de colo-colo.
Dixon trase scaunul cu fund de nuiele lîngă pat. Cînd se instala şi se uită la Margaret, îşi aminti cum stătuse lîngă ea, ca şi acum, cînd o vizitase la spital după încercarea ei de sinucidere. Dar atunci arăta altfel, mai slabă şi fără putere, cu
157
păru) strîns la ceafa; şi, într-un fel, mai pufin deprimată decît arăta acum. La vederea rujului migălit, a nasului umed şi a părului ca o mătură, în dezordine, fu cuprins de o profundă depresiune.
— Am să te conduc înapoi la familia Welch, îi spuse el.
— Dragul meu, nici nu vreau să aud. Ai face bine să stai cît mai departe de ei, timp cît mai îndelungat.
— Nu-mi pasă de chestiile astea. Şi, oricum, nu e nevoie să intru în casă. Am să vin cu tine cu autobuzul şi atît.
— Nu fi ridicol, James. Nu e nevoie să vii. Mă simt foarte bine, acum. Sau, cel puţin, aşa va fi după ce am să mai iau o gură din whisky-ul domnului Atkinson. Fii un înger şi mai toarnă-mi puţin.
In timp ce se executa, Dixon se gîndea cu uşurare că nu trebuia să meargă cu ea în autobuz. Ajunsese să poată spune ce voia Margaret, indiferent de ce spunea ea, şi era clar că acest refuz al serviciilor sale era sincer. Nu că nu s-ar fi simţit îngrijorat pentru ea; era îngrijorat, atît de îngrijorat, încît povara era intolerabilă — intolerabil era şi modul în care îngrijorarea pentru ea ajunsese acum să se confunde la el cu un clar sentiment de vinovăţie, îi întinse cana fără să se uite la ea; nu spuse nimic, nu din motivul bine cunoscut că nu se simţea în stare să spune ce dorea, ci pentru că nu găsea nimic de spus.
— Beau asta, îmi termin ţigara şi plec. E un autobuz la fără douăzeci; ajung bine. îmi dai o scrumieră, James?
îi aduse o scrumieră de aramă pe care se vedeau în relief un mic vas de război vechi şi inscripţia „Distrugătorul *Ribble"*. Fata îşi scutuă scrumul în scrumieră, apoi se aşeză' pe marginea patului şi, scoţîndu-şi fardurile din geantă, începu să se fardeze. Uitîndu-se în oglinda pudrierei, spuse pe^un ton de conversaţie:

— Ciudat că se termină aşa, nu? în felul ăsta lipsit de demnitate. Văzînd că Dixon tot nu spune nimic, continuă, mişcîndu-şi uşor buzele ca să-şi dea cu ruj:
— Dar, de fapt, întreaga poveste a fost lipsită de demnitate, nu? Eu, sărind peste cal, ba într-o parte, ba într-alta, şi tu încercînd fără tragere de inimă să mă faci să mă'maturizez. Nu, nu e cinstit faţă de tine. îşi dădu cu ruj şi se uită din nou în oglindă. Ai făcut tot ce putea face un bărbat, ba chiar mai mult decît ar fi făcut majoritatea, crede-mă. -N-ai ce să-ţi reproşezi. Sincer, nu ştiu cum ai suportat. Mă tem că n-a fost prea amuzant pentru tine. E mai bine că ai hotărit să terminăm.
închise pudriera cu zgomot şi şi-o puse în geantă.
— Ştii că ţin la tine, Margaret, spuse Dixon. Doar că nu merge între noi, asta-i tot.

— Ştiu, James. Nu te mai frămînta. Totul e în regulă.
— Trebuie să vii întotdeauna la mine dacă ceva nu merge. Poate pot face ceva.
Margaret zîmbi uşor văzîndu-l atît de rezervat.
— Bineînţeles, îi spuse, ca şi cînd ar fi vrut să-l liniştească. Dixon ridică privirea. Sub fard, obrajii ei erau încă uşor
tumefiaţi acolo unde roşcata dispăruse, dar cînd îşi puse ochelarii, uşoarele umflături de sub ochi abia se observau. Lui Dixon i se părea incredibil că nu erau decît cîteva minute de cînd îi trecuse criza de isterie şi la fel i se părea şi gîndul că el fusese în stare să-i spună ceva suficient de important ca să-i declanşeze o criză de isterie, în timp ce Dixon o privea, Margaret îşi stinse ţigara în scrumiera „Distrugătorul *Ribble"* şi se ridică în picioare, scuturîndu-şi scrumul de pe fustă.
— Şi cu asta gata, cred, spuse ea uşor indiferentă. Ei, la revedere, James.
Dixon zîmbi nesigur. Ce păcat, se gîndi el, că nu era mai arătoasă, că nu citea articole din presa de trei parale, care îţi spun ce culoare de ruj se potriveşte cu ce anume colorit natural. Cu douăzeci la sută mai mult din ce îi lipsea din punctul ăsta de vedere, nu ar fi avut nici una din dificultăţile ei îngrozitoare: viciile şi morbiditatea izvorîte din singurătate ar fi dormitat în siguranţă pînă la adînci bătrîneţe.
— Eşti sigură că te simţi bine? o întrebă el.
— încetează să te mai frămînţi pentru mine; mă simt foarte bine. Acum trebuie să plec sau pierd autobuzul şi întîrzii la masă şi ştii cum e doamna Neddy cu ora mesei. Ei, îndrăznesc să spun că ne vom reîntîlni în curînd. La revedere.
— La revedere, Margaret. Pe curînd. Ieşi din cameră fără să-i răspundă.
Dixon îşi stinse şi el ţigara, apăsînd-o cu putere în scrumiera *Ribble* cu o uşoară furie a cărei sursă nu o putea defini, încercă să-şi spună că după ce va depăşi propriile sale stări de şoc va fi bucuros că i-a spus lui Margaret ce dorea de multă vreme să-i spună, dar nu i se păru destul de convingător. Se gîndi la întîlnirea lui cu Christine peste două zile şi gîndul nu-i făcu nici o plăcere. O parte din ce se întîmplase în ultima jumătate de oră stricase totul, deşi nu putea să spună exact care parte anume. Undeva, drumul lui spre Christine era blocat; totul avea să meargă prost într-un fel pe care nu-l putea prevedea. Nu era faptul că Margaret însăşi ar face ceva ca să încurce lucrurile alertîndu-l cumva pe Bertrand şi pe bătrînii Welch; şi nici că ar putea fi forţat să-şi retragă recentele afirmaţii făcute lui Margaret. Era ceva cu mult mai puţin probabil decît cea dintîi şi

mai greu de combătut decît cea de-a doua şi mult mai vagi decît amîndouă. Pur şi simplu totul părea să fie ratat.
începu să-şi perie absent părul în faţa micii oglinzi fără ramă. Refuza să se gîndească direct la criza de isterie a lui Margaret. Foarte curind, ştia, scena îşi va ocupa locul alături de celelalte trei sau patru amintiri care îl puteau face literalmente să se contorsioneze în scaun sau în pat, cuprins de remuşcări, teamă şi stînjeneală. Va înlocui, probabil, actualul punct unu din fruntea listei: momentul cînd fusese împins în faţa cortinei, după un concert şcolar pentru a cere auditoriului să cînte imnul naţional. Putea să audă şi acum sunetul vocii sale, articulînd cu acel ton plat, greu de nesinceritate; „Şi acum... vreau ca toţi... alături de mine... dacă vreţi... să cîntăm...". După care începuse într-o cheie care trebuie să fi fost cu cel puţin o jumătate de octavă mai sus sau mai jos decît tonul potrivit. Trecînd la fiecare cîteva note, ca toţi ceilalţi, de la o octavă la alta, jumătate de măsură înainte sau după toţi ceilalţi, reuşise să ajungă la sfirşitul imnului. Ovaţii, aplauze şi rîsete au răsunat în spatele lui cînd şi-a ascuns faţa arzînd de ruşine, înapoi, în spatele cortinei. Acum îşi privi faţa în oglindă: imaginea îi întorcea privirea, plină de autocompătimire şi lipsită de

umor.
Luă sticla de whisky a lui Atkinson şi porni spre uşă, cu intenţia să-i propună cîteva sticle de bere la circiuma de după colţ; apoi se întoarse şi luă scrisoarea către Johns. Nu vedea nici un motiv pentru care să nu o trimită.

XVII

A DOUA ZI DIMINEAŢA, la opt şi un sfert, Dixon cobori în fugă scările casei în care locuia, nu atît pentru a se asigura că va fi de faţă cînd Johns va citi scrisoarea, ci pentru că voia sau mai degrabă trebuia să-şi consacre toată dimineaţa redactării conferinţei despre Vesela Anglie Medievală. Nu-i făcea plăcere să-şi ia micul dejun atît de devreme. Exista ceva în fulgii de porumb ai domnişoarei Cutler, în ouăle prăjite decolorate sau în slăninuţa roşu aprins, în feliile explozive de pîine prăjită şi în cafeaua ei diuretică, în toate exista ceva care, deşi mai mult chiar decît suportabile la ora nouă, oră cînd îşi lua el de obicei micul dejun, le făcea ca la opt şi un sfert să adune din toate colţurile fiinţei sale vestigiile unor sfredelitoare dureri de cap, vestigiile unor vechi senzaţii de vomă, toate ecourile de zgomote ce îi răsunau în cap. Aceeaşi ameţeală retrospectivă îl cuprinse acum cu mare putere, ca de obicei. S-ar fi putut ca cele trei jumătăţi de bere amară pe care le băuse aseară cu Bill Atkinson şi cu Beesley să fi fost precedate de o sticlă de sherry şi urmate de o jumătate de duzină de căni mari de o poşircă roşie. Dar amintirea era vagă, ca trecerea printr-o alee plină de gunoaie percepută într-un continuum spaţiu-timp. Cu mîinile la ochi, ocoli masa ca şi cînd ar fi încercat să evite fumul unei petarde, se aşeză greoi pe scaun şi îşi umplu castronul cu fulgi de porumb şi lapte albăstrui. Era singur în cameră,
Evitînd să se gîndească la Margaret şi, din motive nedefinite, nedorind să se gîndească la Christine, îşi văzu gîndurile îndreptîndu-se spre conferinţă, în după-amiaza precedentă încercase să-şi transforme însemnările într-un text. Din prima pagină de note reuşise să înjghebe o pagină şi trei rînduri. La ritmul ăsta, cu însemnările pe care le avea, putea vorbi unsprezece minute şi jumătate. Era clar că se cerea un soi de hrană spirituală care să acopere următoarele patruzeci şi opt de

minute şi jumătate, poate un minut în minus pentru a fi prezentat asistenţei, încă un minut în care va bea apă, va tuşi şi va întoarce paginile şi nici un minut pentru aplauze şi căderea cortinei. Unde avea să găsească acest „pabulum" suplimentar? Singurul răspuns la întrebare părea să fie „Da, aşa e, unde?" Ia stai puţin; îl va pune pe Barclay să-i găsească o carte despre muzica medievală. Cel puţin vreo douăzeci de minute despre asta, cu scuzele că „m-am lăsat furat de propriile mele preocupări". Welch o să se înnebunească după partea asta. O clipă făcu balonaşe cu laptele din lingură la gîndul că va fi nevoit să transcrie atîtea lucruri groaznice, după care se înveseli la gîndul că va fi în măsură să-şi facă lui însuşi atîta bine, fără să fie nevoit sâ-şi stoarcă creierii. „S-ar putea, poate, crede că" — mormăi pentru sine — „caracterul unei epoci, al unei naţiuni, al unei clase nu va putea fi decît palid revelat de ceva atît de evident rupt de tiparele sale mentale ca muzica sa, cultura sa muzicală". Cu un aer impresionant se aplecă înainte peste castronul cu fulgi de porumb. „Nimic nu poate fi mai departe de adevăr".
în clipa aceea Beesley intră în cameră, frecîndu-şi mîinile, după obiceiul lui.
— Salut, Jim. Poşta a sosit?
— Nu, nu încă. El nu vine?
— A terminat cu baia. Pică imediat.
— Bun. Şi Bill?
— S-a sculat înaintea mea, l-am auzit tropăind. Auzi. Cred că el e.
în timp ce Beesley se aşezase şi atacase castronul cu fulgi de porumb, Atkinson intră încet în sufragerie. Ca şi alte daţi, în special -dimineaţa, comportarea lui părea să sugereze că nu-i cunoaşte pe ceilalţi doi şi că, pentru moment, nu avea nici cea mai mică intenţie să stabilească vreo relaţie cu ei. în dimineaţa aceasta aducea mai mult decît oricînd cu Gingis Han meditînd la mazilirea căpitanilor săi. Se opri plin de dispreţ în dreptul scaunului lui, cloncănind uşor şi oftînd teatral ca un client pe care vînzătorul îl lăsa să aştepte. Ochii lui negri, misterioşi, priveau în jurul pereţilor, oprindu-se puţin asupra fiecărei fotografii, trecîndu-i în revistă cu un aer nemulţumit pe nepotul domnişoarei Cutler, în uniformă de caporal de intendenţă, pe cele două fetiţe ale vărului domnişoarei Cutler, casa de la ţară, cu cabrioletă la poartă, a fostului patron al domnişoarei Cutler, pe domnişoara Cutler, îmbrăcată ostentativ ca domnişoară de onoare după moda din timpul primului război mondial, încerca, probabil, să reducă volumul imens de înjurături evocat de

vederea acestor fotografii la patru minuscule picături toxice de ură, una pentru fiecare poză. Fără să scoată, însă, nici un cuvînt se aşeză pe locul lui la masă, punîndu-şi mîinile mari şi păroase pe faţa de masă, cu palmele în sus. Nu mînca niciodată fulgi de porumb.

Pe cînd domnişoara Cutler, în sufragerie, servea fişii roşii de slăninuţă, s-a auzit poşta. Beesley dădu semnificativ din cap spre Dixon şi ieşi în vestibul. Cînd intră, făcu din nou semn cu capul, şi mai semnificativ. Dixon nu simţea nimic din plăcuta nerăbdare la care se aşteptase; chiar şi cînd, cîteva minute mai tîrziu, Johns intră tăcut cu scrisorile în mină, nu'simţi aproape nimic. Oare de ce? Să fie conferinţa despre Vesela Anglie Medievală? Da, şi mai erau şi altele, dar n-avea rost să se mai gîndească. încercă să-şi concentreze atenţia asupra scrisorii pe care Johns tocmai o deschidea şi o deplia. Beesley, cu gura plină, se oprise din mestecat; Atkinson, aparent neafectat, îl urmărea pe Johns printre genele lui dese. Johns începu să citească. Tăcerea era profundă.

Johns puse încet lingura jos. Părea să fie ceva uşor în neregulă cu părul său. Faţa lui, de obicei palidă ca o bucată de slănină, deşi diversificată în dimineaţa asta de cîteva pete roşii (consecinţă, fără îndoială, a faptului că se răsese cu o lamă prea tocită pentru orice persoană cu o atitudine normală faţă de bani), era mult prea palidă pentru a permite o nouă albire, consecinţă a unor emoţii ca ala'rmarea sau furia. Dar, curînd, îşi ridică privirea, desigur, nu la nivelul feţelor celorlalţi, dar, oricum, mult mai sus ca de obicei. O clipă, lui Dixon i se păru chiar că surprinsese privirea lui Johns. Omul era evident tulburat; se foia în scaun, arcuindu-se cu un soi de atitudine de autodezaprobare. După ce citi scrisoarea pînă la capăt, o dată sau de două ori, o puse repede înapoi în plic şi şi-o înfundă în buzunarul de la piept. Ridicînd ochii şi văzînd că ceilalţi îl priveau, apucă lingura cu atîta grabă că îşi împroşcă lapte pe vesta lui bleumarin. Un hohot înăbuşit se auzi dinspre Beesley.

— Care-i problema, băiete? îl întrebă Atkinson clar şi foarte încet pe Johns. Veşti proaste?

— Nu.

— Pentru că nu mi-ar face plăcere să ştiu că ai primit vreo veste rea. Mi-ar strica ziua. Eşti sigur că n-ai primit o veste rea?

— Nu e nimic.

— N-ai primit o veste rea?

— Nu.

— Ah! Bun. Te rog să-mi spui dacă primeşti vreodată o veste rea. S-ar putea să fiu în măsură să-ţi dau un sfat. Nu crezi?

Atkinson îşi aprinse o ţigară.

— Nu prea eşti vorbăreţ, aşa-i? îl întrebă el pe Johns. Nu-i aşa? se adresă el celorlalţi doi.

— Nu, răspunseră. ,

Atkinson dădu uşor din cap şi ieşi. Din culoar se auzi rîsul lui atît de rar; şi, fără nici un fel de modificare definită, rîsul se transformă treptat într-o chintă de tuse care urcă încet scara.

Johns începu să mănînce slăninuţă.

— Nu e nimic de rîs, spuse el brusc şi surprinzător. Nu e nimic de rîs.

Dixon întrezări o clipă figura îmbujorată şi încîntată a lui Beesley.

— Ce nu e? întrebă el.

— Ştii tu prea bine, Dixon. Mai pot şi alţii juca jocul ăsta. Ai să vezi tu. Cu o mînă moale, tremurîndă, îşi turnă cafea.

întîlnirea luă sfirşit fără să-şi mai spună nimic. Cu o ultimă privire ostilă în direcţia cravatei lui Dixon, Johns ieşi grăbit. Munca lui la universitate, în cadrul serviciului de pensionare şi asigurări sociale, începea la ora noua. Urmărindu-l cu privirea, Dixon observă că era ceva ciudat cu ceafa lui Johns.

Beesley se aplecă peste masă.

— A fost grozav, nu, Jim?

— N-a fost prea rău.

— Ai observat ce mult a vorbit? Un adevărat potop de elocinţă. Asta am susţinut totdeauna: nu scoate o vorbă pînă nu se simte ameninţat în vreun fel. Hei, nu ţi-am spus. Ai observat ce ciudat îi stătea părul?

— Acum că spui şi tu, e drept că mi s-a părut ceva în neregulă.

Beesley începu să mănînce pîine prăjită cu gem. Mestecînd cu furie, continuă:

— Şi-a cumpărat foarfece de frizer. Le-am găsit ieri în baie. Acum se tunde singur, înţelegi? Prea al naibii de meschin ca să plătească un şiling şi şase peni. Dumnezeule!

Deci, ăsta era motivul pentru care, văzut din spate, Johns părea să poarte un moţ ostentativ, care-i alunecase uşor într-o parte. Din faţă, părea să poarte un coif ciudat. Dixon tăcu, gîndindu-se că, în cele din urmă, Johns făcuse ceva ce merita oarecare respect.

— Ce-i cu tine, Jim? Nu arăţi prea fericit.

— N-am nimic.

— Tot te mai frămînţi din cauza conferinţei? Am însemnările despre Epoca lui Chaucer, pe care

ţi le-am promis. Nu sînt cine ştie ce, dar există cîteva lucruri pe care le poţi folosi. Ţi le las în cameră.
164
Dixon se însenină din nou; dacă îndrăznea să aştepte suficient, s-ar putea să ţeuşească să-şi construiască restul conferinţei numai prin eforturile celorlalţi. „Mulţumesc, Alfred", zise; „e minunat".
— Te duci pe la universitate?
— Da, vreau să-l văd pe Barclay.
— Barclay? N-aş fi crezut că ai ceva în comun cu el.
— Vreau să-l tapez de ceva informaţii despre muzica medievală.
— Aa, acum înţeleg. Pleci imediat?
— Peste cîteva minute.
— Splendid: Vin cu tine.
Era o zi caldă, dar cu cerul acoperit. Pe cînd urcau pe College Road, Beesley începu să vorbească despre rezultatele la examene în departamentul lui. Vizita Examinatorului Extern de la sfîrşitul sâptămînii va rezolva o serie de cazuri încă discutabile, dar, în mare, rezultatele erau clare. Situaţia era aceeaşi şi în departamentul lui Dixon, aşa că aveau ce discuta.
— Unul din lucrurile care îmi plac la Fred Karno, zise Beesley, deşi, dacă mă gîndesc bine, cred că e singurul: nu încearcă niciodată să facă ceva de care să nu fie convins că merită. Nici o notă maximă în departamentul nostru, anul acesta; patru calificative mediocre şi patruzeci şi cinci la sută din cei din primul an căzuţi; aşa trebuie procedat. Fred e, cred, singurul profesor de aici care rezistă presiunii din afară să împartă note maxime în dreapta şi în stingă ca diplomele şcolare şi să tragă de păr de la un an la altul pe orice nenorocit în stare să se iscălească. Care-i părerea lui Neddy în privinţa asta? Sau n-a ajuns încă să-şi facă o părere?
— Exact. Lasă aproape totul pe seama lui Cecil Goldsmith şi asta 'înseamnă că trece toată lumea. Cecil e mai slab de inimă, ştii.
— Slab de cap, vrei să spui. Aşa e peste tot; nu numai aici, ci în toate universităţile de provincie. Nu e cazul la Londra, presupun, şi nici în universităţile scoţiene. Dar, Du'mnezeule, du-te în cele mai multe universităţi şi încearcă să zvîrli afară pe cineva pentru simplul motiv că e prea prost ca să-şi ia examenele — e mai uşor să concediezi un profesor. Asta-i problema cînd ai atîta lume aici cu burse de stat, înţelegi?
— Ce vrei să spui? Studenţii trebuie să primească banii de undeva.
— Vezi tu, Jim, cam ăsta e şi punctul de vedere al autorităţilor care acordă burse. Noi îl plătim pe John Smith să intre la universitatea voastră şi acum vii tu, după şapte ani,
165
să-mi spui că nu-şi va lua niciodată diploma. Ne faceţi să ne irosim banii. Dacă instituim un examen de admitere pentru a-i da deoparte pe cei care nu ştiu să scrie şi să citească, numărul admişilor scade la jumătate şi jumătate dintre noi ne pierdem slujbele. Şi atunci ceilalţi cer: „Vrem două sute de profesori anul ăsta şi vrem să-i avem". Foarte bine, micşorăm pretenţiile cu douăzeci la sută şi vă dăm cantitatea dorită, dar, pentru Dumnezeu, nu veniţi peste doi ani să vă plîngeţi că şcolile sînt, pline de profesori care nu pot să-şi ia nici bacalaureatul, ca săj nu mai vorbim de competenţa lor de a preda altora pentru a-l lua. E o situaţie minunată, nu?
Dixon înclina să fie de acord cu Beesley, dar problema nu-l interesa suficient ca să i-o spună. Era una din zilele acelea cînd era foarte convins de iminenta lui expulzare din viaţa academică. Ce avea să facă după *aceea?* Să predea într-o şcoală? Dumnezeule, nu. Să se ducă la Londra să ia un post într-un birou, dar ce post? Biroul cui? Taci din gură!
Intrară în tăcere în clădirea principală, se duseră în camera profesorilor şi se îndreptară spre dulapul compartimentat, unde îşi primeau corespondenţa. Dixon găsi într-al său o notă prin care i se reamintea că nu plătise cotizaţia pe anul în curs pentru camera profesorilor şi o carte poştală adresată lui Jas Dickson Esq BA, care îl informa de publicarea unei lucrări cu pretenţii referitoare la comerţul cu ţesături în vremea Tudorilor. Le aruncă pe amîndouă cu mare viteză la coş. Mormăind, Beesley frunzărea numărul nou sosit al unei reviste referitoare la probleme universitare, la care se abonase. Nu mai era nimeni altcineva în cameră, înainte de a porni în căutarea lui Barclay, Dixon, care simţi nevoia să stea jos la începutul unei astfel de zile, se lăsă să cadă într-un fotoliu şi căscă.
Peste cîteva clipe, Beesley se apropie de el cu revista deschisă:
— E ceva aici care te va interesa, Jim. Noi numiri. Dr. L.S. Caton la Catedra de Istorie a comerţului, Universitatea din Tucumân, Argentina. Nu e ăsta tipul căruia i-ai trimis articolul?
— Isuse! Ia să văd.
— Ai face bine să vorbeşti cu el mai ferm, repede, înainte de-a o şterge spre o republică bananieră. Noua

lui revistă pare să-şi închidă porţile, numai dacă nu-şi închipuie că o poate edita de acolo.
— Oh, Doamne, asta e destul de prost.
— Dacă aş fi în locul tău, aş lua imediat legătura cu el telefonic.
166
— Sfinte Dumnezeule, sigur. Aşa voi face. Mulţumesc că mi-ai atras atenţia, Alfred. Aş face mai bine să-l găsesc pe Barclay pînă nu pleacă şi el să-şi ia vreo slujbă acolo.
Pradă unei nelinişti vagi, dar puternice, Dixon plecă repede la Şcoala de Muzică, unde, spre uimirea lui, Barclay se dovedi a fi prezent, accesibil, gata să coopereze şi în posesia titlurilor exacte ale cărţilor de care avea nevoie Dixon. Simţindu-se ceva mai puţin neliniştit, Dixon se duse la bibliotecă şi obţinu, cu o promptitudine aproape sinistră, o carte despre costumul şi mobila medievală, în uşa turnantă în drum spre ieşire, trecerea lui fu brusc oprită prin obstrucţia cuiva din afară, care încerca să învîrtească uşa în direcţia opusă, care era (conform cîtorva anunţuri mari şi clar scrise) şi direcţia greşită. Era Welch, privind suspicios în jur, dîndu-se încruntat înapoi în timp ce Dixon continua să împingă şi apăru lîngă el.
— Bună dimineaţa, domnule profesor, Welch îl recunoscu aproape imediat.
— Dixon, zise.
— Da, domnule profesor.
Dixon uitase pînă în clipa aceea informaţia lui Marga^et, precum că Welch, împreună cu ceilalţi membri ai familiei sale, erau „pe urmele lui". Oare cum se va manifesta Welch cînd îşi va întîlni prada?
— Mă gîndeam la bibliotecă, spuse Welch, legănîndu-se pe călcîie. în dimineaţa aceasta părea şi mai nepieptănat şi cu privirea şi mai sălbatică decît de obicei. Avea o mică emblemă aurie pe. cravată, ce semăna cu un însemn heraldic, dar care la un studiu mai atent se dovedea a fi gălbenuş închegat. Urme substanţiale din acelaşi aliment erau vizibile în jurul gurii, acum întredeschisă.
— A, da? întrebă Dixon, sperînd să-l încurajeze pe Welch să indice care anume punct, în cadrul ideilor legate de bibliotecă, putea fi luat ca focar al gîndurilor sale.
— Crezi că poţi să ajungi acolo?
Dixon începu să fie sihcer alarmat. Oare deranjamentul mintal al lui Welch, prevestit de atîta vreme, îşi făcuse, în sfirşit, apariţia? Sau era vreo modalitate, sarcastică de a face aluzie la lipsa de înclinaţie a lui Dixon de a se apropia de orice arenă posibilă a muncii academice? Destul de zdruncinat, aruncă o privire peste umăr să se asigure că se aflau efectiv la doi paşi de intrarea bibliotecii.
— Presupun că da, i se păru răspunsul cel mai precaut.
— Nu eşti debordat de treburi în perioada asta?
— Chiar acum? behăi Dixon. Nu cred că...
167
— Mă gîndeam la conferinţa de miercuri. Presupun că ai terminat-o pînă acum.
Dixon mişcă cele două cărţi pe care le avea sub braţ, în cazul în care Welch le-ar fi putut vedea titlul.
— A, sigur, spuse entuziast. Da, domnule profesor.
— Nu am timp să mă duc la bibliotecă, înţelegi, zise Welch cu tonul celui care înlătură ultimul obstacol neînsemnat din calea unei perfecte înţelegeri. Trebuie să mă duc aici, adăugă el, arătînd cu degetul spre bibliotecă.
Dixon aprobă încet din cap. .H*
— Ah, trebuie să vă duceţi aici, zise. *m*
— Da, au apărut vreo două probleme în răspunsurile *Im* examene. Vreau să le verific înainte de întîlnirea de mîine ciP Examinatorul Extern. Ai să fii de faţă, înţeleg. Ora cinci în biroul meu.
Dixon se întîlnea cu Christine a doua zi la ora patru. Chiar dacă lua un taxi, nu putea să stea cu ea decît trei sferturi de oră. îi venea să-l arunce pe Welch între uşile turnante şi să le învîrtească pînă la ora prîrizului. Zise:
— Voi fi acolo.
— Bun. Vezi şi tu că nu am timp să umblu prin bibliotecă să le verific pe toate.
— Sigur.
— E foarte drăguţ din partea ta să faci asta pentru mine, Dixon. Acum, referitor la ce vreau să faci la bibliotecă; am notat totul aici. Treptat scoase un ghem de hîrtii din buzunarul de la piept şi le netezi. E totul foarte clar, ai să vezi. Referinţa e trecută la aproape toate cazurile, cred... da. Uite, cîteva sînt aici, da, afara de... destul de simplu. Nu cred să fie ceva cu adevărat important, dar e bine să te uiţi la indexul de subiecte. Dacă nu găseşti, atunci va trebui să-ţi foloseşti propriile tale... ale tale. Probabil că titlurile capitolelor îţi vor fi de ajutor. Asta, de pildă, înţelegi? Vezi doar dacă e ceva relevant. După dată n-aş crede să fie. Dar nu ştii niciodată ce noroc ai, nu? Scrută figura lui Dixon, căutînd o confirmare.
— Nu, nu ştii.

— Nu, nu ştii. îmi amintesc că m-am chinuit odată cîteva săptămîni cu o lucrare pe care o făceam, numai din cauza unui singur fapt care îmi lipsea. Se pare că în toamna lui 1663... nu, vara...
Lui Dixon îi erau acum clare cîteva fapte de bază. I se cerea să umple unele goluri în cunoştinţele lui Welch referitoare la istoria artelor şi meşteşugurilor ţărăneşti din regiune şi aceste hîrtii acoperite cu scrisul îngrijit şi clar al lui Welch sau bătute
168
de el la maşină cu o inacurateţe hilară, îi vor da lui Dixon posibilitatea să-şi îndeplinească sarcina fără prea multe încurcături, deşi nu fără oarecare pierdere de timp şi de integritate. Nu îndrăzni, totuşi, să refuze; genul ăsta de treabă s-ar putea foarte bine să-i pară lui Welch un test de abilitate mai important decît meritele conferinţei despre Vesela Anglie Medivală. Pînă aici era clar; dar ce era toată povestea asta cu biblioteca? Cînd tăcerea lui Welch indică sfîrşitul sau poate abandonarea anecdotei, Dixon întrebă:
— Credeţi că vor avea toate informaţiile aici, domnule? Vreau să spun, unele din articolele astea trebuie să fie destul de rare. Poate că serviciul arhivelor ar...
Trăsăturile feţei lui Welch se adaptau încet să exprime furie incredibilă. Cu o voce ascuţită, arţăgoasă, spuse:
— Nu, bineînţeles că nu au informaţia aici, Dixon. Nu-mi imaginez cum cineva poate să creadă că o au. De asta te rog să te duci să le cauţi la bibliotecă. Ştiu sigur că au nouăzeci la sută din lucrurile de care am nevoie. M-aş duce eu, dar, aşa cum m-am străduit să-ţi explic, sînt ocupat aici. Şi trebuie să am informaţiile în seara asta, pentru că ţin cuvîntarea mîine seară, după ce profesorul Fortescue se... se... se întoarce. Acum înţelegi?
Dixon înţelegea: Welch vorbise tot timpul despre biblioteca publică din oraş şi, cum pentru el era clar, bineînţeles că nu se gîndise la confuzia pe care putea s-o creeze vorbind despre „bibliotecă" la numai cinci metri de complet altă clădire, cunoscută în împrejurimi sub numele de „bibliotecă".
— A, bineînţeles, domnule profesor; mă scuzaţi, spuse el fiind bine şcolit să prezinte scuze exact în situaţiile cînd ar fi trebuit să le ceară.
— Foarte bine, Dixon. Ei, nu te mai reţfn; presupun că vrei să te apuci de lucru ca să poţi fi gata la cinci. E bine să vii la mine în birou după aceea, să-mi arăţi ce ai găsit. Foarte drăguţ din partea ta că te-ai oferit să mă ajuţi; apreciez foarte mult gestul.
Dixon aruncă hîrtiile între paginile cărţii lui Barclay şi o porni, dar avu o tresărire violentă cînd un zgomot bubuitor izbucni în spatele lui. Welch, cu părul în vînt, se străduia ca un înaintaş la rugbi să împingă uşa turnantă în direcţia greşită. Dixon se opri să privească, arborînd, în toată libertatea, strîmbătura sa de maimuţoi. După o vreme, Welch, descoperind cumva eroarea, începu să tragă de uşa care se înţepenise, schimbîndu-şi poziţia, apărînd acum ca un înaintaş al echipei înfrînte la lupta cu otgonul. Cu un soi de explozie bruscă uşa
169
cedă şi Welch fu dezechilibrat şi împins violent înapoi, lovindu-se cu capul de panoul din spatele său. Dixc n plecă, începînd să fluiere melodia lui despre Welch într-un tempo solemn, aproape liturgic. Simţea că astea erau genul de lucruri care îi umpleau viaţa, dîndu-i putere să continue.
^I^W

XVIII

— EXCELENT, ' DIXON, spunea WeJch şapte ore mai tîrziu. Ai rezolvat toate problemele absolut... absolut... Absolut admirabil. O vreme se uită cu nesaţ la însemnări, apoi întrebă brusc: „Ce 'faci acum?" cu o umbră de suspiciune.
De fapt, acum Dixon îşi ţinea mîinile la spate şi gesticula:
— Tocmai mă... se bîlbîi el.
— Mă întrebam dacă ai vreun program în seara asta. Mă gîndeam că poate ţi-ar face plăcere sa vii să iei masa cu noi.
După ce lucrase pentru Welch o zi întreagă, Dixon avea o mulţime de lucruri de făcut în seara aceea pentru conferinţa lui, dar era clar că nu-şi putea permite să refuze invitaţia, aşa că răspunse fără nici o ezitare:
— Mulţumesc foarte mult, domnule profesor. Sînteţi foarte drăguţ.
Welch aprobă din cap părind încîntat să-şi adună hîrtiile să le pună în „geantă". Cred că totul o să meargă bine mîine seară, spuse el, întorcînd spre Dixon zîmbetul gen maniac sexual.
— Sigur că da. Cui ţineţi conferinţa?
— Societăţii istoricilor şi a anticarilor. Mă surprinde că nu ai văzut afişele.

îşi apucă „geanta" şi îşi puse pe cap pălăria lui maronie de -pescar.
— Atunci, hai. Mergem cu maşina mea.
— Foarte amabil.
— Trebuie să recunosc că sînt cu toţii foarte interesaţi de istorie, spuse Welch entuziast în timp ce coborau scara. Un public foarte bun. Atent şi... interesat şi te bombardează cu o
" mulţime de întrebări după aceea. Bineînţeles că majoritatea sînt oameni din oraş, dar vin întotdeauna şi cîţiva dintre studenţii cei mai buni. Tînărul Michie, de pildă. Băiat foarte bun. Ai reuşit să-l faci să se intereseze de cursul tău special?
171
Gîndindu-se că în ultima vreme Michie nu mai apăruse semn rău — Dixon răspunse:
— Da, pare să fie foarte interesat, în speranţa că Welch *vă* lua seama la această dovadă de „interes" din partea unui băiaj atît de bun. F
Welch continuă: j
— Băiat foarte bun. Foarte interesat. Vine regulat la Anticari. Am stat de vreo două ori de vorbă cu el. Cred că avem multe în comun.
Dixon se îndoia că Welch şi Michie aveau multe în comun,[1]" în afara părerii asemănătoare privind capacităţile lui, dar, considerînd că etica profesională a lui Welch îl va împiedica să-şi exemplifice afirmaţia, întrebă cu prefăcută curiozitate:
— în ce sens?
— Ei bine, ne interesează pe amîndoi ceea ce s-ar putea numi tradiţia engleză. El e preocupat mai mult de aspectul filozofic, cred, eu de ceea ce s-ar putea numi aspectul cultural, dar avem multe în comun. Chiar mă gîndeam acum cîteva zile că în ultimii ani preocupările mele s-au concentrat tot mai mult asupra acestei tradiţii engleze, în timp ce soţia mea... pe ea am considerat-o întotdeauna în primul rînd vest-europeană şi numai după aceea englezoaică. Cu concepţiile ei oarecum continentale, aproape galice, reprezintă din multe puncte de vedere — puncte de vedere atît de importante pentru mine — scena socială şi culturală engleză, cu o uşoară înclinare de a privi înapoi, ca să spun aşa, la meşteşugurile populare, preocupările tradiţionale şi aşa mai departe; ei, pentru ea asta e un aspect, înţelegi, doar un aspect — un aspect foarte interesant, sigur, dar numai un aspect, — aici ezită ca şi cînd şi-ar fi ales cuvintele, — un aspect al dezvoltării culturii vest-europene. Se observă şi mai clar în atitudinea ei raţă de Statutul Bunăstării Generale şi este un mare r avantaj să vezi această problemă în ceea ce s-ar putea descrie ca • fiind o perspectivă mai largă. Ea este de părere, ştii, că dacă -oamenilor li se dă totul...
Dixon, care o catalogase de mult pe doamna Welch după propriile lui criterii, îl lăsă pe Welch să trăncănească despre vederile ei politice, atitudinea ei privind „aşa-numita libertate de educaţie", apologia pedepsei retributive, pasiunea ei de a citi ce au scris englezoaicele despre modul în« care gîndesc' şi simt parizienii. Tot timpul în drum spre maşină şi după ce au pornit, propriile lui gînduri şi sentimente se concentraseră asupra lui Margaret. Nu ştia cum avea să facă faţă întîlnirii cu ea; acest gînd, care îl preocupase aproape toată ziua cît fusese la Biblioteca publică; devenise şi mai acut acum că avea s-o
172
întîlnească foarte curind. Va trebui, probabil, să facă faţă şi întîlnirii cu Bertrand şi cu doamna Welch, dar acestea erau, comparativ, mult mai puţin îngrijorătoare. Şi mai era şi Christine; nici pe ea nu voia s-o vadă, nu avea nimic cu ea personal, dar pentru că era parte din frămîntările lui în legătură cu Margaret. Trebuia să facă ceva să-i dovedească lui Margaret că nu era absolut singură; nu voia, nu trebuia să se lase să ajungă iarăşi cu ea la vechiul tip de relaţie, dar trebuia s-o asigure cumva că va continua s-o sprijine. Dar cum să procedeze?
Căutînd să-şi schimbe gîndurile, privi pe fereastra din stînga chiar în clipa în care Welch încetinea la maximum la o încrucişare de drumuri. La marginea trotuarului se afla un bărbat solid în care Dixon îl recunoscu pe frizerul său. Avea mare respect pentru omul ăsta din cauza aspectului său exterior impresionant, pentru vocea sa tunătoare de bas şi pentru nesfîrşitul său -stoc de informaţii despre familia regală. Chiar atunci două fete drăguţe se opriră lîngă o cutie de scrisori, puţin mai departe. Cu mîinile la spate, frizerul se întoarse şi le privi. O inconfundabilă privire libidinoasă îi apăru o clipă în ochi; Apoi, ca supraveghetorii din magazine, începu să se mişte încet în direcţia celor două fete. Welch accelera din nou şi Dixon, bine zdruncinat, îşi întoarse repede atenţia spre partea opusă a străzii, unde se juca un meci de crichet şi jucătorul care servea mingea alerga tocmai s-o arunce. Jucătorul la bătaie, alt tip solid, încercă să lovească mingea cu putere, nu o nimeri şi mingea îl lovi puternic în stomac, înainte ca gardul viu să acopere scena, Dixon avu timp să-l vadă îndoindu-se de durere în timp ce portarul se năpustea după minge.
Nesigur dacă cele două scene erau menite să ilustreze promptitudinea retribuţiei divine sau tendinţa ei de a-şi rata ţinta, Dixon era totuşi sigur că se simţea oarecum copieşit — şi în asemenea măsură, încît ascultă ce

spunea Welch. Spunea „Deosebit de impresionant" şi o clipă Dixon fu pe punctul să se repeadă la cheia franceză pe care o'zărea în compartimentul de la bord şi să-i dea în cap. Ştia ce fel de lucruri i se păreau impjesionante lui Welch.
în restul călătoriei nu se mai întîmplă nimic. Welch părea să fi făcut uşoare progrese ca şofer; în orice caz, singura moarte de care Dixon se simţea ameninţat era moartea de plictiseală. Chiar şi acest pericol dispăru cîteva minute, cînd Welch dezvălui unele fapte din istoria recentă a efeminatului scriitor Michel, un personaj care părea să aştepte permanent în culisele vieţii lui Dixon, dar părea destinat să nu intre niciodată în scenă.
173
III[1] l
Numitul Michel, la fel de consecvent galic ca şi mamă-sa, îşi gătise singur în micul lui apartament din Londra şi se îmbolnăvise cu cîteva zile în urmă îndopîndu-se cu o îngrozitoare mîncare străină pregătită de el, în special, după cîte înţelegea Dixon, spaghetti şi alte mîncăruri cu ulei de măsline. Părea o pedeapsă nimerită pentru cineva atît de devotat unei coagulări de făină cu apă şi unui substitut al untului ţărănesc, însoţite, fără îndoială, de cantităţi considerabile de cafea neagră „autentică" şi vîscoasă. Oricum, Michel urma efectiv să sosească acasă într-o zi-două, să se refacă pe cheltuiala neaoş englezească a părinţilor săi. Dixon întoarse capul spre fereastră pentru a putea să rîdă, neobservat, de această ultimă butadă. De data aceasta nu simţi decît o uşoară furie la gîndul că un păduche ca ăsta avea un apartament la Londra. De ce nu avusese şi el părinţi ale căror resurse materiale să depăşească atît de mult bunul simţ, încît să-şi instaleze fiul la Londra? Acest simplu gînd era o tortură. Dacă ar fi avut această şansă, acum lucrurile ar fi fost diferite. O clipă se gîndi că nu putea să spună care anume lucruri; după care descoperi că poate defini exact lucrurile şi, la fel de exact, putea să spună şi în ce măsură ar diferi de lucrurile de acum.
Welch continua să vorbească, propria lui figură constituind auditoriul perfect al poveştilor sale, rizînd de glume, exprimînd nedumerirea sau sinceritatea, reacţionînd cu buzele strînse şi ochii îngustaţi la punctele mai importante. Continua să vorbească chiar şi în timp ce urca aleea de nisip din curte, în timp ce trecea pe lîngă casă, atingea în treacăt robinetul de apă spart, intra în garaj şi, cu un singur salt înspăimîntător, oprea maşina la cîţiva centimetri de peretele din fund. După care coborî.
Căutînd în toate părţile un mijloc de a ieşi din maşină, Dixon refuză coridorul de şase centimentri lăţime dintre portieră şi peretele din dreptul lui şi, după cîteva lovituri de picioare enervate date schimbătorului de viteză şi frînei de mînă, lunecă pe scaunul şoferului spre cealaltă uşă. în timp ce efectua această manevră, ceva păru că se agaţă de fundul pantalonilor săi. Cînd ieşi în căldura ameţitoare a garajului, se pipăi la spate şi descoperi că îşi poate strecura liniştit primele două degete ale mîinii într-o crăpătură în material. O privire spre scaunul şoferului îl făcu să observe vîrful a ceea ce trebuie să fi fost un arc rupt ieşind din tapiserie, îl urmă încet pe Welch cu inima • bătînd, simţind că ochelarii încep să i se aburească, îşi permise o strîmbătură groaznică, forţîndu-şi bărbia cît mai jos şi încercînd să-şi aducă nasul în sus, între ochi. Cînd aproape reuşise, îşi
174
scoase ochelarii să şi-i şteargă. Chiar şi fără ei avea vederea destul de bună ca să observe că patru martori ai acţiunilor sale se aflau la o fereastră lungă, la cîţiva metri mai încolo; erau (de la stingă la dreapta) Christme, Bertrand, doamna Welch şi Margaret. îşi aduse repede nasul în poziţie normală şi începu să-şi mîngîie visător bărbia căzută, în speranţa că va părea cuprins de o imbecilă îndoială; apoi, incapabil să găsească un gest sau o expresie de salut suficient de cuprinzătoare pentru a include toţi membri unui asemenea quartet, se luă după Welch, care dispărea după colţul casei.
Ce o să facă cu pantalonii? Ce ar fi mai rău: să şi-i coase singur, ceea ce ar implica găsirea sau mai degrabă cumpărarea materialului necesar; să-i ducă undeva la reparat, ceea ce însemna că trebuia să-şi amintească să întrebe pe cineva unde putea găsi un astfel de magazin, să-şi amintească să ducă pantalonii la magazin şi să-şi amintească să-i ia şi să-i plătească — sau s-o roage pe domnişoara Cutler să-i repare? Oare ultima soluţie ar fi mai rapidă? Da; dar putea implica penalitatea de a fi prezent la operaţiune şi de a o asculta pe domnişoara Cutler tot timpul operaţiunii şi chiar un timp nedefinit după aceea, în afara unei perechi de pantaloni care aparţineau unui costum mult prea închis pentru orice ocazie în afară de audienţe şi înmormîntări, toţi ceilalţi pantaloni erau atît de pătaţi de mîncare şi de bere, încît, dacă ar fi fost purtaţi pe scenă pentru a evoca mizeria şi sărăcia, ar fi fost consideraţi ridicol de exageraţi. Welch trebuia să plătească reparaţia. Era maşina lui, nu? De ce nu-şi nipsese pantalonii lui groaznici în scaunul cu ţepi? Poate că avea să şi-i rupă curînd. Sau poate că şi-i rupsese şi nu observase.
Trecînd pe sub copertina de stuf de deasupra uşii de la intrare, Dixon îşi întoarse privirea de la un tablou pe care Welch îl cumpărase recent şi-i vorbise despre el, care atîrna acum în vestibul. Operă a vreunui debil mintal de la grădiniţă, amintea prin tehnica sa genul de desene ce se găsesc în W.C.-urile pentru bărbaţi,

deşi subiectul, o trupă de animale ca nişte butoaie jeşind din arca lui Noe, era de interes mult mai redus. Pe peretele opus se afla un raft înalt pe care se înşirau o serie de ustensile de porţelan şi aramă. Printre ele se afla şi cana de bere, cadou de la Dixon şi, rînjind batjocoritor, o fixă acum cu ochii. Ura această cană de bere cu figură umană, cu tricornul negru deschis, cu figura-i uimită cu trăsături neclare, cu membrde ca fusul contopite cu trunchiul, mai enervantă decît orice alt ocupant neanimat al acestei case, fără să excludem flautul de orgă al lui Welch. Expresia feţei de pe cană doveBea
175
că ştia părerea lui Dixon despre ea, dar n-o putea spune nimănui, îşi duse degetele mari la tîmple şi îşi flutură mîinile spre ea, îşi dădu ochii peste cap, mimînd cu buzele cuvinte batjocoritoare şi înjurături. O a treia posesiune a lui Welch îşi făcu acum apariţia, un pisoi roşu numit Id. Era singurul supravieţuitor dintr-o serie de trei; pe ceilalţi doi, doamna Welch îi botezase Ego şi Super-ego. Străduindu-se să nu se gîndească la aceste denumiri freudiene, Dixon se aplecă şi-l gîdilă pe Id după ureche, îl admira pentru că nu permitea nici unuia dintre cei doi Welch seniori să-l ia în braţe. „Zgîrie-i", îi şopti Dixon; „fă pipi pe covoare". Pisica începu să toarcă. De îndată ce Dixon se alătură grupului dinăuntru, ritmul lent al zilei lui deveni brusc frenetic. Welch se întoarse spre el; Christine, cu obrajii mai roşii decît şi-o amintea, îi zîmbea din fundul camerei; doamna Welch şi Bertrand veniră spre el; Margaret întoarse spatele. Welch spuse cu energie:
— Ah, Faulkner.
Cu o mişcare a nasului, Dixon îşi împinse ochelarii.
— Da, domnule profesor.
— Dixon — vreau să spun.
Ezită o clipă, după care continuă cu o fluenţă fără precedent:
— Mă tem că am făcut o încurcătură, Dixon. Am uitat că promisesem să mergem cu toţii la teatru astă-seară împreună cu familia Goldsmith. Va trebui să mîncăm devreme, aşa că nu am timp decît să mă schimb şi să mă spăl puţin şi să ne ducem cu maşina în oraş. Avem loc şi pentru tine dacă vrei să te întorci, îmi pare rău, sigur, dar acum trebuie să mă grăbesc. Ai să vii la masă altă dată.
Nici nu ieşise bine din cameră, că doamna Welch se repezi ca o actriţă care murea să-şi spună replica. Bertrand era lîngă ea. Cu obrajii în flăcări îi spuse:
— Domnule Dixon, mă întrebam cînd am să' te revăd. Am două-trei probleme pe care vreau să le lămuresc cu dumneata. Mai întîi aş vrea să-mi explici, dacă poţi, ce s-a întîmplat cu cearşafurile şi păturile de pe patul dumitale cînd ai stat peste noapte la noi ultima oară. în timp ce Dixon se străduia încă să-şi ude suficient buzele pentru a putea vorbi, doamna Welch adăugă: Aştept răspuns, domnule Dixon. Englezoaica din ea părea s-o fi luat, pentru moment, mult înainte vest-europenei.
Dixon observă că Margaret şi Christine se apropiaseră una de cealaltă şi vorbeau liniştit.
— Nu ştiu ce..., mormăi el. Noi înţeleg.
Cum de putuse să uite ce îi spusese la telefon cînd se dăduse drept Beesley de la „Evening Post!" îi ieşise complet din cap.
176
— Trebuie să înţeleg că negi că ai vreun amestec în povestea asta? Dacă e aşa, atunci singura persoană culpabilă nu poate fi decît femeia de serviciu, în care caz va trebui s-o...
— Nu, interveni Dixon. Nu neg. Vă rog, doamnă Welch, îmi pare nespus de rău. Ştiu că ar fi trebuit să vin la dumneavoastră să vă spun ce s-a întîmplat, dar am făcut atîta pagubă că mi-a fost teamă. A fost o prostie, am sperat că poate nu o să descoperiţi, dar, sigur că ştiam că veţi afla. Vă rog să-mi trimiteţi nota de piată pentru ce aţi cheltuit ca să înlocuiţi lenjeria. Şi păturile, vreau să spun. Trebuie să mă achit. Mulţumesc lui Dumnezeu că nu aflaseră şi despre noptieră.
— Bineînţeles că trebuie, domnule Dixon. Dar înainte să discutăm acest aspect, aş vrea să a~ud care a fost cauza dezastrului. Ce s-a întîmplat exact?
— Ştiu că m-am purtat foarte urît, doamnă Welch, dar vă rog să nu-mi cereţi să vă explic ce s-a întîmplat. Mi-am cerut scuze şi m-am oferit să vă despăgubesc; nu vreţi să-mi permiteţi să păstrez explicaţiile pentru mine? Pot să vă asigur că nu e nimic extraordinar.
— Atunci de ce refuzaţi să-mi spuneţi ce a fost?
— Nu refuz, vă rog numai să evitaţi să mă faceţi să mă simt foarte prost, lucru care dumneavoastră nu v-ar fi de nici un folos.
Bertrand interveni şi el. Plecîndu-şi capul lui pletos într-o parte, îl aduse şi mai aproape de Dixon şi zise:
— Să ştii că pe noi nu ne deranjează explicaţiile, Dixon. Nu ne deranjează de loc să vedem că te simţi prost. Va fi, într-un fel, o mică răspiată pentru felul în care te-ai comportat.
Mamă-sa îi puse o mînă pe braţ.
— Nu, dragă, nu interveni. N-are nici un rost. Sînt sigură că domnul Dixon este obişnuit să i se vorbească astfel. Să lăsăm asta; nu schimbă cu nimic situaţia. Vreau să trec la problema următoare. Acum sînt destul

de ferm convinsă, domnule Dixon, că dumneata eşti persoana care m-a sunat nu demult şi ai pretins — de fapt ai minţit cînd te-am întrebat — ai pretins atît faţă de mine cît şi faţă de fiul meu că eşti ziarist. Dumneata ai fost, nu? Să ştii că ar fi mai bine să recunoşti. Nu i-am spus nimic soţului meu, pentru că nu vreau să-l supăr, dar te anunţ că dacă nu primesc o explicaţie satisfăcătoare...
Asemenea criminalului care, o dată pornit pe panta mărturisirilor, nu vede de ce s-ar opri, Dixon era pe punctul de a recunoaşte, dar îşi aminti la timp că asta ar incrimina-o pe Christine. (Oare ce putuse afla Bertrand, dacă aflase ceva, de la ea?)
177
_ Aici vă înşelaţi, doamnă Welch. Nu înţeleg ce vă face să credeţi aşa ceva. Soţul dumneavoastră vă poate confirma că nu am plecat nici o zi din localitate, semestrul acesta.
— N-ai fost plecat? Nu văd legătura.
— Pur şi simplu pentru că nu puteam să fiu şi aici şi la Londra în acelaşi timp, nu?
împiedicîndu-l pe Bertrand să vorbească, doamna Welch spuse uimită:
— Tot nu văd ce legătură are una ca alta.
— Cum v-aş fi putut telefona interurban de la Londra dacă eu am fost tot timpul aici? Presupun că a fost un apel telefonic din Londra.
Bertrand se uită întrebător la mamâ-sa, care dădu din cap şi spuse liniştită, de-abia mişcînd buzele:
— Nu, a fost un apel local. Persoana care a telefonat a vorbit direct. Dacă apelul e de la Londra, întîi vorbeşte centralista.
— Ţi-am spus eu că te înşeli, spuse Bertrand ţîfnos. Ţi-am spus că David West era în spatele poveştii ăsteia. La dracu', Christine e sigură că el a sunat-o pe ea, dîndu-se drept Atkinson. A pus un prieten de-al lui să vorbească cu noi, nu... Dădu cu ochii de Dixon şi se opri.
Dixon îşi savura triumful defensiv, îşi amintise de avantajele de a pretinde că a fost o neînţelegere în situaţii din astea. Şi era clar că Bertrand nu scosese nimic de la Christine.
— Acum s-au lămurit lucrurile? îi întrebă el politicos. Doamna Welch se înroşi din nou.
— Cred că am să mă duc să văd ce face taicâ-tu, dragă, spuse ea. Sînt două-trei. lucruri pe care vreau să i le...
Lăsînd fraza neterminată, ieşi din cameră.
Bertrand veni puţin mai aproape.
— Să uităm toată povestea asta, spuse el generos. Uite ce e, de cîtăva vreme vreau să am o discuţie cu tine, bătrîne. De fapt, de cînd cu povestea de la bal. Ia ascult^: îţi pun o întrebare şi insist să mi se dea un răspuns clar. Ce ţi-a trecut prin cap seara trecută cînd ai făcut-o pe Christine să plece de la bal cu tine? Vreau un răspuns clar, bagă de seamă.
Christine, care traversa camera împreună cu Margaret, auzise cu siguranţă toată discuţia. Fetele evitară privirea lui Dixon în timp ce ieşeau din cameră, lăsîndu-l singur cu Bertrand. Cînd uşa se închise în spatele lor, Dixon zise:
— Nu pot să dau nici un fel de răspuns, nici clar nici neclar, la o întrebare fără sens. Cum adică ce mi-a trecut prin cap? Nu mi-a trecut nimic prin cap.
178
— Ştii foarte bine ce vreau să spun. Ce voiai să pui la cale?
— De ce n-o întrebi pe Christine?
— Dacă nu te deranjează, s-o lăsăm de o parte pe Christine.
— De ce să mă deranjeze? în ciuda gîndului că nota de piată a doamnei Welch îi va înghiţi toţi banii din bancă, Dixon începu deodată să se simtă exaltat. Manevrele preliminare, războiul rece dintre el şi Bertrand se terminaseră, începuseră salvele de mitralieră.
— Lasă gluma, Dixon. Spune-mi exact ce s-a întîmplat ori am să fiu nevoit să trec la ceva mai contondent.
— Lasă tu gluma. Ce vrei să ştii?
Bertrand îşi strînse pumnii; apoi, cînd Dixon îşi scoase ochelarii şi îşi încovoie umerii, îi descleştă din nou. Dixon îşi puse din nou ochelarii.
— Vreau să ştiu... începu Bertrand, apoi ezistă.
— Ce-mi trecea prin cap? Asta ai mai spus.
— Taci din gură. Ce aveai de gînd să faci cu Christine, asta vreau să ştiu.
— Aveam de gînd să fac exact ce am făcut. Aveam de gînd să plec de acolo cu Christine, s-o aduc înapoi aici cu taxiul şi, în cele din urmă, să mă întorc la mine acasă cu acelaşi taxi. Asta am făcut.
— Ei bine, află că nu înghit chestia asta, înţelegi?
— Acum e prea tîrziu. Ai înghiţit-o deja.
— Bagă-ţi bine în cap, Dixon, că m-am săturat de spiritele' tale. Christine e prietena mea şi a mea rămîne, clar?
— Vrei să ştii dacă pot urmări firul gîndirii tale; da, pot.

— Minunat. Atunci, dacă te mai prind vreodată cu maşinaţii din astea sau cu orice alte maşinaţii deştepte de-ale tale, îţi sucesc gîtul ăla urît al tău şi aranjez să fii concediat imediat. Ai înţeles?
— Da, înţeleg foarte bine, dar te înşeli dacă îţi închipui că am să te lasă să-mi suceşti gîtul şi dacă crezi că oamenii se dau afară din posturi academice pentru că le conduc acasă cu taxiul pe prietenele Fiilor profesorilor lor, atunci te înşeli şi mai rău, dacă se poate.
Răspunsul lui Bertrand îl linişti pe Dixon, dovedindu-i că Bertrand nu aflase încă de la taică-su despre părerea pe care conducerea universităţii o avea despre Dixon. Răspunsul fusese:
— Să nu crezi că poţi să mă înfrunţi şi să scapi, Dixon. N-a făcut-o nimeni pînă acum.
— Dar au început s-o facă, Welch. Trebuie să înţelegi că numai Christine va hotărî dacă vrea sau nu să mă mai vadă. Dacă ţi se pare că trebuie să ameninţi pe cineva, ameninţ-o pe ea.
179
*
Bertrand strigă deodată într-un lătrat falsetto:
— M-am săturat de tine, bastard nenorocit. N-am chef să te mai suport, înţelegi? Cînd mă gîndesc că un filistin nenorocit ca tine îşi bagă nasul în treburile mele... Ieşi afară şi rămîi afară pînă nu te pocnesc. Las-o pe Christine în pace, îţi iroseşti timpul, îl iroseşti pe-al ei, îl iroseşti pe-al meu. Drept cine dracu' te iei să te amesteci în treburile altora? Eşti destul de mare, destul de bătrîn şi de urît ca să-ţi cunoşti lungul nasului.
Dixon a fost scutit să răspundă prin reintrarea în cameră a Christinei şi a lui Margaret. Scena se termină. Christine, încercînd să-i adreseze lui Dixon un mesaj din ochi, mesaj pe care acesta nu-l pricepu, îl luă de braţ pe Bertrand, care protesta cît îl ţinea gura şi îl scoase din cameră; fără să spună nimic, Margaret îi oferi o ţigară lui Dixon, care o acceptă. Nu vorbea nici unul în timp ce şedeau alături pe canapea şi rămaseră aşa tăcuţi cîteva minute. Dixon descoperi că tremură destul de tare. Se uită la Margaret şi simţi o povară insuportabilă apăsîndu-l.
îşi dădea acum seama că încă din dimineaţa precedentă încercase să-şi ascundă faptul pe care cearta cu Bertrand îl făcuse să pară .temporar incredibil: că eJ şi Christine nu vor putea să ia, în cele din urmă, ceaiul împreună a doua zi după-amiază. Dacă avea să împartă această gustare cu altă persoană în afară de domnişoara Cutler, această persoană n-o să fie Christine, ci Margaret. îşi aminti de un personaj, dintr-un roman modern împrumutat de la Beesley, care simţea tot timpul cum mila îl cuprindea precum. greaţa sau alt termen de genul ăsta. Paralela era potrivită: se simţea foarte bolnav.
— V-aţi certat din cauza poveştii cu balul, aşa-i? întrebă Margaret.
— Da. Pare* să-m-i poarte pică.
— Nu mă mir. Ce striga?
— încerca să mă convingă să stau deoparte.
— în ce o priveşte pe ea?
— Exact.
— Şi? Ai s-o faci?
— Cum?
— Ai să te ţii deoparte?
— Da.
— De ce, James?
— Din cauza ta.
Se aştepta la o demonstraţie de cine ştie ce sentimente puternice, dar Margaret se mulţumi doar să spună:
— Găsesc că e o prostie din partea ta, pe un ton neutru; nu ostentativ neutru, ci neutru pur şi simplu.
180
— Ce te face să spui asta?
— Am crezut că am rezolvat problema ieri. Nu văd ce rost are să reluăm discuţia.
— N-am ce face. Ar fi trebuit oricum s-o- reluăm cîndva; poate e mai bine s-o facem acum.
— Nu fi ridicol. Ai să te simţi mult mai bine cu ea decît te-ai simţit vreodată cu mine.
— Poate. Dar problema e că trebuie să rămîn cu tine. O spuse fără amărăciune şi, de fapt, nici nu resimţea vreuna.
După o scurtă tăcere, Margaret răspunse:
— Nu sînt de acord cu aceste renunţări. Renunţi la ea din cauza unor scrupule. E o prostie.
De data aceasta trecu un minut sau două înainte ca vreunul dintre ei să vorbească. Dixon simţea că rolul lui în această discuţie, ca şi în întreaga lui relaţie cu Margaret, fusese dictat de ceva din afara sa, dar care nu era totuşi prezent în ea. Simţea mai mult ca oricînd că ceea ce spunea sau făcea nu provenea din propria-i voinţă, nici măcar din plictiseală, ci dintr-un soi de sens al situaţiei. Şi de unde venea acest sens dacă, aşa

cum se părea, voinţa nu intervenea cu nimic? Neliniştit, descoperi că în mintea lui se formau anumite cuvinte şi, pentru că nu se putea gîndi la altele, simţi că avea să se audă pe el însuşi rostindu-le în curînd. Se ridică, gîndind că s-ar putea să se ducă pînă la fereastră şi să găsească un limbaj diferit provenit din ceea ce vedea afară, dar înainte de-a ajunge la fereastră se întoarse şi spuse:
— Nu e vorba de scrupule; e faptul de a înţelege ceea ce trebuie să faci.
Fata răspunse clar:
— Te comporţi fals, pentru că ţi-e teamă de mine.
•' Se uită atent la- ea, pentru prima oară de cînd intrase ea în cameră. Şedea acolo cu picioarele ridicate pe canapea şi cu braţele în jurul genunchilor; avea o figură coacentrată. Parcă ar fi dezbătut vreo problemă academică în legătură cu care era bine informată şi care o interesa. Observă că era mult mai puţin fardată decît de obicei.
— Nu după ziua de ieri, spuse el. Din nou nu era conştient că hotărîse ce să spună.
— Nu ştiu ce vrei să spui.
— N-are a face. încetează, să mai obiectezi. Toată povestea e foarte clară.
— Nu şi în ceea ce mă priveşte pe mine, James. Eu nu te înţeleg de loc.
181
— Ba da. Se duse şi se aşeză din nou lingă ea. Hai să mergem la cinema în seara asta. Poţi să te eschivezi de la teatru. Carol n-o să se supere, ştiu sigur.
— Nu mă duceam oricum.
— Atunci e foarte bine.
Se întoarse şi o luă de mînă: Margaret nu se mişcă. Urmă o nouă pauză, timp în care auzise pe cineva coborînd scara în fugă şi intrînd greoi în vestibul. Margaret se uită o clipă la el, apoi întoarse capul. Cu o voce oarecum uscată spuse:
— Bine, am să merg la cinema.
— Bun. Dixon era bucuros că se terminase. Mă duc să-l caut pe Neddy să-mi rezerv un loc în maşină, încap, oricum, şase. Tu du-te sus şi pregăteşte-te.
Ieşiră în vestibul, unde Welch, purtînd acum un costum albastru cu o croială extravagantă, putea fi văzut admirîndu-se în oglindă. Cînd Margaret spuse „Mă întorc într-o clipă" şi o porni pe scări, Dixon se gîndi că discuţia lor, lăsînd deoparte unele aspecte mai greu de priceput, dovedise de ambele părţi o sinceritate niciodată întîlnită pînă atunci în relaţia dintre ei. Oricum, era ceva.
La apropierea lui Dixon, gura lui Welch se deschise, pregătindu-se, fără îndoială, pentru vreo poliloghie începînd cu „Important în arta copiilor este, bineînţeles", dar Dixon i-o luă înainte, explicîndu-i că, dacă e posibil, Margaret vrea şi ea un loc în maşină. După o scurtă apariţie a încruntării sale mirate, Welch aprobă din cap şi o porni cu Dixon spre uşa de la intrare, pe care o deschise. Ieşiră pe treptele din faţă. Adia o briză uşoară şi soarele strălucea printr-o perdea subţire de nori. Căldura se potolise.
— Mă duc să aduc maşina, spuse Welch. Uitasem complet că ieşim în seara asta, înţelegi, altfel nu aş fi dus-o în garaj. Vin imediat.
Plecă, în timp ce se îndepărta se auziră paşii altcuiva coborînd scara. Dixon se întoarse şi o văzu pe Christine îndreptîndu-se spre el. Purta un bolerou mic negru, dar altfel era îmbrăcată exact cum o văzuse la petrecerea artistică a lui Welch. Poate că astea erau singurele haine de toate zilele pe care le avea, în care caz nu ar fi trebuit să accepte lira pentru taxi. îi zîmbi şi veni lingă el pe trepte.
— Sper că nu te-ai supărat prea rău din cauza lui Bertrand, zise.
— Bertrand? Oh... nu. E în regulă.
— Am reuşit să-l potolesc după cîteva minute.[1]
182
O privi atent; stătea cu picioarele puţin depărtate şi părea Jfoarte voinică şi sigură de "ea. Briza îi deranja o buclă mică de păr blond, împmgînd-o puţin peste cărare. Se strîmbă uşor jrivind spre soare. Părea pe punctul de* a face ceva periculos, •important şi simplu, pe care ştia că-l poate încerca fără •probleme, indiferent dacă reuşea sau nu. Un sentiment de Itristeţe care era şi un sentiment de exasperare puse stăpînire pe iDixon. Privi departe, peste cîmpuri, dincolo de gardul viu din [apropiere, unde un şir de trestii marca albia unui mic pîrîu. Un Istol de ciori, vreo două sute, zburau spre casă, apoi direct peste |pîrîu, cotind-o paralel cu firul apei. '
— în legătură cu ceaiul de mîine, spuse Dixon, întorcîndu-se |pe jumătate spre Christine.
— Da? zise ea, părînd puţin îngrijorată. Ce-i cu el?
în clipa aceea Welch îşi porni maşina după colţul casei. Fata |axiăugâ:
— Nu te nelinişti. Am să fiu acolo.
înainte ca Dixon să poată răspunde, tînăra privi peste umăr înspre vestibul şi făcu un semn cu mîna spre el,

încruntîndu-se.
Bertrand ieşi pe trepte, uitîndu-se de la unul la altul. Purta o beretă albastră, care avu asupra lui Dixon aproape acelaşi efect ca şi pălăria de pescar a lui Welch senior. Dacă asemenea articole vestimentare reprezentau o protecţie, atunci de ce se protejau? Dacă nu erau o protecţie, ce erau? Pentru ce? Pentru ce? Ca şi cum ar fi ghicit ce vrea el să întrebe, Christine se încruntă din nou spre el, apoi spre Bertrand.
— Indiferent ce credeţi unul despre celălalt, spuse ea, pentru Dumnezeu, adunaţi-vă şi purtaţi-vâ cum se cuvine în faţa domnului şi a doamnei Welch. Adineauri parcă înnebuniserăţi.
— îi spuneam numai unde să... începu Bertrand.
— Ei, acum n-ai să-i mai spui nimic, se întoarse spre Dixon, şi tu n-ai să-i mai spui nimic. Dacă începeţi să vă certaţi pe drum, sar din maşină.
Statură mai departe unul de celălalt cîteva secunde, timp în care regretele lui Dixon se concentrau asupra faptului că renunţarea la Christine însemna şi încetarea ostilităţilor în campania împotriva lui Bertrand. Apoi maşina lui Welch, cu proprietarul la volan, apăru ţopăind de după colţ şi toţi trei se îndreptară spre ea. Doamna Welch ieşi împreună cu Margaret, închise uşa şi li se alătură fără să se uite spre Dixon. Urmă o busculadă nu tocmai elegantă pentru locuri, care se termină cu acapararea de către Dixon a mijlocului banchetei de trei locuri din faţă, cu Margaret la stînga sa. în spatele lor şedeau doamna
183
Welch, Chnstine şi Bertrand. Dixon găsea aranjamentul destul de simetric. Respirînd cu zgomot, Welch îşi luă brusc piciorul de pe ambreiaj şi, cu săritura de cangur cu care probabil că se obişnuise, maşina se aşternu la drum.

XIX

DIXON SE UITA la telefonul aşezat pe o bucată de pluş negru în mijlocul unei mese de bambus din salonul domnişoarei Cutler. Se simţea ca un alcoolic cu ochii pe o sticlă de gin; numai folosindu-l îşi putea dobîndi liniştea pe care şi-o dorea, dar efectele secundare, aşa cum o dovedise experienţa recentă, puteau fi dăunătoare. Trebuia să anuleze întîlnirea cu Christme, de care nu-l mai despărţeau decît şase ore. Pentru a o face, trebuia să-şi asume riscul ca doamna Welch să răspundă la telefon şi asta, în alte împrejurări, l-ar fi oprit cu siguranţă. Se hotărî să riște mai curînd decît să-şi menţină întîlnirea şi să-i spună lui Christine în faţă că mica lor aventură luase sfîrşit. Gîndul că asemenea întîlnire urma să fie ultima era de nesuportat. Se aşeză lîngă telefon, spuse numărul şi peste cîteva clipe auzi vocea doamnei Welch. Nu-l descumpăni, dar înainte de a vorbi făcu strîmbătura de marinar hindus pentru a se calma. Doamna Welch îşi petrecea oare tot timpul şezînd — sau poate pusese să i se aducă şi un pat — lîngă telefon, pentru cazul în care va suna?
— Vă fac imediat legătura, spuse el vorbind pe nas, aşa cum plănuise. Alo, cine sînteţi?
Doamna Welch îşi spuse numărul de telefon.
— Londra, vorbiţi, vă rog, continuă el aveţi legătura. După care strînse dinţii, deschise gura lateral cît putu mai mult şi rosti cu o voce groasă de bas, supracultivată: „Aloo, aloo", urmat de un nechezat — „Londra, aveţi legătura" — şi de vocea de bas: „Aloo, domnişoara Kellerhern locuieşte la dumneavoastră, vă rog?" Emise un soi de foşnet care, credea el, imita zgomotele de pe linie.
— Cine e la telefon, vă rog?
Dixon se legăna înainte şi înapoi ca şi cînd s-aî fi zbătut de disperare, apropiindu-şi şi depărtîndu-şi gura de receptor în timp ce vorbea:
185
— AIoo, alo. Forteskya, la telefon.
— Poftim, n-am înţeles...
— Forteskya... Forteskya...
— Cine e la telefon? Parcă ar fi...
— Aloo... Domnişoara Kellerhen, la aparat?
— Dumneata eşti, domnuJe...?
— Forteskya, urlă Dixon disperat, punîndu-şi mîna peste gură şi străduindu-se să nu tuşească.
— E domnul Dixon, nu-i aşa? Nu mai încercaţi să...
— Aloo...
— Vă rog să încetaţi cu... ridicolă, cu...
— Trei minute, se miorţăi el. „încheiaţi convorbirea, vă rog, au trecut trei minute". Adăugă un ultim strigăt care îi irită gîtul. „Aloo", ţinînd telefonul cu braţul întins, după care tăcu. Era o înfrîngere.
— Dacă mai sînteţi la telefon, domnule Dixon, spuse doamna Welch după o mică pauză, cu o voce ascuţită pînă la excoriere din cauza depărtării, aş vrea să vă spun că dacă mai faceţi o singură încercare să vă amestecaţi în treburile fiului meu sau într-ale mele, voi fi nevoită să-i spun soţului meu să discute cu dumneavoastră disciplinar, iar' în ce priveşte cealaltă problemă cu...

Dixon închise telefonul.
— La dracu, spuse.
Tremurînd de furie, întinse mîna după ţigări; în ultimele zile renunţase la orice încercare de raţionalizare. Acum va fi nevoit să se ducă la întîlnire; o telegramă ar fi prea nepoliticoasă. Şi, oricum, doamna Welch o va intercepta cu siguranţă. Pe cînd îşi aprindea ţigara, telefonul începu să sune la cîţiva centimetri de capul său; tresări violent şi începu să tuşească, apoi ridică receptorul. Cine să fie? Vreun oboist care îl căuta pe Johns, probabil, sau poate vreun clarinetist. Spuse „Alo?"
Respiră uşurat cînd o voce complet necunoscută întrebă:
— Aveţi un domn Dixon care locuieşte la dumneavoastră?
— La telefon.
— Ah, domnule Dixon, sînt foarte bucuros că am dat de dumneavoastră. Mi-au dat numărul de la universitate. Mă numesc Catchpole; presupun că aţi auzit de mine de la Margaret Peel.
Dixon se încorda.
— Da, am auzit, spuse prudent. Nu era vocea pe care se aştepta s-o aibă Catchpole; era o voce liniştită, politicoasă şi aparent sfioasă.
186
— V-am sunat pentru că m-am gîndit că mi-aţi putea da veşti despre Margaret. Am fost plecat în ultima vreme şi nu mai ştiu nimic despre ea. Nu ştiţi cum o mai duce?
— De ce nu luaţi legătura cu ea s-o întrebaţi direct? Saii poate aţi încercat şi refuză să vă vorbească. Şi o înţeleg foarte bine.
Dixon începu din nou să tremure.
— Cred că este o neînţelegere...
— Am adresa ei, dar nu văd de ce v-aş da-o tocmai dumneavoastră.
— Domnule Dixon, nu înţeleg de ce îmi vorbiţi pe tonul ăsta. Nu vreau decît să aflu cum o duce Margaret. Nu cred să fie nimic reprehensibi! în asta.
— Vă atrag atenţia că dacă aveţi intenţia să vă faceţi reintrarea în viaţa ei, vă pierdeţi vremea.
— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi. Sînteţi sigur că nu mă confundaţi cu altceva?
— Vă numiţi Catchpole, nu?
— Da. Vă rog...
— Ei, atunci ştiu bine cine 'sînteţi. Şi ştiu totul despre dumneavoastră.
— Vă rog să mă ascultaţi, domnule Dixon. Vocea de la celălalt capăt al firului tremura uşor.
— Nu voiam decît să ştiu dacă Margaret e bine. Nu vreţi să-mi spuneţi nici măcar atît?
La acest apel, Dixon se calmă.
— Bun. Vă spun. E sănătoasă, fizic. Psihic, e aşa cum ne-am putea aştepta.
— Mulţumesc foarte mult. Mă bucur s-o aflu. Vă deranjează dacă vă mai pun o întrebare?
— Ce?
— De ce eraţi atît de furios adineauri cînd v-am întrebat despre ea?
— Presupun că e limpede, nu?
— Mă tem că pentru mine nu e. Cred că e o neînţelegere pe undeva. Nu j/ăd nici un motiv pentru care aţi avea ceva împotriva mea. Nici un motiv real vreau să spun.
Părea cum nu se poate mai sincer.
— Eu văd, spuse Dixon, incapabil să nu-şi trădeze uimirea din voce.
— E o confuzie la mijloc, îmi dau seama. Aş dori să vă pot întîlni, dacă sînteţi de acord, să încerc să pun lucrările la punct. La telefon nu se poate. Ce părere aveţi?
187
Dixon ezită.
— Bine. Ce propuneţi?
Se înţeleseră să se întîlnească la un aperitiv înainte de dejun, într-o circiumă de la capătul lui College Road, peste două zile, joi. După ce Catchpole închise telefonul, Dixon stătu cîteva minute fumînd în liniște. Era enervant, dar, de fapt, mai tot ce i se întîmplase în ultima vreme era astfel, ba chiar mai mult decît atît. Oricum, se va duce şi va vedea despre ce e vorba. Lui Margaret n-o să-i spună nimic, bineînţeles. Suspinînd, îşi scoase agenda din 1943 în care îşi nota numerele de telefon, trase din nou telefonul spre el şi ceru un număr din Londra. Peste cîteva secunde întrebă:
— Pot vorbi cu doctorul Caton, vă rog?
Urmă o scurtă pauză, după care o voce puternică, sigură de sine, se auzi clar în receptor:
— Caton la telefon.
Dixon îşi spuse numele şi cită numele universităţii. Din motive necunoscute, forţa şi siguranţa

vocii scăzură brusc.
— Ce doriţi? întrebă scurt.
— Am citit despre numirea dumneavoastră, domnule Caton — şi, pentru că a venit vorba, vă rog să acceptaţi felicitările mele —, aşa că mă întrebam ce o să se întîmple cu articolul meu pe care aţi avut amabilitatea să-l • acceptaţi pentru revista dumneavoastră. Aţi putea să-mi spuneţi cînd va apărea?
— Aăăă, domnule Dickerson, lucrurile sînt destul de încurcate acum. Vocea îşi redobîndise siguranţa, ca şi cum ar fi recitat o lecţie pe care ştia că o ştie. Sînt foarte multe materiale care aşteaptă publicarea, după cum vă închipuiţi. Nu vă puteţi aştepta ca articolul dumneavoastră — care mi-a plăcut foarte mult, trebuie s-o spun — să apară în cinci minute, nu?
— Apreciez foarte mult, doctore Caton; înţeleg perfect că lista de aşteptare e lungă. Mă întrebam numai dacă mi-aţi putea da o dată aproximativă, asta-i tot.
— Aş vrea să înţelegeţi cît ~de dificile sînt lucrurile aici, domnule Dickerson. Să tipăreşti genul de materiale pe care le primim noi este o treabă pe care numai un ^eţar cu înaltă calificare o poate îndeplini. V-aţi gîndit vreodată ce lucru minuţios este să tipăreşti fie şi numai o. jumătate de pagină de note de subsol?
— Nu, dar îmi dau seama că trebuie să fie o treabă foarte complicată. De fapt, tot ce voiam este o indicaţie oricît de aproximativă privind data la care credeţi că veţi reuşi să-mi publicaţi articolul.
188

— Cum să spun, în privinţa asta, domnule Dickerson, lucrurile nu sînt nici pe departe atît de simple cum ar putea să vă pară dumneavoastră. II ştiţi, probabil, pe Hardy de la Trinity; am o - lucrare de-a lui la tipar de cîteva săptămîni şi de două-trei ori pe zi, chiar şi mai des, sînt chemat la telefon pentru explicaţii de tot Felul. Bineînţeles că de cele mai multe ori îi pun să ia legătura cu el, cînd e vorba de un document străin sau ceva de genul ăsta. Ştiu că cei în situaţia dumneavoastră cred că treaba unui editor e o sinecură; departe de aşa ceva, credeţi-mă.
— Sînt convins că este' ceva foarte minuţios, doctore Caton, şi evident că nici prin cap nu-mi trece să vă cer o dată precisă, dar e foarte important pentru mine să-mi spuneţi cu aproximaţie cînd credeţi că mi-aţi putea publica articolul.
— Nu pot să vă promit că public articolul săptămîna viitoare, — spuse pe un ton iritat, ca şi cînd Dixon ar fi insistat prosteşte să i-l publice atunci, — lucrurile fiind atît de dificile. Sînt sigur că înţelegeţi. Nu păreţi să vă daţi seama de toată munca de planificare pe care o implică fiecare număr, în special primul. Nu e ca orarul trenurilor, ce? ce? încheie el, vorbind tare, pe un ton suspicios.
Dixon se întrebă daca, fără să-şi dea seama, lăsase să-i scape vreo înjurătură. O păcăneală metalică se auzi în receptor, ca o placă galvanizată lovită cu ciocanul într-o catedrală. Strigînd ca să acopere zgomotul, spuse:
— Sigur că nu şi sînt gata să aştept. Dar, ca să fiu cinstit, doctore Caton, am nevoie urgentă să-mi îmbunătăţesc statutul în departament şi, dacă aş putea să mă refer la asigurarea dumneavoastră, dacă îmi puteţi da o...
— îmi pare rău că aveţi greutăţi, domnule Dickinson, dar mă tem că lucrurile sînt destul de complicate aici ca să mă mai pot ocupa şi de dificultăţile dumneavoastră. Ştiu că e multă lume în situaţia dumneavoastră; nu ştiu ce m-aş face dacă toţi ar începe să-mi ceară astfel de promisiuni.
— Dar, doctore Caton, eu nu vă cer o promisiune. Tot ce cer este o dată aproximativă şi chiar şi aprecierea cea mai vagă mi-ar fi de ajutor; a doua jumătate a anului viitor, să spunem. Nu vă angajaţi cu nimic făcînd această estimare. Urmă o tăcere pe care Dixon o interpretă ca pe o furie crescîndă. Am permisiunea dumneavoastră să răspund «a doua jumătate a anului viitor», în cazul că sînt întrebat? Deşi Dixon aşteptă vreo zece secunde sau chiar mai mult, nu primi nici un răspuns în afara păcănitului metalic, care crescuse în ritm şi volum.
189
— Lucrurile sînt foarte dificile, lucrurile sînt foarte dificile, lucrurile sînt foarte dificile, zbieră Dixon în receptor, după care menţiona cîteva lucruri dificile care i se părură probleme adecvate de care să se ocupe doctorul Caton. Şi imaginînd variaţii pe această temă, continuă să mormăie pentru el, bălăbăm'ndu-şi capul şi umerii ca o marionetă. Welch avea un rival în ce priveşte tehnica evazionistă sub aspect verbal, iar în ce priveşte aspectul fizic, tipul ăsta îl bătea pe "Welch de la distanţă: autodeplasarea în America de Sud era apogeul tradiţional al unei cariere evazive, întors în camera lui, Dixon trase aer adînc în piept şi gemu vreo jumătate de minut sau chiar mai mult, fără să răsufle, îşi scoase notele pentru conferinţă şi se strădui în continuare să le transpună într-un text închegat.
Cinci ore mai tîrziu, redactase o conferinţă care, după aprecierile lui, ar fi durat patruzeci şi patru de

minute. I se părea că nu mai existau fapte nicăieri în univers, în propriul său cap sau în al altcuiva, sau care să hălăduiască liber în atmosferă şi care să poată fi introduse în prezentarea de faţă. Şi chiar şi aşa, în majoritatea celor patruzeci şi patru de minute umblase ca pe o sîrmă ce despărţea ceea ce putea fi considerat ca aproape relevant de ceea ce era ireductibil, implacabil irelevant. Cele cincisprezece minute necesare pentru a aduce prezentarea la cele cincizeci şi nouă de minute pe care şi le stabilise singur se presupune că ar trebui să conţină concluzii exhaustive şi nu voia să scrie aşa ceva. Ceva de genul „în încheiere, mulţumim lui Dumnezeu pentru secolul douăzeci" l-ar fi mulţumit pe el, dar nu l-ar fi mulţumit pe Welch. După care luă din nou stiloul, slobozi un hohot de rîs şi scrise: „Această prezentare, aşa succintă cum este, nu şi-ar atinge scopul dacă ar rămîne o simplă — şterse „simplă" — înşiruire de fapte istorice. Se desprind învăţăminte valoroase pentru noi, cei care trăim într-o epocă a distracţiilor prefabricate. Ne întrebăm cum unii dintre bărbaţii sau femeile pe care am încercat să le descriu ar reacţiona în faţa unor fenomene tipic moderne ca cinematograful, radioul, televiziunea. Ce ar crede, obişnuiţi cum erau (fuseseră, ar fi fost, sînt) să-şi creeze propria lor muzică (aici privire spre Welch), de o societate în care oamenii ca ei sînt consideraţi ciudăţenii, unde faptul de a cînta ei înşişi la un instrument, în loc să plătească altora s-o facă, de a cînta un madrigal în locul unui text de muzică uşoară, le-ar atrage calificativul atît de temut de „trăsniţi", unde...
Se opri din scris şi alergă în baie. începu să se spele cu furie. Amînase cît putuse; cu puţin noroc va avea timp să fie gata şi să alerge pînă la hotel să ia ceaiul cu Christine. Dar, cu toată

graba, începu să simtă că i se face greaţă din cauza fricii.
Ajunse la hotel cu două minute întîrziere. Intrînd în salonul unde se servea ceaiul, simţi că teama — sau poate altă emoţie — îi apăsa diafragma, cînd o văzu pe Christine aşezată deja la masă, aşteptîndu-l. Contase că va mai avea un răgaz de cîteva minute să se gîndească la ce avea să-i spună; dacă ar fi avut întîlnire cu Margaret, ar fi beneficiat cu siguranţă de ele, ba chiar şi mai mult.
Fata îl zîmbi cînd îl văzu apropiindu-se.
— Bună, Jim.
Se simţea fizic foarte nervos.
— Bună, zise, tuşind uşor.
Luptînd împotriva tentaţiei de a da curs ticului său obişnuit de-a se asigura că îi era dreaptă cravata, că clapele buzunarelor nu erau băgate înăuntru, că şliţul pantalonilor era încheiat, se aşeză cu grijă pe scaunul din faţa ei. Astăzi purta o jachetă din acelaşi material cu fusta vişinie, care, ca şi bluza albă, păreau proaspăt călcate. Arăta dezarmant de drăguţă, într-atît încît Dixon simţi că i se învîrteşte capul de efortul făcut ca să găsească ceva de spus, ceva diferit de ceea ce venise, de fapt, să-i spună.
— Ce mai faci? îl întrebă fata.
— Foarte bine, mulţumesc; am lucrat. Ai reuşit să scapi fără probleme, sper.
— Fără probleme, n-aş zice.
— Oh, îmi pare rău. Ce s-a întîmplat?
— Cred că Bernard avea bănuieli. I-am spus că aveam treburi în oraş. Nu m-am referit la ceva anume, pentru că m-am gîndit că ar părea cam...
— Aşa-i. Şi cum a luat-o?
— Nu prea bine. Mi-a servit o grămadă de lucruri gen că sînt propria mea stăpînă şi că trebuia să fac ce voiam şi că nu trebuia să mă simt în nici un fel constrinsă. M-a făcut să mă simt destul de meschină.
— Da, înţeleg perfect.
Se aplecă puţin spre el, punînd coatele pe măsuţa rotundă dintre ei.
— Vezi, Jim, într-un fel cred că n-a fost bine de loc că am \enit să mă întîlnesc cu tine. Dar am spus că vin şi a trebuit s-o fac. Şi, bineînţeles, doream lucrul acesta la fel de mult ca atunci cînd m-ai invitat. Dar m-am gîndit la toată situaţia şi am hotărit că... Nu vrei să ne luăm întîi ceaiul şi să discutăm după aceea?
— Nu, spune-mi acum ce ai să-mi spui.
— Bun. Ascultă, Jim. Cred că m-am. lăsat dusă de una — de alta, vreau să spun cînd m-ai invitat pentru azi. Nu cred că aş fi

spus că vin dacă aveam timp să mă gîndesc ce fac. Cu toate că mi-ar fi făcut tot atîta plăcere să vin. îmi pare rău că am abordat problema aşa direct, nici nu am avut bine timp să ne spunem bună ziua, dar tu înţelegi ce vreau să spun, nu?
Dixon 'nu se gîndi că atitudinea fetei îi uşura sarcina. Se mulţumi să spună cu o voce piată:

— Vrei să spui că nu mai vrei să ne vedem?
— Nu prea văd cum am putea, nu-i aşa? Aş fi dorit să las discuţia asta pentru mai tîrziu, dar îmi stătea oarecum pe suflet. înţelegi, tu eşti obligat să stai aici, nu? Sau poţi veni mai des la Londra?
— Nu, vin foarte rar.
— Ei, atunci singura şansă de a ne vedea va fi cînd mă invită Bertrand să vin la părinţii lui, ca acum, şi nu m-aş simţi bine să o şterg pe furiş de fiecare dată ca să mă îndlnesc cu tine. Şi în orice caz...
Se opri şi schiţă o uşoară mişcare facială, care îl făcu pe Dixon să se întoarcă în scaun.
Un chelner tînăr se apropiase, zgomotul paşilor săi fiind estompat de covor, şi se mişca acum de pe un picior pe altul lîngă ei, respirind pe gură. Dixon se gîndi că în viaţa lui nu văzuse o carcasă umană care să iradieze atîta insolenţă fără să recurgă nici la cuvinte, nici la gesturi şi nici la vreo contorsiune a trăsăturilor feţei. Carcasa aici de faţă balansa o tavă de argint încercînd să afişeze o graţie neglijentă şi se uita, dincolo de Dixon, la Christine. Cînd Dixon zise: „Ceai pentru două persoane, vă rog", chelnerul zîmbi uşor fetei, cu un aer de superioritate, dar sinceră compătimire, după care se întoarse pe călcîie, atingînd uşor tava cu genunchiul în timp ce mergea.
— Scuză-mă, ce spuneai? întrebă Dixon.
— Spuneam că sînt, ăăă, legată de Bertrand, asta-i tot. Nu e atît vorba că am obligaţii faţă de el sau ceva de genul ăsta. Dar nu vreau să mă port prosteşte. Nu vreau să zic că e o prostie să vin să mă întîlnesc cu tine. Of, nu reuşesc să mă exprim cît de cît jnteligent.
încet-încet şi cu intermitenţe, adoptă tonul şi atitudinea ei „demnă".
— Mă tem că nu pot decît să te rog să încerci să mă înţelegi. Ştiu că a_şa se spune de obicei şi nici eu nu prea reuşesc să înţeleg prea bine, aşa că nu ştiu cum pot să-ţi cer s-o faci tu, dar asta e.
— Atunci retragi ceea ce ai spus, că te-ai săturat de Bertrand?
192
— Nu, tot ce am spus e adevărat. Ce încerc eu să fac este să privesc lucrurile din toate punctele de vedere. Şi cele bune şi cele rele. ,Cele rele sînt la fel de rele ca atunci cînd am discutat în taxi. Dar trebuie să fac un efort, nu trebuie să întorc pur şi simplu spatele cînd am eu chef, nu pot să cer oamenilor să se comporte toată vremea cum îmi convine mie. E normal să ai momente bune şi altele mai puţin bune într-o relaţie ca cea dintre mine şi Bertrand. N-are rost să mă înfurii, trebuie s-o accept aşa cum e, chiar dacă nu-mi convine. Problema neplăcută e că în timp ce mă străduiesc s-o accept sînt nevoită să te dau pe tine deoparte.
— Nu-ţi face griji din cauza asta, zise Dixon. Fă aşa cum crezi tu că e mai bine.
— Orice aş face nu poate fi prea mulţumitor, răspunse ea. „Cred că am fost tare proastă tot timpul". Deşi acum atitudinea ei „înţepată" se instalase complet, Dixon aproape că nu o observă. Aş vrea să te împiedic să crezi că am fost frivolă, ştii, pentru că te-am lăsat să mă săruţi'şi că am acceptat să vin azi şi toate astea. Şi am fost sinceră în tot ce am spus; altfel n-aş fi spus nimic. Şi nu vreau nici să crezi că am făcut-o numai ca să mă distrez sau că am luat această hotarire pentru că nu-mi placi destul sau ceva de genul ăsta. Nu e aşa şi tu nu trebuie să crezi că aşa stau lucrurile.
— E în regulă, Christine. Nu te mai gîndi la toate astea. Ah... uite.
Chelnerul îşi făcuse din nou apariţia lîngă Dixon, cu o tavă plină, pe care pe jumătate o aşeză pe masă, pe jumătate o lăsă să cadă la un centimetru de masă; pentru ca apoi, cu o demonstraţie insolentă de grijă exagerată, să o aşeze în siguranţă pe masă." Indreptîndu-şi spatele, zîmbi din nou, lui Dixon de data aceasta, rămase o clipă nemişcat, ca şi cînd ar fi vrut să sublinieze faptul că nu intenţiona să-i servească, şi se îndepărtă, prefăcîndu-se că şchioapătă.
Christine începu să aranjeze ceştile şi farfuriile şi să toarne ceaiul. „Cînd îi întinse ceaşca, îi spuse:
— îmi pare rău, Jim. Nu voiam să se întîmple aşa. Iei un sandviş?
— Nu, mulţumesc, nu pot mînca nimic.
Aprobă din cap şi începu să mănînce, aparent cu poftă.
I Dixon era interesat de această convenţională absenţă de sensibilitate convenţională; era aproape prima oară în viaţa lui 'cînd o femeie avea o comportare considerată ca fiind tipic feminină.
193
— La urma urmei, zise fata, ai şi tu obligaţiile tale Margaret, nu?
Dixon oftă uşor; deşi partea cea mai grea a întîlnirii, teoretic, trecuse fără să aibă asupra lui efectul paralizant pe care ştia că-l va simţi curînd, era totuşi neliniştit.
— Da, răspunse el. Exact ce voiam şi eu să-ţi spun în după-amiaza asta, dar mi-ai luat-o înainte. Venisem aici să-ţi spun că nu trebuie să ne mai vedem, din cauza poveştii mele cu Margaret.
— înţeleg. Mai luă un sandviş.
— Lucrurile s-au cam precipitat în ultimele cîteva zile. De la bal, de fapt.
Fata îi aruncă o privire fugară.
— V-aţi certat în legătură cu asta, nu?
— Ei, da; aş spune că da. De fapt, a fost mai mult decît o simplă ceartă.
— Ei, vezi? Am creat tot soiul de probleme plecînd cu tine.
— Nu fi proastă, Christine, zise Dixon iritat. Vorbeşti de parcă tu ai fi iniţiat totul. Dacă e cineva răspunzător

de a fi creat tot soiul de probleme, cum spui tu, ăla sînt eu. Nu că mă consider mai vinovat decît ai fi tu. Totul a fost perfect normal. Toate aceste auto reproşuri mi se par cam forţate.
— îmi pare rău; cred că m-am exprimat greşit. Nu aveam intenţia să forţez nimic, după cîte ştiu.
— Nu, n-am crezut nici o clipă că asta ţi-a fost intenţia. Nu am vrut să par enervat. Povestea cu Margaret mă preocupă şi mă îngrijorează în ultima vreme.
— A fost grav? Ce ţi-a spus?
— Oh, mi-a spus tot soiul de lucruri. Nimic din ce s-ar fi putut spune n-a rămas nespus.
— Dacă e să te ascult, pare destul de grav. Ce s-a întîmplat de fapt?
Dixon oftă din nou şi bău o gură de ceai.
— Totul e atît de... complicat. Nu vreau să te plictisesc cu asta.
— Nu mă plictiseşti. Vreau să ştiu, dacă nu te deranjează să-mi povesteşti totul. La urma urmei, acum e rîndul tău.
Zîmbetul cu care îşi însoţi această remarcă aproape că-l remontă pe Dixon. Oare găsea toate astea amuzante?
— Bine, spuse el greoi. Sînt multe întîmplări din trecut care au legătură cu asta, înţelegi? De fapt, e o fată cumsecade şi ţin la ea, sau cel puţin aş ţine dacă m-ar lăsa. Dar m-am trezit legat de ea fără să vreau cu adevărat, deşi ştiu că o să-ţi pară ridicol. Cînd am întîlnit-o prima oară, prin octombrie, ieşea cu un tip pe care îl chema Catchpole...
194
acu o "relatare concisă, dar numai foarte puţin revizuita,*a relaţiei lui cu^Margaret, încheind cu invitaţia la cinema din seara precedentă, îi oferi o ţigară Christinei, care mîncase tot ce adusese chelnerul, luă şi el una şi zise:
— Aşa că acum am luat-o oarecum de la capăt, deşi n-aş vrea să fiu nevoit să explic ce anume am luat oarecum de la început şi de la început este vag. Nu cred că ştie cît de mult m-ai interesat tu şi nici nu cred că mi-ar mulţumi dacă i-aş spune-o.
Christine îi evită privirea, trăgînd neexperimentat din ţigară, întrebă^ pe un ton dezinteresat:
— în ce stare ţi s-a părut cînd te-ai despărţit de ea?
— Aşa cum a fost toată seara, liniştită şi aparent rezonabilă. Ştiu că sună cam jignitor; nu asta voiam să spun, vreau să zic... nu era prea agitată, nu era aşa încordată cum e de obicei.
— Crezi că va continua să fie astfel, acum cînd simte să situaţia se stabilizează?
— Trebuie să recunosc că începusem să sper... Acum că dăduse glas speranţei, i se părea ridicol de naivă. Oh, nu ştiu. Oricum, nu e mare diferenţă.
— Pari cam amărit de toată situaţia.
— Crezi? Sigur că n-a fost prea uşor.
— Nu, şi nu va fi prea uşor nici în viitor, nu?
Cînd Dixon, iritat de această întrebare, nu răspunse nimic, fata continuă, scuturindu-şi scrumul în farfurie:
— Nu cred că-ţi face plăcere ce-ţi spun, dar cred că ţi-ai dat singur seama. După părerea mea nici unul dintre noi nu poate fi foarte fericit cu celălalt.
Dixon încercă să-şi înăbuşe iritarea.
— Nu, nu cred să putem, dar nu e nimic de făcut. Nu putem să ne despărţim acum, asta-i tot.
— Bine şi atunci ce o să faci? Intenţionezi să te logodeşti cu ea sau ce?
Era aceeaşi curiozitate pe care o dovedise în urmă cu cîteva săptămîni referitor la înclinaţia lui spre băutură.
— Nu ştiu, răspunse cu răceală, încercînd să alunge gîndul logodnei cu Margaret. S-ar putea dacă lucrurile continuă să meargă ca acum.
Fata nu păru să observe tonul lui neprietenos. Mişcîndu-se pe scaun, se uita prin salon, după.„care spuse profesoral:
— După cîte se pare, situaţia noastră este rezolvată; cu atît mai bine.
Superficialitatea autoritară a acestor cuvinte se suprapuse cu sentimentul lui Dixon de amar regret şi îl făcu să vorbească repede:
195
— Da, nu prea ai ce alege de noi cînd te uiţi mai bine. îţi continui mica poveste de amor cu Bertrand pentru că aşa consideri că, în general, e mai bine să continui, în ciuda riscurilor legate de lucrurile astea, decît să-ţi încerci şansa cu mine. Cunoşti hibele lui, dar nu ştii ce hibe poţi descoperi la mine. Iar eu rămîn cu Margaret pentru că nu am curajul s-o las să-şi poarte singură de grijă, aşa că am ales să rămîn cu ea în loc să fac ce aş vrea eu, pentru că îmi este frică. Problema noastră e doar un soi de precauţie neplăcută şi meschină; nici măcar nu poţi să spui că e vorba de egoism.
Se uită la ea cu prefăcut dispreţ şi fu şocat să vadă că tot astfel îl privea şi fata.
— Asta-i tot; şi ce e mai rău e că voi continua să fac exact ceea ce aveam să fac de la bun început. Asta dovedeşte ce puţin te ajută faptul că ajungi să înţelegi cum stau lucrurile.
Fără un motiv anume, această ultimă remarcă îl făcu să-i treacă prin minte că numai cîteva cuvinte din partea lui ar putea pune capăt ataşamentului Christinei pentru Bertrand; era suficient să-i povestească ce-i

spusese Carol. Dar probabil că fata ştie deja; poate că era atît de devotată lui Bertrand, încît nu ar rupe cu el doar pentru atît; poate că se mulţumea numai cu jumătate din el decît să-l piardă de tot. Şi, oricum, ce ar gîndi despre el dacă i-ar spune toate astea acum? Nu, e mai bine să renunţe. Părea că nu va exista niciodată o ocazie valabilă pentru a face această dezvăluire cuiva, ceea ce era dureros de nedrept, considerind cît de loial îşi ţinuse gura şi cîtă vreme aşteptase momentul potrivit.
Christine îşi plecase capul — cît de bine îi era periat părul! — peste farfuria în care îşi stingea ţigara.
— Cred că faci prea mare caz, mai mult decît e necesar, nu găseşti? între noi doi nu s-a întîmplat nimic de care să merite să discutăm, nu?
Continua să-şi ţină capul plecat.
— De acord, dar nu aşa trebuie judecat...
Se uită drept la el roşind şi asta îl reduse la tăcere.
— Găsesc că este o prostie să vorbeşti astfel, spuse fata, cu un accent uşor afectat, căruia pînă acum nu-i dăduse atenţie.
— Pari să ai impresia că dovedeşti ceva spunînd toate astea. Sigur, asta faci; vorbeşti de parcă nu facem decît chestii de-astea. Nu crezi că oamenii fac anumite lucruri pentru că aşa vor, pentru că vor să facă ce e mai bine? Nu văd cu ce ne ajută să numim prudenţă şi lipsă de curaj faptul că facem ce trebuie. Uneori e groaznic să faci ceea ce ştii că trebuie să faci, dar asta nu înseamnă că nu merită s-o faci. Ai spus ceva din care am

dedus că-ţi închipui că m-am culcat cu Bertrand. Nu te prea pricepi la femei dacă poţi să crezi aşa ceva. Nici nu mă mir că ai greutăţi dacă îţi trec prin cap astfel de lucruri. Eşti genul de om care nu va fi niciodată fericit orice ar face. Acum cred că am să plec, Jim; nu mai are rost să...
— Nu, nu pleca, spuse Dixon agitat. Lucrurile se desfăşurau mult prea repede pentru el. Nu te supăra. Mai stai puţin.
— Nu sînt supărată. Sînt pur şi simplu sătulă de toate.
— Şi eu la fel.
— Patru şilingi, zise chelnerul apărînd lîngă Dixon. Vocea lui, auzită acum prima oară, sugera că avea în fundul gîtului o bomboană pe jumătate mîncată.
Dixon se căută prin buzunare şi-i întinse două jumătăţi de coroană. Era bucuros de întreruperea care îi acorda timp să-şi recapete o parte din echilibrul său emoţional. Cînd rămaseră singuri zise:
— Crezi' că ne vom mai -vedea vreodată?
— O dată ne vedeam oricum. Vin la conferinţa ta şi la trataţia cu sherry de la Rector, înainte de asta.
— Of, Doamne, Christine, doar nu vrei să vii la conferinţă? Ai să mori de plictiseală. Cum de te-ai lăsat convinsă să vii?
— Unchiul Julius a fost invitat de Rector şi se pare că într-un moment de slăbiciune a acceptat şi acum insistă să vin şi eu să-i ţin companie.
— Destul de ciudat.
— A spus că abia aşteaptă să te revadă.
— De ce dracu' a spus-o? N-am scos nici două vorbe cu omul.
— Ei, aşa a spus. Nu mă întreba ce vroia să zică.
— Oricum, am să te văd atunci de la distanţă. De fapt, poate că e mai bine.
Deodată, Christine spuse pe un ton diferit:
— Nu, nu e mai bine. Cum ar putea fi? Va fi nemaipomenit de amuzant, nu? Să stau acolo să fac conversaţie cu Bertrand şi cu unchiul Julius şi cu toţi ceilalţi, ca o fetiţă cuminte. Ah, da, am să mă distrez de minune, mulţumesc foarte mult. Totul e atît de... E intolerabil. Se ridică şi Dixon se ridică şi el, dar nu găsi nimic de spus.
— Ajunge. De data asta chiar plec. Mulţumesc pentru ceai.
— Lasă-mi adresa, Christine.
Se uită la el cu dispreţ, cu ochii ei căprui dilataţi sub sprincenele negre.
— N-are absolut nici un rost. De ce?
— M-ar face să simt că nu ne-am despărţit definitiv.

— Nu văd ce rost ar avea să simţi aşa ceva, nu? Trecu repede pe lîngă el şi ieşi fără să se mai uite înapoi.
Dixon se aşeză din nou şi mai fuma o ţigară, bînd o jumătate de ceaşcă de ceai călîi. Nu şi-ar fi putut imagina- că cineva care făcuse atît de exact ceea ce pornise să facă poate resimţi atît de violent un sentiment al eşecului şi al inutilităţii în general. Se gîndi o clipă că dacă Christine ar fi arătat ca Margaret şi Margaret ca Christine, s-ar

simţi acum mult mai bine dispus. Dar asta însemna să speculeze despre nonentităţi: Margaret cu înfăţişarea şi trupul lui Christine nu ar fi putut deveni niciodată Margaret. Tot ce se putea spune, în mod logic, e că Christine avea noroc să fie atît de frumoasă. De noroc aveai nevoie, tot timpul; el, de pildă, cu puţin mai mult noroc, ar fi putut să-şi schimbe viaţa pe o altă traiectorie, o traiectorie menită să cîrmească imediat într-o parte, depărtîndu-se de cea actuală. Tresări şi se ridică brusc în picioare; era probabil timpul să plece la întîlnirea cu Examinatorii, încercînd să alunge gîndul că Margaret va fi şi ea acolo, -ieşi, apoi se întoarse şi se apropie de chelnerul care se sprijinea de perete.
— Poţi să-mi dai restul, te rog?
— Restul?
— Da, restul. Poţi să mi-l dai, te rog?
— Mi-aţi dat cinci cilingi.
— Da. Nota a fost de patru şilingi. Vreau înapoi un şiling.
— Nu era bacşişul meu?
— Ar fi putut fi, dar nu mai e. Dă-mi-l!
— Tot şilingul?
— Da. Tot. Dă-mi-l!
Chelnerul nu făcu nici un gest să scoată banii. Cu vocea lui uşor sugrumată, zise:
— Majoritatea persoanelor îmi dau bacşiş.
— Majoritatea persoanelor ţi-ar fi dat cîteva picioare în fund pînă acum. Dacă nu-mi dai restul imediat, chem directorul.
Patru secunde mai tîrziu, Dixon ieşea din hotel în lumina soarelui, cu şilingul în buzunar.
198

XX

— ŞI CARE ESTE, în cele din urmă, aplicaţia practică a tuturor acestor lucruri? Se poate face ceva ca să oprim sau măcar să împiedicăm procesul pe care l-am descris? Vă spun că fiecare dintre noi, cei care ne aflăm aici, astă-seară, poate face ceva. Fiecare dintre noi poate lua hotărirea să facă în fiecare zi ceva pentru a se opune aplicării standardurilor manufacturiere, să protesteze împotriva mobilierului sau a veselei urîte, să ridice vocea împotriva arhitecturii hibride, să se opună implantării în tot mai multe locuri publice a megafoanelor care transmit programe de divertisment, ca să ne spunem cuvîntul împotriva presei de scandal, împotriva romanelor de duzină, împotriva teatrului ieftin, să ne exprimăm părerea în favoarea culturii instinctive a comunităţii integrate de tip rural, în felul acesta ne vom ridica vocea, oricît de slabă în efectul său individual, în favoarea tradiţiilor noastre naţionale, în favoarea moştenirii noastre comune, pe scurt în favoarea a ceea ce am avut odată şi, poate, vom avea din nou — Vesela Anglie.
Cu un rîgîit lung, Dixon se ridică de pe scaunul pe care şezuse ca să scrie astea şi făcu strîmbătura lui de maimuţă, ţopăind prin toată camera. Cu un braţ îndoit din cot, astfel ca degetele să-i ajungă la subsuoară, cu celălalt îndoit în sus, astfel ca partea interioară a antebraţului să se sprijine pe ţeasta capului, se legănă cu genunchii îndoiţi şi umerii ridicaţi, traversînd camera pînă în mijlocul patului, unde sări de cîteva ori în sus şi în jos, scoţînd sunete nearticulate. Un ciocănit în uşă fu urmat atît de repede de intrarea lui Bertrand încît abia avu timp să se oprească din strigăt şi să-şi îndrepte trupul.
Bertrand, cu bereta lui albastră pe cap, se uită la el.
— Ce faci cocoţat acolo?
— îmi place să stau cocoţat aici. Ai vreo obiecţie?
— Dă-te jos şi nu mai face pe clovnul. Am mai multe lucruri să-ţi spun şi ai face mai bine să mă asculţi.
199
Părea cuprins de furie stăpînită şi respira greu, deşi putea fi şi rezultatul faptului că urcase două etaje în fugă. Dixon sări uşor jos din pat; şi el respira puţin cam greu.
— Ce vrei să-mi spui?
— Doar atît. Ultima oară cînd te-am văzut, ţi-am spus să nu te mai apropii de Christine. Aflu acum că nu te-ai conformat. Pentru început, aş vrea să ştiu ce ai de spus în legătură cu asta?
— Nu m-am conformat? Ce vrei să spui?
— Nu încerca chestiile astea cu mine, Dixon. Ştiu totul despre ceaşca de ceai pe care ai luat-o cu ea pe furiş ieri. Sînt cu ochii pe tine, să ştii!
— Ah, ţi-a vorbit despre asta, deci?
Bertrand îşi strinse buzele în spatele bărbii sale, care părea Că are mare nevoie să fie pieptănată.
— Nu, bineînţeles că nu tni-a spus, zise el violent. Dacă ai cunoaşte-o cît de cît, ai şti că nu face lucruri din astea. Nu e ca tine. Dacă ţii neapărat să ştii — şi sper că va fi o lovitură — află că un aşa-zis prieten de-al tău, care locuieşte aici, i-a spus mamei. Ar trebui să-ţi facă mare plăcere să te gîndeşti că toată lumea te urăşte,

Dixon, şi, pe Dumnezeul meu, înţeleg de ce. Dar ca să revenim la obiect, vreau o explicaţie a comportării tale.
— Ca să vezi, zise Dixon zîmbind, pare să fie un ordin. Să-mi explic comportarea; asta zic şi eu pretenţie.
Nu pot să mă gîndesc la cineva în stare să se ridice la înălţimea sarcinii, îl privea atent pe Bertrand, însemnînd la răboj această nouă lovitură a lui Johns — cine altul? — pentru a reflecta mai tîrziu asupra unei contraacţiuni ulterioare.
— Termină, zise Bertrand înroşindu-se la faţă. Te-am avertizat deschis s-o laşi în pace pe Christine. Cînd spui aşa ceva, mă aştept ca oamenii să aibă bunul simţ să facă ce le-am spus. Tu de ce nu te-ai conformat? Pot să ştiu?
r-irrid lui Bertrand şi simpla lui prezenţă aici se îmbinau frumos cu inutilitatea gestului, ţinînd seama de faptul că Dixon renunţase deja la Christine din alte motive, abandonînd astfel şi campania împotriva lui Bertrand. Dar ar fi un prost să nu-i ascundă toate astea o vreme şi să se distreze puţin răspunzînd obraznic:
— Fiindcă nu vreau, zise.
Urmă o pauză, în timpul căreia Bertrand păru de două ori pe punctul de a necheza. Ochii lui neobişnuiţi erau sticloşi. Apoi, cu o voce mai liniştită ca înainte, rosti:
— Ascultă, Dixon, nu pari să-ţi dai seama în ce te-ai băgat. Dă-mi voie să-ţi explic.

Se aşeză pe braţul fotoliului Pall-Mall şi îşi scoase basca ce se îmbina destul de ciudat cu costumul de culoare închisă, cămaşa albă şi cravata cu frunze de viţă pe care o purta. Dixon se aşeză pe patul care se legănă uşor sub el.
— Povestea asta între mine şi Christine, zise Bertrand, trecîndu-şi degetele prin barbă, e serioasă, fără îndoială. Ne cunoaştem de destul de multă vreme şi nu e vorba de un simplu flirt, înţelegi? Nu vreau încă să mă căsătoresc, dar e clar în intenţia mea să mă însor cu Christine peste vreo doi ani. Ce vreau să-ţi spun e că e vorba de o poveste pe termen lung. Pe de altă parte, Christine e foarte tînără, chiar mai tînără decît alte fete de vîrsta ei. Nu e obişnuită ca diverşi indivizi s-o „răpească" de la baluri şi s-o invite pe ascuns la ceaiuri servite prin hoteluri şi chestii de-astea. în aceste condiţii, e normal să se simtă flatată, să o amuze situaţiile astea neobişnuite, cel puţin o vreme. Dar numai o vreme, Dixon. Curînd va începe să se simtă vinovată şi să dorească să nu fi acceptat să se întîlnească cu tine. Şi atunci vor începe problemele; fiind genul de fată care este, o să înceapă să se frămînte pentru că trebuie să scape de tine şi pentru că a făcut toate astea fără ştirea mea — încă nu ştie că eu ştiu — şi, în general, pentru situaţia creată. Ei bine, vreau să împiedic toate astea, pentru motivul bine întemeiat că nu-mi sînt de nici un ajutor. Mi-am dat deja destulă osteneală s-o modelez; nu vreau să fiu nevoit s-o iau de la început. Aşa că atîta vreau să-ţi spun : dă-te la o parte din calea mea. Nu faci decît să creezi probleme comportîndu-te aşa cum te comporţi. Ţie nu-ţi e de nici un folos, loveşti în Christine şi pe mine mă incomodezi. Mai are de stat cîteva zile aici şi ar fi o tîmpenie — pentru toţi cei interesaţi — să-i strici şederea la noi. Acum înţelegi?
Dixon îşi aprinse o ţigară ca să ascundă efectul pe care îl avea asupra lui această prezentare a motivelor Christinei; efa mult mai profundă decît se aşteptase din partea lui Bertrand.
— Da, înţeleg perfect, pînă la un punct, spuse pe un ton pe care îl spera indiferent. Afară de partea cu modelarea, bineînţeles, care nu e decît în capul tău. Dar să lăsăm asta; toate astea ţie ţi se par logice. Mie nu. Nu pari să-ţi dai seama că totul este corect numai în măsura în care premizele iniţiale de la care pleci sînt corecte.
— Eu îţi spun că sînt corecte, băiete, zise Bertrand tare. Asta vreau să înţelegi.
— Da, am observat. Dar nu aştepta să accept premizele tale. Acum e rîndul meu să-ţi spun ceva. Partea serioasă, pe termen lung, a poveştii ăsteia nu are nimic de-a face cu tine şi cu Christine. Nu. Are de-a face cu mine şi cu Christine. Problema

care se pune acum nu e că eu îi distrag atenţia Christinei de Ia tine, ci că tu o îndepărtezi pe Christine de mine — numai pentru moment. Nu va mai dura mult. Ei, cum e? Acum înţelegi cum stau lucrurile?
Bertrand se ridică din nou şi se opri în faţa lui Dixon cu picioarele uşor depărtate. Vorbi pe un ton plat, dar avea dinţii încleştaţi:
— Bagă-ţi bine asta în aşa-zisul tău cap. Cînd văd un lucru pe care mi-l doresc, îl obţin. Nu permit unora ca tine să-mi stea în cale. Ai omis chestia asta. Christine este a mea pentru că am dreptul, înţelegi? Dacă vreau ceva nu-mi pasă ce fac ca să reuşesc. Asta e singura lege pe care o respect; e singura modalitate de a obţine ce vrei în lumea asta. Problema, Dixon, este că pur şi simplu nu te ridici la înălţimea mea. Dacă vrei să te lupţi, ia-te de cineva de talia ta şi atunci s-ar putea să ai vreo şansă. Cu mine n-ai nici măcar o umbră de speranţă.
Dixon făcu un pas înainte.
— Eşti puţin prea bătrîn ca să-ţi mai meargă chestiile astea, Welch, zise el repede. Oamenii nu se vor da la infinit de o parte din calea ta. îţi închipui că numai pentru că eşti înalt şi poţi să întinzi vopseaua pe pînză eşti vreun semizeu. N-ar fi rău dacă ai fi. Dar nu eşti: eşti un mincinos şi un snob, şi un tiran, şi un prost. Te crezi sensibil, dar nu eşti: sensibilitatea ta nu e valabilă decît cînd e vorba de ce îţi fac ceilalţi ţie. Susceptibil şi vanitos, da; sensibil nu.

Se opri, dar Bertrand rămăsese cu ochii la el, nefăcînd nici o încercare să-l întrerupă. Dixon continuă:
— Ţi-a intrat în cap că eşti mare cuceritor, dar nici asta nu e adevărat: te temi de mine, care nu sînt, după părerea ta, decît un păduche, dar ai simţit nevoia să vii aici să-mi ceri să mă dau de o parte din calea ta, ca şi cînd ai fi soţul Christinei. Şi eşti atît de necinstit, încît poţi să-mi vorbeşti de cît de importantă e Christine pentru tine fără să-ţi aminteşti că tot timpul ăsta trăieşti cu soţia altui bărbat. Nu e vorba că am eu ceva de obiectat; e faptul că nici o clipă nu pari să-ţi dai seama ce necinstit...
— Despre ce mama dracului vrei să vorbeşti? şuieră Bertrand, ţinînd pumnii strînşi.
— Simplul tău flirt cu Carol Goldsmith. Despre asta vreau să vorbesc.
— Nu ştiu ce vrei...
— Vai, dragul meu, nu încerca să negi. De ce te-ai osteni? Este, cu siguranţă, unul din lucrurile care îţi aparţin, nu-i aşa?
— Dacă îi pomeneşti vreodată de povestea asta Christinei, îţi frîng gîtul în...

— Nu te'teme, nu e genul meu să fac aşa ceva, zise Dixon zîmbind ironic. Eu nu sînt ca tine. Pot să ţi-o iau pe Christine şi fără asta, fustangiu byronic ce eşti.
— Ei bine, ai căutat-o cu luminarea, latră furios Bertrand. Te-am avertizat. Se aplecă puţin peste Dixon. Hai, ridică-te, stîlp de cîrciumi împuţit, rahat cu ochi ce eşti.
— Şi ce vrei să facem, să dansăm?
— îţi dau eu dans, te fac eu să dansezi, n-ai grijă. Numai ridică-te tu în picioare, dacă nu ţi-e frică. Dacă îţi închipui că am să stau liniştit şi am să înghit ce-mi spui tu, te înşeli; nu e genul meu, ai înţeles, măi Bulă?
— Nu mă cheamă Bulă, prostule, zbieră Dixon; asta era batjocura cea mai mare. îşi scoase ochelarii şi şi-i puse în buzunarul de sus al hainei.
Stăteau faţă în faţă pe covorul cu flori, cu picioarele depărtate şi braţele uşor arcuite, ca şi cînd ar fi fost pe punctul de a începe un ritual ale cărui replici nu le cunoştea nici unul dintre ei.
— Ţi-arăt eu ţie, repetă Bertrand, lovindu-l scurt de cîteva ori pe Dixon peste faţă.
Dixon se dădu la o parte, dar piciorul îi alunecă şi, înainte de-a-şi redobîndi echilibrul, pumnul lui Bertrand îl lovi cu putere în obrazul drept. Puţin zdruncinat, dar nedescurajat, Dixon stătu nemişcat şi, în timp ce Bertrand era încă dezechilibrat după lovitura pe care o dăduse, îl lovi cu putere peste cea mai mare şi mai răsucită dintre cele două urechi. Bertrand căzu cu zgomot, răsturnînd o figurină de pe consola căminului. Se sparse pe pedalele din faţa şemineului, subliniind şi mai mult tăcerea care se lăsă. Dixon făcu un pas înainte, frecîndu-şi încheieturile degetelor, îl dureau din cauza impactului. După cîteva secunde, Bertrand începu să se mişte pe podea, dar nu făcu nici o încercare să se ridice. Era clar că Dixon cîştigase runda şi, după cîte se părea, întregul meci cu Bertrand. îşi puse din nou ochelarii, simţindu-se bine; Bertrand îi surprinse privirea cu un aer de recunoaştere jenată. „Totem nenorocit cu faţa ca o cizmă din groapa de gunoi", gîndi Dixon.
— Totem nenorocit cu faţa ca o cizmă din groapa de gunoi, zise.
Ca nişte aplauze discrete ale acestei terminologii, bătăi uşoare se auziră în uşă.
— Intră, spuse Dixon cu un reflex prompt. Michie intră în cameră.
— Bună ziua, domnule Dixon, spuse el, după care adăugă politicos: „Bună ziua", adresîndu-se trupului încă lungit al lui

Bertrand, care la acest stimul se strădui să se ridice în picioare. Cred că am venit într-un moment cam nepotrivit.
— Nu, de loc, spuse Dixon calm. Domnul Welch tocmai pleca.
Bertrand îşi clătină capul nu ca să-l contrazică, ci, după cîte se părea, ca să se limpezească, fapt care îl interesă pe Dixon. Gazdă perfectă, îl conduse la uşă pe Bertrand, care ieşi în tăcere.
— La revedere, îi spuse Dixon, după care se întoarse spre Michie. Cu ce pot să-ţi fiu de folos, domnule Michie?
Expresia feţei lui Michie, de obicei indescifrabilă, i se părea acum nouă lui Dixon.
— Am venit pentru cursul special", zise.
— Ah, da. Ia loc.
— Mulţumesc, nu stau; trebuie să plec imediat. Am trecut numai să vă spun că am discutat serios cu domnişoarele O'Shaughnessy, McCorquodale şi ap Rhys Williams şi, în cele din urmă, am luat o hotărire.
— Bun. Şi ce-aţi hotărit?
— Regret că trebuie să vă spun că cele trei domnişoare au decis că, pentru ele, cursul dumneavoastră e prea greu. Domnişoara McCorquodale a hotărit să ia cursul despre Documente al domnului

Goldsmith, iar domnişoarele O'Shaughnessy şi ap Rhys Williams se vor înscrie la cursul profesorului.
Informaţia îl îndurera pe Dixon: ar fi vrut ca cele trei fete drăguţe să-şi fi înfrint obiecţiile şi să fi optat pentru cursul lui, pentru motivul că el personal era atît de drăguţ şi de atrăgător. Spuse:
— Oh, păcat. Şi dumneata, domnule Michie?
— Eu am hotărit că tematica cursului dumneavoastră mă atrage foarte mult, aşa că aş vrea să mă înscriu în mod oficial, dacă se poate.
— înţeleg. Deci nu vei veni decît dumneata.
— Da. Numai eu.
Urmă o tăcere. Dixon se scarpină în bărbie.
— Ei, sînt sigur că o să ne distrăm bine.
— Şi eu. Atunci, eu vă mulţumesc mult, şi mă scuzaţi că am dat buzna astfel.
— Nici o problemă; mi-a fost de folos. Ne vedem semestrul viitor, domnule Michie.
— Vin diseară la conferinţa dumneavoastră, bineînţeles.
— De ce Dumnezeu vrei să vii?
— Subiectul mă interesează, normal. Şi cred că interesează

f

pe mulţi alţii. ,
— Da? Ce vrei să spui?
— Toţi cei cu care am vorbit mi-au spus că vin. Cred că veţi avea un public numeros.
— E o încurajare, trebuie s-o spun. Ei, sper că o să-ţi placă.
— Sînt convins. Mulţumesc. Succes diseară.
— Am mare nevoie. Pe curind.
După plecarea lui Michie, Dixon gîndi cu o oarecare bucurie că nu-i spusese „domnule" nici măcar o dată. Dar cît de groaznic va fi semestrul viitor. Pe de altă parte, începea să fie tot mai sigur că, în ce-l privea pe el, nu avea să mai existe nici un semestru viitor.
îşi mîngîie din nou bărbia. Trebuia să se bărbierească înainte de orice altceva. După aceea va da o fugă sus să vadă dacă Atkinson era acasă. Tovărăşia lui şi poate şi o gură din whisky-ul său erau exact ce-i trebuia lui Dixon înainte de a-şi începe seara.

XXI

— SPER CĂ NU TE DOARE prea rău, Dixon, zise rectorul.
Mîna lui Dixon se duse involuntar spre ochiul vînăt.
— Ah, nu, domnule, răspunse pe un ton indiferent. Mă surprinde că s-a învineţit atît de tare. A fost o lovitură destul de uşoară; nici nu mi s-a luat pielea.
— De colţul chiuvetej, zici? se interesă o altă voce.
— Exact, domnule Gore-Urquhart. Un lucru stupid, cum se întîmplă cîteodată. Mi-am scăpat maşina de ras, m-am aplecat după ea şi — poc;- iată-mă clătinîndu-mă ca un boxer de categorie grea.
Gore-Urquhart aprobă încet din cap.
— Ce ghinion, zise. îl măsură pe Dixon din cap pînă în picioare, pe sub sprinceana lui groasă, ţuguindu-şi de două trei ori buzele. Dacă aş fi întrebat, aş zice că s-a bătut cu cineva, ce zici, rectore?
Rectorul, un omuleţ burduhănos, cu o chelie lucioasă trandafirie, rise în felul lui obişnuit, care amintea de hohotele de veselie macabră ce se aud deseori în filmele de groază prin castele, şi despre care se spunea că în primele săptămîni după ce devenise rector al universităţii, imediat după război, reuşea să reducă la tăcere întreaga sală a profesorilor. Acum, însă, nimeni nu întoarse capul şi numai Gore-Urquhart părea puţin stînjenit.
Cel de-al patrulea membru al cuartetului vorbi:
— Sper că asta n-o să te împiedice să citeşti din... din..., spuse.
— Ah, nu, domnule profesor, răspunse Dixon. Vă garante? că-mi pot citi manuscrisul şi cu ochii legaţi, l-am recitit de atîtea ori.
Welch aprobă din cap.
— Asta-i bine, zise. îmi-amintesc că la începrt, la primele conferinţe, am fost destul de prost să mă mulţumesc să-mi scriu textul fără să-mi mai bat capul să...

— Ai *ceva* nou să ne comunici, Dixon? întrebă rectorul.
— Nou, domnule? Ştiţi, în genul acesta de...
— Vreau să spun că e un subiect destul de bătătorit, nu? Nu ştiu dacă astăzi mai este posibil să vii cu un punct de vedere nou şi personal aş înclina să cred...
Welch interveni cu:
— Nu e vorba, domnule, de...
Urmă un duet remarcabil, rectorul şi Welch continuînd amîndoi să vorbească fără întrerupere, unul ridicînd înălţimea tonului, celălalt volumul, dînd amîndoi impresia unei ambiţioase întreceri la recitări. Dixon descoperi că el şi Gore-Urquhart rămăseseră cu ochii unul la celălalt, în timp ce sala începu să devină tot mai tăcută şi nu se mai auzeau decît vocile celor doi competitori, în cele din urmă, rectorul o luă înainte şi, ca o orechestră care lansase un solist în cadenţa necesară, Welch tăcu brusc.
— Merită sau nu rediscutată la fiecare generaţie, conchise rectorul.
Interveni acum o diversiune în persoana portarului Maconochie, care aducea o tavă cu pahare de sherry. Dixon se strădui să-şi reţină mîna de-a lungul trupului, pînă se serviră cele trei persoane mai mari în grad, după care îşi permise să ducă la buze pe cel mai plin dintre paharele rămase. Secretarul şef, care în astfel de ocazii controla rezerva de băutură, era cunoscut că întrerupe servirea după vreo două rînduri de pahare, pentru toată lumea în afara rectorului şi a celor care se nimereau să vorbească cu el. Dixon ştia că nu putea spera să rămînă prea mult în acest grup şi era hotărit să profite cît mai mult. îl încerca o uşoară greaţă, nedefinită, dar^ sorbi jumătate de pahar dintr-o singură înghiţitură; simţi băutura alunecînd cald în jos, alăturîndu-se precedentelor trei pahare de sherry şi celor şase măsuri din whisky-ul lui Atkinson. într-un anume fel, dar numai într-un anume fel, începu să nu se mai frămînte din cauza conferinţei, care urma să înceapă peste douăzeci de minute, la şase treizeci.
Privi în jur, la camera profesorilor plină de lume, care părea să-i conţină pe toţi cei pe care îi cunoştea sau pe care îi cunoscuse vreodată, în afara părinţilor lui. Doamna Welch se afla puţin mai încolo, vorbind cu Johns, pentru a cărui prezenţă în sală, inadmisibilă în mod normal, era desigur indirect vinovată. Dincolo de ei se aflau Bertrand şi Christine, care nu

păreau să aibă multe să-şi spună, în partea cealaltă, lîngă fereastră, Barclay, profesorul de muzică, vorbea entuziast cu profesorul de engleză, explicîndu-i fără îndoială necesitatea de a vota contra reangajării lui Dixon, la adunarea Consiliului universităţii ce urma să aibă loc la sfîrşitul săptămînii următoare, în partea opusă, familia Goldsmith rîdea de ceva ce le spusese Beesley. în alte părţi erau persoane pe care Dixon le recunoştea cu greu: economişti, „medici", geografi, membrii catedrei de ştiinţe sociale, jurişti, ingineri, matematicieni, filozofi, conferenţiari la filologie germanică şi comparată, şefi de lucrări, lectori, lectoriţe. îi venea să se ducă să-i anunţe pe fiecare în parte de preferinţa lui de a-i vedea plecînd. Erau cîţiva pe care nu-i văzuse în viaţa lui, care puteau fi orice, de la profesori emeriţi în egiptologie la decoratori de interioare aşteptînd să înceapă să ia măsurile pentru covoare noi. Un grup mare era format din notabilităţile locale: vreo doi consilieri municipali cu soţiile, un preot la modă, un medic căruia i se acordase titlul de cavaler, toţi membri ai Consiliului universităţii, iar la marginea grupului, Dixon tresări, văzîndu-l pe compozitorul local pe care îl întîlnise la Welch. înnebunit se uită peste tot după violonistul amator, dar în zadar.
Peste cîteva clipe, rectorul se apropie de notabilităţile locale şi adresă cîteva cuvinte preotului la modă, cuvinte ce fură primite cu un hohot de ris general, de toţi în afara medicului înnobilat care îi privea cu răceală pe cei din jur.. Aproape în acelaşi timp, la un semn al doamnei Welch, Welch se îndepărtă şi Dixon rămase cu Gore-Urquhart, care îi spuse:
— De cîtă vreme eşti aici, Dixon?
— în curînd vor fi nouă luni. M-am angajat în toamnă.
— Am vaga impresie că nu eşti prea fericit aici; am dreptate?
— Da; în mare, cred că aveţi dreptate.
— Unde-i buba? Cu tine sau cu universitatea?
— Oh, amîndouă, aş zice. Ei îmi irosesc timpul meu şi eu îl irosesc $_{A}$ pe al lor.
— înţeleg. Predarea istoriei e o pierdere de vreme, nu? Dixon se hotărî că nu-i păsa ce-i spunea omul ăsta.
— Nu. Predată bine şi în mod rezonabil, istoria poate să facă oamenilor mult bine. Dar în practică nu e aşa. Sînt tot soiul de piedici. Nu prea îmi dau seama cine e de vină. Slaba predare e problema principală. Nu studenţii slabi, vreau să spun.
Gore-Urquhart aprobă din cap, apoi îi aruncă o privire rapidă.

— Conferinţa ta din seara asta. A cui a fost ideea?
— A profesorului Welch. Bineînţeles că nu puteam să refuz. Dacă iese bine, îmi va îmbunătăţi situaţia aici.
— Eşti , ambiţios?
— Nu. Totul mi-a mers prost aici de cînd am obţinut slujba. Conferinţa mă poate salva să nu fiu concediat.
— Ascultă, băiete, zise Gore-Urquhart, smulgînd . două pahare de pe tava lui Maconochie, care se îndrepta

spre grupul unde se afla acum rectorul. Dixon se gîndi că poate ar fi mai bine să nu mai bea — începea deja să se simtă puţin cam prea la largul lui — dar luă paharul care i se întindea şi sorbi -din el.
— De ce aţi venit aici în seara asta? întrebă el.
— în ultima vreme l-am evitat de atîtea ori pe rectorul vostru, încît am simţit că trebuie să vin astă-seară.
— Nu înţeleg de ce v-aţi deranjat. Nu depindeţi de rector. Vă expuneţi la o seară plictisitoare.
Cînd Gore-Urquhart îl privi din nou, Dixon avu un moment de dificultate, încercînd să scape de o uşoară ameţeală, cauzată de faptul că nu-şi putea concentra privirea pe faţa celuilalt.
— Mă expun la cîteva ore bune de plictiseală în fiecare zi. Dixon. Două ore în plus n-or să mă ucidă.
— De ce răbdaţi?
— Vreau să influenţez oamenii să facă ceea ce cred eu că e important să facă. Nu-i pot convinge s-o facă dacă nu-i las mai întîi să mă plictisească, înţelegi? Şi tocmai cînd sînt mai încîntaţi că m-au zăpăcit cu vorba, contraatac şi-i conving să facă ce am hotărit eu.
— Aş vrea şi eu să"pot face aşa ceva, zise Dixon cu invidie. Cînd sînt năucit de atîta vorbă, ceea ce se întîmplă mai tot timpul, atunci contraatacă şi mă pun să fac ce vor ei.
Aprehensiunea şi băutura se combinară să rupă un alt zăga/ din capul lui şi continuă entuziast:»
— Eu sînt detector de plictiseală. Sînt un instrument bine reglat. De-aş putea pune mîna pe un milionar, pentru el aş valora cît un sac de bani. M-ar putea trimite înaintea lui la dineuri şi cocteiluri şi prin cluburi de noapte, doar cinci minute, după care, numai uitîndu-se la mine ar putea citi coeficientul de plictiseală al oripărei adunări. Ca un canar în mină; acelaşi sistem. Şi ar ştii dacă merită să se ducă el însuşi sau nu. Mă poate trimite printre membrii clubului Rotary, printre oamenii de teatru, printre jucătorii de golf şi printre artiştii plastici care folosesc mai degrabă termenul de profile cînd se referă de fapt la volume şi printre muzicieni... Se opri, conştient că faţa mare şi netedă a lui Gore-Urquhart se înclinase într-o parte şi era îndreptată spre el. Vă rog să mă scuzaţi, mormăi, am uitat...
•209
Gore-Urquhart îl măsură cu privirea, după care îşi acoperi un ochi cu mîna şi-şi trecu un deget de-a lungul feţei, zîmbind uşor. Deşi nu era un zîmbet amuzat, nici neprietenos nu era.
— Recunosc un frate de suferinţă, spuse el. Apoi îşi schimbă comportarea: Ce şcoală ai urmat, Dixon, dacă îmi pot permite să te întreb.
— Şcoala de stat din localitate.
[7] Gore-Urquhart dădu aprobator din cap. Preotul la modă şi unul dintre consilierii municipali se apropiară, cu paharele pline, şi îl acaparară, ducîndu-l spre grupul din jurul rectorului. Dixon nu se putu împiedica să nu admire modul în care, fără a spune sau a face ceva anume, stabiliseră fără nici un efort că nu se aşteptau ca el personal să-i urmeze. Apoi, în timp ce îi privea, fără curiozitate, îl văzu pe Gore-Urquhart rămînînd puţin în spatele celor doi, privind în partea cealaltă a camerei, unde stăteau soţii Goldsmith. Cecil şi Beesley erau cufundaţi în discuţie şi nu observară privirea pe care Carol o schimbă cu Gore-Urquhart. O privire aproape imperceptibilă şi indescifrabilă se schimbă între ei. Pe Dixon, făptui îl uimi, desigur, şi oarecum îl tulbură, dar, hotărînd să se gîndească la asta mai tîrziu, dacă avea să se mai gîndească vreodată la ceva, îşi goli paharul şi se apropie de Christine şi Bertrand.
— Vă salut pe amîndoi, strigă el vesel. Unde v-aţi ascuns pînă acum?
Christine se uită repede la Bertrand, ceea ce îl făcu să nu spună ce era pe punctul de a spune, aşa că răspunse numai ea:
— Nu ştiam că avea să fie ceva atît de i/npresionant. Jumătate din ştabii oraşului sînt aici.
— Aş vrea să mergem acum la unchiul tău, Christine, zise Bertrand. Aveam mai multe lucruri de discutat cu el, dacă îţi aminteşti.
— Imediat, Bertrand; avem destul timp, spuse Christine înţepată.
— Nu, nu, nu avem timp; o să înceapă peste zece minute şi nu e suficient pentru ce vreau eu să discut.
Dixon remarcase că Bertrand spunea întotdeauna „nu, nu" în loc de „nu", întovărăşind negaţia verbală cu o simultană coborîre şi ridicare a sprînceneîor. Ar fi vrut ca Bertrand să renunţe la gestul ăsta. Dincolo de capul lui Bertrand o putea vedea pe Carol îndepărtîndu-sc încet de Cecil şi de Margaret — acum o vedea pentru prima oară — îndreptîndu-se spre el. Citind dintr-un film pe care îl văzuse cîndva, îi spuse:
— Fă ce ţi se spune, doamnă, altfel s-ar putea să-ţi dea una să-ţi sară dinţii.
210
--.isK-<£.
— Cară-te şi vezi-ţî de treabă, Dixon. "*-"
— Bertrand, cum poţi fi atît de nepoliticos?
— Eu? Nepoliticos? Asta-i bună! De el ce ai de zis? Cine dracu' se crede? Să-ţi spună ţie să...
Christine se înroşise.
— Ai uitat ce ţi-am spus înainte de plecare?
— Ascultă, Christine, n-am venit aici ca să vorbesc cu tipul ăsta şi nici despre el. Am venit numai şi numai pentru a lua legătura cu unchiul tău şi acum e...

— Ah, bună, Bertie dragă, zise Carol în spatele lui. Am nevoie de tine. Vrei să vii puţin?
Oarecum într-o singură mişcare, Bertrand reuşi să tresară puternic de uimire şi, în acelaşi timp, să se întoarcă pe jumătate.
— Bună Carol, dar tocmai...
— Nu te ţin decît un minut, zise Carol şi-l apucă de braţ. Ţi-l înapoiez în perfectă stare, îi spuse peste umăr Christinei.
— Ei... cu bine, Christine, zise Dixon.
— Cu bine.
— Este, deci, ultima oară, nu?
— Da, aşa e.
Se simţea iritat şi spuse autocompătimitor.
— Ţie nu pare să-ţi pese cît îmi pasă mie.
îl privi o clipă, apoi întoarse brusc capul, ca şi cînd i-ar fi arătat vreo poză dintr-o carte de medicină legală. Răspunse:
— Mi-a păsat destul. Acum nu mai vreau să-mi pese. Şi nici ţie nu ar trebui să-ţi pese, dacă ai fi rezonabil.
— Nu se înoate să nu-mi pară rău, zise el. Părerea de rău nu o poţi influenţa. Nu mă pot împiedica să o resimt.
— Ce-ai păţit la ochi?
— M-am bătut cu Bertrand după-amiază.
— V-aţi bătut? Nu mi-a spus nimic. De ce v-aţi bătut? V-aţi bătut?
— Mi-a spus să mă dau deoparte din calea lui în ce te priveşte pe tine şi i-am spus că nu vreau, aşa că ne-am luat la bătaie.
— Dar ne-am înţeles... Nu te-ai răzgîndit în legătură cu...
— Nu. Dar nu puteam să-i permit să-mi spună el ce să fac, asta-i tot.
— Să vă bateţi! Ce idee! Păru că se stăpîneşte să nu rîdă. Ai pierdut, judecind după cum arăţi.
Asta nu-i plăcu şi îşi aminti de tendinţa ei de a zîmbi ironic cînd au luat ceaiul la hotel.
— De loc. Uite-te mai bine la urechea lui Bertrand, înainte să hotărăşti cine a cîştigat şi cine a pierdut.

— Care din ele?
— Dreapta. Dar nu cred să vezi cine ştie ce. Vătămarea e mai mult internă, cred.
— L-ai trintit jos?
— Da, cît e de lung. Şi a stat niţel acolo.
— Doamne!
îl privea uluită, cu buzele ei pline şi uscate uşor întredeschise. Un spasm de dorinţă zadarnică îl făcu pe Dixon să se simtă greoi şi ca paralizat, ca şi cînd i-ar fi vorbit Welch. După care avu senzaţia că niciodată nu-şi amintise atît de clar de prima lui întîlnire cu ea ca în ultimele două-trei minute şi rămase cu ochii la Christine.
^în acest minut de tăcere, Bertrand reapăruse brusc, din spatele soţiei unuia din consilierii municipali cu un soi de mişcare tîrşită, ca un jucător care serveşte cu stînga, apărind de după arbitru în faţa jucătorului la bătaie. Obrajii îi erau în flăcări; era evident că-şi ieşise din fire de furie, fie în forma ei pură sau combinată cu vreo altă stare emotivă. Carol venea după el, cu o figură întrebătoare.
— Gata, ajunge, zise Bertrand cu un lătrat sugrumat. Exact la asta mă şi aşteptam.
O apucă pe Christine de mînă şi o trase spre el cu oarecare violenţă, înainte de a porni, se întoarse spre Dixon:
— Perfect, băiete. Cu asta ţi-ai semnat sentinţa. Ai face mai bine să începi să-ţi cauţi altă slujbă. Vorbesc serios.
Peste umăr, Christine îi aruncă lui Dixon o scurtă privire uluită pe cînd era literalmente împinsă în brînci^pre grupul în care se afla unchiul ei. Carol se uită şi ea gînditoare la Dixon, apoi îi urmă pe ceilalţi doi. Rectorul slobozi hohotul său de sinucigaş maniac.
Dixon fu din nou cuprins de senzaţia neplăcută pe care o simţise în urmă cu cîteva minute. Apoi constată că toate gîndurile îi dispăruseră complet din minte, alungate de panică. Cu siguranţă că Bertrand nu vorbea la întîmplare; indiferent ce -ar fi fost în capul lui Welch, faptele pe care i le revelase fiu-su au avut, desigur, o influenţă determinantă şi, chiar dacă nu ar fi fost aşa, mai trebuiau adăugate în balanţă şi contribuţiile soţiei, în cazul în care nu le adăugase ea din proprie iniţiativă. Dixon îşi dădu seama că greşise cînd considerase campania împotriva lui Bertrand încheiată şi cîştigată; ultimul glonţ nu fusese încă tras şi el se afla în teren deschis şi neînarmat. Faptul de care se temuse la început se întîmplase' efectiv; se lăsase dus, bucuria luptei îl făcuse să ignore discreţia şi prudenţa. Era total neajutorat; şi mai ales neajutorat pentru a-l împiedica pe

nenorocitul ăsta bărbos să stea în faţa lui, cu mîna pe braţul lui Christine, sigur de el, stăpîn, victorios. Jenată, fata stătea alături de prietenul ei, într-o atitudine stînjenită, dizgraţioasă aproape, dar în ochii lui Dixon nu putea să existe atitudine mai frumoasă pentru o femeie.

— O ultimă privire, James?

Această bruscă apariţie a lui Margaret, pe care nu o văzuse apropiindu-se, îl făcu pe Dixon să se simtă ca un om care, luptîndu-se cu un poliţist, vede apropiindu-se alt poliţist călare. Era complet zăpăcit.

— Ce? întrebă.

— Uite-te bine la ea. Nu cred să mai ai altă ocazie.

— Nu, nu cred să... *

— Afară doar dacă v-aţi înţeles să dai una-două fuga la Londra ca să ţineţi legătura.

Dixon o privi drept în faţă, sincer uimit, uimit şi de faptul că, la stadiul ăsta, Margaret mai putea face ceva care să-l surprindă.

— Ce vrei să spui? întrebă el tărăgănat.

— N-are rost să te prefaci. Nu e nevoie de prea multă imaginaţie ca omul să vadă ce gîndeşti. Vîrful nasului i se mişca uşor în timp ce vorbea, cum avea obiceiul. Stătea cu picioarele depărtate şi mîinile încrucişate la piept, aşa cum Dixon o văzuse de atîtea ori, sporovăind în chiar camera aceasta sau în vreuna din sălile mici de sus. Nu părea de loc nici încordată, nici enervată, nici stînjenită, nici supărată.

Dixon trase aer în piept înainte de a se lansa în genul de proteste şi de scuze cerute de convenţiile acestei situaţii anume. In timp ce vorbea, se gîndea cît de uşor, prin ce tertipuri iscusite, fusese lipsit de unicul său avantaj moral în recentele negocieri cu Margaret: hotărirea lui, neinfluenţată de nimeni, de a înceta să se mai intereseze de Christine. îi era cam greu să accepte reproşuri pentru că tînjea după ceva la care renunţase din proprie iniţiativă. Era atît de deprimat, încît îi venea să se întindă pe jos şi să schiaune ca un cîine; îşi pierduse slujba, o pierduse pe Christine şi acum pierduse şi partida cu Margaret.

Fără să fi ajuns Ia vreo concluzie, convorbirea luă sfîrşit cînd grupul în care se afla rectorul începu să se îndrepte încet spre uşă. Gore-Urquhart părea absorbit de conversaţia cu Bertrand şi Christine. Welch strigă:

— Gata, Dixon? s

Aşa cum stătea, cu doamna Welch alături, semăna mai mult ca oricînd cu un boxer, care se deda cînd şi cînd la braconaj alături de soţia lui fostă ajutor de bucătăreasă.

— Ne vedem în amfiteatru, domnule profesor, îi răspunse Dixon; apoi, bolborosind ceva către Margaret, ieşi în grabă şi se duse la W.C.-ui cadrelor didactice. Avea trac, mîinile îi erau reci şi umede, picioarele parcă erau două tuburi moi de cauciuc umplute cu nisip; nu-şi mai putea controla respiraţia. In timp ce folosea W.C.-ui, începu să facă strimbătura lui â la Evelyn Waugh, dar renunţă la ea, înlocuind-o cu una mult mai sălbatică decît cele pe care le utiliza în mod normal. Prinzîndu-şi limba între dinţi, îşi umflă obrajii ca două emisfere; îşi împinse buza superioară în jos, luînd o mutră de idiot; îşi împinse bărbia înainte ca lama unei sape. Tot timpul acesta făcea mişcări alternative cu ochii, cînd dilatîndu-i, cînd privind saşiu. Răsucindu-se pe călcîte, dădu nas în nas cu Gore-Urquhart, îşi decontractă muşchii feţei şi zise:

^

— Ah, vă salut.

— Salut Dixon, răspunse Gore-Urquhart trecînd pe lîngă el. Dixon se duse la oglinda de deasupra chiuvetei şi îşi examina

ochiul. Părea^să fi căpătat nuanţe cu mult mai puternice decît îşi amintea el. în împrejurările date, orice încercare de a părea îmbrăcat sau pieptănat elegant devenea total inutilă. Luă de pe poliţă dosarul furat de la aviaţia regală în care se afla manuscrisul conferinţei şi era pe punctul de a ieşi cînd Gore-Urquhart îl strigă:

— Dixon, stai puţin, te rog.

Dixon se opri şi se întoarse. Gore-Urquhart se apropie şi îl privi atent ca şi cînd ar fi intenţionat să-i facă o caricatură, în cărbune sau poate în cerneală, şi pe care urma s-o înceapă imediat după terminarea conferinţei. După o clipă zise:

— Poate că eşti emoţionat, băiete.

— Foarte emoţionat.

Gore-Urquhart aprobă din cap şi scoase din buzunarul hainei sale prost croite o sticlă piată, dar destul de mare.

— Ia o gură.

— Mulţumesc. Hotărind să nu-i mai pese dacă va tuşi, Dixon luă cîteva guri bune din ceea ce era, evident, whisky scoţian curat — mai evident chiar decît orice băutură din care gustase vreodată. Tuşi tare.

-- Ah, calitate excelentă. Mai ia o gură.

— Mulţumesc. Dixon repetă exact ce făcuse mai înainte, după care, respirind puternic şi ştergîndu-şi gura cu mîneca, îi întinse sticla înapoi.

— Vă sînt foarte recunoscător pentru asta.

— îşi va face foarte bine. E din propriul meu butoi. Ei, acum trebuie să plecăm dacă nu vrem să-i lăsăm să aştepte.
214
Ultimii din ariergardă abia ieşeau din camera profesorilor şi o porniseră pe scări în sus. în capul scărilor un grup mic aştepta: soţii Goldsmith, Bertrand, Christine, Welch, Beesley şi ceilalţi lectori de la departamentul de istorie.
.— E bine să mergem chiar în faţă, domnule, zise Bertrand.
începură să intre în sală, care era deprimant de plină, în primul rînd de la balcon se afla un şir neîntrerupt de studenţi. Peste tot un zumzet de voci amestecate.
— Ei, arată-le ce poţi, Jim, îi spuse Carol.
— Succes, bătrîne, zise Cecil.
— Baftă, Jim, îi ură Beesley. Se îndreptară cu toţii spre locurile lor.
— Dă-i drumul, băiete, şopti Gore-Urquhart. Nu-ţi face griji; la dracu' cu toate astea, îl strînse pe Dixon de braţ şi se retrase.
Conştient de zgomotul paşilor ce se îndreptau spre scaune, în spatele lui, Dixon îl urmă pe Welch la tribună. Cel mai important şi mai burduhănos dintre consilierii municipali era deja acolo. Dixon descoperi că începe să simtă că e beat.
215

XXII

WELCH EMISE behăitul său introductiv (înrudit cu lătratul fiului său) cu care obişnuia să ceară linişte Ja începutul prelegerilor; Dixon îi auzise pe studenţi imitîndu-l. încet-încet se făcu linişte.
— Sîntem aici în această seară, informă el auditoriul, pentru a asculta o conferinţă.
în timp ce Welch vorbea, legănîndu-şi trupul înainte şi înapoi, partea de sus mai puternic luminată de lampa de citit de deasupra pupitrului, Dixon, ca să nu fie nevoit să asculte ce se spune, se uita pe furiş prin sală. Era, fără îndoială, foarte plină; în ultimele cîteva rînduri lumea era aşezată mai rar, dar cele din faţă erau ticsite în special de cadre didactice şi familiile lor şi de persoane din localitate, de diverse ranguri. După cîte putea Dixon să-şi dea seama, galeria era şi ea plină; cîteva persoane stăteau în picioare rezemate de peretele din fund. Coborîndu-şi privirea spre scaunele mai apropiate, Dixon recunoscu pe cel mai slab dintre cei doi consilieri municipali, pe compozitorul local şi pe preotul la^modă; medicul înnobilat venise probabil numai pentru sherry. înainte să poată privi dincolo de ei, Dixon identifică vaga sa senzaţie recurentă de slăbiciune ca fiind o senzaţie de ieşin; un-val de căldură îl năpădi venind dinspre şale şi păru să i se stabilească în ţeastă. Pe punctul de a geme, încercă să-şi impună să se simtă bine; era numai emoţia, îşi spuse. Şi băutura, bineînţeles.
Cînd Welch rosti „... domnul Dixon", după care se aşeză, Dixon se ridică în picioare. Genunchii începură să-i tremure violent, ca în caricaturile unora cuprinşi de trac. Un tunet de aplauze izbucni, venind, după cîte se părea, mai ales de la galerie. Dixon putea auzi picioare cu încălţăminte greoaie lovind ritmic podeaua. Cu oarecare dificultate îşi luă locul la pupitru, îşi aruncă ochii pe prima frază şi se uită apoi în sală. Aplauzele încetară treptat, suficient ca să se poată auzi printre ele şi hohote" de rîs; apoi căpătară din nou forţă, atingînd un nivel şi mai înalt decît înainte, în special în ce priveşte tropăiturile. Publicul de la galerie descoperise pentru prima dată ochiul vînăt al lui Dixon.
Cîteva capete din primele rînduri se întoarseră şi Dixon îl văzu pe rector privind iritat spre partea de unde venea dezordinea, în starea lui de rău general, Dixon, care nu a putut niciodată după aceea să înţeleagă cum a reuşit performanţa, emise o excelentă imitaţie a behăitului introductiv al lui Welch. Tunetul, trecînd de punctul în care mai putea fi considerat ca aplauze legitime, crescu în intensitate. Rectorul se ridică încet în picioare. Zgomotul scăzu, deşi nu se făcu linişte totală. După cîteva clipe, rectorul îi făcu lui Dixon semn din cap şi se reaşeză.
Dixon simţi că sîngele îi năvăleşte în urechi, ca şi cînd ar fi fost pe punctul de a strănuta. Cum putea să stea aici în faţa tuturor şi să încerce să vorbească? Ce alte zgomote onomatopeice îi vor ieşi din gură dacă încearcă să vorbească? Netezi uşor marginea foilor şi începu.
După ce rostise vreo şase fraze, Dixon îşi dădu seama că ceva nu era de loc în regulă. Murmurul dinspre galerie crescuse în intensitate. Apoi descoperi ce anume nu era în regulă: continuase să imite felul de a vorbi al lui Welch. în eforturile sale de a face conferinţa să pară mai spontană, introdusese un „desigur" aici, un „vedeţi" colo sau un „ca să spunem aşa" în altă parte; nimic nu amintea atît de clar de Welch ca acest mod de exprimare. Mai departe, într-o încercare semiinconştientă de a face ca prezentarea lui să pară mai adecvată, adică mai acceptabilă pentru Welch, introdusese o serie de expresii favorite ale lui Welch: „integrarea conştiinţei sociale", „identificarea muncii cu meşteşugul" şi aşa mai departe. Şi acum, că mintea lui chinuită devenise conştientă de ce se întîmpla, începu să se poticnească la două-trei expresii, să ezite, să repete cuvintele şi odată chiar să-şi piardă şirul, astfel încît survenise o pauză de vreo zece secunde. Murmurul tot mai puternic de la galerie dovedea că aceste efecte nu treceau neapreciate. Transpirat şi roşu la faţă, se strădui să citească mai departe, auzind intonaţia lui Welch care se agăţase puternic de vocea sa, incapabil pentru moment să se dezbare de ea. Senzaţia

de beţie care îi invadase creierul îl informă de sosirea în această zonă a detaşamentului de avangardă al whiskyului lui Gore-Urquhart — sau era poate numai ultimul pahar de sherry? Şi ce cald era! Tăcu, îşi aranja gura pentru a vorbi pe un ton cît mai diferit cu putinţă de al lui Welch şi începu din nou. Cîteva momente totul păru în regulă.
217
în timp ce vorbea, începu să se uite spre rindurile din faţă. 11 văzu pe Gore-Urquhart aşezat lîngă Bertrand, care o ^vea pe mamă-sa de partea cealaltă. Christine şedea dincolo de unchiul ei, avînd-o pe Carol alături, apoi Cecil şi Beesley. Margaret era la capătul celălalt, lîngă doamna Welch, dar, cum lumina se reflecta în ochelarii ei, nu putea să-şi dea seama dacă se uită la el sau nu. O văzu pe Christine şoptindu-i ceva lui Carol, părind uşor agitată. Ca să nu-şi piardă iarăşi şirul, Dixon îşi îndreptă privirea mai departe, încercînd să-l descopere pe Bill Atkinson. Da, era acolo, lîngă aleea centrală, pe la mijlocul sălii, ceva mai în fund. Pe cînd îşi împărţeau sticla de whisky, acum o oră jumătate, Atkinson insistase nu numai să vină la conferinţă, dar îşi anunţase şi intenţia să simuleze un ieşin în cazul în care Dixon, văzînd că scapă situaţia din mînă, se va scărpina la amîndouă urechile deodată. „O să fie un ieşin foarte bun", spusese Atkinson cu tonul său arogant. „Va creea cu siguranţă diversiune. Nu-ţi face griji". Amintindu-şi toate astea, Dixon trebui să-şi înăbuşe un hohot de rîs. Chiar atunci, o mişcare lîngă tribună îi atrase atenţia: Christine şi Carol îşi croiau drum pe lîngă Cecil şi Beesley cu intenţia clară de a părăsi sala; Bertrand se aplecase în faţă şi le şoptea ceva; Gore-Urquhart, pe jumătate ridicat — pe jumătate şezînd, părea îngrijorat. Roşu la faţă, Dixon se întrerupse din nou; apoi, cînd cele două femei ajunseră pe interval şi se îndreptau spre uşă, reluă fraza, mai curind decît ar fi trebuit, într-un mormăit poticnit şi neclar ce sugera culmea beţiei. Mişcîndu-se emoţionat de pe un picior pe celălalt, se împiedică aproape de baza pupitrului şi se clătină periculos înainte. Un murmur de voci se auzi din nou dinspre galerie. Lui Dixon i se păru că-l vede pe consilierul municipal mai slab schimbînd o privire dezaprobatoare cu soţia sa. Tăcu.
Cînd îşi reveni, constată că-şi pierduse din nou şirul la jumătatea frazei. Muşcîndu-şi buzele, se hotărî să nu se mai abată de la text. îşi limpezi vocea, găsi unde rămăsese şi continuă sacadat, subliniind toate consoanele şi ridicînd mult vocea la sfîrşitul fiecărei fraze, în orice caz, gîndi el, acum vor auzi fiecare cuvînt. în timp ce continua să vorbească, fu din nou conştient că ceva nu era de loc în regulă. Trecură cîteva minute pînă să-şi dea seama că acum îl imita pe rector.
îşi ridică privirea; la galerie era mare agitaţie. Ceva greu căzu *pe-* podea, acolo sus. Maconochie, care stătuse lîngă uşă, ieşi din sală, probabil pentru a se duce sus să restabilească ordinea. Voci începură să se audă în toată sala; preotufla modal spuse ceva mormăit; Dixon îl văzu pe Beesley răsucindu-se în| scaun.
218
— Ce-i cu tine, Dixon? şuieră Welch.
— Mă scuzaţi, domnule... puţin emoţionat... îmi "fevin într-o clipă.
Era o seară apăsătoare; lui Dixon îi era foarte cald. Cu o mînă tremurîndă îşi turnă un pahar cu apă din carafa din faţa lui şi bău însetat. Un comentariu, tare, dar nedesluşit, se auzi dinspre galerie. Dixon simţea că-i vine să izbucnească în plîns. Să se prefacă că ieşină? Ar fi destul de uşor. Nu; toată lumea va presupune că a sucombat alcoolului. Făcu un ultim efort să-şi revină şj, cum pauza durase acum aproape o jumătate de minut, începu din nou, dar nu cu vocea sa obişnuită. Părea să fi uitat să vorbească normal. De data aceasta luase un accent nordic exagerat, ca fiind cel mai puţin periculos sau asemănător cu vocea altcuiva. După primele salve de ris dinspre galerie, sala se linişti, probabil sub influenţa lui Maconochie, şi timp de cîteva minute totul se desfăşură cu bine. Se apropia acum de jumătatea conferinţei.
în timp ce citea, lucrurile începură încet să se deterioreze pentru a treia oară, dar nu ca pînă acum, din cauza a ce spunea şi cum spunea. Acum era ceva în neregulă în interiorul capului său. O senzaţie, nu atît de beţie, ci de depresiune şi de oboseală imensă, luă forme aproape tangibile, în timp ce rostea o frază, tristeţea gîndului la Christine părea că încearcă să-l apuce de rădăcina limbii, reducîndu-l la o tăcere elegiacă; în timp ce rostea alta, ţipete de groază furioasă se băteau să pătrundă în laringele său, astfel încît să facă public tot ce simţea în legătură cu Margaret; cînd o rosti pe următoarea, furia şi teama ameninţau să-i strimbe gura, limba şi buzele în poziţia potrivită pentru o denunţare isterică a lui Bertrand, a doamnei Welch, a rectorului, a^ secretarului şef, a consiliului universităţii, a universităţii, începu să piardă conştiinţa publicului din faţa lui; singurul membru al auditoriului de care îi păsa plecase şi probabil că nu avea să se mai întoarcă. Ei, dacă asta avea să fie ultima sa apariţie în public aici, va avea grijă ca lumea să nu uite prea repede. Le va plăti, oricît de puţin, unora dintre cei prezenţi, oricît de puţini ar fi ca număr. Gata cu imitaţiile, îl speriau prea mult, dar putea sugera prin intonaţie, foarte subtil desigur, ce gîndea despre subiectul conferinţei, de valoarea afirmaţiilor pe care le făcea.
Treptat, dar nu suficient de treptat după cum părea unor segmente din creierul său, începu să adopte un ton sarcastic, muşcător. Nimeni, care nu se afla în balamuc, încerca el să sugereze, nu putea lua în serios nici o singură frază^din această dubioasă şi amăgitoare tîmpenie nulă şi plicticoasă, într-un timp
219
foarte scurt se străduia să pară ca un fanatic soldat nazist pornit să ardă cărţi, citind cu glas tare fragmente dintr-

un pamflet scris de un literat comunist evreu şi pacifist. Un murmur, crescînd, jumătate amuzat, jumătate indignat, se ridică în jurul lui, dar refuză să-l audă şi continuă să citească. Aproape inconştient, începu să adopte un accent străin neidentificabil şi să citească din ce în ce mai repede, capul învîrtindu-i-se. Ca prin vis îl simţi pe Welch lîngă el foindu-se, apoi şoptind ceva. începu să-şi puncteze discursul cu pufnituri înfundate de rîs. Continuă să citească, aruncînd silabele ca blestemele, fără să revină asupra cuvintelor pronunţate greşit, a omisiunilor, a literelor inversate, dînd foile manuscrisului ca un cititor de partituri, care urmăreşte o mişcare *presto,* şi ridicînd tot mai mult vocea, în cele din urmă se văzu în faţa ultimului paragraf, se opri şi privi auditoriul.
Mai jos de podium, notabilităţile locale rămăseseră cu ochii la el, împietrite de uimire şi indignare, în contingentul cadrelor didactice, cei mai în vîrstă îl priveau cu expresii similare, cei mai tineri nu se uitau la el de loc. Singura persoană, din partea principală a sălii, care emitea efectiv sunete era Gore-Urquhart, iar sunetele pe care le scotea erau un hohot ascuţit de rîs. Dinspre galerie veneau strigăte, fluierături şi aplauze. Dixon ridică mîna cerînd linişte, dar zgomotul continuă. Era prea mult; simţi din nou că ieşină şi-şi duse mîinile la urechi. Peste tot zgomotul ăsta începu să se facă auzit un altul mai puternic, ceva între geamăt şi zbieret. Pe la jumătatea sălii, Atkinson, neputînd de la distanţă sau nevrind să distingă între scărpinat şi acoperit urechile, ieşinase cît era de lung în intervalul dintre scaune. Rectorul se ridică în picioare, deschizînd şi închizînd gura, dar nereuşind să impună liniştea. Se aplecă şi începu să-i spună repede ceva în şoaptă consilierului municipal de lîngă el. Persoanele de lîngă Atkinson săriră să-l ajute să se ridice; dar în zadar. Welch începu să strige numele lui Dixon. Un grup de studenţi intrară în sală, îndreptîndu-se spre Atkinson încă întins pe jos.
Erau vreo douăzeci sau treizeci. Strigîndu-şi unul altuia instrucţiuni şi sfaturi, îl ridicară şi ieşiră cu el. Dixon veni în faţa pupitrului şi vacarmul încetă.
— Ajunge, Dixon, spuse rectorul tare, făcîndu-i un semn lui Welch, dar prea tîrziu.
— Şi, în fine, care este aplicaţia practică a tuturor acestor lucruri? spuse Dixon cu vocea sa normală. Se simţea pradă unui soi de ameţeli, auzindu-se vorbind fără intenţia de a rosti conştient cuvintele. Ascultaţi şi am să vă spun. Ce este

important de spus despre Vesela Anglie Medievală este că a fost aproape cea mai puţin veselă perioadă a istoriei noastre. Numai cei care se dau în vînt după ceramica lucrată de mînă, după agricultura organică, după flautul de orgă, după esperando...
Se opri şi se clătină; căldura, băutura, emoţia, sentimentul de vinovăţie din el îşi uniră în cele din urmă forţele. Capul părea să i se umfle şi să devină în acelaşi timp tot mai uşor; îşi simţea corpul ca şi cînd ar fi fost măcinat şi redus la granulele sale constitutive; urechile îi vîjîiau, iar părţile laterale, partea de sus şi cea de jos a cîmpului său vizual, erau tot mai mult invadate de un întuneric ceţos, unsuros. Scaunele scîrţîiau în dreapta şi în stingă lui; o mînă îl apucă de umăr şi îl'făcu să se împiedice. Cu braţul lui Welch după umeri căzu în genunchi, auzind numai pe jumătate vocea rectorului acoperind tumultul: „... încheindu-şi conferinţa din cauza unei bruşte indispoziţii. Sînt convins că veţi..."
De data asta am făcut-o de oaie, reuşi eJ să mai gîndească. Şi fără măcar să le mai spună că... Trase aer adînc în plămîni; dacă va reuşi să-l dea afară, va supravieţui; n-a putut însă şi totul în jur dispăru într-un uriaş urlet de voci fără cuvinte.

XXIII

— ASTA A FOST TOT, îi spuse Beesley a doua zi dimineaţă. E de neînţeles. Whisky-ul pe care ţi l-a oferit a fost cel care te-a dat gata, nu-i aşa?
— Da, cred că fără el totul ar fi fost în regulă. Dar nu-i pot spune asta lui Welch.
— Nu, sigur că nu poţi, Jim. Dar poţi să invoci emoţia şi căldura, şi celelalte. La urma urmei, chiar ai ieşinat cu adevărat.
— Nu mă vor ierta, însă, niciodată că le-am ruinat o conferinţă publică. Şi nu din cauza emoţiei l-am imitat pe Neddy şi pe rector, nu?
Intrară pe porţile universităţii. Trei studenţi care îşi pierdeau vremea pe acolo tăcură brusc şi îşi dădură coate la vederea lui Dixon. Beesley zise:
— Nu ştiu. Ai putea să încerci. N-ai nimic de pierdut.
— în privinţa asta ai dreptate, Alfred. Oh, n-are importanţă. Mi-am semnat oricum sentinţa. Şi mai e şi povestea cu Christine. Cred că acum a aflat şi Welch.
— Nu mai fi aşa pesimist. Nu cred că Welch să bage de seamă ce-i spune Bertram sau cum dracu'-l cheamă. Ce legătură are el cu ce faci cu prietena lui fiu-su?
— Mai este, însă, şi aspectul Margaret, înţelegi? Welch va considera fără îndoială că e o trădare. Ceea ce şi este, oricum ai privi lucrurile.
Beesley se uită la el fără să răspundă; apoi, după ce intrară în camera profesorilor, zise:
— Nu te lăsa doborit, Jim. Ne vedem ,la cafea?

— Da, răspunse Dixon absent. Stomacul i se întoarse cînd recunoscu scrisul lui Welch pe o notiţă în compartimentul lui. Ieşi din cameră şi citi notiţa în timp ce urca scările. Welch se simţea obligat să-l informeze, neoficial, că în momentul cînd se va întruni Consiliul, săptămîna următoare, nu va fi în măsură să
222
^M|^^^^
recomande menţinerea lui Dixon în cadrul corpului profesoral, îl sfătuia pe Dixon, tot neoficial, să-şi încheie treburile în partea locului şi să plece cît mai repede, îi va da recomandările pentru cererile de serviciu pe care Dixon va dori să le facă în vederea obţinerii unei noi slujbe, cu condiţia să fie în alt oraş*. Personal, îi părea rău că Dixon trebuia să plece, pentru că îi făcuse plăcere colaborarea cu el. Urma un P.S., în care îi spunea lui Dixon că nu trebuia să se frămînte pentru „povestea cu aşternuturile", în ce îl privea pe el, Welch, era gata să „considere problema încheiată". Ei, frumos din partea lui; Dixon simţi o uşoară mustrare de conştiinţă pentru că îl dezamăgise pe Welch în ce priveşte conferinţa şi alta, nu chiar aşa uşoară, pentru că îşi consumase atîta timp şi energie urîndu-l pe Welch.
Intră în biroul pe care îl împărţea cu Cecil Goldsmith şi se îndreptă spre fereastră. Vremea apăsătoare din ultimele cîteva zile trecuse fără tunete şi cerul promitea ore pline de soare. Se făceau reparaţii la laboratorul de fizică; un camion trăsese"lîngă zid, se descărcau cărămizi şi ciment şi se auzeau loviturile ciocanelor. Putea uşor obţine un post de profesor de liceu; fostul lui director îi spusese la Crăciun că postul^de titular la istorie nu va fi ocupat înainte de luna septembrie, îi va scrie că a hotărît că nu era făcut perTtru învăţămîntul universitar. Dar nu-i va scrie azi. Nu azi. Ce o să facă azi? Se îndepărtă de fereastră şi luă o revistă groasă, frumos editată de pe masa lui Cecil, revista unei societăţi de istorie din Italia. Ceva de pe copertă îi atrăsese privirea şi deschise la pagina care îl interesa. Nu învăţase nici o vorbă de italiană, dar numele de la începutul articolului, L.S. Caton, nu prezenta nici o dificultate, după cum peste două-trei minute nu prezentau dificultăţi nici coordonatele esenţiale ale textului, care trata despre tehnicile construcţiilor navale în Europa occidentală în ultima parte a secolului cincisprezece şi influenţa lor asupra nu ştiu cui. Nu exista nici un dubiu; articolul pe care îl avea în faţă' era fie o parafrazare, fie o traducere a articolului original al lui Dixon. In imposibilitatea de a găsi o strîmbătură potrivită, Dixon trase aer în piept ca să înjure, dar renunţă şi slobozi un hohot isteric. Deci aşa se obţineau catedrele? Sau, în orice caz, catedre ca astea. Ei, acum nu mai avea nici o importanţă. Dar ce vicleană creatură... Ceea ce îi aminti că unul_din lucrurile pe care trebuia să-l facă astăzi era să-l caute pe Johns şi să-l facă de două parale sau chiar să-l agreseze pentru ultima dintre trădările lui. Ieşi din birou şi cobori scările.
Reconstituirea crimei fusese simplă; consultîndu-se cu Beesley şi Atkinson, Dixon dedusese că Johns trebuia să fi auzit
223
pe ceilalţi doi discutînd despre întîlnirea cu Christine la ora ceaiului şi profitase de prima ocazie să-i paseze informaţia prietenei şi susţinătoarei lui. Aşa era plauzibil; probabil că aşa şi fusese; oricum, Dixon avea, ca .să spunem aşa, cuvîntul lui Bertrand că Johns fusese informatorul, indiferent cum dobîndise informaţia. Ura îl lumină o clipă ca pe o firmă de neon, pe cînd ciocăni la uşa biroului lui Johns şi intră.
în birou nu era nimeni. Dixon se apropie de masa de scris unde se aflau o mulţime "de poliţe de asigurare. Cumpăni o clipă; oare făcuse el ceva ca să merite cele două trădări alejui Johns? Modificările aduse feţei compozitorului pe coperta revistei? O glumă inofensivă. Scrisoarea semnată Joe Higgins? O glumă transparentă fără urmări. Dixon se autoaprobă cu o mişcare a capului, apucă un pumn de poliţe de asigurare, le înfundă în buzunarul hainei şi plecă.
Câteva minute mai tîrziu, cobora precaut la centrala termică. Locul părea pustiu. Praful de cărbune îi trosnea sub picioare în timp ce dădea tîrcoale boilerelor, căutînd unul în funcţiune. Trebuie să fie unul care să încălzească apa pentru diversele lavabouri. Iată-l aici, fumegînd puternic. Luă de jos, din faţa boilerului, un soi de instrument şi împinse uşiţa deoparte. Poliţele^ au ars foarte repede şi complet; nu va exista nici o urmă. împinse uşiţa la loc şi o luă la fugă pe scări în sus. Nimeni nu-l văzu ieşind.
Ce avea să facă acum? îşi dădu seama că venise la universitate fără să aibă ceva clar în minte; o făcuse mai ales din dorinţa de a nu se despărţi de Beesley. Totuşi acum, că fusese concediat, nu mai voia să aştepte pe aici pînă la ora cafelei, cînd s-ar fi putut să dea peste Welch sau peste rector. Nu exista efectiv nici un motiv pentru care să mai vină vreodată aici, afară doar ca să-şi ia lucrurile. Ei, era, deci, clar că asta era următoarea lui treabă şi putea fi făcută într-un singur transport pentru că nu adusese niciodată nimic la universitate în afară de două-trei cărţi de referinţă şi cîteva note pentru curs. Se întoarse sus, în biroului lui, şi începu să-şi adune lucrurile. Faptul că va lucra în oraşul lui natal, gîndi el, însemna că o va vedea mai rar pe Margaret, dar nu destul de rar, căci casa lui era numai la cincisprezece mile depărtare de a ei. Şi, aşa cum o dovedise experienţa, era o distanţă rezonabilă sau nu suficient de nerezonabilă pentru a fi străbătută cu scopul de a petrece o seară împreună, cel puţin o dată pe săptămînă, în timpul vacanţelor.
Şi avea în faţă trei luni de vacanţă.
224
în drum spre ieşire se văzu acostat de un bărbat pe care nu-l cunoştea, dar în înfăţişarea căruia exista ceva ce-i era familiar. Omul îi spuse:

— Ne-aţi ţinut o conferinţă foarte bună aseară.
— Michie, exclamă Dixon. Ţi-ai ras mustaţa.
— Exact. Eileen O' Shaughnessy mi-a spus că s-a săturat de ea, aşa că azi-dimineaţă m-am despărţit de mustaţă.
— Un sfat bun, Michie. îţi stă mult mai bine.
— Mulţumesc. Sper că sînteţi complet restabilit după ieşin sau ce a fost.
— Oh, sigur, mulţumesc. Nimic serios.
— Bine. Ne-a plăcut tuturor conferinţa dumneavoastră.
— Mă bucur.
— A fost o bombă.
— Ştiu.
— Păcat că n-aţi reuşit s-o terminaţi.
— Da.
— Dar noi am înţeles mesajul.
Michie tăcu în timp ce un grup de necunoscuţi trecea pe lingă ei, vizitatori păcăliţi veniţi la Zilele Deschise ale universităţii. Continuă:
— Aş vrea... sper să nu mi-o luaţi în nume de rău, dar unii dintre noi ne îatrebam dacă nu eraţi uşor... ştiţi...
— Beat? Da, cred că eram.
— Au făcut scandal, cred. Sau nu au avut încă timp s-o facă?
— Ah, sigur, şi-au găsit timp.
— Scandal mare, aşa e?
— Da, destul de mare. M-au dat afară.
— Ce? Michie părea compătimitor, dar nu era nici surprins, nici indignat. Au acţionat repede. Ei, îmi pare sincer rău. Numai din cauza conferinţei?
— Nu. După cum probabil ştii, au mai existat şi înainte unele dificultăţi în departament.
O clipă Michie tăcu, apoi spuse:
— Cîţiva dintre noi vă vor simţi lipsa, ştiţi?
— Eşti drăguţ. Şi mie îmi vor lipsi cîţiva dintre voi.
— Plec acasă mîine, aşa că-mi iau rămas bun acum. Presupun că am luat examenul, îmi puteţi spune azi, nu-i aşa? Altfel nu am să aflu decît săptămîna viitoare.
— Bineînţeles, aţi trecut toţi. Doar Drew a căzut. Sînteţi prieteni?
— Nu, slavă Domnului. E foarte bine. Ei, vă spun rămas bun. Presupun că, pînă la urmă, am să mă înscriu la cursul lui Neddy, anul viitor.

— Aşa se pare. Dixon îşi mută lucrurile sub braţul stîng şi-i întinse mîna. Atunci, cu bine.
— Cu bine.
Dixon o porni în jos pe College Road, amintindu-şi să mai arunce o ultimă privire asupra clădirilor universităţii, abia cînd era prea tîrziu. Se simţea aproape fără griji, ceea ce, în împrejurările date, i se părea destul de impresionant din partea lui. Va pleca acasă după amiază, ar fi plecat, oricum, peste vreo două zile. Se va întoarce săptămîna viitoare să-şi ia ultimele lucruri, s-o vadă pe Margaret şi aşa mai departe. S-o vadă pe Margaret. „Oooofff", strigă tare gîndindu-se la asta. „Aaaauuu". Cu casa lui atît de aproape de a ei, faptul că pleca de aici nu i se părea o mutare, ci o plecare în derivă. Asta era cel mai rău.
îşi aminti acum că era ziua în care trebuia să se vadă cu Catchpole la prînz. Ce mai voia şi tipul ăsta? N-avea nici un rost să se frămînte; important era să găsească cum să-şi omoare timpul pînă atunci. Ajuns acasă îşi clăti ochiul, care începuse să se mai decoloreze puţin, deşi noua culoare promitea să-l desfigureze la fel de tare şi să fie cu mult mai puţin omogenă. Urmă o convorbire cu domnişoara Cutler despre raţii şi spălarea rufelor, după care se rase şi îşi făcu o baie. în timp ce se afla în cadă, auzi telefonul sunînd şi peste cîteva momente domnişoara Cutler ciocăni la uşă:
— Sînteţi aici, domnule Dixon? Un domn la telefon, pentru dumneavoastră.
— Cine e?
— Mă tem că n-am reţinut numele.
— Era Catchpole?
Era un nume mai lung.
vă lase numărul de zece minute. Dixon.
Dixon se şterse, întrebîndu-se cine putea fi. Bertrand, să-l ameninţe din nou? Spera că da. Johns, care intuise soarta poliţelor sale de asigurare? Posibil. Rectorul, care îl chema la o întrunire extraordinară a Consiliului universităţii? Nu, nu, asta
nu-„

în timp ce se îmbrăca, se gîndi cît de plăcut era să nu aibă
nimic de făcut. Existau şi compensaţii pentru faptul că înceta să mai fie _cadru didactic, mai ales aceea că nu mai trebuia să predea, îşi puse o bluză verde de sport pentru a marca tăierea legăturilor cu lumea academică. Pantalonii pe care îi purta erau cei pe care şi-i rupsese pe scaunul maşinii lui Welch; fuseseră expert reparaţi de domnişoara Cutler. Lîngă telefon găsi notiţa
— Poftim? Nu, nu cred.
— în regulă, domnişoară Cutler. Să telefon. Spuneţi-i că sun eu peste vreo
— Foarte bine, domnule
226
scrisă cu creionul cu scrisul ei copilăresc. Deşi nici de data asta nu reuşise să înţeleagă numele, notase numărul, care, observă Dixon surprins, era dintr-un sătuc la cîteva mile de oraş, în direcţia opusă celui în care locuia familia Welch. Nu-şi amintea să cunoască pe cineva acolo. O voce de femeie răspunse la telefon.
— Alo, spuse el, gîndindu-se că ar putea scrie o teză despre folosirea telefonului pentru treburi neprofesionale.
Femeia îşi spuse numărul de telefon.
— Aveţi un domn acolo? întrebă el simţindu-se cam stînjenit.
— Un domn? Cine sînteţi? Tonul era ostil.
— Mă numesc Dixon.
— Ah, da, domnule Dixon, sigur. O clipă, vă rog. Urmă o scurtă pauză, apoi o voce de bărbat, cu gura prea
aproape de receptor, spuse:
— Alo, tu eşti Dixon?
— Da. Cine sînteţi?
— Aici Gore-Urquhart. Te-au dat afară, aşa-i?
— Cum?
— Am spus, te-au dat afară?
— Da.
— Bun. Atunci nu divulg nici o confidenţă anunţîndu-te. Ascultă, Dixon, ce planuri ai?
— Mă gîndesc să mă duc profesor de liceu.
— Ai luat o hotărîre definitivă?
— Nu, nu prea.
— Bun. Am o slujbă pentru tine. Cinci sute pe an. Va trebui să începi imediat, luni. Asta înseamnă să locuieşti la Londra. Accepţi?
Dixon descoperi că reuşea nu numai să respire, dar să şi vorbească:
— Ce fel de slujbă?
— Un fel de secretar particular. Dar nu prea multă corespondenţă; e o tînără care se ocupă cu asta. Va trebui mai ales să primeşti lumea sau, mai bine zis, să le spui că eu nu pot să-i primesc. Discutăm detaliile luni dimineaţă. La zece la mine acasă, la Londra. Notează adresa. I-o dădu, apoi întrebă: E totul în regulă, acum?
— Da, sînt bine, mulţumesc. M-am culcat de cum am...
— Nu, nu de sănătate te întrebam, omule. Ai notat toate detaliile? Ai să vii luni?
— Da, sigur, şi vă mulţumesc foarte mult, domnule...
— E în regulă, pe curînd.
— O clipă, domnule Gore-Urquhart. Am să lucrez cu Bertrand Welch?
227
— De unde ţi-a venit?
— Nu ştiu; am înţeles că voia să capete o slujbă la dumneavoastră.
— E slujba pe care tocmai ţi-am oferit-o ţie. Am ştiut că tînărul Welch nu era omul potrivit de cum am dat ochii cu el. Ca şi tablourile lui. E păcat că a reuşit să o atragă pe nepoată-mea, mare păcat. Deşi nu are rost să-i spun ei ceva. încăpăţînată ca un catîr. Mai rău ca maică-sa. Totuşi. Cred că tu ai să te descurci foarte bine, Dixon. Nu că ai avea calificările necesare pentru treaba asta sau pentru oricare alta, şi sînt mulţi care le au. în schimb nu există nimic care să te descalifice şi asta e foarte rar. Mai ai vreo întrebare?
— Nu, asta-i tot,^mulţumesc, eu...
— Luni la zece. închise telefonul.
Dixon se ridică încet de pe masa de bambus. Ce zgomot putea face ca să-şi exprime această frenezie de fericire hilară? Trase aer adînc în piept pentru un urlet de fericire, dar fu readus la realitatea de toate zilele

de o simplă bătaie grăbită a pendulei de pe consola căminului. Era douăsprezece treizeci, ora la care trebuia să se întîlnească cu Catchpole ca să vorbească despre Margaret. Să nu se ducă? Acum că va locui la Londra problema Margaret devenea mult mai puţin importantă sau, mai bine zis, mai puţin imediată. Curiozitatea triumfă.
Ieşind din casă, îşi aminti cu exaltare de prezentarea succintă a lui Gore-Urquhart despre meritele tablourilor lui Bertrand. Ştia el că nu se putuse înşela în legătură cu asta. Apoi, mersul îi deveni mai puţin săltăreţ, gîndindu-se că, aşa, fără slujbă şi fără talent cum era, Bertrand o avea încă pe Christine.
228

XXIV

CATCHPOLE, care era deja acolo cînd sosi Dixon, se dovedi a fi un tînăr înalt şi slab, de vreo douăzeci şi ceva de ani, cu un aer de intelectual care încerca să treacă drept funcţionar de bancă. Comandă ceva de băut pentru Dixon, se scuză pentru faptul că-i răpea timpul şi, după alte cîteva observaţii preliminare, zise:
— Cred că cel mai bun lucru ar fi să-ţi relatez faptele exacte în legătură cu povestea asta. Eşti de acord?
— Da, foarte bine, dar cine îmi garantează că astea sînt faptele reale?
— Nimeni, bineînţeles. Numai că dacă o cunoşti bine pe Margaret nu se poate să nu le recunoşti plauzibilitatea. Şi, pentru că a venit vorba, înainte de-a începe, nu ai putea să-mi dai cîteva explicaţii în legătură cu ce mi-ai spus la telefon despre starea sănătăţii ei în momentul de faţă?
Dixon se conformă, reuşind să introducă în povestire şi unele aluzii la relaţia dintre el şi Margaret. Catchpole ascultă în tăcere, uşor încurcat, cu privirea aţintită pe masă, jucîndu-se cu cîteva chibrituri arse. Avea părul lung şi neîngrijit. Cînd Dixon termină, îi spuse:
— Mulţumesc foarte mult. Asta lămureşte lucrurile. Acum am să-ţi spun versiunea mea. Mai întîi, contrar celor spuse de Margaret, nu am fost niciodată iubitul ei, nici un sens emoţional şi nici în sens tehnic, ca să zic aşa. înţeleg că îţi spun o noutate, nu?
— Da, zise Dixon. în mod ciudat, se simţea speriat, ca şi cînd Catchpole ar fi încercat să se ia la ceartă cu el.
^— Bănuiam. Ei bine, după ce am cunoscut-o la o adunare politică, m-am trezit, fără să ştiu exact cum, că ieşeam des cu ea, o invitam la teatru şi la concerte şi alte lucruri de astea. Curind mi-am dat seama că făcea parte dintre persoanele — în
229
genere femei — care par a se hrăni dmtr-o constantă tensiune emoţională. Am început să ne certăm din nimic şi nu o spun la figurat. Am fost, sigur, mult prea precaut ca să intru într-o relaţie sexuală cu ea, dar curind ea începu să se poarte ca şi cum asta ar fi fost realitatea. Eram permanent acuzat că o rănesc, că o ignor, că încerc să o umilesc în faţa altor femei şi aşa mai departe. Ai avut şi dumneata astfel de discuţii cu ea?
— Da, răspunse Dixon. Spune mai departe.
— Se pare că noi doi avem mai multe în comun decît am crezut la început. Oricum, după un scandal deosebit de lipsit de sens, din cauza unei observaţii pe care aş fi făcut-o cînd am prezentat-o surorii mele, am hotărit că eram sătul de astfel de lucruri. I-am spus-o deschis. A urmat o scenă zguduitoare. Catchpole îşi trecu degetele prin păr şi se mişcă în scaun.
— Mi-am luat liber după-amiaza, îmi aduc aminte că ne-am dus la cumpărături şi a început să ţipe la mine pe stradă. A fost ceva îngrozitor. Am simţit că nu mai pot suporta nici o clipă, dar, ca s-o liniştesc, am acceptat să trec pe la ea în seara aceea pe la zece. Cînd a sosit momentul să mă duc, n-am putut s-o fac. Vreo două zile mai tîrziu, cînd am aflat de... încercarea de sinucidere, mi-am dat seama că o făcuse chiar în seara în care trebuia să mă duc la ea. Am avut un şoc cînd am realizat că aş fi putut împiedica toată povestea dacă mi-aş fi dat osteneala să mă duc pînă acolo.
— Ia stai puţin, zise Dixon cu gura uscată. Mă rugase şi pe mine să trec în seara aceea pe la ea. Mai tîrziu mi-a spus că ai venit şi i-ai spus...
Catchpole îl întrerupse cu un semn al mîinii:
— Eşti sigur? Absolut sigur că era în aceeaşi seară?
— Absolut, îmi amintesc totul foarte clar. De fapt, cînd m-a rugat să vin la ea tocmai cumpăram somniferele pe care le-a luat seara, probabil. De asta îmi amintesc foarte bine. De ce, ce e?
— A cumpărat somnifere cînd eraţi împreună?
— Exact.
— Cînd a fost asta?
— Cînd le-a cumpărat? Oh, pe la prînz, cred. De ce? Catchpole pronunţă rar:
— Pentru că a cumpărat o cutie cu somnifere şi cînd a fost cu mine, după-amiază.

Se uitară unul la altul în tăcere.
— Probabil că a falsificat o reţetă, zise Dixon în cele din urmă.
— Trebuia să fim amîndoi de faţă şi să vedem la ce am împins-o, spuse Catchpole amar. Ştiam că e nevrotică, dar nu chiar într-atît.
230
— A avut noroc că tipul de dedesubt a urcat să se plîngă de radio.
— Nu şi-ar fi asumat un astfel de risc. Nu. Asta îmi confirmă ce am gîndit tot timpul. Margaret n-a avut nici o clipă intenţia să se sinucidă, nici atunci şi nici altă dată. Probabil înghiţise cîteva somnifere înainte de ora la care urma să sosim,
— dar, bineînţeles, nu atîtea cîte ar fi trebuit ca să se omoare,
— şi ne aştepta să sosim şi să ne frîngem mîinile, şi să ne ocupăm de ea, şi să ne facem reproşuri. Nu cred să mai existe nici un dubiu. Nu a fost nici o clipă în pericol să moară.
— Dar nu ai nici o dovadă, spuse Dixon. E numai o presupunere.
— Nu crezi că am dreptate? Cunoscînd-o aşa cum probabil o cunoşti?
— Ca să fiu sincer, nu ştiu ce să cred.
— Dar nu vezi...? Nu ţi se pare destul de logic? Este singura explicaţie plauzibilă, încearcă să-ţi aminteşti, ţi-a spus cîte pastile a luat, care_ era doza fatală, ceva de genul ăsta?
— Nu, nu cred. îmi amintesc doar că a spus că se agăţase de flaconul gol tot timpul cît...
— Flaconul gol. Erau două flacoane. Asta e. Acum sînt sigur. Am avut dreptate.
— Mă duc să aduc ceva de băut, spuse Dixon. Simţea nevoia să se îndepărteze de Catchpole cîteva minute, dar în timp ce aştepta la bar descoperi că-i era imposibil să gîndească; nu reuşea decît să încerce să-şi pună ordine în idei. Nu-şi revenise încă din surpriza iniţială de a descoperi că o persoană străină cunoştea foarte bine o altă persoană pe care şi el o cunoştea foarte bine; i se părea că o relaţie intimă trebuia să excludă altele. Cît privea teoria lui Catchpole... nu-i putea da crezare. Cum ar fi putut crede aşa ceva? Nu i se părea genul de teorie pe care s-o crezi sau să nu o crezi.
De îndată ce se înapoie cu băuturile, Catchpole îi spuse:
— Sper că nu mai ai dubii? Se răsuci în scaun cu un soi de voioşie instabilă. Flaconul gol. Dar erau două flacoane şi ea n-a luat decît unul. De unde ştiu? îţi închipui că nu ţi-ar fi spus că a luat două dacă le-ar fi luat pe amîndouă? Nu. Aici a uitat să mintă. Şi-a închipuit că n-o să conteze. N-a putut să prevadă că am să intru în contact cu dumneata. Nu pot s-o condamn: chiar şi cel mai bun planificator nu se poate gîndi la toate. Verificase, desigur, că nu risca nimic cu un singur flacon. Poate că n-ar fi murit nici după două flacoane, dar nu voia să rişte. Luă paharul şi îl goli pe jumătate. Ei bine, îţi sînt foarte recunoscător. Acum mă simt complet eliberat de ea. Mulţumesc lui Dumnezeu, nu
231
am să mă mai frămînt gîndindu-mă cum se simte. Şi asta e mare lucru. Se uita fix la Dixon, cu părul căzut peste ochi şi sper că te simţi şi dumneata eliberat de ea.
— Nu i-ai pomenit niciodată de căsătorie, nu?
— Nu, nu eram nebun. Presupun că ea ţi-a spus că da.
— Aşa e. Şi nici nu ai plecat atunci cu o fată undeva în Ţara Galilor.
— Din nefericire nu. M-am dus în Ţara Galilor, e drept, dar în interes de serviciu. Din păcate, compania nu furnizează reprezentanţilor lor şi fete care să-i însoţească.
îşi goli paharul şi se ridică mult mai liniştit.
— Sper că m-am spălat de orice bănuială. Am fost încîntat să te cunosc si ţin să-ţi mulţumesc pentru ce ai făcut. Se aplecă puţin spre Dixon şi îi spuse şi mai încet: Nu mai încerca s-o ajuţi; e prea periculos pentru dumneata. Ştiu ce spun. Şi nici nu are Anevoie de ajutor, să ştii. îţi urez succes. La revedere.
îşi strînseră mîna şi Catchpole ieşi cu cravata fluturindu-i în vînt. Dixon îşi termină paharul şi cîteva minute mai tîrziu plecă şi el. O porni încet spre casă prin aglomeraţia de la ora prînzului. Toate faptele păreau să se potrivească, dar Margareţ se înfipsese prea adînc în viaţa şi sentimentele lui pentru a fi ejectată de o simplă înşiruire de fapte. Dacă nu putea găsi alt agent ejectant în afară de fapte, nu se putea vedea pe sine acordînd vreo încredere celor discutate.
La ora unu, domnişoara Cutler servea masa de prînz celor care o solicitau. Hotărise să profite şi el de ocazie şi să prindă trenul spre casă. Intrind în sufragerie îi găsi pe Bill Atkinson la masă citind un număr nou al revistei de lupte libere la care era abonat. Se uită la Dixon şi, aşa cum făcea uneori, îi şi adresă o propoziţie:
— Tocmai am vorbit cu pipiţa ta la telefon, zise.
— Doamne. Ce voia?
— Nu spune „Doamne". Se încruntă amenințător. Nu mă refer la cea care mă calcă pe nervi, cea care arată ca o momîie, era cealaltă, care zici că • e a bărbosului.
— Chnstine?
— Da, Christine, zise Atkinson, străduindu-se să facă numele să sune ca un cuvînt de ocară.

— Ce voia, Bill? S-ar putea să fie important. Atkinson îşi întoarse din nou ochii spre coperta revistei unde
se vedeau doi Laocooni încîrligaţi. Pentru a dovedi că discuţia continua, totuşi, zise:
— Aşteaptă puţin. După ce citi cu atenţie ceva scris pe margine, adăugă pe un ton jignitor: N-am prea înţeles, dar în esenţă anunţa că trenul e la unul cincizeci.

— Ce, azi? Auzisem că nu pleacă decît peste cîteva zile.
— Nu ştiu ce ai auzit tu. Eu îţi spun ce am auzit eu. Mi-a spus că are veşti pentru tine pe care nu mi le poate spune la telefon şi că dacă vrei să te mai vezi cu ea poţi s-o conduci la trenu' ăsta de unu cincizeci. A spus că tu hotărăşti. Părea să insiste pe ideea că tu hotărăşti, dar nu mă întreba ce voia să spună cu asta, că nu mi-a spus. Dar a spus că „înţelege" dacă nu vii. Şi nu mă pune să-ţi traduc nici partea asta. A adăugat că trenul menţionat nu pleacă de la gara principală a oraşului, ci din cea mică, de lîngă casa lui Welch. Unele trenuri în direcţia Londra, care nu se formau în oraş, se opreau în staţia aceea.
— Atunci aş face bine s-o pornesc, zise Dixon calculînd în gînd.
— Aşa e. Ii spun eu babei că nu mai vrei masa. Du-te să prinzi autobuzul. Atkinson se cufundă din nou în revistă.
Dixon fugi în stradă. Se simţea ca şi cînd toată viaţa s-ar fi grăbit. De ce nu lua şi ea un tren din gara oraşului? Ştia că e unul excelent pentru Londra la trei şi douăzeci. Ce veşti avea? în orice caz el avea o veste pentru ea; de fapt, două. Plecarea ei intempestivă însemna oare că avusese un nou scandal cu Bertrand? între unu şi zece şi unu şi un sfert, ar trebui să apară autobuzul în colţul lui College Road. Adică acum. Următorul era pe la unu treizeci şi cinci. Nici o speranţă. Alergă mai repede. Nu, n-ar fi plecat ea numai pentru o ceartă. Era gata să facă pariu pe orice că nu era ea genul care să se răzbune în felul acesta pentru aşa ceva. La dracu'! Vestea pe care voia să i-o dea era, probabil, că „Unchiul Julius" intenţiona să-i ofere o slujbă. Nu-şi putea închipui că el aflase atît de repede. Dar l-ar fi rugat să facă atîta drum' doar ca să-i spună asta? Sau era numai o scuză ca să-l mai vadă o dată? Dar de ce ar fi dorit să-l vadă?
Făcu brusc un salt lateral în mijlocul drumului, unde la cîţiva metri mai încolo, o maşină mare ce părea un taxi aştepta la colţul unei străduţe să se strecoare în traficul dens. Dixon îşi croi drum printre şuvoiul de maşini din dreptul lui, strigînd tare: „Taxi! Taxi!" Exact ce-i trebuia, într-o clipă reuşi să se apropie de trotuarul opus, dar în aceeaşi clipă taxiul intră în strada principală şi se îndepărtă accelerînd. „Taxi! Taxi!" Aproape ajunsese cînd figura soţiei rectorului, purtînd o pălărie ca o beretă, apăru la fereastra din spate, încruntîndu-se la el din ceea ce părea a fi compartimentul gol din partea din spate a maşinii. Era clar că taxiul nu era un taxi, ci maşina rectorului. Oare era şi rectorul înăuntru? Dixon intră repede printr-o poartă deschisă, trezindu-se în grădina cuiva, unde îngenunche o clipă

în spatele gardului viu. Era chiar aşa important să se întîlnească cu Christine la gară? Nu putea să ia legătura cu ea după aceea prin „Unchiul Julius"? Mai avea hîrtia unde îşi notase numărul ei de telefon?
O bătaie în geam îl făcu să întoarcă privirea. O doamnă în vîrstă şi un papagal se uitau uimiţi la el de la una din ferestrele de la parter. Făcu o plecăciune adîncă, după care îşi aminti de autobuz şi ieşi repede pe trotuar. Vreo două sute de metri mai încolo, un autobuz urca încet panta, venind dinspre oraş. Era prea departe ca să poată citi placa cu destinaţia şi oricum, toate zbaterile sale făcuseră să i se aburească ochelarii. Ăsta trebuia să fie autobuzul şi trebuia neapărat să-l prindă. Simţea, atît cît mai putea simţi ceva în momentul acela, că treburile i se vor încurca foarte rău dacă nu reuşea să ajungă la timp la gaia, că va pierde ceva ce dorea. O luă la fugă tot mai-tare, astfel că oamenii începură să se dea deoparte din calea lui şi să-l privească uimire şi reproş. Autobuzul, împiedicat pentru moment să cetească pe College Road, fu oprit în mijlocul traficului şi era, acum putea citi tăbliţa, autobuzul lui. Alergă fără să încetinească spre colţul lui College Road, dar autobuzul se puse din nou în mişcare şi ajunse la colţ înaintea lui. Cînd zări autobuzul din nou, era oprit vreo cincizeci de metri mai sus pe College Road şi cineva tocmai se urcase în el.
Dixon porni într-un sprint frenetic, simţind că plămînii îi iau foc, în timp ce taxatorul îl privea impasibil de pe platformă. Pe cînd parcursese jumătatea distanţei ce îl despărţea de autobuz, această persoană oficială sună, şoferul băgă în viteză şi roţile începură să se învîrtească. Dixon descoperi că era mai bun la alergare decît crezuse, dar, cînd distanţa dintre om şi autobuz se redusese la vreo cinci metri, începu rapid să se mărească. Dixon se opri din fugă şi îl binecuvîntă pe taxator, care continua să-l observe impasibil, cu cel mai cunoscut dintre gesturile obscene. Imediat, taxatorul sună din nou şi autobuzul se opri brusc. Dixon avu un moment de ezitare, apoi o luă în trap uşor spre autobuz şi se urcă cu oarecare neîncredere. Descoperi că-i venea greu să se uite în ochii taxatorului, care îi spuse admirativ: „Straşnică cursă, băiete" şi sună pentru a treia oară.

Cu sufletul la gură, Dixon bolborosi ceva despre ora la care autobuzul urmează să sosească la gară, care era capătul traseului, obţinu un răspuns politicos, dar evaziv, pentru cîteva minute înfruntînd privirile insistente ale pasagerilor şi urcă greoi pe imperială. Aici îşi făcu drum spre scaunul din faţă şi se prăbuşi în el fără să fie în stare să-şi recapete suficient respiraţia pentru a scoate un geamăt, începu să înghită substanţa fierbinte

şi vîscoasă care îi umplea gura, gîfîi tare o vreme, apoi îM scoase tremurînd pachetul cu ţigări şi chibriturile. După ce* citi de cîteva ori gluma de pe spatele cutiei de chibrituri şi rîse, îşi aprinse o ţigară; era singura acţiune pe care o putea efectua pentru moment.
Se uită pe fereastră; drumul se întindea în faţa lui şi Dixon nu se putea împiedica să simtă un fel de voioşie în special la vederea acestui peisaj, pentru el cel mai strălucitor sub soare. Dincolo de şirul de vile cu acoperişul de ardezie începu să apară deja cîmpul deschis şi printre pomi se zărea luciul unei ape. Christine spusese că va ^înţelege" dacă nu va veni s-o conducă. Ce însemna asta? însemna oare că „înţelegea" că obligaţiile lui faţă de Margaret îl făcuseră să hotărască să nu vină? Sau exista o vagă implicaţie nedorită că „înţelegea" că toată povestea dintre ei doi îj apărea acum lui Dixon o greşeală romantică, Margaret sau neMargaret? Nu putea s-o lase pe Christine să-i scape astăzi; dacă o lăsa, s-ar putea să n-o mai vadă niciodată. Niciodată; era o expresie care nu-i plăcea. Brusc se schimbă la faţă; doar nasul şi ochelarii se mai vedeau de el; autobuzul trecuse în spatele unui camion care urca, trăgînd încet o remorcă complicată pe care era o pancartă ce recomanda atenţie şi indica lungimea vehiculului. O pancartă mai mică indica noi motive de precauţie sub forma eliptică: *frine cu aer.* Camionul, remorca şi autobuzul începură să se tîrască constant cu douăsprezece mile pe oră, de-a lungul a ceea ce promitea să fie o lungă serie de curbe. Cu -mare dificultate Dixon îşi luă ochii de pe coada remorcii şi, ca să mai prindă curaj, începu să se gîndească la ce îi spusese Catchpole despre Margaret.
îşi dădu imediat seama că hotărirea lui era deja luată în clipa în care decisese să facă acest drum. Pentru prima oară simţea cu adevărat că nu avea nici un rost să-i salvezi pe cei care în fundul sufletului lor doreau să nu fie salvaţi. Să continui să încerci să-i salvezi nu însemna numai să cedezi în faţa compasiunii şi a sentimentalităţii, ci era de-a dreptul o eroare, iar a persista pînă la capăt era chiar inuman. Era ghinionul lui Margaret şi provenea probabil, aşa cum gîndise şi mai înainte, din ghinionul anterior de a nu fi atrăgătoare din punct de vedere sexual. Caracterul mai normal al Christinei, deci mai influenţabil, provenea fără îndoială, cel puţin parţial, din faptul că avusese noroc în ce priveşte trăsăturile feţei şi linia siluetei. Dar asta era tot. Să consideri anumite lucruri ca un noroc nu însemna să le ignori considerîndu-le inexistente sau — din anumite puncte de vedere — nedemne de luat în seamă. Christine era mai drăguţă şi mai amabilă decît Margaret şi toate

concluziile ce se puteau deduce din aceasta trebuiau reţinute: înşiruirea de motive pentru care lucrurile plăcute sînt mai plăcute decît cele antipatice forma o listă interminabilă. Tot norocul îl eliberase şi pe el din ghipsul adeziv al milei; dacă Catchpole ar fi fost alt fel de om, el, Dixon, ar fi încă bine înfăşurat în aţele, mai strins deck oricînd. Iar acum avea nevoie de o nouă doză de noroc. Dacă norocul venea, poate că Dixon ar fi reuşit să mai fie de folos cuiva.
Taxatorul apăru şi negocie cu Dixon cumpărarea unui bilet. Cînd termină, îi spuse:
— Sosirea la gară e prevăzută la unu patruzeci şi trei. Am verificat.
— Ah! Crezi că sosim Ja timp?
— N-aş putea să spun. îmi pare rău. N-aş prea crede dacă vom continua să ne tîrîm după drăcia asta de la aviaţie. Aveţi de prins vreun tren?
— Aş vrea să văd pe cineva care ia trenul de unu cincizeci.
— N-aş prea conta, dacă aş fi în locul dumneavoastră. Mai zăbovi puţin, desigur ca să examineze ochiul vînăt al lui Dixon.
— Mulţumesc, spuse Dixon concediindu-l.
Intrară pe o porţiune lungă de drum drept, cu o uşoară înclinare la mijloc, astfel încît orice metru de suprafaţă liberă era vizibil. Departe, în faţă, o mînă neagră, muncită, apăra din, cabina camionului, făcîndu-le semn să se apropie. Şoferul autobuzului ignoră invitaţia ca să încetinească şi în cele din urmă să se oprească la o staţie în faţa unui şir de vile acoperite cu stuf. Trupurile încovoiate a două bătrîne îmbrăcate în negru aşteptară pînă cînd autobuzul se imobiliza complet înainte de a se agăţa una de cealaltă şi de a porni precaute, cu un mers lateral spre paltformă, ieşind din raza vizuală a lui Dixon. Peste o clipă le auzi strigînd ceva neinteligibil taxatorului, după care orice activitate păru să înceteze. Trecură cel puţin cinci secunde; la postul său, Dixon începu să se agite, apoi se întoarse căutînd în toate părţile ce ar fi putut cauza această cesură în călătoria lui. Nu putu detecta nimic. Oare şoferul era ghemuit în scaun, victimă a vreunui sincope sau îi venise brusc o idee pentru vreun poem? Pauza se prelungi o clipă sau două; apoi, calmul peisaj rustic, aproape adormit, fu modificat de apariţia destul de bruscă din una din casele mai îndepărtate a unei a treia femei îmbrăcată în liliachiu. Se uită cu atenţie la autobuz şi-l identifică, aparent fără dificultate, apoi se apropie cu un fel de tîrşît cu genunchii îndoiţi ce aducea cu

mişcările unui ostaş ce se îndrepta spre casierie. Această imagine era şi mai mult întărită de pălăria pe care o purta şi care semăna cu capela
236
ascuţită a celor din regimentul de gardă care ar fi fost călcată în picioare şi apoi vopsită vişiniu. Intr-adevăr, era foarte posibil ca baba — un zgomot metalic se auzi provenind din fundul gîtului lui Dixon la vederea zîmbetului ei de autoadmiraţie că prinsese autobuzul — să fi găsit ceea ce urma să devină pălăria ei zăcînd pe drum în faţa casei ei urîte, după un exerciţiu militar, moştenire lăsată de vreun mocofan care încheia plutonul şi căruia îi căzuse de pe cap sub şenilele şi roţile unui întreg batalion.
Autobuzul îşi porni drumul prudent pe mijlocul şoselei şi distanţa ce-l despărţea de camion începu să scadă. Dixon descoperi că întreaga lui' fiinţă era concentrată pe înaintarea autobuzului; nu se mai putea preocupa de ce avea să-i spună Christinei în cazul că reuşea să ajungă la timp şi nici de ce va face dacă nu reuşea. Zăcea pur şi simplu acolo, pe pernele prăfuite, galvanizat'de zgîlţîielile autobuzului în ceea ce părea să fie un hohot seismic, transpirînd nevăzut din cauza căldurii şi a îngrijorării — slavă Domnului că nu băuse nimic — întinzînd gîtul cînd într-o parte cînd într-alta cu fiecare maşină care îi depăşea, la fiecare curbă, la fiecare încetinire circumspectă şi nemotivată a şoferului.
Acum autobuzul se instalase hotărit în spatele remorcii, care curind începu să-şi reducă şi mai mult *viteza,* înainte ca Dixon să poată striga, înainte să aibă timp să înţeleagă ce urma să se întîmple, camionul şi remorca se trăseseră deoparte într-un refugiu şi autobuzul o porni singur mai departe. Acum era momentul, gîndi el plin de speranţă, ca şoferul să înceapă să recupereze timpul pierdut. Dar şoferul era evident incapabil să se conformeze acestui diagnostic. Dixon îşi mai aprinse o ţigară, hîrşîind cu furie chibritul de cartonul zgrunţuros, ca şi cînd ar fi fost ochii şoferului. Nu ştia, bineînţeles, cît mai era ceasul, dar presupunea că trebuie să fi parcurs cinci din cele circa opt mile pînă la gară. Chiar atunci autobuzul dădu un colţ şi încetini brusc, apoi se opri. Cu un zgomot puternic, un tractor trăgea cu greu, în unghi drept faţă de drum, ceva ce aducea cu arcurile unui pat gigant, plin cu pămînt din loc în loc şi împodobit cu fire de iarbă atîrnînd ca nişte panglici. Dixon gîndi că va fi efectiv nevoit să dea fuga jos şi să înjunghie şoferii ambelor vehicule; ce avea să se mai ivească? Ce avea să mai fie? Ce avea să se mai întîmple: să fie atacaţi de, o bandă de oameni mascaţi, un accident, o inundaţie, o explozie de cauciuc, furtună cu descărcări electrice, meteoriţi şi pomi smulşi, o diversiune, un atac aerian comunist la joasă altitudine, ori sau poate şoferul va fi înţepat de o viespe? Da,că ar fi fost întrebat, Dixon ar fi ales
237
ultima alternativă. Hîriind vitezele, autobuzul continuă să se tîriie, în timp ce la fiecare cîţiva metri grupuri de bătrîni aşteptau să urce cu paşi nesiguri pe platformă.
Cum traficul devenea mai dens pe măsură ce se apropiau de oraş, şoferul adăugă precauţiei sale hipertrofice o'devoţiune patologică faţă de interesele celorlalte persoane care foloseau drumul; vederea oricărui mijloc de locomoţie, de la camionul de transportat mobila la bicicleta unui copil, îl făcea să-şi înjumătăţească viteza la patru mile pe oră şi să-şi fluture mîna, după cîte i se părea lui Dixon, ca apucat de coree, făcînd semn celorlalţi să se apropie şi să treacă. Elevii de la şcoala de şoferi învăţau să dea în marşarier în calea lui; grupuri de pierde-vară care stăteau la taclale se depărtau încet la atingerea botului autobuzului său; cu mersul lor legănat, bebeluşii se duceau să-şi recupereze jucăriile dintre roţile sale care abia se învîrteau. Capul lui Dixon se întorcea zadarnic în dreapta şi în stingă în căutarea unui ceas; locuitorii acestei fundături mintale, morale şi fizice, dedicîndu-şi, aşa cum o făceau de ani de zile, puţinele momente în care nu dormeau, urmăririi ofenselor la castitate, erau prea săraci şi prea meschini... Văzînd clădirea gării la vreo, treizeci de metri depărtare, Dixon se întoarse cu greu la realitate şi o porni repede pe intervalul dintre scaune, îndreptîndu-se spre scări, înainte ca autobuzul să fi ajuns în staţie sări jos, traversă strada şi năvăli în holul gării. Ceasul de deasupra casei de bilete arăta ora unu şi patruzeci şi şapte. Imediat minutarul făcu un salt înainte. Dixon se aruncă spre barieră. Un bărbat cu figura severă îi ieşi în cale.
— La ce peron e trenul pentru Londra, vă rog? Omul îl cîntări din ochi, ca şi cînd ar fi încercat să evalueze
dinainte capacitatea lui de a asculta o glumă mai mult decît deocheată:
— Cam devreme aţi sosit, nu?
— Cum?
— Următorul tren pentru Londra e la opt şi şaptesprezece.
— Opt şi şaptesprezece?
— N-are vagon restaurant.
— Ce-i cu cel de la unu cincizeci?
— Nu-i nici un tren la unu cincizeci. Nu cumva l-aţi confundat cu cel de unu patruzeci? Dixon înghiţi.
— Aşa trebuie să fie, zise. Mulţumesc.

— îmi pare rău, băiete.
Dînd mecanic din cap, Dixon se întoarse. Bill Atkinson greşise probabil cînd notase mesajul Christinei. Dar nu era genul
238
lui Atkinson să facă astfel de greşeli. Poate că greşise Christine. Nu mai conta. O luă încet spre intrare şi rămase în uşă privind din umbra holului spre piaţa bătută de soare. Oricum, mai era şi slujba lui. Şi nu-i va fi prea greu să ia legătura cu Christine. Simţea, însă. că va fi prea tîrziu. în orice caz o întîlnise şi vorbise de cîteva ori cu ea. Mulţumesc lui Dumnezeu şi pentru atît.
Pe cînd privea spre piaţă, întrebîndu-se ce să facă, ochii îi căzură pe o maşină cu o aripă lovită, care ocolea nesigură duba poştei. Ceva la maşina asta reţinu atenţia lui Dixon. O văzu cum începea să se tîrască înspre el, huruind ca un buldozer. Huruitul fu întrerupt de un scrîşnet înspăimîntător de roţi dinţate şi maşina se înţepeni pe loc. O fată înaltă şi blondă, cu un taior vişiniu, ducînd în mînă un fulgarin şi o valiză mare, se dădu jos şi se îndreptă grăbită spre locul unde stătea Dixon.
Dixon se trase cum putu mai bine după un stîlp de piatră, sub impactul a ceea ce era cu siguranţă o leziune a diafragmei. Cum putuse, tocmai el, să ignore importanţa manierei lui Welch de a conduce maşina?
239

XXV

O NOUĂ FRENEZIE de furie mecanică venind de afară îl informă pe Dixon că Welch se afla încă la volan. Bun; poate că primise ordin să se întoarcă neîntîrziat. Dixon nu mai simţea şi nu mai gîndea nimic dincolo de momentul de faţă. Auzi paşii fetei apropiindu-se şi încercă să-şi lipească cît mai mult spatele de stîlpul de piatră. Picioarele ei păşiră de cîteva ori pe scîndurile holului de la intrare; trei-patru paşi mai încolo intră în cîmpul lui vizual, întoarse capul şi îl văzu imediat. Faţa Christinei se lumină de un zîmbet de ceea ce lui i se păru pură afecţiune.
— Ai primit, deci, mesajul meu, îi spuse. Arăta ridicol de frumoasă.
— Vino încoace, Christine, repede. O trase la adăpostul stîlpului. Doar o clipă.
Fata se uită uimită în jur, apoi la el.
— Dar ar trebui să ieşim repede pe peron. Trenul meu soseşte din moment în moment.
— Trenul tău a plecat. Trebuie să-l aştepţi pe următorul. Cel puţin pe următorul.
— Dar după ceasul ăsta mai am un minut. Am timp să...
— Nu, îţi spun că a plecat. A fost la unu patruzeci.
— Nu se poate.
— Ba se poate. Am întrebat.
— Dar domnul Welch mi-a spus că e la unu cincizeci.
— Ah, da? Asta explică totul. A greşit, înţelegi?
— Eşti sigur? De ce ne ascundem? Ne ascundem, nu? Ignorînd-o, cu mina uitată pe braţul ei, Dixon se aplecă cu
grijă dincolo de ea. Welch era acum pe punctul de a ieşi din piaţă.
— Bun, îi lăsăm prostului ăsta bătrin timp să plece şi după aceea ne ducem să bem ceva. Va începe cu un whisky octuplu. Ai luat masa de prînz, cred.
240
— Da, dar n-am putut să înghit nimic.
— Nu prea e genul tău. Ei, nici eu n-am mîncat nimic, aşa că mergem sa luăm ceva. Ştiu un hotel în apropiere. Obişnuiam s-o duc pe Margaret acolo mai demult.
Lăsară valiza Christinei Ia biroul de bagaje şi ieşiră în piaţă.
— Bine că bătrînul Welch n-a insistat să te ducă pînă la tren, zise Dixon.
— Da... De fapt, eu am insistat să n-o facă.
— Nu te condamn. Stînjeneala fizică a lui Dixon creştea constant la gîndul „veştii" Christinei, acum că momentul dezvăluirii se apropiase. Ar fi vrut să parieze cu el însuşi că era o veste rea pentru ca astfel să aibă o şansă ca vestea să fie bună. Avea o senzaţie de mîncărime pe cap şi pe o porţiune inaccesibilă a spatelui.
— Voiam să plec cît mai repede şi cît mai departe de ei toţi. Nu puteam să-i mai suport nici o clipă pe nici unul. Aseară a mai sosit unul nou.
— Unul nou?
— Da. Mitchell sau aşa ceva.
— Ah, ştiu. Vrei să spui Michel.
— Da? Am ales primul tren cu putinţă.
— Ce s-a întîmplat? Ce voiai să-mi spui?
încercă să-şi coboare moralul cît mai mult posibil, să nu se aştepte la nimic altceva decît o neaşteptată şi foarte neplăcută neplăcere.
Fata se uită la el şi observă din nou că albul ochilor ei era uşor albăstrui.

— Am terminat cu Bertrand. Vorbea ca despre un detergent ce se dovedise nesatisîacător.
— Cum? Definitiv?
— Da. Vrei să-ţi povestesc?
— Dă-i drumul.
— îţi aminteşti că ieri am plecat cu Carol la mijlocul conferinţei tale?
Dixon înţelese şi i se tăie răsuflarea.
— Ştiu. Ţi-a povestit ceva, aşa e? Ştiu ce ţi-a spus. Fără să vrea se opri din mers. Dixon scoase limba la o
bătrînă care se holba la ei. Christine zise:
— Tu ai ştiut tot timpul despre ea şi Bertrand. Nu nega, că ştiu că aşa e.
Arăta ca şi cum îi venea să izbucnească în ris.
— Da. Ce a făcut-o să-ţi spună?
— De ce nu mi-ai spus tu?
— Nu puteam. Nu ar fi fost în avantajul meu. Ce a făcut-o pe Carol să-ţi spună?
241
— îl ura pentru că o trata ca pe ceva ce i se cuvenea de drept. Nu-mi păsa ce făcuse înainte de a începe să iasă cu mine, dar a greşit încercînd să ne ţină pe amîndouă, pe Carol şi pe mine. Mi-a spus că a invitat-o să plece cu el în seara în care ne-am dus cu toţii la teatru. Era sigur că ea va accepta. A zis că la început mă urise pe mine, dar apoi văzuse felul în care mă trata Bertrand, felul în care se purtase la trataţia cu sherry, de pildă. După care a văzut că el era vinovatul, nu eu.
Stătea cu umerii uşor aduşi, spunînd toate astea repede şi cam stînjenită, cu spatele la o vitrină cu corsete, brasiere şi portjartiere. Copertina deschisă îi umbrea faţa întoarsă spre el; îl privea cu o uşoară viclenie, poate pentru a vedea dacă spusese suficient pentru a-i satisface curiozitatea.
— Destul de nobil din partea ei, nu găseşti? După povestea asta Bertrand nici n-o să se mai uite la ea.
— Oh, nu o mai interesează. Am înţeles că...
— Ce?
— Am priceput din cîte mi-a spus ea că, acum, ar avea pe altcineva. Nu ştiu cine.
Dixon era aproape sigur că el ştia; se descurcau şi ultimele iţe. O luă pe Christine de braţ şi porni mai departe.
— Acum ajunge, îi spuse.
— Mai am o mulţime să-ţi povestesc despre ce i-a spus Bertrand în legătură cu...
— Mai tîrziu. Un rinjet de fericire invadase faţa lui Dixon. Zise: Cred că o să-ţi facă plăcere să afli ce am de spus. Nu voi mai avea nimic de-a face cu Margaret. A apărut ceva — pentru moment nu importă ce anume — care face să nu mai fie nevoie să mă ocup de ea.
— Vrei să spui că eşti total...
— Am să-ţi povestesc totul mai tîrziu. Promit. Să nu ne gîndim la asta acum.
— Bine. Dar e adevărat, nu?
— Evident. Perfect adevărat.
— Ei, atunci, în cazul ăsta...
— Bun. Spune-mi: ce program ai azi după-amiază?
— Presupun că va trebui să mă întorc la Londra, nu?
— Te deranjează- dacă vin şi eu cu tine?
— Asta ce mai e? îl zgîlţîi de braţ pînă cînd îl făcu să se întoarcă spre ea. Ce se întîmplă? Mai e şi altceva, aşa-i? Ce e?
— Trebuie să-mi găsesc locuinţă.
— De ce? Credeam că locuieşti pe undeva prin părţile astea.
— Unchiul Julius nu ţi-a spus nimic despre noua mea slujbă?
242
"— Pentru Dumnezeu, povesteşte-mi totul ca lumea, Jim Nu mă mai fierbe. -
'
în timp ce-i explica, îşi pronunţa în minte toate denumirile-Bayswater, Kmghtsbndge, Nottmg Hill Gate, Pimlico, Belgrave Square, Wapping. Chelsea. Nu, nu Chelsea.
— Ştiam eu că pusese ceva la cale, spuse Christine. Dar nu ştiam ce anume. Sper că ai să reuşeşti să te înţelegi cu el. Nici nu se putea mai bine, nu? Ascultă, ai să ai greutăţi să te eliberezi de aici, de la universitate?
— Nu, nu cred.
— Dar ce slujbă e cea pe care ţi-a dat-o?
— Slujba pe care spera s-o obţină Bertrand. Christine izbucni într-un hohot de rîs, roşind uşor. Dixon

începu şi el să rida. Se gîndi că era păcat că toate strimbăturile lui erau menite să exprime numai furie şi scîrbă. Acum, că se întîmplase ceva care merita cu adevărat o strimbătură, nu avea nici una ca să sărbătorească evenimentul. Ca un fel de simbol, făcu totuşi strimbătură lui tip Viaţa sexuală în Roma Antică. Brusc observă ceva în faţa lor şi îşi încetini mersul, îi dădu cu cotul Christinei.

— Ce s-a întrmplat? întrebă ea.

— Vezi maşina aia? Era maşina lui Welch, parcata în mijlocul drumului, ceva mai aproape de un trotuar decît de celălalt, în faţa ceainăriei cu perdele verzi şi cu vase de aramă la geam. Ce caută acolo?

— Presupun că-l ia pe Bertrand şi pe ceilalţi. Bertrand a spus că nu vrea să mănînce în-aceeaşi casă cu mine după toate cîte i-am spus. Repede, Jim, înainte să iasă.

Chiar în clipa cînd ajunseseră în faţa vitrinei, uşa se deschise şi o trupă întreagă de Welch ieşi în stradă, blocînd trotuarul. Unul dintre ei era clar efeminatul scriitor Michel, apărut, în sfîrşit, pe scenă tocmai cînd să se lase cortina. Era un tînăr înalt şi palid, cu un păr lung şi palid ieşindu-i de sub o şapcă palidă de catifea reiată. Simţind apropierea unor trecători, tot grupul, cu excepţia normală a lui Welch însuşi, începu automat să se dea la o parte din drum. Dixon strînse încurajator braţul Christinei şi merse înainte, îns'pre ei.

— Scuzaţi, spuse cu vocea melodioasă a unui majordom de operetă.

Pe figura doamnei Welch apăru o expresie de vomă iminentă; Dixon îi făcu o plecăciune îndelungată din cap. (îşi aminti ceva citit într-o carte cum că succesul îi făcea pe oameni modeşti, toleranţi şi buni.)

Incidentul era aproape încheiat cînd observă că nu numai Welch şi Bertrand erau de faţă, dar se

aflau acolo şi pălăria de pescar a lui Welch şi bereta lui Bertrand. Dar bereta era pe capul lui Welch, iar pălăria de pescar pe capul lui Bertrand. Astfel deghizaţi, aşa înţepeniţi pe loc şi cu ochii holbaţi cum erau amîndoi, aduceau cu Gide şi Lytton Strachey, statui de ceară ale unui ucenic minor. Dixon trase aer în piept, ca să li se adreseze amîndurora, dar îl dădu tot afară într-un imens hohot de ris. Paşii i se împleticiră, trupul i se îndoi ca înjunghiat de un pumnal. Cu Christine atîrnată de braţ, se opri în mijlocul grupului, îndoindu-se încet în două ca un om operat, cu ochelarii aburiţi din cauza efortului, cu gura rămasă deschisă într-un rictus de agonie.

— V-aţi... reuşi să articuleze. Aţi...

Clanul Welch se retrase şi unul cîte unul începură să se urce în maşină. Gemînd, Dixon o lăsă pe Christine să-l împingă înainte pe stradă. Nechezatul şi zornăitul starterului lui Welch se auziră în spatele lor, pierzîndu-şi din intensitate pe măsură ce se depărtau, pînă cînd fură complet acoperite de celelalte zgomote ale oraşului şi de propriile lor voci.

în curînd DIN LITERATURA ENGLEZĂ
vor apărea: LA Editura **UNIVERS:**
DAVID GÂRNEŢI FEMEIA-VULPE
MURIEL SPARK
STRIGĂT ÎNDEPĂRTAT
DIN KENSINGTON
JOHN FOWLES TURNUL DE ABANOS
LAWRENCE DURRELL LABIRINTUL ÎNTUNECAT
E.X. FERRARS ULTIMUL TESTAMENT

ÎN PRESTIGIOASA COLECŢIE **GLOBUS** A Editurii **UNIVERS**
URMEAZĂ SĂ APARĂ:
MAX VON DER GRUN AVALANŞA
DAVID GARNETT FEMEIA-VULPE
GINA LAGORIO GOLFUL PARADISULUI
în colecţia ITHACA SCRIITORI ROMÂNI DIN EXIL
A Editurii **UNIVERS**
vor apărea
în 1993:
BUJOR NEDELCOVICI DIMINEAŢA UNUI MIRACOL
PETRU DUMITRIU INCOGNITO

DUMITRU ŢEPENEAG CUVÎNTUL — CLEPSIDRĂ

în 1991

Editura **UNIVERS** a lansat colecţia RECUPERĂRI — ESEIŞTI ROMÂNI DIN EXIL —

Această colecţie cuprinde cărţi de referinţă aparţi-nînd unor personalităţi de excepţie ale criticii literare universale, profesori la marile universităţi din S.U.A. şi Europa

în 1993

Noile apariţii din colecţia RECUPERĂRI vor fi:

TOMA PAVEL MIRAJUL LINGVISTIC

MATEI CĂLINESCU CINCI FETE ALE MODERNITĂŢII

GEORGE BANU TEATRUL MEMORIEI

MIHAI SPĂRIOSU RESURECŢIA LUI DIONYSOS

Bestseller-uri internaţionale

care vor fi publicate de **UNIVERS**

în 1993:

HOWARD BECKERMAN FAMILY ALBYM U.S.A.

PATRICK SUSKIND PARFUMUL

ROMAIN GARY Al TOATĂ VIAŢA ÎNAINTE

RUTH PRAWER JHABVALA ARŞIŢĂ ŞI COLB

VASILI GROSSMAN VIAŢĂ ŞI DESTIN

JOHN FOWLES COLECŢIONARUL

LUCIANO DE CRESCENZO ELENA, ELENA, DRAGOSTEA MEA

MERGE RODOREDA PIAŢA DIAMANTULUI

GORE VIDAL IULIAN APOSTATUL

CHRISTOPH RANSMAYR ULTIMUL ŢĂRM

în colecţia MARI SCRIITORI COMENTAŢI

A Editurii **UNIVERS**

vor apărea:

dm ediţia PROUST **Voi. IV — SODOMA ŞI GOMORA**

din ediţia THOMAS MANN **VOI. II — MOARTEA LA VENEŢIA**

din ediţia THOMAS MANN **Voi. III — MĂRIO ŞI VRĂJITORUL**

dm ediţia SHAKESPEARE **Voi. IX — SONETE ŞI POEME**

dm ediţia CEHOV **Voi. IV — CRIZĂ DE NERVI ŞI AL*TE POVESTIRI**

Voi.

dm ediţia NOVALIS **FRAGMENTE (OPERA TEORETICĂ)**

Bun de tipar 22 martie 1993
Coli de tipar 16
Tiparul executat sub comanda nr **20682** Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria CORESI
Piaţa Presei Libere, l, Bucureşti
ROMÂNIA